

VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

„Část - Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území“

Ministerstvo pro místní rozvoj

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Pořizovatel:
Ministerstvo pro místní rozvoj
Staroměstské náměstí 6, Praha 1, PSČ 110 15

Objednatel:
Ústav územního rozvoje
Jakubské nám. 3, Brno, PSČ 602 00

Zpracovatel:
EKOTOXA s.r.o.
Fišova 7, Brno, PSČ 602 00

ŘEŠITELSKÝ TÝM

EKOTOXA s.r.o. - odpovědný řešitel projektu
Mgr. Zdeněk Frélich Mgr. Pavla Škarková, DiS. Mgr. Klára Pavková
RADDIT consulting s.r.o.
RNDr. Radim Misiáček Mgr. Lenka Trojáčková

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	CÍL, ÚKOL A PŘEDMĚT VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ	5
3	METODICKÝ POSTUP VYHODNOCENÍ	6
4	VYHODNOCENÍ VLIVŮ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ	7
4.1	VLIVY ÚPRAV CELOSTÁTNÍCH PRIORIT, VYMEZENÍ ROZVOJOVÝCH OBLASTÍ, ROZVOJOVÝCH OS, SPECIFICKÝCH OBLASTÍ A ZÁMĚRŮ DOPRAVNÍ A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY NA HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ	8
4.1.1	<i>Celostátní priority územního plánování</i>	8
4.2	SÍDELNÍ STRUKTURA	9
4.3	ROZVOJOVÉ OBLASTI A ROZVOJOVÉ OSY	10
4.4	SPECIFICKÉ OBLASTI	10
4.4.1	<i>Rozvojové oblasti a osy a specifické oblasti - Shrnutí</i>	11
4.5	ZÁMĚRY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	12
4.5.1	<i>Železniční doprava</i>	12
4.5.2	<i>Silniční doprava</i>	12
4.5.3	<i>Vodní doprava</i>	13
4.5.4	<i>Kombinovaná doprava</i>	13
4.5.5	<i>Letiště</i>	13
4.5.6	<i>Shrnutí</i>	14
4.6	ZÁMĚRY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY A SOUVISEJÍCÍCH ROZVOJOVÝCH ZÁMĚRŮ	15
4.6.1	<i>Elektroenergetika</i>	15
4.6.2	<i>Plynárenství</i>	16
4.6.3	<i>Dálkovody</i>	17
4.6.4	<i>Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur</i>	17
4.6.5	<i>Vodní hospodářství</i>	18
4.6.6	<i>Ukládání a skladování radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva</i>	18
4.6.7	<i>Shrnutí</i>	18
4.7	DALŠÍ ÚKOLY PRO MINISTERSTVA, JINÉ ÚSTŘEDNÍ SPRÁVNÍ ÚŘADY A PRO ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	18
4.7.1	<i>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady</i>	18
4.7.2	<i>Úkoly pro územní plánování</i>	19
5	VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ, KTERÉ SPOČÍVÁ V POSOUZENÍ VZTAHU A ZLEPŠOVÁNÍ PODMÍNEK PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ A POSOUZENÍ NAPLNĚNÍ PRIORIT ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	21
5.1	ZÁVĚRY VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	21
5.2	ZÁVĚRY POSOUZENÍ VLIVU NA SOUSTAVU NATURA 2000	21
5.3	ZÁVĚRY VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ	21
6	NÁVRH POŽADAVKŮ NA ROZHODOVÁNÍ VE VYMEZENÝCH PLOCHÁCH A KORIDORECH Z HLEDISKA VYVÁŽENOSTI VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ (UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ)	22

1 ÚVOD

Předkládaný materiál představuje Vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR na udržitelný rozvoj území. Dle § 40 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., Stavebního zákona je úkolem územního plánování také posouzení vlivu politiky územního rozvoje na udržitelný rozvoj území. Dalšími samostatnými součástmi vyhodnocení je vyhodnocení vlivu na životní prostředí a také posouzení vlivu na soustavu Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Tato část vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je zaměřena především na vyhodnocení navržených podstatných změn a úprav, které jsou v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR provedeny, a to z hlediska zbývajících pilířů udržitelného rozvoje v rozsahu a podrobnosti PÚR ČR a míře konkrétnosti a rozsahu návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Pro potřeby vyhodnocení je zčásti využit obdobný postup předchozích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území uplatněný v rámci předchozích aktualizací, a to z důvodů zachování logiky a kontinuity prací a zároveň možnosti porovnání s předchozími dokumenty a vyhodnoceními. Současně je potřeba uvést, že z důvodu změn vyplývajících z nového stavebního zákona je struktura této části vyhodnocení přizpůsobena jeho aktuálnímu znění.

Dále jsou hodnoceny vlivy návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Předmětem vyhodnocení jsou především:

- nové pasáže (především celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území, úkoly pro územní plánování a (79) Podmínky pro navazující územně plánovací činnost) návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, která byla vytvořena na základě Zprávy o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4 - části D „Návrhy na aktualizaci politiky územního rozvoje a jejich zdůvodnění, popřípadě návrh a důvody na pořízení nové politiky územního rozvoje“
- úpravy a významnější změny záměrů obsažených v PÚR ČR 4 a nové záměry.

Úpravy jednotlivých pasáží a článků koncepce, u kterých došlo ke změnám, jsou vyhodnoceny z hlediska vlivů těchto změn na zbýající pilíře udržitelného rozvoje, tj. na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území. U částí, kde by byly zjištěny možné negativní vlivy na tyto oblasti, jsou uvedena základní doporučení na předcházení negativních vlivů na některý z pilířů udržitelného rozvoje. Podrobnost vyhodnocení odpovídá měřítku a podrobnosti zpracování návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, kdy záměry nebo úkoly pro územní plánování apod. jsou zde popsány velmi často pouze v základním vymezení bez podrobnějších informací.

2 CÍL, ÚKOL A PŘEDMĚT VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

Povinnost vyhodnocení vlivů Politiky územního rozvoje na udržitelný rozvoj území vyplývá z § 40 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., Stavebního zákona.

Cílem tohoto vyhodnocení je posoudit, zda a do jaké míry vytváří návrh Změny č. 8 PÚR předpoklady pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Úkolem vyhodnocení je zajistit, aby Změny č. 8 PÚR ČR naplňovala tyto výše uvedené předpoklady. Protože je oblast životního prostředí hodnocena v samostatné části, řeší tato část primárně hodnocení vlivů na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území.

Předmětem vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je návrh Změny č. 8 PÚR ČR. Vyhodnocovány jsou především obsahově významnější změny a úpravy provedené v rámci této změny.

Politika územního rozvoje obecně (dle § 71 nového stavebního zákona) má následující obsah:

(1) Politika územního rozvoje

- a) stanoví celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území České republiky,
- b) stanoví koncepci sídelní struktury České republiky,
- c) vymezí oblasti ovlivněné rozvojovou dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které jsou mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti ovlivněné rozvojovou dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „rozvojové oblasti“), a území s vazbou na kapacitní dopravní infrastrukturu propojující rozvojové oblasti a významná centra osídlení (dále jen „rozvojové osy“),
- d) vymezí oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „specifické oblasti“),
- e) vymezí záměry dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a celostátního významu nebo záměry dopravní a technické infrastruktury, které svým významem přesahují území jednoho kraje, a
- f) stanoví úkoly podle § 70 odst. 2.

Tyto oblasti jsou řešeny také v rámci návrhu ZPÚR č. 8. Ten v jednotlivých částech textu zpřesňuje, doplňuje nebo přidává nové úkoly pro územní plánování a podmínky pro navazující územně plánovací činnost, zpřesňuje vymezení specifických oblastí, zpřesňuje, vypouští nebo vymezuje nové záměry pro dopravní a technickou infrastrukturu a stanovuje nové úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a územní plánování. Nově také stanovuje v rámci části Sídelní struktura také Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a Úkoly pro územní plánování a nově také vymezuje kategorie center osídlení.

3 METODICKÝ POSTUP VYHODNOCENÍ

Metodický postup vyhodnocení vlivů tohoto návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na udržitelný rozvoj území, respektive vyhodnocení hlavních provedených změn touto změnou, vychází, obdobně jako u hodnocení předchozích verzí, z následujících zásad:

Celostátní priority, respektive jejich navržené úpravy, jsou vyhodnoceny z hlediska předpokládaných vlivů na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel v území. Obdobně jako v původním vyhodnocení byla zvolena tabulková forma s doplňujícím hodnotícím komentářem. Pro vyjádření vlivů na jednotlivé pilíře UR byla zvolena následující symbolika:

+2	- významný pozitivní přímý / nepřímý vliv
+1	- mírně pozitivní přímý / nepřímý vliv
0	- bez vlivu, priorita je ve vztahu k danému pilíři UR indiferentní
-1	- mírně negativní přímý / nepřímý vliv
-2	- významný negativní přímý / nepřímý vliv
?	- vliv nelze objektivně vyhodnotit (vzhledem k měřítku PÚR, k obsahové nejednoznačnosti priority nebo vzhledem k omezeným přínosům územního plánování k řešení dané problematiky)

- Vyhodnocení vlivů na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel v území se zaměřuje především na analýzu obsahově významnějších změn a úprav návrhu vymezení záměrů, z hlediska jejich předpokládaných dopadů na tyto dvě oblasti udržitelného rozvoje. Jsou hodnoceny i jednotlivé nové nebo významněji pozměněné záměry.

Součástí hodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR na udržitelný rozvoj území jsou také:

- hlavní závěry Vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na životní prostředí v rozsahu Přílohy č. 4 k zák. č. 283/2021 Sb. v platném znění;
- hlavní závěry Vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na soustavu Natura 2000 dle § 45i) zák. č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů;

4 VYHODNOCENÍ VLIVŮ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ.

V této kapitole je zhodnoceno zda, případně jak, návrh Změny č. 8 PÚR ČR ovlivňuje hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území. Nejsou zde hodnoceny vlivy na zajištění podmínek pro příznivé životní prostředí (environmentální pilíř), neboť toto je podrobně řešeno v rámci samostatné části vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

Politika územního rozvoje koordinuje tvorbu a změny zásad územního rozvoje krajů (dále jen ZÚR), ZÚR dále plní tuto úlohu vůči územně plánovací činnosti obcí. Nedílnou součástí PÚR i obou typů ÚPD a jejich změn je vyhodnocení vlivu návrhů těchto dokumentů na udržitelný rozvoj území. Tím má být ze zákona zajištěno též vzájemné provázání územně plánovacích cílů a úkolů těchto dokumentů k zajištění budoucí vyváženosti URÚ v jednotlivě řešeném území. PÚR má v těchto procesech plnit roli nástroje nadřazeného, sledujícího naplňování podmínek pro dodržení URÚ v měřítku ČR.

- Vlivy návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na zajištění podmínek pro příznivý hospodářský rozvoj území:
 - PÚR v celostátních prioritách územního plánování předepisuje řadu konkrétních cílů a úkolů na udržení a podporu rozvoje hospodářských aktivit v území;
 - PÚR vymezením rozvojových oblastí a rozvojových os a stanovenými úkoly pro ÚP preferuje uplatnění nových ekonomických aktivit ve vybraném území celostátního a mezinárodního významu.
 - PÚR vymezením specifických oblastí a úkolů pro ÚP napomáhá řešit nerovnováhy také ve sféře hospodářského využívání těchto území.
 - PÚR vymezením záměrů v oblasti dopravy a technické infrastruktury vytváří podmínky pro jejich územní ochranu a následné využití též ve prospěch hospodářského rozvoje území.
- Vlivy návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na zajištění příznivých podmínek pro soudržnost obyvatel území:
 - PÚR v prioritách územního plánování předepisuje řadu cílů a úkolů pro zajištění dobrých sociálních a životních podmínek obyvatel v území;
 - PÚR stanovením konkrétnějších úkolů ÚP v jí vymezených oblastech, osách, plochách a koridorech upřesňuje dále podmínky využívání území též ve prospěch sociálních zájmů v území.

PÚR ČR a také předložený návrh Změny č. 8 PÚR ČR zajišťuje svými prostředky i následným působením vůči ÚPD plnění požadavků vyváženosti URÚ v měřítku ČR.

Tyto skutečnosti platí jak pro aktuálně platnou PÚR ČR, tak i pro návrh její aktualizované podoby.

PÚR ČR má být dokumentem průběžně aktualizovaným prostřednictvím změn. Tím má být zajištěna schopnost PÚR reagovat pravidelně na dodatečná zjištění případných rizik či ohrožení jí uplatňovaných návrhů v území a včas je napravovat v zájmu potřeb života generace současné i generací budoucích.

Z porovnání návrhu Změny č. 8 PÚR ČR s aktuálně platnou PÚR ČR vyplývá, že PÚR tuto úlohu plní. To je zřejmé:

- zvláště ze zpřesnění a doplnění celostátních priorit ÚP pro zajištění udržitelného rozvoje území

- ze zpřesnění a podmínek pro navazující územně plánovací činnost a úkolů pro územní plánování pro rozvojové oblasti a osy, specifické oblasti a záměry dopravní a technické infrastruktury
- ze zpřesněného vymezení, vypuštění nebo doplnění nových rozvojových oblastí a os, specifických oblastí a záměrů dopravní a technické infrastruktury.
- ze skutečnosti, že změna PÚR zohledňuje aktuální problémy v území. Patří mezi ně zejména sucho, kdy je upraveno vymezení SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

Aktuálně platná PÚR ČR, respektive hodnocený návrh její změny, prokazuje zřetelnou schopnost přizpůsobení se nově vznikajícím požadavkům na podchycení a vymezení PÚR sledovaných prvků v území a pro stanovení zvláštních pravidel pro ně, a jejich prověřením v rámci vyhodnocení vlivu návrhů PÚR na URÚ též schopnost včasného předcházení dodatečně zjištěným rizikům a ohrožením života současné generace i generací budoucích.

4.1 VLIVY ÚPRAV CELOSTÁTNÍCH PRIORIT, VYMEZENÍ ROZVOJOVÝCH OBLASTÍ, ROZVOJOVÝCH OS, SPECIFICKÝCH OBLASTÍ A ZÁMĚRŮ DOPRAVNÍ A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY NA HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ

4.1.1 Celostátní priority územního plánování

Níže jsou uvedeny pouze významněji upravené nebo nové celostátní priority. Černý text představuje původní text PÚR ČR ve znění PÚR ČR (úplné znění závazné od 1. 3. 2024), **červený text** nově formulované pasáže a **modrý přeškrtnutý text** zrušené části.

Číselné hodnocení ve vztahu k oblasti životního prostředí (Envi) je převzato z Vyhodnocení vlivů na životní prostředí a není komentováno. Komentář se vztahuje pouze k vlivům na hospodářský rozvoj (Eko) a soudržnost společenství obyvatel území (Soc).

Změna/úprava		Envi	Eko	Soc	Komentář
(28)	Pro zajištění kvality života obyvatel zohledňovat potřeby udržitelného rozvoje území v dlouhodobém horizontu a nároky na veřejnou infrastrukturu, včetně zelené infrastruktury a veřejných prostranství. Vytvářet podmínky pro rozvoj území s dostupnou krajinou a sídelní zelení a pro rozvoj kvalitních veřejných prostranství s dostatečným zastoupením vegetačních prvků. Návrh a ochranu kvalitních městských nebo venkovských prostorů a veřejné infrastruktury je vhodné řešit ve spolupráci veřejného i soukromého sektoru s veřejností. Při vymezování ploch bydlení a stanovování podmínek pro rozvoj bydlení zohledňovat požadavky na veřejná prostranství.	+1	0	+1	Úprava směřuje do oblastí veřejných prostranství a přidává aktuální téma zeleně a zelené infrastruktury. Tímto předchází např. rizikům vysokých teplot na zdraví a pohodu obyvatel nebo přispívá ke zlepšování podmínek pro bydlení.
(30)	Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávku vody a zpracování odpadních vod je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti. Je nezbytné vytvářet územní podmínky pro zásobování pitnou vodou a pro optimální odvádění a čištění odpadních vod. Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou technickou infrastrukturu.	+1	+1	+1	Úprava zdůrazňuje řešení možnosti napojení nových rozvojových ploch na stávající veřejnou infrastrukturu. Toto snižuje jednak ekonomické náklady a současně zajišťuje základní požadavky na vybavenost území primárně vodohospodářskou infrastrukturou. Zajišťuje

Změna/úprava	Envi	Eko	Soc	Komentář
				nezbytné předpoklady pro kvalitní bydlení.
(31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, případně z dalších nízkouhlíkových zdrojů, včetně zajištění bezpečného zásobování území energiemi , šetrné k životnímu prostředí a kulturním hodnotám území , s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.	+1	+1	0	Úprava je zaměřena na problematiku nízkouhlíkových technologií a OZE. Přispívá k decentralizovanému zásobování energiemi, což snižuje závislost na omezeném množství zdrojů a zvyšuje diverzitu zdrojů pro dodávky energie.
(31a) Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch a koridorů pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch a koridorů pro přepravní síť.	-1/+1	0	0	Úprava směřuje k podpoře ukládání CO ₂ do přírodních horninových struktur včetně související infrastruktury. Bez bezprostředních vlivů na hospodářský rozvoj a soudržnost obyvatel území-

Pozitivem stávajících celostátních priorit ÚP pro zajištění URÚ je jejich rozsah, pokrývající tematicky všechny aspekty územního plánování a v převážné míře sledující vyváženost územních podmínek pro zajištění kvality tří pilířů URÚ.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR koncepce tyto priority pouze v některých ohledech doplňuje a zpřesňuje a zdůrazňuje některé principy, které v aktuálně platné koncepci chybějí (např. téma veřejných prostranství, energetiky aj). Tato doplnění zlepšují pozitivní účinky koncepce na udržitelný rozvoj území.

Priority jsou nastaveny spíše obecně a měly by sloužit jako základní principy zpracování navazující ÚPD. Nutná bude jejich implementace v rámci změn ZÚR a následně územních plánů obcí.

4.2 SÍDELNÍ STRUKTURA

ZPÚR č. 9 stanovuje nově část Sídelní struktura - Východiska a Koncepce. Tato část řešená v rámci ZPÚR č. 9 není předmětem posouzení.

Dále jsou v rámci návrhu ZPÚR č. 8 v části Sídelní struktura stanoveny Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování. Dále jsou nově vymezeny kategorie center osídlení, a to tzv. Vyšší centra významná (A), Vyšší centra ostatní (B), Střední centra významná (C) a Střední centra ostatní (D). K jednotlivým kategoriím jsou stanovena Vymezení, Důvody vymezení, Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a Úkoly pro územní plánování.

Jedná se o obecněji stanovené podmínky a úkoly pro územní plánování, které je nezbytné zohledňovat při vymežování záměrů. Stejně tak samotná kategorizace sídel jako center osídlení primárně reflektuje současný stav na území ČR a nepřináší nové záměry. Byla identifikována řada pozitivních vlivů na životní prostředí (viz samostatné hodnocení). Zmínit lze využití environmentálně šetrných forem dopravy, koordinaci dopravy v multimodálních uzlech, podpora konceptu měst krátkých vzdáleností, důraz na kvalitu veřejných prostranství aj. Stejně tak jsou podporovány hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území. Kategorizace se zaměřuje na rozvoj občanské vybavenosti, zajištění adekvátní občanské vybavenosti, technické a dopravní infrastruktury, rozvoji vzdělávání, služeb a podmínek pro rozvoj ekonomických činností.

Tímto návrh ZPÚR č. 8 dále přispívá k zajištění podmínek udržitelný rozvoj území ve všech třech jeho pilířích.

4.3 ROZVOJOVÉ OBLASTI A ROZVOJOVÉ OSY

Aktuálně platná PÚR ČR vymezuje 12 rozvojových oblastí. Tento počet je zachován i v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR a není zde navržena žádná nová rozvojová oblast. Vymezení již stávajících rozvojových oblastí je zachováno, drobně zpřesněno je pouze vymezení rozvojové oblasti OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno, která je mírně zvětšena. Ostatní úpravy jsou pouze formálního charakteru. Jedná se o dílčí úpravu zpřesňující vymezení oblasti na základě aktuálních podmínek v území, větší vlivy na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území nelze předpokládat. Stejně tak nebylo konstatováno potenciální narušení životního prostředí.

4.4 SPECIFICKÉ OBLASTI

Aktuálně platná PÚR ČR vymezuje 8 „klasických“ specifických oblastí a SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR vymezení klasických specifických oblastí zachovává a navrhuje u nich z hlediska posouzení pouze málo podstatné úpravy. Obsahové úpravy s možným podstatnějším územním průmětem těchto stávajících specifických oblastí jsou komentovány v této části textu.

Návrh ZPÚR č. 9 upravuje vymezení SOB9, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

V této části jsou posouzeny pouze obsahové změny u jednotlivých SOB s možným průmětem v území, nikoliv zpřesňující reformulace apod., které nepředstavují větší obsahovou změnu od původního znění PÚR.

Podmínka/Úkol/Záměr	Enví	Eko	Soc
(73) SOB5 Specifická oblast Mostecko <u>Podmínky pro navazující územně plánovací činnost</u> Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: - řešení rozporů mezi zájmy těžby uhlí, energetické a průmyslové výroby a ohrožením území devastací krajiny, - rekultivaci devastované krajiny a její využití pro krajinné, sídelní, výrobní a rekreační funkce pro dlouhodobou i krátkodobou rekreaci, - restrukturalizaci a větší diverzifikaci stávající ekonomiky, pro revitalizaci ploch zasažených ukončenou těžební činností, ploch typu brownfields, výstavbu nových průmyslových zón, výstavbu nových energetických zdrojů a vytváření dalších nových pracovních příležitostí.	+1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Jedná se o území významně postižené těžbou nerostných surovin, nové funkční využití je proto žádoucí. - Realizace energetických zdrojů je v těchto lokalitách vhodná a akceptovatelná a přispěje k podpoře menší energetické závislosti na externích zdrojích. - Bez vlivů na soudržnost společenství obyvatel území.			
(74) SOB6 Specifická oblast Krušné hory Důvody vymezení: f) Řešení problematiky významného zdroje strategické nerostné suroviny s možným využitím pro energetiku nadnárodního významu při zohlednění surovinové soběstačnosti a energetické bezpečnosti státu.	-1/+1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Směřuje k využití zdroje nerostné suroviny, který se v území nachází. Potenciální vlivy na životní prostředí (viz část vlivy na ŽP). - Významný potenciál v oblasti energetiky národního významu. Potenciální významný zdroj suroviny pro průmysl, předpoklad vzniku většího počtu nových pracovních míst. - Související předpokládaný rozvoj dopravní a technické infrastruktury.			
(75b) SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem	+1	+1	+1

Podmínka/Úkol/Záměr	Envi	Eko	Soc
Úkoly pro územní plánování: V rámci navazující územně plánovací činnosti kraje a koordinace územně plánovací činnosti obcí: g) vytvářet územní podmínky pro hospodaření se srážkovými vodami v návaznosti na veřejnou infrastrukturu, h) vytvářet územní podmínky pro řešení protipožární ochrany. i) vytvářet územní podmínky pro odvádění a čištění odpadních vod v souladu s plány rozvoje vodovodů a kanalizací.			
Vyhodnocení: - Doplněné úkoly přispívají k lepšímu nakládání se srážkovými vodami u veřejné infrastruktury a doplňují důraz na protipožární ochranu. - Pozitivní vlivy z hlediska bezpečnosti obyvatel a nakládání s vodou. - Zlepšení kvality infrastruktury pro nakládání s (dešťovými) vodami. - Zajištění lepší ochrany zdraví obyvatel a soukromého a veřejného majetku před zvyšujícím se rizikem požárů (s ohledem na nárůst teplot a četnosti a intenzity období sucha).			

4.4.1 Rozvojové oblasti a osy a specifické oblasti - Shrnutí

V rámci vymezení rozvojových oblastí a os a specifických oblastí jsou stanovena některé nové podmínky pro navazující územně plánovací činnost a dále úkoly pro územní plánování. Ty reagují na aktuální problémy a požadavky v daných oblastech s cílem napomoci je řešit. Toto přispívá k posílení všech pilířů udržitelného rozvoje. V rámci specifických oblastí bylo zpřesněno vymezení stávající SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem a která reaguje na aktuální situaci související se změnou klimatu.

Zároveň je potřeba respektovat požadavky ochrany životního prostředí – z vyhodnocení vlivů na životní prostředí vyplývá, že by zde nemělo docházet k významně negativním vlivům.

Navržené úpravy lze z hlediska udržitelného rozvoje akceptovat.

4.5 ZÁMĚRY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

4.5.1 Železniční doprava

Byly hodnoceny koridory ŽD15 a ŽD24, u kterých byly provedeny obsahové úpravy oproti platné verzi PÚR ČR, které mohou mít průmět v území.

Ostatní koridory nebyly hodnoceny, protože u nich nedošlo ke změně nebo úpravy spočívají pouze v upřesnění popisu již dříve navrženého a vyhodnoceného záměru či úpravě popisu záměru, který nemá žádný vliv na trasování koridoru a životní prostředí.

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(91) ŽD15 <u>Vymezení:</u> Trať úsek Ústí nad Labem–Most–Chomutov–Ostrov–Karlovy Vary–ChebOstrov. <u>Důvod vymezení:</u> Modernizace železničního úseku. Celková modernizace železničního úseku v trase Karlovy Vary–Ostrov. Posílení obsluhy území, alternativa k silniční dopravě. Podpora rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím dopravy šetrné k životnímu prostředí v území se značnou koncentrací obyvatel, tudíž vyššími přepravními nároky a zvýšenou potřebou kvalitního životního prostředí. Vytvoření podmínek pro zvýšení rychlosti železniční trati zařazené do evropské železniční sítě TEN-T, úsek s nároky na případné změny vedení úseku v území.	-1/+1	+1	+1
<u>Vyhodnocení:</u> - Rozvoj veřejné dopravy – lepší dopravní napojení Ústeckého a Karlovarského kraje. - Podpora dojížděky do zaměstnání, propojení nabídky a poptávky na trhu práce. - Podpora rozvoje cestovního ruchu. - Zlepšení dostupnosti služeb. - Nepřímo bude podpořena atraktivita bydlení v hlavních sídlech, dostupnost vzdělání, dopravní napojení na sousední státy a další aspekty posilující ekonomický rozvoj a soudržnost obyvatel v území.			
(95f) ŽD24 <u>Vymezení:</u> Úsek Staré Město u Uherského Hradiště – Luhačovice / Bylnice / Veselí nad Moravou <u>Důvod vymezení:</u> Modernizace železničních tratí v úseku Staré Město u Uherského Hradiště – Luhačovice / Bylnice / Veselí nad Moravou.	-1/+1	+1	+1
<u>Vyhodnocení:</u> - Rozvoj veřejné dopravy – lepší dopravní propojení měst Zlínského a Jihomoravského kraje. - Podpora dojížděky do zaměstnání, propojení nabídky a poptávky na trhu práce. - Podpora rozvoje cestovního ruchu. - Zlepšení dostupnosti služeb. - Nepřímo bude podpořena i atraktivita bydlení v hlavních sídlech, dostupnost vzdělání a další aspekty posilující ekonomický rozvoj a soudržnost obyvatel v území.			

Z podrobného vyhodnocení vlivů na životní prostředí vyplývá, že provedené úpravy nebudou mít významně negativní dopady na životní prostředí a veřejné zdraví. Naopak byla identifikována celá řada pozitivních dopadů, např. v oblasti kvality ovzduší. Stejně tak bude podpořen hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území.

4.5.2 Silniční doprava

Záměry silnic nebyly hodnoceny, protože u nich nedošlo ke změně nebo úpravy spočívají pouze v upřesnění popisu již dříve navrženého a vyhodnoceného záměru. Tyto úpravy nemohou mít významnější vlivy na životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území oproti původně vyhodnocenému koridoru.

4.5.3 Vodní doprava

V návrhu Změny č. 8 PÚR ČR byl přidán článek (124b) - nový záměr pro vodní plavbu VD4: Vodní cesta využívaná na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál).

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(124b) VD4 <u>Vymezení:</u> Vodní cesta využívaná na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál). <u>Důvod vymezení:</u> Zabezpečování parametrů vodních cest dopravně významných využívaných jako součásti vnitrozemské vodní dopravy pro rekreační plavbu. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Provéřít rozvojové záměry pro rekreační plavbu, včetně plavebního okruhu u Veselí nad Moravou.	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Bude podpořeno dopravní napojení měst, cestovní ruch a rekreace podél vodní cesty a další aspekty posilující ekonomický rozvoj. - Mírně negativní vlivy na některé složky ŽP.			

4.5.4 Kombinovaná doprava

V rámci této části byl přidán nový terminál nákladní dopravy Česká Třebová a zpřesněno vymezení vnitrozemských říčních přístavů v Praze na Praha Holešovice, Praha Libeň, Praha Smíchov a Praha Radotín. Všechny nově uvedené záměry směřují do již dopravně využívaných lokalit s vybudovanou infrastrukturou.

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(130) Veřejné terminály a přístavy s vazbou na logistická centra (dále VTP) <u>Vymezení:</u> a) terminály nákladní dopravy Praha-Uhřetěves, Ostrava, Plzeň, Přerov, Brno, Česká Třebová (silnice, železnice, případně letiště), b) vnitrozemské říční přístavy Praha-Holešovice, Praha-Libeň, Praha-Smíchov, Praha-Radotín, Děčín, Ústí nad Labem, Lovosice, Mělník a následně Pardubice.	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Předpoklad rozšíření stávajících terminálů a center pro podporu kombinované dopravy. Rozvoj dopravní infrastruktury, možnosti kombinace mezi jednotlivými druhy dopravy, rozvoj dopravní logistiky. - Dílčí zlepšení podmínek pro rozvoj cestovního ruchu. - Vznik nových pracovních míst. - Zlepšení podmínek pro podnikání – logistika a zásobování. - Mírně negativní vlivy na některé složky ŽP.			

4.5.5 Letiště

V návrhu Změny PÚR ČR č. 8 byl přidán záměr (133b) L4 - Rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně nutného zázemí pro zajištění provozu letiště a s tím související infrastruktury s vazbou na logistický uzel Armády ČR.

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(133b) L4 <u>Vymezení:</u> Rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně	-1	+1	0

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
nutného zázemí pro zajištění provozu letiště a s tím související infrastruktury s vazbou na logistický uzel Armády ČR. <u>Důvody vymezení:</u> Zvýšení kapacity mezinárodního letiště zejména v oblasti přepravy leteckého zboží, posílení pozice sledovaného multimodálního dopravního uzlu ve středoevropském prostoru jako součástí TEN-T (městský uzel primární sítě TEN-T). Potenciál pro vymezení logistického uzlu Armády ČR. <u>Podmínky pro navazující územně plánovací činnost:</u> Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v v ptačí oblasti Poodří, b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Prověřit možnosti rozvoje letiště a ploch souvisejících s provozem letiště a multimodálním uzlem. Vytvořit podmínky pro vybudování logistického uzlu pro potřeby AČR.			
<u>Vyhodnocení:</u> - Bude podpořeno letecké spojení měst i sousedních států a dojde tak k podpoře ekonomického rozvoje regionu. - Vytvoření moderního multimodálního uzlu propojující silniční, železniční a leteckou dopravu. - Podpora cestovního ruchu – dostupnost zahraničních destinací a zlepšení podmínek pro návštěvníky regionu. - Podpora vojenské bezpečnosti státu a logistiky. - Díličí mírné negativní vlivy na některé složky životního prostředí – přírodní hodnoty, půdní fond, hluková zátěž.			

4.5.6 Shrnutí

Vymezení nových záměrů pro dopravní infrastrukturu reaguje na aktuální požadavky dopravního řešení v daných oblastech s cílem zlepšit kvalitu veřejné (železniční), silniční dopravy, vodní, kombinované a letecké dopravy. Tato opatření tedy přispívají k posílení dopravní infrastruktury a také jsou podporou pro investiční záměry v těchto oblastech.

Podpora železniční dopravy vytváří současně konkurenceschopnou a ekologicky šetrnější alternativu silniční dopravě. Dobrá dopravní dostupnost zvyšuje ve většině případů atraktivitu bydlení, podmínky pro dojížděku do zaměstnání, do škol a ekonomické aktivity v regionu.

Navržené úpravy lze z hlediska udržitelného rozvoje akceptovat a přispívají k hospodářskému rozvoji a soudržnosti společenství obyvatel území.

4.6 ZÁMĚRY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY A SOUVISEJÍCÍCH ROZVOJOVÝCH ZÁMĚRŮ

4.6.1 Elektroenergetika

Aktuálně platná verze PÚR ČR vymezuje záměry E1 až E29 pro vedení elektrické energie, stanice, významné energetické zdroje a další s touto problematikou spojená zařízení. Upraveno bylo znění článků E4a, E21 a E26. Nově jsou zde doplněny záměry E30-E35.

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(150j) E21 <u>Vymezení:</u> Dvojité vedení 400 kV Mírovka– Čebín Slavětice a Kočín–Přeštice včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Mírovka, Kočín, Čebín Slavětice a Přeštice. <u>Důvody vymezení:</u> Zabezpečení výkonů zdrojů připojených do přenosové soustavy a zvýšení spolehlivosti přenosu. Součást TEN-E.	-1	+1	0
- Rozvoj energetické infrastruktury. Zajištění stabilnějších dodávek elektrické energie. - Podpora ekonomického rozvoje. - Potenciální negativní vlivy na přírodní hodnoty v území.			
(150o) E26 <u>Vymezení:</u> Elektrická stanice 400/110 kV Opočíněk včetně jejího zapojení do přenosové soustavy a dvojitá vedení 400 kV Čechy Střed–Opočíněk a Opočíněk– Sokolnice Čebín, včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Čechy Střed a Sokolnice Čebín. <u>Důvody vymezení:</u> Elektrická stanice a vedení umožňující zvýšení spolehlivosti a posílení dodávky elektřiny z přenosové soustavy do oblasti Pardubického a Královéhradeckého kraje a zvýšení tranzitní funkce přenosové soustavy v rámci evropského energetického systému.	0	+1	0
- Rozvoj energetické infrastruktury. Zajištění stabilnějších dodávek elektrické energie. - Podpora ekonomického rozvoje.			
(150s) E30 <u>Vymezení:</u> Elektrická stanice 400 kV v lokalitě Gutý včetně jejího zapojení do přenosové soustavy. <u>Důvody vymezení:</u> Elektrická stanice a vedení umožňující připojení nového elektrického odběrného zařízení do přenosové soustavy v oblasti Moravskoslezského kraje. Zapojení nové elektrické stanice do přenosové soustavy bude realizováno napojením na stávající vedení 400 kV Nošovice–hranice ČR/Slovensko (–Varín).	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Rozvoj energetické infrastruktury. Zajištění stabilnějších dodávek elektrické energie. - Podpora ekonomického rozvoje. - Potenciální negativní vlivy na přírodní hodnoty v území.			
(150t) E31 <u>Vymezení:</u> Elektrická stanice 400/110 kV v lokalitě Chomutov-Most včetně jejího zapojení do přenosové soustavy. <u>Důvody vymezení:</u> Elektrická stanice a vedení umožňující připojení nových výroben elektřiny do přenosové soustavy v oblasti Ústeckého kraje. Zapojení nové elektrické stanice bude realizováno napojením do oblasti přenosové soustavy mezi stávající elektrickými stanicemi 400 kV Hradec a Výškov	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Rozvoj energetické infrastruktury. Zajištění stabilnějších dodávek elektrické energie. - Podpora ekonomického rozvoje.			

Nový/Upravený záměr	Env	Eko	Soc
Potenciální vlivy na přírodní hodnoty v území.			
(150u) E32 <u>Vymezení:</u> Vedení 400 kV Vítkov – Tisová včetně souvisejícího rozšíření elektrické stanice Vítkov. <u>Důvody vymezení:</u> Záměr umožňující připojení nových výroben elektřiny do přenosové soustavy v oblasti Karlovarského kraje.	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Rozvoj energetické infrastruktury. Zajištění stabilnějších dodávek elektrické energie. - Podpora ekonomického rozvoje. - Potenciální vlivy na přírodní hodnoty v území.			
(150v) E33 <u>Vymezení:</u> Vedení 400 kV Slavětice – Prosenice včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Slavětice a Prosenice. <u>Důvody vymezení:</u> Navýšení výkonů zdrojů v lokalitě Dukovany vyžaduje posílení přenosové soustavy.	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Rozvoj energetické infrastruktury. Zajištění stabilnějších dodávek elektrické energie. - Podpora ekonomického rozvoje. - Potenciální vlivy na přírodní hodnoty v území.			
(150w) E34 <u>Vymezení:</u> Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE Libochovany včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti. <u>Důvody vymezení:</u> Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v rámci státní energetické koncepce a přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie.	+1/-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Podpora stability dodávek energií a vyrovnavání dodávek z obnovitelných zdrojů energie. - Podpora energetické soběstačnosti - Využití stávajícího kamenolomu - Potenciální střet s CHKO České Středohoří a EVL Porta Bohemica.			
(150x) E35 <u>Důvody vymezení:</u> Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE Vinice včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti. <u>Důvody vymezení:</u> Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v rámci státní energetické koncepce a přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie.	-1/+1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Podpora stability dodávek energií a vyrovnavání dodávek z obnovitelných zdrojů energie. - Podpora energetické soběstačnosti - Zásahy do krajinného rázu a lesních porostů			

4.6.2 Plynárenství

V rámci této části nejsou v návrhu ZPÚR č. 8 provedeny žádné úpravy s možným dopadem na udržitelný rozvoj území.

4.6.3 Dálkovody

V případě dálkovodů byla u koridoru DV3 navrženo prodloužení trasy koridoru „Koridor pro prodloužení produktovodu v úseku Loukov–Sedlnice a Sedlnice–letišť Mošnov–**hranice ČR/Polsko**.“

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(164)DV3 <u>Vymezení:</u> Koridor pro prodloužení produktovodu v úseku Loukov–Sedlnice a Sedlnice–letišť Mošnov, Sedlnice–hranice ČR/Polsko. <u>Důvody vymezení:</u> Zabezpečení přepravy strategických ropných produktů – pohonných hmot v ČR v úseku Loukov–Sedlnice. Koridor pro produktovod v úseku Sedlnice–letišť Mošnov, Sedlnice–hranice ČR/Polsko. <u>Vyhodnocení:</u> - Dojde k posílení a rozvoji technické infrastruktury. - Dojde k posílení přeshraničního napojení produktovodních sítí - Bez významných negativních vlivů na životní prostředí.	0	+1	0

4.6.4 Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur

Nově je vymezen záměr DV6 pro produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí v úseku Mokrý Horákov–Kurdějov.

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(165b) DV6 <u>Vymezení:</u> Produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí v úseku Mokrý Horákov–Kurdějov. <u>Důvody vymezení:</u> Zajištění plnění mezinárodních a evropských závazků ke snížení množství oxidu uhličitého. <u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Zajistit podmínky pro realizaci geologického průzkumu a následně na základě předložené závěrečné zprávy zhodnotit vhodnost geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry a ochranu geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Na základě splnění úkolu pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady zajistit územní ochranu vybraných lokalit. <u>Vyhodnocení:</u> - Cílem ke přeprava odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí – mitigační opatření směřující k ochraně klimatu. - Rozvoj nových prvků technické infrastruktury. - Významnost vlivů na soustavu Natura 2000, vodu a horninové prostředí bude prověřena v rámci stanoveného úkolu. - V případě identifikace významných vlivů lze předpokládat, že lokalita bude posouzena jako nevhodná.	-1/+1	0	0

4.6.5 Vodní hospodářství

V rámci návrhu ZPÚR č. 8 došlo k doplnění VN Stěbořice.

Nový/Upravený záměr	Envi	Eko	Soc
(167a) VoD1 Vodní nádrž Nové Heřminovy včetně dalších nezbytných opatření ke snížení povodňových rizik v povodí řeky Opavy a vodní nádrž Stěbořice na toku Velká. Ochrana území pro vodní nádrž Nové Heřminovy a pro umístění staveb, technických a přírodních blízkých opatření ke snížení povodňových rizik na horní Opavě s přeshraničním významem. Ochrana území pro vodní nádrž Stěbořice ke snížení povodňových rizik v povodí řeky Opavy.	-1	+1	+1
Vyhodnocení: - Podpora protipovodňové ochrany na toku Velká jako části povodí Opavy - Zábory ZPF a PUPFL - Podpora bezpečnosti obyvatel soukromého majetku a firem.			

4.6.6 Ukládání a skladování radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva

V rámci této části nejsou v návrhu ZPÚR č. 8 provedeny žádné úpravy s možným dopadem na udržitelný rozvoj území, proto nebyla hodnocena.

4.6.7 Shrnutí

Vymezení záměrů pro vedení elektrického napětí, produktovodů a zacházení s oxidem uhličitým reaguje na aktuální požadavky na řešení technické infrastruktury v této oblasti. Cílem je zajištění stabilních dodávek elektrické energie, což má přímý význam pro ekonomický rozvoj a předcházení rizikům plošného rozsáhlejšího výpadku el. proudu.

Dopady na životní prostředí jsou popsány podrobněji v části A, významné negativní vlivy nebyly identifikovány.

Navržené úpravy lze z hlediska udržitelného rozvoje akceptovat. Je současně potřeba zaměřit se na technicky citlivé řešení především v přírodně hodnotných oblastech.

4.7 DALŠÍ ÚKOLY PRO MINISTERSTVA, JINÉ ÚSTŘEDNÍ SPRÁVNÍ ÚŘADY A PRO ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

4.7.1 Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady

Nově byly zařazeny úkoly č. 184b, 184c a 184d, které jsou komentovány zde.

Nový/Upravený úkol	Envi	Eko	Soc
(184b) Provéřit reálnost, případně proveditelnost záměru produktovodu v úseku hranice Německo/ČR – Hněvice (souběh s ropovodem IKL) a prodloužení produktovodu v úseku Cerekvice nad Bystřicí – hranice ČR/Polsko.	-1	+1	0
Vyhodnocení: - Potenciální střety se zvláště chráněnými územími nebo lokalitami soustavy Natura 2000 v závislosti na konkrétní trase vedení produktovodů. Předpoklad prověření potenciálních střetů a jejich minimalizace v rámci plnění úkolu. - Zajištění stabilních dodávek ropných produktů do ČR, diverzita energetických zdrojů.			
(184c) Provéřit možnosti a účelnost umístění přečerpávacích vodních elektráren v lokalitách Orlík, Slapy, Pastviny, Slezská Harta, Trmice, Lipno, Jiří/Medard a lom ČSA včetně dalších nezbytných souvisejících ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti.	-1	+1	0
Vyhodnocení:			

Nový/Upravený úkol	Envi	Eko	Soc
- Vlivy na životní prostředí - zábory ZPF a PUPFL, potenciální zásahy do ZCHÚ a lokalit Natura 2000 aj. - Ovlivnění krajinného rázu. - Stabilizace dodávek elektrické energie, její akumulace a využití.			
(184d) Zpracovat odborný podklad pro vymezení záměru produktovodu ze skladu pohonných hmot Správy státních hmotných rezerv v Kostelci u Heřmanova Městce do základny taktického letectva Čáslav.	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Potenciální střet s CHKO Železné hory v případě nevhodného vedení koridoru. Předpoklad záborů ZPF menšího rozsahu, případně střety s přírodně hodnotnějšími lokalitami v území (ÚSES aj.). - Zajištění stabilního zásobování letecké základny pohonnými hmotami. - Podpora bezpečnosti státu.			

4.7.2 Úkoly pro územní plánování

Nově byly zařazeny úkoly č. 209-2015.

Nový/Upravený úkol	Envi	Eko	Soc
(209) Prověřit možnost vymezení koridorů pro možné zkapacitnění a modernizaci dálnic D0, D4, D5, D8, D10 a D11 v Praze a Středočeském kraji na základě předaných podkladů od Ministerstva dopravy.	-1/+1	+1	+1
<u>Vyhodnocení:</u> - Řeší nezbytný požadavek na zkapacitnění a modernizaci dálnic – rozvoj dopravní infrastruktury, zajištění dopravní obslužnosti, předcházení střetům. - Úkol přípravného a procesního charakteru bez přímých dopadů.			
(210) Prověřit změnu využití stávající plochy letiště Přerov (respektive strategické průmyslové zóny Přerov – Bochoř) umožňující realizaci využití pro obranu státu včetně podmínek jeho specifického provozu.	-1/+1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Podpora armády ČR a vojenské bezpečnosti státu – výcvik a logistika. - Omezení záborů ZPF oproti průmyslové zóně, předpoklad zvýšení hlučnosti.			
(211) Vymezení plochy pro strategické investiční stavby v těchto lokalitách: Cheb (Karlovarský kraj), Komořany – Důl ČSA (Ústecký kraj), Prunéřov (Ústecký kraj), Severní lom (Ústecký kraj), Lazy (Moravskoslezský kraj), Bruntál (Moravskoslezský kraj), Nad Barborou (Moravskoslezský kraj), Dolní Lutyně (Moravskoslezský kraj), Staříč II (Moravskoslezský kraj), Staré Sedlo (Karlovarský kraj), Milovice (Středočeský kraj), Nymburk (Středočeský kraj) a Mošnov (Moravskoslezský kraj).	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Zábory ZPF, potenciální zátěž pro životní prostředí a ovlivnění přírodních hodnot v sousedství lokalit. - Podpora ekonomického rozvoje, podmínek pro podnikání, zaměstnanost a rozvoj dopravní a technické infrastruktury			
(212) Prověřit možnost vymezení ploch pro dálniční odpočívky na základě předaných podkladů od Ministerstva dopravy.	-1	+1	+1
<u>Vyhodnocení:</u> - Předpoklad záborů ZPF malého rozsahu. - Podpora bezpečnosti dopravního provozu. - Podpora ekonomických aktivit.			
(213) Prověřit územní podmínky pro umístění záměru produktovodu v úseku hranice Německo/ČR – Hněvice (souběh s ropovodem IKL) a prodloužení produktovodu v úseku Cerekvice nad Bystřicí – hranice ČR/Polsko [po splnění úkolu čl. (184b)].	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> Potenciální střety se zvláště chráněnými územími nebo lokalitami soustavy Natura 2000 v závislosti na konkrétní trase vedení produktovodů. Předpoklad prověření potenciálních střetů a jejich minimalizace v rámci plnění úkolu.			

Nový/Upravený úkol		Envi	Eko	Soc
Zajištění stabilních dodávek ropných produktů do ČR, diverzita energetických zdrojů.				
(214)	Vymezení plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárny, včetně ploch a koridorů pro umístění související veřejné infrastruktury pro zajištění energetické bezpečnosti [po splnění úkolu čl. (184c)].	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Vlivy na životní prostředí - zábory ZPF a PUPFL, potenciální zásahy do ZCHÚ a lokalit Natura 2000 aj. Ovlivnění krajinného rázu. - Stabilizace dodávek elektrické energie, její akumulace a využití.				
(215)	Prověří možnosti umístění produktovodu ze skladu pohonných hmot Správy státních hmotných rezerv v Kostelci u Heřmanova Městce do základny taktického letectva Čáslav [po splnění úkolu čl. (184d)].	-1	+1	0
<u>Vyhodnocení:</u> - Potenciální střet s CHKO Železné hory v případě nevhodného vedení koridoru. Předpoklad záborů ZPF menšího rozsahu, případně střety s přírodně hodnotnějšími lokalitami v území (ÚSES aj.). - Zajištění stabilního zásobování letecké základny pohonnými hmotami. - Podpora bezpečnosti státu.				

5 VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ, KTERÉ SPOČÍVÁ V POSOUZENÍ VZTAHU A ZLEPŠOVÁNÍ PODMÍNEK PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ A POSOUZENÍ NAPLNĚNÍ PRIORIT ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

5.1 ZÁVĚRY VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V rámci samostatného vyhodnocení vlivů na životní prostředí (Část 1) bylo na základě komplexního vyhodnocení konstatováno, že:

Předložený návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR naplňuje jako celek požadavky ochrany životního prostředí a je v souladu s hlavními cíli strategických dokumentů pro tuto oblast. Jeho realizace, respektive realizace úprav, nových a pozměněných záměrů u řady záměrů povede ke zlepšení současného stavu životního prostředí.

U některých nově navrhovaných záměrů byly identifikovány potenciální negativní vlivy na dílčí složky životního prostředí, které jsou podrobněji popsány v rámci tabulkového vyhodnocení jednotlivých záměrů a v předchozích kapitolách. Na tyto identifikované potenciálně negativní vlivy reaguje návrh opatření ke zmírnění nebo minimalizaci těchto vlivů.

5.2 ZÁVĚRY POSOUZENÍ VLIVU NA SOUSTAVU NATURA 2000

V rámci samostatného posouzení vlivu na soustavu Natura 2000 (Část 2) bylo na základě vyhodnocení konstatováno, že:

Předložený návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

5.3 ZÁVĚRY VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

Bylo provedeno zhodnocení vlivů na tři pilíře udržitelného rozvoje, přičemž při vyhodnocení vlivů na environmentální pilíř bylo vycházeno z částí 1 a 2 Vyhodnocení.

Bylo rovněž konstatováno, že návrhy obsažené ve změně přispívají k hospodářskému rozvoji a soudržnosti společenství obyvatel území.

Na základě celkového vyhodnocení všech částí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je možné konstatovat, že návrh Změny č. 8 PÚR ČR jako celek naplňuje požadavky na udržitelný rozvoj území, respektive že vytváří předpoklady pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích. Současně zohledňuje priority územního plánování, které pomáhá přesněji stanovit a naplňovat.

6 NÁVRH POŽADAVKŮ NA ROZHODOVÁNÍ VE VYMEZENÝCH PLOCHÁCH A KORIDORECH Z HLEDISKA VYVÁŽENOSTI VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ (UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ)

Z vyhodnocení vlivů na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území nevyplynají žádné požadavky na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska vyváženosti vlivů na životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území (udržitelný rozvoj území).

Díličí požadavky vyplynuly z vyhodnocení vlivů na životní prostředí, respektive na soustavu Natura 2000. Byla navržena opatření pro minimalizaci, zmírnění a předcházení negativním vlivům u jednotlivých nových záměrů. Ty byly zhodnoceny podle toho, zda a jak jsou již uplatněny v aktuálně platné PÚR ČR. Z tohoto vyplynul návrh požadavků na rozhodování pro minimalizaci zjištěných negativních vlivů.

Bylo konstatováno, že většina navržených opatření je již zohledněna v rámci stávajícího platného znění PÚR ČR.

Byly navrženy tyto požadavky:

U článku 133b stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto:

Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro:

- a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v PO Poodří,
- b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd.

Tento požadavek byl promítnut do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

V čl. 137 u Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v rámci písm. d) doplnit požadavek na ochranu ptactva.

Tento požadavek byl promítnut do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

U článku 150w stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto:

Při dalším prověřování záměru minimalizovat dopady na předměty a cíle ochrany CHKO České středohoří a EVL Porta Bohemica."

Tento požadavek byl promítnut do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

„Část 1 - Vyhodnocení vlivů na životní prostředí“

Ministerstvo pro místní rozvoj

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Požizovatel:
Ministerstvo pro místní rozvoj
Staroměstské náměstí 6, Praha 1, PSČ 110 15

Objednatel:
Ústav územního rozvoje
Jakubské nám. 3, Brno, PSČ 602 00

Zpracovatel:
EKOTOXA s.r.o. – RADDIT consulting s.r.o.
Fišova 7, Brno, PSČ 602 00

ŘEŠITELSKÝ TÝM

EKOTOXA s.r.o. - odpovědný řešitel projektu
Mgr. Zdeněk Frélich Mgr. Pavla Škarková, DiS. Mgr. Klára Pavková

RADDIT consulting s.r.o.
RNDr. Radim Misaček Mgr. Lenka Trojáčková

Obsah

Úvod	7
1 Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR, vztah k jiným koncepcím	8
1.1 Obsah návrhu Změny č. 8 PÚR ČR	8
1.2 Vztah k jiným koncepcím	11
2 Z hodnocení vztahu návrhu posuzované Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, unijní a vnitrostátní úrovni	15
2.1 Hlavní cíle ochrany na mezinárodní úrovni	16
2.1.1 Lublaňská deklarace o územní dimenzi udržitelného rozvoje (Lublaň, 2003)	16
2.1.2 Evropské perspektivy územního rozvoje (Postupim, 1999)	17
2.1.3 Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu (Hannover, 2000)	20
2.1.4 Evropská úmluva o krajině (Florence, 2000)	21
2.1.5 Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (Brusel, 2006)	22
2.1.6 Nová Lipská charta o udržitelných evropských městech (Lipsko, 2020)	23
2.1.7 Územní agenda Evropské unie 2030 (2020)	25
2.1.8 Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života 2020 (Brusel, 2020)	26
2.1.9 Návrh Nové politiky soudržnosti EU 2021-2027 (2021)	29
2.1.10 Priorita EU: Zelená dohoda pro Evropu - "Green Deal" 2019-2024 (2019)	29
2.2 Hlavní cíle ochrany na národní úrovni	30
2.2.1 Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)	30
2.2.2 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)	31
2.2.3 Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (2021)	32
2.2.4 Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (2020)	34
2.2.5 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 (2016)	35
2.2.6 Politika ochrany klimatu v ČR (2017)	38
2.2.7 Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR (2019 – akt. průběžně)	38
2.2.8 Dopravní politika ČR pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050 (2021)	39
2.2.9 Státní energetická koncepce České republiky (2015)	40
2.2.10 Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (2020)	41
2.2.11 Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky na období 2023 - 2027 (2023)	42
2.2.12 Souhrn	45
2.3 Hlavní cíle ve vztahu k ŽP a stanovení referenčního rámce	45
3 Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna posuzovaná Změna č. 8 Politiky územního rozvoje ČR	47
3.1 Obyvatelstvo a demografické charakteristiky	47
3.2 Zdraví obyvatel	48
3.3 Horninové prostředí	50
3.3.1 Nerostné suroviny	51
3.3.2 Sesuvy a svahové nestability	52
3.3.3 Poddolovaná území	53
3.4 Klimatické poměry	54
3.4.1 Změna klimatu	55
3.5 Ovzduší a emise skleníkových plynů	56
3.5.1 Emisní situace	57
3.5.2 Imisní situace	60
3.5.3 Emise skleníkových plynů	70
3.6 Hluk - Akustická zátěž	74

3.7	Voda.....	77
3.7.1	Kvalita vod	77
3.7.2	Ochrana vodních zdrojů	80
3.7.3	Vodní hospodářství.....	81
3.7.4	Ochrana před povodněmi	84
3.7.5	Hydrologické sucho	85
3.8	Příroda a krajina	85
3.8.1	Velkoplošná zvláště chráněná území.....	86
3.8.2	Maloplošná zvláště chráněná území	90
3.8.3	Soustava Natura 2000	90
3.8.4	Biosférické rezervace UNESCO a mokřady mezinárodního významu	91
3.8.5	Přírodní parky	92
3.8.6	Geoparky	93
3.8.7	Územní systém ekologické stability.....	93
3.8.8	Významné krajinné prvky	94
3.8.9	Zvláště chráněné druhy a invazní druhy.....	94
3.8.10	Fragmentace krajiny	96
3.8.11	Migrační propustnost krajiny.....	97
3.8.12	Staré ekologické zátěže	99
3.8.13	Brownfields	100
3.9	Zemědělský a lesní půdní fond.....	101
3.9.1	Zemědělský půdní fond	101
3.9.2	Lesní hospodářství	104
3.10	Odpady	108
3.11	Kulturní dědictví a kulturní, historické a archeologické hodnoty v území.....	111
3.12	Očekávaný vývoj bez uplatnění Změny č. 8 PÚR ČR	113
3.12.1	Obyvatelstvo a zdraví	113
3.12.2	Ovzduší a klima	113
3.12.3	Hluk.....	114
3.12.4	Vodní hospodářství.....	114
3.12.5	Příroda a krajina	114
3.12.6	Zemědělský a lesní půdní fond.....	115
3.12.7	Kulturní dědictví	116
3.12.8	Horninové prostředí	116
4	Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním posuzované Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR významně ovlivněny	117
4.1	Příroda a krajina	119
4.2	Ovzduší, klima, hlukové znečištění a zdraví obyvatel	119
4.3	Vodní hospodářství.....	120
4.4	Zemědělský a lesní půdní fond.....	120
4.5	Horninové prostředí	120
4.6	Kulturní dědictví a hmotné statky	120
5	Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním posuzovaného návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, evropsky významné lokality a ptačí oblasti	122
5.1	Příroda a krajina	122
5.2	Ovzduší, klima a hlukové znečištění	123
5.3	Vodní hospodářství.....	124
5.4	Zemědělský a lesní půdní fond.....	124
6	Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant posuzované Změny č. 8 PÚR ČR, včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, floru, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné	

statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení	126
6.1 Popis použité metody hodnocení	126
6.1.1 Předmět hodnocení	126
6.1.2 Rozsah hodnocení	127
6.2 Celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území	132
6.2.1 Souhrn	133
6.3 Sídelní struktura	133
6.4 Rozvojové oblasti a rozvojové osy	135
6.5 Specifické oblasti	135
6.5.1 Souhrn	137
6.6 Záměry dopravní infrastruktury	137
6.6.1 Železniční doprava	137
6.6.2 Silniční doprava	138
6.6.3 Lodní doprava	138
6.6.4 Kombinovaná doprava	138
6.6.5 Letiště	138
6.7 Záměry technické infrastruktury a související záměry	140
6.7.1 Elektroenergetika	140
6.7.2 Plynárenství	141
6.7.3 Dálkovody	141
6.7.4 Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur	141
6.7.5 Vodní hospodářství	141
6.7.6 Ukládání a skladování radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva	142
6.8 Další úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování	142
6.8.1 Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady	142
6.8.2 Úkoly pro územní plánování	143
6.9 Přeshraniční vlivy	145
6.10 Synergické a kumulativní vlivy	146
6.11 Hodnocení návrhu Změny č. 8 PÚR ČR jako celku	147
7 Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení nebo podle invariantního řešení ve srovnání se současným stavem a jejich zhodnocení. srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení	148
7.1 Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení	148
7.2 Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení	150
8 Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných významných záporných vlivů na životní prostředí	151
9 Zhodnocení způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezinárodní nebo národní úrovni do Politiky územního rozvoje a jejich zohlednění při výběru řešení	155
10 Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů návrhu ZPÚR č. 8 na životní prostředí	159
11 Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu k návrhu zadání nebo k návrhu zadání změny územně plánovací dokumentace nebo stanovisku podle § 71a odst. 2, § 71d odst. 4 písm. c) nebo § 71e odst. 5 písm. e)	160
12 Návrh ukazatelů pro sledování vlivu posuzované Politiky územního rozvoje ČR a její změny na životní prostředí	161
13 Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí	162
14 Netechnické shrnutí výše uvedených údajů	170
14.1 Souhrn obsahu údajů uvedených v rámci vyhodnocení	170
14.2 Závěry a doporučení	175
14.3 Návrh stanoviska	176
15 Příloha č. 1: Tabele přehled vyhodnocení vlivů nových záměrů	181

15.1	Kategorie center osídlení.....	181
15.2	Záměry dopravní infrastruktury.....	185
15.2.1	Železniční doprava	185
15.2.2	Vodní doprava	188
15.2.3	Kombinovaná doprava.....	189
15.2.4	Letiště	190
15.3	Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů.....	192
15.3.1	Elektroenergetika.....	192
15.3.2	Dálkovody	200
15.3.3	Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur.....	201
15.3.4	Vodní hospodářství.....	202
	Seznam tabulek.....	203
	Seznam obrázků.....	204
	Přehled použitých zdrojů	206

ÚVOD

Předkládaný materiál představuje Vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR (dále také **návrh Změny č. 8 PÚR ČR, návrh ZPÚR č. 8** nebo aktualizace koncepce) na udržitelný rozvoj území, respektive v této části konkrétně vyhodnocení vlivů na životní prostředí. Dle § 40 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., Stavebního zákona je úkolem územního plánování také posouzení vlivu politiky územního rozvoje na udržitelný rozvoj území. Jeho součástí je také vyhodnocení vlivů na životní prostředí s náležitostmi stanovenými v Příloze č. 4 k tomuto zákonu, včetně posouzení vlivu na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (tj. na soustavu Natura 2000). Posouzení vlivu na soustavu Natura 2000 je samostatnou částí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Povinnost vyhodnocení vlivů PÚR ČR na udržitelný rozvoj území vyplývá z ustanovení § 71, odst. 2 stavebního zákona.

Zpracovatelem návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je Ústav územního rozvoje. Zpracování změny vychází ze Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizace č. 4. Zde jsou v části D uvedeny „Návrhy na aktualizaci PÚR a jejich zdůvodnění, popřípadě návrh a důvody na pořízení nové PÚR“. Tato část je základním podkladem pro zpracování návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Tato část vyhodnocení je zaměřena na vyhodnocení navržených změn a úprav, které jsou v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR provedeny, a to z hlediska vlivu na životní prostředí v rozsahu a podrobnosti PÚR a míře konkrétnosti návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Pro potřeby vyhodnocení je zčásti využit postup vycházející z předchozího vyhodnocení vlivů na životní prostředí uplatněný v rámci těchto původních dokumentů (tj. Aktualizace č. 1 PÚR ČR a Aktualizace č. 4 PÚR ČR), a to z důvodů zachování logiky a kontinuity prací a zároveň možnosti porovnání s předchozími dokumenty. Dále je využito Metodické doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí zveřejněné ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2).

Jsou hodnoceny vlivy změna koncepce, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Předmětem vyhodnocení jsou především:

- nové pasáže návrhu Změny č. 8 PÚR ČR z r. 2024, která byla vytvořena na základě Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 4 - části D „Návrhy na aktualizaci politiky územního rozvoje a jejich zdůvodnění, popřípadě návrh a důvody na pořízení nové politiky územního rozvoje“, u nichž je hodnocení relevantní.
- úpravy a změny záměrů obsažených v návrhu Politiky územního rozvoje, ve znění Změny č. 8.

Úpravy jednotlivých pasáží a článků návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, u kterých došlo ke změnám, a které mají reálný dopad v území, respektive možné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou vyhodnoceny a okomentovány z hlediska vlivů těchto úprav na životní prostředí (respektive soustavu Natura 2000). Naopak nejsou hodnoceny ty úpravy pasáží, které nepředstavují obsahovou změnu s možným dopadem v území a vlivem na životní prostředí. Jedná se např. o zpřesnění popisu trasy koridoru bez ovlivnění jeho lokalizace, změnu termínu úkolu, změnu označení dopravní stavby, zpřesnění důvodů vymezení oblastí, os, koridorů a ploch a další. Hodnoceny nebyly rovněž formální úpravy vyplývající z nového Stavebního zákona.

Hodnoceny byly tedy pouze nové záměry (plochy, koridory, nové celostátní priority územního plánování, úkoly ...) a změny, které mohou mít průběh v území (např. nový úsek trasy koridoru, změna trasy aj.), respektive dopad na životní prostředí. Vodítkem byla dále také Příloha č. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění posledních předpisů, která vymezuje záměry podléhající posuzování.

1 STRUČNÉ SHRnutí OBSAHU A HLAVNÍCH CÍLŮ ZMĚNY Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR, VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

1.1 OBSAH NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR

Politika územního rozvoje je nezastupitelným závazným nástrojem územního plánování vlády ČR k usměrňování územního rozvoje ve věcech celostátního významu. Poskytuje základní rámce pro koordinaci územně plánovací činnosti krajů a obcí a pro koordinaci činnosti ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a jimi řízených úřadů, které mají dopad na využívání území, na jeho uspořádání nebo které jsou podmínkami území zásadně ovlivňovány. Aktuálně platná Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 7 je závazná od 1. 3. 2024.

Návrh změny vychází ze **Zprávy o uplatňování PÚR ČR**, ve znění Aktualizace č. 4, především z části D.

Z hlediska vlivů na životní prostředí, respektive udržitelný rozvoj území, jsou ve Zprávě o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4, důležité závěry obsažené v kapitole B - Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území s uvedením, zda nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí, spolu s návrhy pro jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci. V této kapitole je mimo jiné konstatováno, že:

- Nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí
- Nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na hospodářský rozvoj
- Nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na soudržnost společenství obyvatel v území
- V rámci Vyhodnocení vlivů uplatňování PÚR ČR na udržitelný rozvoj území nebyly zjištěny významné negativní dopady na celkovou vyváženost územních podmínek pro udržitelný rozvoj území (§ 18 odst. 1 stavebního zákona).

(Pozn.: Celé znění kapitoly b) Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území s uvedením, zda nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí, spolu s návrhy pro jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci je k dispozici ve Zprávě o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 4).

Tato informace je důležitá právě s ohledem na následující vyhodnocení. To tedy bude, i s ohledem na výše uvedené, zaměřeno především na změny a úpravy v tomto návrhu Změny č. 8 PÚR ČR oproti doposud platné PÚR ČR.

Stanovisko MŽP ke Zprávě o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4

Dne 19. června 2023 bylo vydáno Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu Aktualizace Politiky územního rozvoje, po Aktualizaci č. 4 z hlediska vlivů na životní prostředí (Č. j.: MZP/2023/710/1621).

Jako podklad pro vydání stanoviska mělo MŽP k dispozici stanoviska orgánů ochrany přírody (např. Správa Krkonošského národního parku pod č. j.: KRNP 02208/2023 ze dne 3. 4. 2023, Krajský úřad Zlínského kraje, pod č. j.: KUZL 28187/2023 ze dne 21. 3. 2023, Krajský úřad kraje Vysočina pod č. j.: KUJI 32730/2023 ze dne 22. 3. 2023, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR pod č. j.: 06123/SOPK/23 ze dne 29. 3. 2023) dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh aktualizace může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“),

MŽP na základě ustanovení § 35 odst. 2 písm. f) stavebního zákona a postupem podle § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vydalo následující stanovisko:

*Na základě obdržených podkladů (zejména stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody), s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k předmětu změny koncepce MŽP sděluje, že návrh obsahu APÚR **může mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, resp. na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO**, a proto je nezbytné provést jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (tzv. proces SEA), a zároveň posouzení jeho vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO podle ustanovení § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „naturové posouzení“).*

... „MŽP jako dotčený orgán při pořizování politiky územního rozvoje v souladu s ustanovením § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanovuje níže uvedené požadavky na obsah a rozsah posouzení návrhu APÚR z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „vyhodnocení SEA“). Obecně však platí zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu APÚR na životní prostředí a veřejné zdraví dle přílohy ke stavebnímu zákonu, v rozsahu ustanovení § 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování návrhu APÚR.

Jelikož příslušné orgány ochrany přírody nevyloučily ve svých stanoviscích dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv návrhu APÚR na lokality soustavy NATURA 2000, musí být návrh mimořádné aktualizace předmětem posouzení podle § 45i odst. 2 a 13 zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu (vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny).

1. Při zpracování vyhodnocení vlivů návrhu APÚR na životní prostředí je třeba zohlednit relevantní soudní judikaturu a vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2). Zpracované vyhodnocení SEA musí být přezkoumatelné, logicky srozumitelné, konzistentní apod.

2. Rovněž je nutné, aby autorizované osoby zpracovávající jednotlivá hodnocení vzájemně spolupracovaly a rovněž navrhovaná opatření zajišťující minimalizaci zjištěných potenciálních negativních vlivů na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000 konzultovaly s pořizovatelem aktualizace, resp. zpracovatelem. Závěry vyhodnocení SEA a naturového posouzení musí být relevantně zapracovány do návrhu aktualizace (ještě před předložením do MPŘ), proto pouhé navrhování minimalizačních opatření projektového charakteru v jednotlivých hodnoceních není žádoucí, jelikož nebude dostatečně ošetřena strategická úroveň.

3. Požadujeme, aby autorizovaná osoba v rámci vyhodnocení SEA vypracovala závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu APÚR s uvedením jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s aktualizací APÚR jako celkem, tak s jednotlivými opatřeními souhlasit, souhlasit s požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.“

Politika územního rozvoje obecně (dle § 71 nového stavebního zákona) má následující obsah:

(1) Politika územního rozvoje

- a) stanoví celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území České republiky,
- b) stanoví koncepci sídelní struktury České republiky,
- c) vymezí oblasti ovlivněné rozvojovou dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které jsou mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti ovlivněné rozvojovou dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „rozvojové oblasti“), a území s

vazbou na kapacitní dopravní infrastrukturu propojující rozvojové oblasti a významná centra osídlení (dále jen „rozvojové osy“),

d) vymezí oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „specifické oblasti“),

e) vymezí záměry dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a celostátního významu nebo záměry dopravní a technické infrastruktury, které svým významem přesahují území jednoho kraje, a

f) stanoví úkoly podle § 70 odst. 2.

Tyto oblasti jsou řešeny také v rámci návrhu ZPÚR č. 8. Ten v jednotlivých částech textu zpřesňuje, doplňuje nebo přidává nové úkoly pro územní plánování a podmínky pro navazující územně plánovací činnost, zpřesňuje vymezení specifických oblastí, vypouští nebo vymezuje nové záměry pro dopravní a technickou infrastrukturu a stanovuje nové úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a územní plánování. Nově také stanovuje v rámci části Sídelní struktura také Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a Úkoly pro územní plánování a nově také vymezuje následující kategorie center osídlení:

- Vyšší centra významná (A)
- Vyšší centra ostatní (B)
- Střední centra významná (C)
- Střední centra ostatní (D)

Provedených změn a úprav je velké množství a není proto účelné ani možné je zde všechny uvádět. Jsou obsaženy v samotném návrhu ZPÚR č. 8, který je přikládán současně s Vyhodnocením vlivů na udržitelný rozvoj území. Znění upravených pasáží je rovněž zřejmé u samotného vyhodnocení buď v kap. 6, nebo v rámci tabulkového hodnocení v Příloze č. 1.

Pro lepší přehled zde uvádíme hlavní navržené změny:

- a) **Celostátní priority územního plánování** – dílčí úpravy znění několika celostátních priorit menšího rozsahu směřující ke zpřesnění dané priority, doplnění nové RP.
- b) **Sídelní struktura** – nově stanovení Kategorii center osídlení
- c) **Rozvojové oblasti a osy** – nedošlo k vymezení nebo odstranění žádné rozvojové oblasti či osy. Úpravy pouze formálního charakteru.
- d) **Specifické oblasti** – nedošlo k vymezení nebo odstranění žádné specifické oblasti. Dílčí úpravy formálního charakteru. Dílčí doplnění/zpřesnění Důvodů vymezení, Podmínek pro navazující územně plánovací činnost a Úkolů pro územní plánování u několika SOB.
- e) **Železniční doprava** – dílčí zpřesnění vymezení stávajících koridorů. Vymezeny nový koridor konvenční železniční dopravy ŽD24 a doplněn úsek ŽD15.
- f) **Silniční doprava** – minimum úprav, převážně formálního charakteru. U několika koridorů doplněny Podmínky pro navazující územně plánovací činnost.
- g) **Vodní doprava** – nově vymezen koridor VD4 pro vodní cestu využívanou na toku Moravy (Baťův kanál).
- h) **Kombinovaná doprava** – uveden terminál nákladní dopravy Česká Třebová, zpřesněny vnitrozemské přístavy v Praze
- i) **Letiště** – vymezena plocha L4 týkající se rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně nutného zázemí pro zajištění provozu letiště.
- j) **Elektroenergetika** – nově vymezeny koridory a plochy E30-E33 pro elektrické stanice včetně koridorů pro jejich zapojení do přenosové soustavy. Upraveny články E4a, E21 a E26. Doplněny články E34 a E35 pro přečerpávací vodní elektrárny PVE.
- k) **Plynárenství** – zrušeno několik článků.
- l) **Dálkovody** – doplněno vymezení stávajícího DV3.
- m) **Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur** – nově vymezení produktovodu pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od

zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí.

- n) **Vodní hospodářství** – doplnění VN Stěbořice.
- o) **Další úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování** – vypuštěny některé úkoly. Nově doplněny úkoly 184b-d, 209-215.

1.2 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR by měl být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů. Dokument mimo jiné vychází ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ a zohledňuje další národní i mezinárodní dohody, smlouvy a úmluvy. Návrh ZPÚR č. 8 má vazbu například na dokumenty, jako např. Nová Lipská charta o udržitelných evropských městech (2007), Územní agenda Evropské unie 2030 a Toledská deklarace (2010).

Návrh změny stávající PÚR ČR ve znění závazném od 1. 3. 2024. Současně je základním koncepčním dokumentem pro navazující zpracování zásad územního rozvoje krajů a jejich změn a následně územně plánovací dokumentace obcí.

ZPÚR ČR č. 8 musí být v souladu s dalšími koncepcemi pro oblast životního prostředí, což je řešeno podrobněji v následujících kapitolách. Vybrané relevantní dokumenty jsou uvedeny níže v této kapitole, kde je tabulkovou formou provedeno vyhodnocení vztahu ZPÚR č. 8 k jiným dokumentům přijatým na národní a mezinárodní úrovni, které se vztahují k zájmovému území a předmětu řešení posuzované ZPÚR č. 8. Hodnocení je provedeno pomocí stupnice uvedené v následující tabulce (Tabulka 1), která byla převzata z Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí (Věstník MŽP č. 2/2015).

Tabulka 1: Vztah předkládané Změny č. 8 PÚR ČR vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní a národní úrovni (MŽP, 2015b)

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Koncepce obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které vyžadují řešení v rámci PÚR ČR vymezením plochy nebo koridoru. Zahnutí do platné PÚR ČR je nezbytnou podmínkou pro realizaci koncepce.
2	silný (přímý) vztah	Koncepce bez konkrétně definovaných nároků na změnu využití území. Do PÚR ČR se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky), příp. jsou realizovatelné uplatněním ostatních nástrojů územního plánování. Realizace koncepce není přímo závislá na platné PÚR ČR.
1	slabý nebo nepřímý vztah	Koncepce neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na „návrhovou“ část PÚR ČR, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.

V následující tabulce je provedeno vyhodnocení intenzity vztahu ZPÚR č. 8 k těm dokumentům, které požaduje Metodika (MŽP, 2015b) nebo ke kterým byl identifikován nějaký vztah nebo u kterých nebylo možno tento vztah a priori vyloučit. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný, nejsou v následující tabulce uváděny.

Tabulka 2: Vztah ZPÚR č. 8 ke koncepčním dokumentům

Mezinárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Lublaňská deklarace o územní dimenzi udržitelného rozvoje (2003)	2	Dokument je zastřešujícím pro dokumenty typu PÚR a doporučuje jejich zpracování. Obsahuje podněty a požadavky s obecně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce např. prostřednictvím celostátních priorit územního plánování.
Evropské perspektivy územního rozvoje (1999)	2	Dokument je zastřešujícím pro dokumenty typu PÚR. Obsahuje podněty a požadavky s obecně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce např. prostřednictvím celostátních priorit územního plánování.
Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu (2000)	2	Dokument je zastřešujícím pro dokumenty typu PÚR. Obsahuje podněty a požadavky s obecně definovaným nárokem na změnu využití území, které se promítají do posuzované koncepce např. prostřednictvím celostátních priorit územního plánování.
Evropská úmluva o krajině (2000)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Evropská úmluva o krajině se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na zvýšení ochrany krajiny a jejich funkcí a zapojení veřejnosti (zejména RP 14 a 16).
Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (2006)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na zmírnění klimatické změny, podpory šetrných forem dopravy, veřejného zdraví (zejména 14a, 20, 22, 23, 24, 24a, 25, 31 a 31a).
Nová lipská charta - Využití transformativní schopnosti měst pro obecné blaho (2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Nová Lipská charta o udržitelných evropských městech se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na zmírnění klimatické změny, podporu zeleně, zlepšení kvality životního prostředí a další (zejm. 14a, 16a, 19, 23, 24, 24a, 25, 29, 31 a 31a).
Územní agenda Evropské unie 2030 (2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Územní agenda EU 2030 se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na vyvážený územní rozvoj a ochranu krajiny (zejména 14, 16a, 18, 20, 22, 24, 29, 31 a 63 a cíle v oblasti koridorů a ploch dopravní infrastruktury).
Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 - Navrácení přírody do našeho života 2020 (2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 se v PÚR promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na zvýšení biologické rozmanitosti a podpory ekosystémů (zejména 14a, 16, 19, 20).
Návrh Nové politiky soudržnosti EU 2021-2027 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Návrh Nové politiky soudržnosti EU 2021-2027 se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na snížení emisí skleníkových plynů (zejm. 24, 29, 31 a 31a).
Priorita EU: Zelená dohoda pro Evropu - "Green Deal" 2019-2024 (2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Green Deal se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na snížení emisí skleníkových plynů (zejm. 23, 24, 24a, 29, 31 a 31a).
Agenda 2030	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů. Do podmínek ČR jsou cíle tohoto dokumentu přeneseny Strategickým rámcem udržitelného rozvoje – Česká republika 2030.
Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.

Ramsarská úmluva	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
Bernská úmluva	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
Bonnská úmluva	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
Národní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)	2	Dokument je zastřešujícím pro ZPÚR č. 8. Ta z něj vychází a rozpracovává dále jeho témata. Ta jsou obsažena především v rámci celostátních priorit územního plánování.
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)	2	Dokument je zastřešujícím pro ZPÚR č. 8. Ta z něj vychází a rozpracovává dále jeho témata. Ta jsou obsažena především v rámci celostátních priorit územního plánování.
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. SPŽP se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na zvýšení ochrany přírody a krajiny a jejich funkcí, ochranu klimatu (zejména 14, 14a, 19, 20, 23, 24, 24a, 25, 29, 31 a 31a).
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Státní program ochrany přírody a krajiny se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím r celostátních priorit s důrazem na zvýšení ochrany přírody a krajiny a jejich funkcí (zejména 14, 14a, 19, 20, 22, 24, 25, 29).
Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie ochrany přírody biologické rozmanitosti se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na zvýšení ochrany krajiny a jejich funkcí a biologické rozmanitosti (zejména 14, 14a, 19, 20, 22, 25, 29).
Politika ochrany klimatu v ČR (2017)	2	Koncepce řeší ochranu klimatu, respektive mitigace a adaptace na jeho změny především v rámci cílů 31 a 31a.
Aktualizace Národního programu snižování emisí (2023)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Aktualizace NPSE se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na snižování emisí znečišťujících látek (zejména 20, 24, 24a, 29, 31 a 31a).
Dopravní politika České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Dopravní politika ČR se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na podporu alternativních forem dopravy, snížení fragmentace krajiny a dalších (zejména 20, 23, 24, 29) a podporu multimodality (L4).
Státní energetická koncepce ČR (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. SEK se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit především s důrazem na podporu alternativních forem dopravy (zejména 23, 24, 24a, 29, 31) a v rámci kap. 6.
Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Aktualizace NPSE se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na snižování emisí znečišťujících látek (zejména 20, 24, 24a, 29, 31 a 31a).
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky na období 2023 – 2027 (2023)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Koncepce se v ZPÚR č. 8 promítá prostřednictvím celostátních priorit s důrazem na zvýšení retence krajiny a ochrany vod (zejména 14a, 19, 20, 25) a SOB 9, a také v oblasti ochrany ploch pro vodní díla nadmístního významu.
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.

Závěr:

U žádného dokumentu nebyl identifikován velmi silný (přímý) vztah k Politice územního rozvoje. Silný vztah byl identifikován u více mezinárodních nebo národních dokumentů. Tyto dokumenty neobsahují požadavek na vymezení konkrétních koridorů nebo ploch, ale obsahují obecně definované podněty řešitelné v předkládané koncepci, které jsou uplatňovány především v rámci celostátních priorit územního plánování.

Koncepční dokumenty zaměřené na ochranu životního prostředí, u kterých byl identifikován silný (2) vztah, jsou podkladem pro hodnocení vztahu ZPÚR č. 8 k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezinárodní a národní úrovni v kap. 2 Vyhodnocení. Vztahy PÚR ČR k uvedeným dokumentům jsou popsány v následující kapitole.

2 ZHODNOCENÍ VZTAHU NÁVRHU POSUZOVANÉ ZMĚNY Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA MEZISTÁTNÍ, UNIJNÍ A VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI

V rámci této kapitoly jsou identifikovány cíle ochrany životního prostředí přijaté na mezinárodní nebo národní úrovni, jejichž splnění lze dosáhnout nebo k jejich dosažení přispět nástroji územního plánování, tzn. PÚR ČR. Podkladem pro zpracování této kapitoly jsou oborové koncepce s identifikovaným silným (2) vztahem k nástrojům územního plánování. Koncepce s velmi silným vztahem nebyly zjištěny.

Jedná se o cíle přijaté na mezinárodní a národní úrovni v dokumentech s tématem ochrany složek životního prostředí, příp. v dalších koncepcích s významnou vazbou na problematiku životního prostředí. Z koncepčních dokumentů s identifikovaným silným (2) vztahem k ZPÚR č. 8 byly vybrány cíle a priority s jednoznačnou vazbou na problematiku ochrany životního prostředí a zdraví obyvatelstva. Vztah ZPÚR č. 8 byl k jednotlivým cílům vyjádřen pomocí jednoduché symboliky, která vyjadřuje, do jaké míry může ZPÚR č. 8 (v rámci svých kompetencí definovaných stavebním zákonem) přispět k jejich dosažení, tedy:

- 1 – Uplatněním koncepce je možné ovlivnit dosažení cíle
- 0 – Uplatnění koncepce nemá na dosažení cíle žádný vliv

Přehled strategických dokumentů, které obsahují cíle ochrany životního prostředí, a které měly v předchozí kapitole zhodnocen vztah s navrhovanou koncepcí jako silný, je uveden zde:

- Lublaňská deklarace o územní dimenzi udržitelného rozvoje (2003)
- Evropské perspektivy územního rozvoje (1999)
- Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu (2000)
- Evropská úmluva o krajině (2000)
- Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (2006)
- Nová lipská charta - Využití transformativní schopnosti měst pro obecné blaho (2020)
- Územní agenda Evropské unie 2020 (2020)
- Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 - Navrácení přírody do našeho života 2020 (2020)
- Návrh Nové politiky soudržnosti EU 2021-2027 (2021)
- Priorita EU: Zelená dohoda pro Evropu - "Green Deal" 2019-2024 (2019)
- Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)
- Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (2021)
- Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (2020)
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 (2016)
- Politika ochrany klimatu v ČR (2017)
- Aktualizace Národního programu snižování emisí (2023)
- Dopravní politika České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050 (2021)
- Státní energetická koncepce ČR (2015)
- Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (2020)
- Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky na období 2023 – 2027 (2023)

Níže je uveden soupis relevantních cílů uvedených v mezinárodních a národních strategických dokumentech. Současně uvádíme i základní informace o těchto dokumentech.

2.1 HLAVNÍ CÍLE OCHRANY NA MEZINÁRODNÍ ÚROVNI

2.1.1 Lublaňská deklarace o územní dimenzi udržitelného rozvoje (Lublaň, 2003)

Deklarace schválena na 13. Zasedání Konference evropských ministrů zodpovědných za územní plánování (CEMAT) s ohledem na řadu aspektů, mj. i na stále existující ekologické a jiné problémy vztahující se k územnímu rozvoji, zvláště ty, které jsou spojeny s hospodářskou a sociální soudržností a s udržitelným a vyváženým rozvojem Evropy, na specifickou geografickou situaci Evropy, představující rozmanité možnosti, jež lze realizovat zodpovědnou implementací vhodných politik, na pokračující evropskou integraci s hlavním cílem dosáhnout udržitelný rozvoj.

Účelem „Lublaňské deklarace o územní dimenzi udržitelného rozvoje“ včetně přijatých rezolucí je zejména implementace dokumentu „Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu“, přijatého formou rezoluce 8. září 2000 Konferencí ministrů zodpovědných za územní plánování v Hannoveru. Podíleli se na něm řídící pracovníci i odborníci z oboru územního plánování všech tehdejších 41 členských zemí Rady Evropy, prezentuje společně zformulovaný názor na politiku územního rozvoje kontinentu.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR ¹
(4) zamezovat nebo značně snižovat rizika, jako jsou zemětřesení, sucha a povodně,	1	Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (25)
(5) řešení naléhavých problémů týkajících se zejména - zhoršování životního prostředí, degradace osídlených ploch, - intenzifikace dopravních toků, dopravní zácpy na silnicích a s tím souvisejícího poškozování ŽP, - zmnožení přírodních a člověkem způsobených katastrof, částečně zaviněných klimatickými změnami, které ohrožují lidské životy a způsobují závažné škody - ztráty dynamiky a snížení kvality života v mnoha zemědělských oblastech, k nimž patří vyliďňování, mizení tradiční venkovské krajiny a způsobu života a přírodních zdrojů i venkovského kulturního dědictví, - oživit města a ovládnout živelný růst měst, jakož i snížení hrozby kulturní identity a společným tradicím evropského způsobu života, typů osídlení a kulturního dědictví	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území (14) Koordinovaný rozvoj území (16a) Podporovat polycentrický rozvoj sídelní struktury (18) Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) Účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území. (19) Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (23, 24) Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami. Podporovat adaptaci území na změnu klimatu (25) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)
(6) Pro náležité zvládnutí hlavních naléhavých problémů udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu je nutno politiky územního rozvoje dále zlepšovat za účelem - podpoření vyváženého polycentrického rozvoje evropského kontinentu a vytváření	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území (14) Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a)

¹ V rámci předložené změny se řeší u celostátních priorit pouze formulace dílčích pasáží a hlavní část textu zůstává zachována. Proto jsou uvedené příklady vztaheny k PÚR ČR jako celku, nikoliv jen dílčím úpravám. Současně bylo přidáno hodnocení, jak k naplňování cílů přispívá samotný návrh ZPÚR ČR č. 8.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR ¹
funkčních městských regionů, jakož i sítí malých a středně velkých měst a venkovských sídel - oživení upadajících sídel a nového rozvoje brownfields, tak aby byla omezena nadměrná spotřeba ploch, sníženo sociální strádání a nezaměstnanost a zlepšena kvalita života ve městě - zvýšení efektivnosti dopravních a energetických sítí a minimalizace jejich nepříznivých dopadů, především podporováním hromadné dopravy a multimodálním řešením toků zboží - zamezování a snižování možných škod v důsledku přírodních katastrof především tím, že modely struktury sídel budou jimi méně zranitelné - ochrany a zlepšování přírodního i umělého životního prostředí, zvláště když je již znečištěno či poškozeno nebo tímto ohroženo - snížení intenzifikace, industrializace a závislosti na chemii v zemědělské činnosti pomocí politiky územního rozvoje, jež umožňuje diverzifikované ekonomické aktivity a vytvoření nových tržních příležitostí pro venkovské obyvatelstvo - zvýšení participace veřejnosti při tvorbě územně plánovací dokumentace a při koncipování a implementaci politik územního rozvoje.		Zapojení veřejnosti do územně plánovací činnosti (16) Podporovat polycentrický rozvoj sídelní struktury (18) Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) (19) Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (23, 24) Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami (25) Opatření pro snižování množství oxidu uhličitého a dosažení uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur (31a)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově uvedeno u SD11 Minimalizovat možné dopady transitní dopravy na území lednicko-valtického areálu, což naplňuje část cíle 5. Nově také uveden cíl snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a), což taktéž naplňuje cíl 5.

2.1.2 Evropské perspektivy územního rozvoje (Postupim, 1999)

Na tomto dokumentu pracovala Evropská komise od roku 1994. Jedná se o společně zformulovaný názor EU na politiku územního rozvoje členských zemí i ve vztahu k dalším zemím, s důrazem na trvale udržitelný rozvoj území, který je chápán jako otázka ekonomické i sociální soudržnosti, zachování přírodního a kulturního dědictví a vyvážené schopnosti soutěže ve společném evropském prostoru. Základním cílem ESDP (European Spatial Development Perspective) je dosáhnout vyváženého a trvale udržitelného rozvoje především posilováním hospodářské a sociální soudržnosti. Tento záměr se promítá do trojúhelníku cílů, který propojuje tři hlavní cíle evropské územní politiky:

- sociální, hospodářskou a sociální soudržnost,
- ekologické – zachování přírodních zdrojů a kulturního dědictví,
- ekonomické – vyváženější konkurenceschopnost evropského území.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
3.2.2 Dynamická, atraktivní a konkurenceschopná města a urbanizované regiony		
(81) Zvláštní význam pro trvale udržitelný rozvoj měst mají následující vybrané aspekty: - kontrola fyzického rozvoje měst - moudré a úsporné hospodaření se zdroji městského ekosystému (zvláště s vodou, energií a odpady) - lepší dostupnost různých druhů dopravy, které jsou nejen efektivní, ale i ekologicky příznivé	1	Koordinovaný rozvoj území (16a) Podporovat polycentrický rozvoj sídelní struktury (18) Účelné využívání a uspořádání území ... které ... omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území. (19) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
(87) Cílem zde má být omezení rozšiřování míst a uplatnění integrovaného přístupu k plánování dopravy. Tím se sníží závislost na soukromých vozidlech a podpoří se další prostředky mobility (veřejná doprava, cyklistika).	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29)
3.2.3 Rozvoj vycházející z místních tradic, rozmanité a produktivní venkovské oblasti		
(94) V důsledku hospodářského růstu jsou dnes venkovské oblasti vystaveny velkému počtu negativních ekologických důsledků. Patří sem silný tlak na nerozvinuté oblasti poblíž měst směřující k tomu, aby se vyrovnaly s růstem poptávky po prvním a druhém bydlení, negativní důsledky nových rekreačních aktivit, a také znečištění půdy, ovzduší a vody v důsledku zpracování a skladování odpadů. Přitažlivost oblastí s atraktivní krajinou, jako jsou hory a pobřežní regiony, je ohrožena masovou turistikou. Intenzivní zemědělství může také vést ke kontaminaci půdy a k ničení kulturních krajín. Tímto negativním důsledkem lze čelit pouze pomocí vhodného regionálního plánování a odpovídající ekologické a zemědělské politiky zaměřené na obnovení biologické rozmanitosti, snížení kontaminace půdy a rozšíření a diverzifikaci zemědělského využití.	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území (14) Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20). Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území (22)
(97) Ve venkovských oblastech EU existuje značný potenciál obnovitelné energie: sluneční, energie biomasy a rovněž energie z městského odpadu poblíž velkých měst (produkce metanu).	1	Koordinovaný rozvoj území (16a) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
3.3.3 Efektivní a trvale udržitelné využití infrastruktury		
(118) Současný růst osobní a nákladní dopravy (zvláště dopravy silniční a letecké) má stále negativní dopad na životní prostředí a na efektivnost dopravních systémů. Ulehčení těmto systémům je možné prostřednictvím vhodné politiky územního rozvoje, která ovlivňuje rozmístění pracovních příležitostí a obyvatelstva, a tím i požadavky na mobilitu a volbu způsobu dopravy. Efektivnějšího využití stávající infrastruktury lze dosáhnout	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy (24, 29)

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
posílením ekologicky příznivých dopravních systémů a rozvíjením mezidruhových dopravních řetězců.		
3.4.2 Ochrana a rozvíjení přírodního dědictví		
(136) Ekologická síť a Natura 2000 mohou zajistit a vytvořit ochranu cenných biotopů. Svoji úlohu zde také musejí plnit spoje a koridory mezi chráněnými oblastmi jako živé ploty, které mohou napomáhat migraci a genetické výměně rostlin a divokých zvířat. Širší politika využití území může také vytvořit kontext, v jehož rámci se chráněné oblasti mohou rozvíjet, aniž by byly izolovány, včetně – bude-li to zapotřebí – vymezení nárazníkových zón.	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20).
(137) Kromě chráněných oblastí mají velkou biologickou rozmanitost také některé typy ekologicky citlivých oblastí, například horské oblasti, mokřiny a další.	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20).
(140) Politika územního rozvoje může významným způsobem přispět k ochraně klimatu prostřednictvím úspor energie v důsledku omezení dopravy u sídelních struktur a lokalit, a rovněž širším využíváním obnovitelných zdrojů energie bez CO ₂ .	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy (24, 29) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
(141) Významné rizikové faktory představuje eroze způsobená využitím půdy, povodně, poškození lesů, znečištění podzemních vod, koncentrace znečišťujících látek a přidělování volných ploch pro sídelní účely. Proto je nutná efektivní ochrana půdy za účelem ochrany přírodních zdrojů a funkcí půdy. Ochrana půdy musí rovněž zajistit omezení jejího zmenšování v důsledku využívání, eroze a ničení půdy, a zároveň potlačovat potenciální znečišťující látky a nadměrné využívání volných ploch pro sídelní funkce.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) (19) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20). Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy (24, 29) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a) Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami (25)

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
		Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
3.4.3 Hospodaření s vodními zdroji: zvláštní výzva pro územní rozvoj		
(144) V oblasti hospodaření s vodními zdroji je nutná spolupráce přes administrativní hranice, například v údolích velkých řek, v otázkách ochrany před záplavami, odvrácení sucha a ochrany podzemních vod a mokřin.	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20).
(145) Preventivní opatření ke snižování odpadní vody, nadměrného využívání a znečišťování vodních zdrojů musejí mít přednost před technologiemi „na konci potrubí“.	0	Explicitně takto zmiňováno není, problematika odpadních vod není v rámci PÚR ČR podrobněji řešena.
(148) Mokřiny jsou významným zdrojem biologických hodnot a jejich přirozených čistících a regulačních funkcí. Jejich zachování a obnova mají vrcholovou prioritu.	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20).
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Úpravy v rámci Změny č. 8 s dílčím dosahem (např. doplnění ochrany ptactva, zpřesnění a doplnění SOB9 řešící problematiku sucha aj.).

2.1.3 Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu (Hannover, 2000)

„Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu“, na kterém se podíleli řídící pracovníci i odborníci z oboru územního plánování všech tehdejších 41 členských zemí Rady Evropy, prezentuje společně zformulovaný názor na politiku územního rozvoje kontinentu. Ta je charakterizována důrazem na trvale udržitelný rozvoj území prakticky celé Evropy a severní části Asie. Tento rozvoj je otázkou ekonomické i sociální soudržnosti, zachování přírodního a kulturního dědictví i vyvážených schopností a možností soutěže ve společném celoevropském prostoru.

„Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu“ nabízejí členským státům Rady Evropy, včetně jejich regionů a jednotlivých obcí, flexibilní a perspektivní rámec spolupráce. Jsou proto i cenným zdrojem informací a inspiračním podkladem pro usměrňování územního rozvoje České republiky. Představují koncepci udržitelného rozvoje.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
(5) Snižování škod způsobených životnímu prostředí	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Koordinovaný rozvoj území (16a) Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území (22) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení

		ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitýho do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch pro přepravní síť (31a)
(6) Zlepšování a ochrana přírodních zdrojů a přírodního dědictví	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20).
(7) Zlepšování kulturního dědictví jako činitele rozvoje	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území (14) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí a s ohledem na kulturní hodnoty území (31)
(8) Rozvíjení energetických zdrojů a zachování bezpečnosti	1	Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
(9) Podpora vysoce kvalitního a udržitelného turistického ruchu	1	Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území (22)
(10) Omezení dopadů přírodních katastrof	1	Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami (25)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově je zdůrazněno dosahování uhlíkové neutrality formou ukládání oxidu uhličitýho do horninového prostředí, což naplňuje cíl 5, a podpora budování OZE s ohledem na kulturní hodnoty území, tedy cíl 7. Další úpravy nepřispívají k naplňování cílů.

2.1.4 Evropská úmluva o krajině (Florence, 2000)

Hlavním smyslem Úmluvy je zajistit ochranu jednotlivých typů evropské krajiny. Její význam spočívá v tom, že ukládá povinnost vytvářet a realizovat ohleduplné a z hlediska charakteru krajiny udržitelné krajině politiky, a to za účasti veřejnosti a místních a regionálních úřadů, a dále pak zohledňovat charakter krajiny při formování politik územního rozvoje, urbanistického plánování a jiných sektorálních či intersektorálních politik. Tato smlouva má sloužit jako efektivní nástroj mezinárodní spolupráce. Měla by zajistit ochranu jednotlivých typů evropské krajiny, aktivní péči o krajinu v souladu s principy jejího udržitelného využívání a koordinovat plánování činností v krajině. Smluvní stranou se mohou stát nejen všechny členské státy Rady Evropy, ale i státy nečlenské, podílející se v Evropské kulturní dohodě. Cílem této úmluvy je podpořit ochranu, správu a plánování krajiny a organizovat evropskou spolupráci v této oblasti.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
právně uznat krajinu jako základní složku prostředí, v němž lidé žijí, jako výraz rozmanitosti jejich společného kulturního a přírodního dědictví a základ jejich identity	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užité hodnoty (14)
zavést a provádět krajině politiky, zaměřené na ochranu, správu a plánování krajiny	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
		zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty (14)
zavést postupy pro účast veřejnosti, místních a regionálních orgánů a jiných stran, které jsou zainteresovány na definování a provádění krajinných politik	1	Zapojení veřejnosti do územně plánovací činnosti (16)
začlenit krajinu do svých politik regionálního rozvoje a územního plánování, a do své kulturní, environmentální, zemědělské, sociální a hospodářské politiky, jakož i do ostatních politik s možným přímým či nepřímým dopadem na krajinu	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty (14)
každá smluvní strana se zavazuje zvyšovat povědomí občanské společnosti, soukromých organizací a veřejných orgánů o hodnotě krajin, jejich úloze a jejich změnách	1	Zapojení veřejnosti do územně plánovací činnosti (16)
za aktivní účasti zainteresovaných stran a za účelem zlepšení úrovně znalosti svých krajin se každá smluvní strana zavazuje vymezit vlastní krajiny na celém svém území; analyzovat jejich charakteristiky, síly a tlaky, které je mění a sledovat jejich změny	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty (14)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	0	Samotná ZPÚR č. 8 nepřispívá k naplňování uvedených cílů.

2.1.5 Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (Brusel, 2006)

Komplexní obnovená strategie udržitelného rozvoje pro rozšířenou EU, kterou přijala Evropská Rada na základě skutečnosti, že přetrvávají neudržitelné trendy, pokud jde o změnu klimatu a využívání energie, hrozby pro veřejné zdraví, chudobu a sociální vyloučení, demografický tlak a stárnutí obyvatelstva, řízení přírodních zdrojů, ztrátu biologické rozmanitosti, využívání půdy a dopravu, a objevují se nové problémy.

Obnovená strategie vychází ze strategie přijaté v roce 2001 v Göteborgu. Obecným cílem obnovené strategie EU pro udržitelný rozvoj je určovat a rozvíjet činnosti, jež EU umožní dosáhnout trvalého zvyšování kvality života pro současné i budoucí generace, a to prostřednictvím vytvoření udržitelných společenství schopných účinně řídit a využívat zdroje a využívat potenciál hospodářství k ekologickým a sociálním inovacím a zajistit tak prosperitu, ochranu životního prostředí a sociální soudržnost.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
Zmírnit změnu klimatu, související náklady a nepříznivé důsledky pro společnost a životní prostředí	1	Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a) Podporovat adaptace území na změnu klimatu. Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25) Zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
Zajistit, aby naše dopravní systémy byly v souladu s hospodářskými, sociálními a environmentálními potřebami společnosti a současně měly co nejmenší nežádoucí dopady na hospodářství, společnost a životní prostředí.	1	Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území (22) Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24)
Podporovat udržitelné modely spotřeby a výroby	0	V rámci PÚR neřešeno.
Zlepšení řízení přírodních zdrojů a zabránění jejich nadměrnému využívání s oceněním hodnoty schopností ekosystémů	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20). Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
Podpora dobrého veřejného zdraví s rovnými podmínkami a zlepšení ochrany před zdravotními hrozbami	1	Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a) Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami (25)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově vymezený cíl zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) a snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)

2.1.6 Nová lipská charta - Využití transformativní schopnosti měst pro obecné blaho (2020)

Nová verze Lipské charty navazuje na původní politický dokument z roku 2007, který obsahoval shodu členských států EU na společných principech a strategiích urbánního rozvoje. Nový dokument reaguje na potřebu aktualizace s ohledem na naléhavé globální výzvy, jako je změna klimatu, ztráta biologické rozmanitosti, nedostatek zdrojů, migrační přesuny, demografické změny, pandemie a rychle se měnící ekonomiky, které mají přímý dopad na města a metropole v celé Evropě na místní úrovni. Tyto výzvy mohou také prohlubovat rozdíly ve společnostech. Navíc společnost zásadně proměňují digitální technologie, které mohou mít politické, sociální, ekologické a ekonomické přínosy, přinášejí však také nové významné výzvy, např. digitální propast, nedostatek soukromí, bezpečnostní problémy a závislost na trhu. Charta popisuje tři rozměry evropských měst:

- Spravedlivé město: Transformativní schopnost měst poskytuje rovné příležitosti a environmentální spravedlnost pro všechny bez ohledu na pohlaví, socioekonomické postavení, věk a původ – s cílem nikoho neopomenout. Spravedlivé město poskytuje každému příležitost k integraci do společnosti.
- Zelené město: Transformativní schopnost měst přispívá k boji proti globálnímu oteplování a k vysoké kvalitě životního prostředí – ovzduší, vody, půdy a využití území.
- Produktivní město: Transformativní schopnost měst je založena na diverzifikované ekonomice, která poskytuje pracovní místa a zajišťuje spolehlivou finanční základnu pro udržitelný rozvoj měst.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
D.1.1 Aktivní a strategická územní politika a územní plánování		
Polycentrické sídelní struktury s vhodnou kompaktností a hustotou v městských a venkovských oblastech s optimálním spojením uvnitř měst, aby se minimalizovaly vzdálenosti mezi bydlením, prací, odpočinkem, vzděláváním, místními obchody a službami - minimalizovat provoz a potřebu mobility ve městech a mezi městy, být prostředkem boje proti rozpínání měst a omezit oblasti dopravy;	1	Koordinovaný rozvoj území (16a) Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) (19) Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a)
Podpora spolupráce nad rámec administrativních a státních hranic a koordinace územního plánování ve funkčních městských oblastech, s přihlédnutím k vazbám mezi městy a venkovem, za účelem prevence a omezení rozpínání měst	1	Koordinovaný rozvoj území (16a)
Omezení záboru půdy, upřednostnění obnovy a komplexní regenerace městských oblastí, včetně sanace brownfieldů, s cílem omezit zábor půdy	1	Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) (19) Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a)
Využívání půdy by mělo vyvážit hustotu měst upřednostňováním modrozelené infrastruktury, aby se zvýšila městská biodiverzita a byl umožněn klimaticky neutrální, odolný a ekologicky šetrný rozvoj měst a zlepšení kvality ovzduší	1	Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) (19) Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Podporovat adaptace území na změnu klimatu (25) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí a využívání nízkouhlíkových výroben energie (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)
Návrh a správa bezpečných a přístupných veřejných prostor poskytujících zdravé životní prostředí pro všechny občany	1	Koordinovaný rozvoj území (16a) Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a) Podporovat adaptace území na změnu klimatu (25)
Dostatečné plochy pro odpovídající, bezpečné, dobře navrhované a cenově dostupné bydlení k zajištění sociálně smíšených čtvrtí s živou atmosférou a zamezení spekulativní územní politiky	1	Podporovat sociální soudržnost obyvatel (15) Vymezování ploch bydlení a podmínek pro rozvoj bydlení, s cílem zajištění sociální soudržnosti (28)

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
Městské prostory se smíšeným využitím na podporu nových forem výroby a ekonomické činnosti v zelené, kreativní ekonomice založené na službách	0	V rámci ZPÚR neřešeno
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově navržen cíl snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a) a doplnění využívání nízkouhlíkových výroben energie (31)

2.1.7 Územní agenda Evropské unie 2030 (2020)

Dokument představující strategický rámec pro vymezení priorit územního rozvoje EU v budoucím programovém období s horizontem až do roku 2030. Práce na nové Územní agendě probíhala na půdě několika pracovních skupin, ve kterých měla své zastoupení rovněž Česká republika. Současná podoba Územní agendy 2030 navazuje na iniciativu zahájenou již v roce 2007 a předchází verze. Do nového dokumentu byly zohledněny nedávné zprávy Evropské komise, Evropského výboru regionů, skupiny Evropské investiční banky a programu spolupráce ESPON. V průběhu revize Územní agendy změnila pandemie COVID-19 tvorbu politik i výhled budoucího vývoje. Jelikož se její důsledky a řešení v rámci politik v různých územích liší v závislosti na různých podmínkách, pandemie ukazuje, že území mají svůj význam a že mezi nimi existuje silná provázanost. V procesu obnovy by ale měla hrát důležitou roli územní soudržnost. Politiky územního rozvoje a spolupráce na společných cílech jsou zásadní pro zvýšení odolnosti obcí, regionů a zemí a zároveň posilují proces jejich obnovy.

Vize Územní agendy 2030 si klade za cíl přispět k inkluzivní a udržitelné budoucnosti všech území a všech občanů Evropy. Podtrhuje význam a udává směr pro strategické územní plánování a zapojení územní dimenze do sektorových politik na všech úrovních veřejné správy. Této vize lze dosáhnout, pokud bude kladen důraz zejména na diverzitu evropského území, na potenciál k rozvoji území a výzvy, kterým území čelí.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
(54) Ekosystémy, např. zemědělské, lesní, travní, sladkovodní či mořské, jsou zásadní pro lidskou existenci a důležité pro dlouhodobě udržitelný rozvoj. Máme společnou odpovědnost zajistit, aby byly udržitelně přístupné širší veřejnosti, dobře fungující, odolné, posílené, ve zdravém stavu a aby vytvářely příjem pro místní obyvatelstvo a podniky. To pomůže zmírnit změnu klimatu, bojovat proti úbytku biologické rozmanitosti, zajistit poskytování ekosystémových služeb a zvýšit povědomí veřejnosti o všem výše uvedeném. Zvláště důležité je integrované řízení, které bere v úvahu různé zeměpisné zvláštnosti. Podporujeme tvorbu přírodě blízkých řešení i budování zelených a modrých infrastrukturních sítí, které propojí ekosystémy a chráněná území, v politikách územního plánování, obhospodařování půdy a dalších, a vývoj nových nástrojů krizového řízení ke zvýšení bezpečnosti a odolnosti jednotlivých oblastí.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20) Podporovat adaptace území na změnu klimatu. Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25) Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami (25)
(55) Mezi možná zmírňující a adaptivní opatření patří podpora udržitelného využívání půdy, volných prostranství a veřejných zelených ploch, obnova degradované půdy a pobřežních oblastí,	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
boj proti odlesňování a ochrana oceánů a vodních útvarů. Dalšími opatřeními mohou být prevence rozrůstání měst a městských tepelných ostrovů, zavádění zelené infrastruktury, zlepšování kvality ovzduší, zajištění ukončení čistého záboru půdy do roku 2050, posílení poskytování ekosystémových služeb a zlepšení integrace pozemního a námořního územního plánování.		vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20) Podporovat adaptace území na změnu klimatu. Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25) Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami (25) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
(56) Evropské přírodní a kulturní dědictví je jedinečnou a různorodou hodnotou, kterou je třeba chránit, spravovat a dále rozvíjet.	1	Všechny obecné cíle ZPÚR
(57) Oběhové hospodářství znamená řízení toků materiálu, vody a energie.	0	V rámci PÚR neřešeno.
(58) Podpora tvorby místních a regionálních strategií oběhového hospodářství, které propojí místní ekonomiky s tou globální.	0	V rámci PÚR neřešeno.
(60) Fyzická a digitální propojení jsou pro evropské společnosti a ekonomiky důležitá, ale představují zásadní výzvy v oblasti životního prostředí. Proto jsou zapotřebí inteligentní, udržitelné a bezpečné formy dopravy a konektivity, aby bylo zejména možné plnit priority vyvážené Evropy a funkčních regionů.	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24)
(61) Přechod na udržitelnou digitální společnost	0	V rámci PÚR neřešeno.
(62) Zajištění přístupu k intermodální nákladní a osobní dopravě je důležité pro všechny oblasti Evropy. Efektivní a ekologicky šetrná dopravní řešení se stávají nezbytnými pro dosažení cílů v oblasti klimatu, znečištění ovzduší, hluku, a také dostupnosti a propojení všech regionů v Evropě.	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24)
(63) Vyzýváme orgány územního a dopravního plánování, aby prozkoumaly nové sociálně a environmentálně progresivní modely pro místní a regionální mobilitu jako službu a spolupracovali na budování multimodální a ekologicky šetrné dostupnosti center měst i uvnitř těchto center.	1	Koridory a plochy dopravní infrastruktury: Veřejné terminály a přístavy s vazbou na logistická centra (dále VTP) (130) L3 - prodloužení letiště Brno-Tuřany (133a) L4 – letiště Mošnov (133b)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Navržena nová místa pro podporu multimodality a dostupnosti center měst (letiště Tuřany, Mošnov, VTP), což naplňuje cíl 63.

2.1.8 Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života 2020 (Brusel, 2020)

Strategie, kterou předložila v roce 2020 Evropská komise, navazuje na předchozí strategii do roku 2020 a navrhuje ambiciózní opatření a závazky na úrovni EU s cílem zastavit úbytek biologické rozmanitosti

v Evropě i celosvětově. Je součástí tzv. Zelené dohody pro Evropu i plánu na hospodářské oživení EU a zaměřuje se na řešení hlavních příčin současného kritického stavu biologické rozmanitosti.

Klíčové závazky v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030:

Ochrana přírody

- Právně chránit nejméně 30 % pevniny EU a 30 % mořských oblastí EU a začlenit ekologické koridory jako součást skutečné transevropské přírodní sítě.
- Přísně chránit alespoň jednu třetinu chráněných území EU, včetně všech zbývajících původních a přírodních lesních porostů EU.
- Účinně spravovat všechna chráněná území, definovat jasné cíle a opatření v oblasti ochrany a přiměřeně je sledovat.

Obnova přírody

- 1. Právně závazné cíle EU v oblasti obnovy přírody, které mají být navrženy v roce 2021, a to na základě posouzení dopadu. Do roku 2030 se obnoví významné oblasti poškozených ekosystémů a ekosystémů bohatých na uhlík; přírodní stanoviště a druhy nevykazují zhoršení trendů nebo stavu z hlediska ochrany a nejméně 30 % dosahuje příznivého stavu z hlediska ochrany nebo alespoň vykazuje pozitivní trend. "
- 2. Úbytek opylovačů je zvrácen.
- 3. Riziko a používání chemických pesticidů je sníženo o 50 % a používání rizikovějších pesticidů je sníženo o 50 %.
- 4. Na nejméně 10 % zemědělské plochy jsou velmi rozmanité krajinné prvky.
- 5. Nejméně 25 % zemědělské půdy je využíváno v rámci správy ekologického zemědělství a výrazně se zvyšuje využívání agroekologických postupů.
- 6. V EU byly při plném respektování ekologických zásad vysazeny tři miliardy nových stromů.
- 7. Výrazného pokroku bylo dosaženo při sanaci kontaminovaných půdních stanovišť.
- 8. Nejméně 25 000 km volně tekoucích řek je obnoveno.
- 9. O 50 % se snížil počet druhů na červeném seznamu ohrožených invazními nepůvodními druhy.
- 10. Ztráty živin z hnojiv jsou sníženy o 50 %, což vede ke snížení používání hnojiv o nejméně 20 %.
- 11. Města s alespoň 20 000 obyvateli mají ambiciózní plán pro městskou zeleň.
- 12. V citlivých oblastech, jako je městská zeleň v EU, se nepoužívají žádné chemické pesticidy.
- 13. Negativní dopady na citlivé druhy a přírodní stanoviště, včetně mořského dna, způsobené rybolovem a těžbou, jsou podstatně sníženy, aby bylo dosaženo dobrého stavu prostředí.
- 14. Vedlejší úlovky druhů jsou vyloučeny nebo sníženy na úroveň, která umožňuje obnovu a zachování druhů.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
(1) naplnit směrnici o ptácích a směrnici o stanovištích	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000 a dalších (20)
(2) zachovat a obnovit ekosystémy a jejich služby	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)
(3) zvýšit podíl zemědělství a lesnictví na udržení a posílení biologické rozmanitosti	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Zapojení veřejnosti do územně plánovací činnosti (16)

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
		Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) (19) Důsledná ochrana zemědělského a lesního půdního fondu (20)
(5) boj proti nepůvodním invazním druhům	0	V rámci PÚR neřešeno.
(6) odvrácení úbytku celosvětové biologické rozmanitosti	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	0	Navržené úpravy nepřispívají k naplňování cílů.

2.1.9 Návrh Nové politiky soudržnosti EU 2021-2027 (2021)

Politika soudržnosti je hlavním dlouhodobým investičním nástrojem v EU. Přispívá v EU k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, napravuje nerovnováhu mezi zeměmi a regiony a plní politické priority Unie. Politika soudržnosti EU je na úrovni Evropské unie východiskem pro regionální politiku České republiky. Nová Politika soudržnosti EU pro období 2021 - 2027 navrhuje pět politických cílů, z nichž se ochraně životního prostředí věnuje cíl 2. Ekologičtější Evropa.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
2 Ekologičtější Evropa - s nízkými emisemi uhlíku, podporou čistého a spravedlivého přechodu (transformace), zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změně klimatu a předcházení rizikům	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí a podporovat nízkouhlíkové výroby energie (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Navržené úpravy přispívají k naplňování cílů, a to v případě podpory nízkouhlíkových výroben energie (31) a s cílem snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)

2.1.10 Priorita EU: Zelená dohoda pro Evropu - "Green Deal" 2019-2024 (2019)

Zelená dohoda pro Evropu vznikla jako reakce na změnu klimatu a zhoršování stavu životního prostředí, které představují pro Evropu a celý svět existenciální hrozbu. Zelená dohoda pro Evropu má hospodářství EU transformovat v moderní, konkurenceschopnou ekonomiku, jež účinně využívá zdroje a kde:

- se do roku 2050 dosáhne nulových čistých emisí skleníkových plynů
- bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů
- nebude opomenut žádný jednotlivec ani region

Zelená dohoda pro Evropu rovněž nastiňuje směřování naší společnosti po skončení pandemie covidu-19.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % (z úrovně v roce 1990)	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí, Zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch pro zařízení k ukládání

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
		oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezování ploch pro přepravní síť (31a)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově navržený cíl Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a) a doplnění Zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) přispívá k naplňování cíle Zelené dohody.

2.2 HLAVNÍ CÍLE OCHRANY NA NÁRODNÍ ÚROVNI

2.2.1 Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)

Strategický rámec Česká republika 2030 (dále jen ČR 2030) navazuje na Strategický rámec udržitelného rozvoje (SRUR) z roku 2010. Jedná se o dokument, který udává směr rozvoje ČR do roku 2030. Je součástí společného úsilí o udržitelný rozvoj Evropské unie a zároveň příspěvkem České republiky k naplňování globálních cílů udržitelného rozvoje OSN. Dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni. Stanovené principy, cíle a prioritní osy jsou nastaveny s ohledem na tři základní oblasti rozvoje společnosti – ekonomickou, sociální a environmentální. Mimo to se také věnují životu v regionech a obcích, českému příspěvku k rozvoji na globální úrovni a dobrému vládnutí.

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
Lidé a společnost - Zdraví všech skupin obyvatel se zlepšuje. - Snižují se vlivy způsobující nerovnosti v oblasti zdraví.	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a)
Hospodářský model - Přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba působí. - Snižují se emise skleníkových plynů a náročnost produktu na tyto emise. - Systémy zásobování tepelnou energií vytvářejí podmínky pro efektivní využití tepla z obnovitelných a druhotných zdrojů energie dostupných na regionální a místní úrovni. - Navzdory negativním dopadům změny klimatu stát udržuje vysoký standard vodohospodářských služeb a zároveň zvyšuje jejich dostupnost.	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod. Podporovat adaptace území na změnu klimatu (25) Rozvoj technické infrastruktury (zejm. vodní hospodářství) splňující požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti (30) Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)
Odolné ekosystémy - Krajina ČR je pojímána jako komplexní ekosystém a ekosystémové služby poskytují vhodný rámec pro rozvoj lidské společnosti. - Česká krajina je pestrá a dochází k obnově biologické rozmanitosti.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20).

Cíle životního prostředí	Vztah PÚR	Příklad řešení v PÚR
- Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody. - Půdy jsou chráněny před degradací a potenciál krajiny je v maximální možné míře využíván k zachycování a ukládání uhlíku.		Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami. Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod. Podporovat adaptace území na změnu klimatu (25)
Obce a regiony - Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn. - Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Při územně plánovací činnosti vycházet z principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a regionů, který představuje objektivní a komplexní posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek. (16a) Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) (19) Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami. Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod. Podporovat adaptace území na změnu klimatu (25)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově navržen cíl snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)

2.2.2 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)

SRR ČR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Hlavním smyslem SRR ČR 2021+ je identifikovat, ve kterých tematických oblastech je potřebný či žádoucí územně specifický přístup a definovat jaké (odlišné) intervence by měly být realizovány v odlišných územních kontextech tak, aby docházelo k podpoře konkurenceschopnosti a ke snižování regionálních disparit a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území. Územně specifické cíle jsou v SRR ČR 2021+ definovány a nástroje jsou buď uváděny ve formě typových opatření, nebo jsou navrhovány a formulovány s ohledem na územně specifické cíle.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
(1) Mezinárodně konkurenceschopná metropolitní území adaptovaná na ekonomický, prostorový a populační růst		
Efektivně využívat zastavěné území, omezit zastavování volné krajiny vyvolávané růstem metropolitních území, rozšiřovat a propojovat plochy a hmoty zeleně v intravilánech a zefektivnit hospodaření s vodou a energií v metropolitních územích.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Při územně plánovací činnosti vycházet z principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a regionů, který představuje objektivní a komplexní

		posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek. (16a) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)
(2) Aglomerace využívající svůj růstový potenciál a plnící úlohu významných krajských hospodářských, kulturních a akademických center		
Efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s koncentrací velkého množství obyvatel a adaptovat aglomerace na změnu klimatu	1	Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod. Podporovat adaptace území na změnu klimatu (25)
(3) Hospodářsky stabilizovaná regionální centra představují snadno dostupná centra kultury, zaměstnanosti a obslužnosti příslušných funkčních regionů, jejich venkovské zázemí je na regionální centra dobře dopravně napojeno, disponuje dostatečnou sítí služeb a jsou v něm uplatňována inovativní řešení		
Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a)
Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center	1	Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	0	Navržené úpravy nepřispívají k naplňování cílů.

2.2.3 Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (2021)

Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (dále jen „SPŽP 2030“) byla schválena vládou ČR dne 11. 1. 2021.

SPŽP 2030 formuluje cíle v oblasti ochrany životního prostředí v ČR, zastřešuje problematiku životního prostředí v celém jejím rozsahu a stanovuje strategické směřování do roku 2030 s výhledem do roku 2050. SPŽP zohledňuje ostatní strategické dokumenty na národní, evropské i mezinárodní úrovni, legislativní dokumenty, principy udržitelného rozvoje a výsledky Vyhodnocení SPŽP 2012-2020, stejně tak jako každoroční hodnocení Zpráv o životním prostředí ČR. Dále byly zohledněny predikce externích vlivů, jako je sociodemografický vývoj, hospodářský vývoj, globální tlaky, ale i dopady současné virové pandemie COVID-19.

SPŽP je tematicky členěna na tři oblasti:

- Životní prostředí a zdraví,
- Nízkouhlíkové a oběhové hospodářství,
- Příroda a krajina.

Dále je členěna na 10 témat, kterými jsou:

- 1.1 Voda,
- 1.2 Ovzduší,
- 1.3 Rizikové látky,
- 1.4 Hluk a světelné znečištění,
- 1.5 Mimořádné události,
- 1.6 Sídla,
- 2.1 Přejít ke klimatické neutralitě,
- 2.2 Přejít na oběhové hospodářství,
- 3.1 Ekologicky funkční krajina,
- 3.2 Zachování biodiverzity a přírodních a krajinných hodnot).

Pro celý dokument SPŽP 2030 byla k roku 2050 formulována komplexní vize a dílčí vize k roku 2050 dle tří hlavních oblastí. Strategické a specifické cíle SPŽP jsou nastaveny do roku 2030. U každého specifického cíle jsou uvedeny návrhy typových opatření, která přispívají k dosažení těchto cílů.

Řešená témata jsou rozdělena do tří hlavních oblastí (Životní prostředí a zdraví, Klimaticky neutrální a oběhové hospodářství, Příroda a krajina), 10 strategických cílů a 32 specifických cílů (viz přehled níže). Pro každou oblast je zvlášť uvedena vize do roku 2050.

Hlavním cílem je maximalizovat úsilí a nastavit směr ke splnění vize (pro rok 2050):

„Česká republika poskytuje svým občanům bezpečné, zdravé a resilientní životní prostředí, které umožní kvalitní život i budoucím generacím. Společnost i hospodářství se přizpůsobily změně klimatu, využívají co nejméně neobnovitelných přírodních zdrojů a nebezpečných látek, naopak široce využívají druhotné suroviny a bezemisní energii. Udržitelné využívání krajiny a biologická rozmanitost jsou vnímány jako jeden ze základů kvalitního života a přispívají ke zmírnění projevů změny klimatu. Česká republika dodržuje mezinárodní dohody a svým působením přispívá k celosvětové ochraně životního prostředí a udržitelnému rozvoji“.

Ochrana životního prostředí úzce souvisí s většinou sektorových politik a z tohoto zřetele je SPŽP 2030 průřezovou politikou, která musí být s ostatními sektorovými politikami jak koordinována, tak do nich integrována. Změna č. 8 PÚR ČR by měla být s hlavními cíli a prioritami v souladu také.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
1.1 Dostupnost vody je zajištěna a její jakost se zlepšuje	1	Důsledná ochrana ... mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod ... (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
1.2 Kvalita ovzduší se zlepšuje	1	Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a)
1.3 Expozice obyvatel a životního prostředí nebezpečným chemickým látkám se snižuje	0	V rámci PÚR neřešeno.
1.4 Hluková zátěž a světelné znečištění se snižují	1	Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podminít. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou). (24) Světelné znečištění neřešeno.
1.5 Připravenost a resilience společnosti vůči mimořádným událostem a krizovým situacím se zvyšuje	1	Podporovat preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami. Podporovat adaptace území na změnu klimatu (25)
1.6 Adaptovaná sídla umožňují kvalitní a bezpečný život obyvatel	1	Podporovat adaptace území na změnu klimatu. Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25). Dále řešeno v rámci SOB9.
2.1 Emise skleníkových plynů jsou snižovány	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a) Zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
2.2 Oběhové hospodářství zaručuje hospodárné nakládání se surovinami, výrobky a odpady v ČR	0	V rámci PÚR neřešeno.
3.1 Ekologická stabilita krajiny je obnovena, hospodaření v krajině je dlouhodobě udržitelné a reaguje na změnu klimatu	1	Chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území (14) Hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
3.2 Biologická rozmanitost je zachovávána v mezích tlaku změny klimatu	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20).
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově vymezený cíl snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a), u cíle 31 je doplněno zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie.

2.2.4 Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (2020)

Program cílí zejména na zastavení pokračujícího úbytku biologické rozmanitosti a zároveň na konkrétní opatření, která povedou ke zlepšení stavu biodiverzity.

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (SPOPK ČR) představuje dílčí koncepční dokument, který je de facto akčním plánem pro plnění cílů a opatření vymezených ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR z roku 2016.

Program definuje na 36 cílů a 120 specifických opatření, jak ve vztahu k ochraně přírodně cenných území a druhů, tak i k udržitelnému využívání jednotlivých typů ekosystémů. Některé z nich jsou významné i z hlediska adaptace přírody a krajiny na změny klimatu.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Příroda a ochrana přírodních procesů		
1.1.4 Omezit negativní vliv fragmentace krajiny a dalších významných antropogenních příčin úhynu, zraňování a dalších ohrožujících faktorů působících na živočichy	1	Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví (14) Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19) Při územně plánovací činnosti respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20)
2. Krajina a ekosystémy		
2.1.1. Zajistit legislativní a metodickou podporu výkonu státní správy v ochraně krajiny a ekosystémů zaměřenou na ochranu a vytváření ÚSES, ochranu	1	Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
významných krajinných prvků a ochranu krajinného rázu, a to zejména ve vztahu k územnímu plánování a k pozemkovým úpravám		
2.1.4 Posílit koncepční mezioborový přístup k plánování krajiny v zájmu ochrany a rozvoje jejích přirozených funkcí	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20)
Agroekosystémy a půda		
2.2.4 Zpomalit úbytek zemědělského půdního fondu a omezit degradaci půdy	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20)
Vodní a mokřadní ekosystémy		
2.4.1 Účinně chránit a zlepšit ekostabilizační funkce vodních toků a niv	1	Při územně plánovací činnosti respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20)
2.4.2 Zajistit ochranu a udržitelné využívání ekosystémů stojatých vod a mokřadů	1	Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území a využívání přírodě blízkých opatření pro zadržování a akumulaci vody tam, kde je to možné s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu, jako jedno z adaptačních opatření v případě dopadů změny klimatu (25)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR č. 8	0	Samotná změna č. 8 ZPÚR nepřispívá k naplňování uvedených cílů.

2.2.5 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 (2016)

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky (dále jen Strategie) představuje základní koncepční dokument definující priority v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. Strategie představuje koncepční dokument pro dosažení cílů definovaných v oblasti ochrany přírody a přírodních zdrojů v aktualizovaném Strategickém rámci Česká republika 2030. Hlavním cílem Strategie je zabránit pokračujícímu celkovému úbytku biologické rozmanitosti na území České republiky a zároveň implementovat opatření a činnosti, které povedou ke zlepšení stavu a dlouhodobě udržitelnému využívání biodiverzity. Paralelně a v souladu s tímto hlavním cílem je významnou snahou Strategie přispět ke zvýšení širšího povědomí o významu biodiverzity a její adekvátní ochrany pro zajištění budoucího udržitelného rozvoje České republiky.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Společnost uznávající hodnotu přírodních zdrojů		
Společnost uznávající hodnotu přírody - Podporovat EVVO - Rozvíjet environmentální poradenství - Realizovat kampaně pro veřejnost	0	V rámci PÚR neřešeno.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů		
Genetická rozmanitost - Vytvořit národní program ochrany genetické diverzity volně žijících organismů - Vytvořit infrastrukturu pro výzkum a ochranu genetické diverzity volně žijících organismů - Aplikovat poznatky genetického výzkumu do praktické druhové ochrany	0	V rámci PÚR neřešeno.
Druhy - Revidovat systém druhové ochrany - Sledovat a vyhodnocovat stav druhů - Rozvíjet a podporovat speciální nástroje druhové ochrany - Usměřit správu státního majetku tak, aby podporovala ochranu druhů	0	V rámci PÚR neřešeno.
Invazní nepůvodní druhy (IAS) - Omezit šíření stávajících invazních druhů - Zabránit či utlumit rozšíření nových invazních druhů - Zahrnout legislativu EU o IAS do legislativy ČR - Stanovit prioritní druhy a oblasti pro regulaci invazních druhů	0	V rámci PÚR neřešeno.
Přírodní stanoviště - Zajistit zákonnou ochranu přírodních stanovišť - Zachovat či zvýšit rozlohu přírodních stanovišť - Regulovat cílené využívání nevhodných druhů - Zajistit ochranu přírodních procesů	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)
Krajina - Omezit rozšiřování zástavby do volné krajiny - Zlepšovat strukturu krajiny - Zlepšovat prostupnost krajiny pro biotu	1	Hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)
Sídla - Zavést standardy pro podíl ploch zeleně v urbanizovaných územích - Posílit biodiverzitu ve městech - Podporovat samosprávy a občanské aktivity a iniciativy, které přispívají k posílení biodiverzity ve městech	1	Hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19)
Šetrné využívání přírodních zdrojů		
Zemědělská krajina - Podpořit ochranu biodiverzity v zemědělské krajině prostřednictvím dotačních programů	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Omezit eutrofizaci a intenzitu hospodaření v krajině		bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)
Lesní ekosystémy - Zajistit udržitelné využívání lesa - Pečovat o příznivý stav půd a vod v lesích	1	Hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
Vodní ekosystémy - Zajistit holistický přístup k využívání vody v krajině - Omezit znečištění a zlepšit fyzikálněchemickou kvalitu vody - Obnovovat krajinné prvky, zajistit průchodnost a ekologicky udržitelný hydrologický režim vodních toků - Obnovovat krajinné prvky, zajistit průchodnost vodních toků - Zvýšit retenční schopnosti krajiny	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
Půda a nerostné bohatství Snížit riziko vodní a větrné eroze a zvýšit obsah organické hmoty v půdě	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19)
Zachování a obnova ekosystémů - Omezit negativní vlivy suburbanizace na ekologickou stabilitu krajiny - Zlepšit režim ochrany významných krajinných prvků - Zvýšit propojenost krajiny	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Podpora rozvoje ploch typu brownfields, hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19) Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20)
Udržitelné využívání genetických zdrojů Posílit výzkum v oblasti genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů důležitých pro výživu a zemědělství	0	V rámci PÚR neřešeno.
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR č. 8	0	Samotná ZPÚR č. 8 nepřispívá k naplňování uvedených cílů.

2.2.6 Politika ochrany klimatu v ČR (2017)

Politika ochrany klimatu definuje hlavní cíle a opatření v oblasti ochrany klimatu na národní úrovni tak, aby zajišťovala splnění cílů snižování emisí skleníkových plynů v návaznosti na povinnosti vyplývající z mezinárodních dohod (Rámcová úmluva OSN o změně klimatu a její Kjótský protokol, Pařížská dohoda a závazky vyplývající z legislativy Evropské unie). Tato strategie v oblasti ochrany klimatu se zaměřuje na období 2017 až 2030, s výhledem do roku 2050, a měla by tak přispět k dlouhodobému přechodu na udržitelné nízko-emisní hospodářství ČR.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
- pro rok 2030 je snížení emisí skleníkových plynů o 30 % oproti roku 2005.		Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR č. 8	1	Navržené úpravy v ZPÚR č. 8 přispívají k naplňování cílů, jedná se o cíle 31 a 31a.

2.2.7 Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR (2023)

Národní program snižování emisí ČR (dále také NPSE) představuje základní koncepční materiál v oblasti zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší.

NPSE stanovuje postupy a opatření k nápravě stávajícího nevyhovujícího stavu ovzduší, cíle v oblasti snižování úrovně znečišťování ovzduší a lhůty k jejich dosažení. NPSE stanovuje zejména opatření ke snížení množství emisí některých znečišťujících látek do ovzduší, a tedy i k nápravě nevyhovujícího stavu ovzduší. Uvedená opatření byla navržena na základě analýz a projekcí dalšího vývoje emisí. Jsou zaměřena na klíčové sektory, ve kterých je požadované snížení emisí možné efektivně dosáhnout. Mezi tyto sektory patří zejména lokální vytápění domácností, energetika, doprava a zemědělství.

Cílem NPSE je co nejrychlejší snížení rizik plynoucích ze znečištění ovzduší pro lidské zdraví, a to zejména vlivem expozice suspendovanými částicemi PM₁₀ a PM_{2,5} a přízemního ozónu. Dalším cílem je snížení negativního vlivu znečištěného ovzduší na ekosystémy a vegetaci (acidifikace, eutrofizace, vliv přízemního ozónu), na materiály a dodržení národních závazků snížení emisí a plnění platných imisních limitů. Další aktualizace proběhne v roce 2023.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Plnění národních závazků ke snížení emisí stanovených pro roky 2020, 2025 a 2030 v souladu se směnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a)
Dosažení národního cíle snížení expozice pro suspendované částice PM _{2,5}	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29)

		Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a)
Vytvořit na národní úrovni podmínky k dosažení a udržení platných imisních limitů stanovených v příloze I zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění.	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a)
Vytvořit na národní úrovni podmínky pro dosažení a udržení snížení výměry ekosystémů s nadkritickou depozicí dusíku z hlediska eutrofizace do roku 2030 o 28 % oproti roku 2005.	1	Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod (20)
Vytvořit na národní úrovni podmínky k dosažení a udržení snížení výměry lesů s nadkritickou kyselou depozicí do roku 2030 o 77 % oproti roku 2005.	1	Důsledná ochrana zemědělského a lesního půdního fondu (20)
Vytvořit na národní úrovni podmínky k dosažení směrných cílových hodnot zátěže ozónem pro ochranu lidského zdraví a pro ochranu úrody a vegetace.	1	Předcházet dalšímu významnému zhoršování kvality ovzduší na územích s dlouhodobým překračováním imisních limitů (24a)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR č. 8	0	Navržené úpravy v ZPÚR č. 8 samostatně nepřispívají k naplňování cílů.

2.2.8 Dopravní politika České republiky pro období 2021 - 2027 s výhledem do roku 2050 (2021)

Dopravní politika je vrcholový strategický dokument Vlády ČR pro sektor doprava, Ministerstvo dopravy je institucí odpovědnou za její implementaci. Dokument identifikuje hlavní problémy sektoru a navrhuje opatření na jejich řešení. Dopravní politika deklaruje to, co stát a jeho exekutiva v oblasti dopravy musí učinit (mezinárodní vazby, smlouvy), učinit chce (bezpečnost, udržitelný rozvoj, ekonomika, životní prostředí, veřejné zdraví) a učinit může (finanční a prostorové aspekty). Níže jsou uvedeny a zhodnoceny pouze cíle, které bezprostředně směřují do oblasti životního prostředí.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Optimalizace jednotlivých druhů dopravy		
Mitigační opatření a energetické úspory, alternativní energie v jednotlivých dopravních módech	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29, L4)
Znečištění ovzduší, technický stav vozidel	1	PÚR ČR předkládá řadu kroků pro podporu nízkoemisních forem dopravy, ať už v rámci celostátních priorit ÚP (24) nebo rámci vymezených koridorů pro železniční dopravu.
Další vlivy na životní prostředí	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29, koridory a plochy dopravní infrastruktury – nově L4)

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Fragmentace a prostupnost krajiny	1	Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise). Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny (23, 24) Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29)
Hluk	1	Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny (23)
Světelné znečištění	0	Není v rámci PÚR řešeno
Bezpečnost provozu	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29)
Adaptace na změnu klimatu	1	Důsledná ochrana zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Podporovat a vytvářet ÚSES a zvyšování a udržování ekologické stability (20) Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny (23) Zlepšování dopravní a technické infrastruktury za podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (zejm. hluk, emise) (23, 24)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR č. 8	1	Nově navržen multimodální dopravní uzel L4.

2.2.9 Státní energetická koncepce České republiky (2015)

Státní energetická koncepce ČR identifikuje pět strategických priorit, které mají přispět k plnění vrcholových cílů. Mezi tyto priority patří:

- Priorita I – Vyvážený energetický mix
- Priorita II – Úspory a energetická účinnost
- Priorita III – Infrastruktura a mezinárodní spolupráce
- Priorita IV – Výzkum, vývoj a inovace
- Priorita V – Energetická bezpečnost

Tyto priority nejsou přímo zaměřeny na oblast životního prostředí. Níže jsou proto uvedeny a hodnoceny pouze cíle pro oblast životního prostředí.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
PI.4. Rozvoj konkurenceschopných OZE s účinnou podporou státu v oblasti přístupu k síti, povolenacích procesů, podpory technologického vývoje a pilotních projektů a současně veřejné přijatelnosti rozvoje OZE s cílem dosažení jejich podílu na výrobě elektřiny nejméně 18 %, zapojení OZE do řízení bilanční rovnováhy.	1	Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Priorita II: Úspory a energetická účinnost	0	V rámci PÚR neřešeno.
PV.2. Podporovat projekty dalšího vzájemného propojování kritické infrastruktury s důrazem na severojižní propojení.	1	Přímo řešeno v rámci kap. 6 Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů.
A.6. Zajistit územní ochranu ploch a koridorů veřejné infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů prostřednictvím nástrojů územního plánování.	1	Přímo řešeno v rámci kap. 6 Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů.
Ab.1. Podporovat rozvoj a využití obnovitelných zdrojů v souladu s ekonomickými možnostmi a přírodními geograficko-geologicko-klimatickými podmínkami ČR.	1	Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
Ah.1. Zajistit vysokou bezpečnost a spolehlivost přenosové soustavy ČR a její schopnost zajistit uspokojení požadavků zákazníků na připojení nových zdrojů na straně výroby i spotřeby a umožnění přenosu narůstajících transevropských tranzitních toků jak ve směru sever/jih, tak i východ/západ. Obnova a modernizace PS a zvyšování její odolnosti při vzniku krizových situací.	1	Přímo řešeno v rámci kap. 6 Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů.
EI.5. Snižování spotřeby automobilových benzínů a motorové nafty v dopravě a jejich náhrada alternativními palivy.	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy. Vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch (24, 29)
Eb.1. Zvýšení konkurenceschopnosti železniční nákladní dopravy ve vztahu k ostatním druhům dopravy.	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy. Vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch (24, 29)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR č. 8	1	Upřesněné koridory dopravy a technické infrastruktury přispívají k naplňování cílů Ah. 1. a Eb. 1.

2.2.10 Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (2020)

Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (dále také Vnitrostátní plán) byl zpracován na základě požadavku nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu.

Účelem Vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu, respektive celého systému řízení energetické unie jsou následující cíle:

- i) příprava a implementace politiky a opatření pro splnění cílů energetické unie a dlouhodobých závazků spojených se snižováním emisí skleníkových plynů, zejména s ohledem na cíle Evropské unie v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030;
- ii) stimulace spolupráce mezi jednotlivými členskými státy;
- iii) vyšší regulační a investiční jistota vyplývající z pokrytí všech pěti základních rozměrů energetické unie podpořená plánovacími dokumenty a robustním a komplexním analytickým rámcem;

- iv) efektivní příležitosti pro účast veřejnosti;
- v) strukturovaný, transparentní a iterační proces mezi Komisí a členskými státy;
- vi) posílení spolupráce mezi tvůrci politiky v oblasti energetiky a klimatu.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR ²
Snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 o 30% (44 Mt CO ₂ ekv.)	1	Podpora environmentálně šetrných forem dopravy (např. železniční, cyklistická), zvyšování plynulosti dopravy, podpora návaznosti různých druhů dopravy (24, 29) Zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) Snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a)
Podíl obnovitelných zdrojů energie na konečné spotřebě energie v roce 2030 22 %		Podpora obnovitelných zdrojů energie šetrných k životnímu prostředí (31)
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR ČR č. 8	1	Nově uvedeno Zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben energie (31) a cíl snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a).

2.2.11 Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky na období 2023 -2027 (2023)

Jedná se o strategický dokument, který byl zpracován na základě výstupů činnosti Mezirezortní komise VODA-SUCHO skupinou pracovníků Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí a VÚV TGM v. v. i. Hlavním cílem Koncepce na ochranu před následky sucha pro území České republiky je vytvoření strategického rámce pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v ČR.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
Rozvoj a posilování vodních zdrojů		
Podpora rozvoje vodárenské infrastruktury a podpora využívání moderních technologií ve vodárenství	1	Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávky vody a zpracování odpadních vod je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti (30)
Nové víceúčelové přehradní nádrže	1	V PÚR řešeno v rámci Koridorů a ploch technické infrastruktury - Vodní hospodářství
Podpora modernizace a rozvoje zemědělských závlah včetně závlahových nádrží		
Cílem programu je rozvoj a modernizace závlah, snížení potřeby vody na závlahy, snížení energetické náročnosti závlah, zajištění dostatečného zdroje vody akumulací v období dostatku vody, což následně umožní překlenutí bezesrážkových období, aniž by byly sníženy průtoky ve vodních tocích.	1	V rámci PÚR řešeno v rámci SOB9.
Podpora obnovy a výstavba nových zdrojů požární vody v lesních ekosystémech		
Cílem opatření je snížit zranitelnost lesních ekosystémů vůči požárům, které mohou v	1	Důsledná ochrana lesního půdního fondu (20)

² V rámci předložené změny se řeší u celostátních priorit pouze formulace dílčích pasáží a hlavní část textu zůstává zachována. Proto jsou uvedené příklady vztaženy k PÚR ČR jako celku, nikoliv jen dílčím úpravám. Současně bylo přidáno hodnocení, jak k naplňování cílů přispívá samotný návrh ZPÚR ČR č. 8.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
období sucha vypuknout a způsobit značné hospodářské i ekologické škody.		
Zvýšení ochrany půdy před účinky eroze		
Cílem uvedených opatření je výrazně zvýšit reálnou ochranu zemědělského půdního fondu před následky vodní eroze a přispět tak ke zlepšení retenčních schopností půdy.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Hospodárné využívání zastavěného území, ochrana nezastavěného území (zejména zemědělská a lesní půda) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace (19) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
Organická hmota v půdě a opatření na její zachování a zvýšení		
Cílem těchto aktivit je zvýšení podílu organické hmoty v půdě a zlepšit retenční schopnosti zemědělské půdy.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
Sledování kvality podzemních a povrchových vod v souvislosti s používáním hnojiv a pesticidů		
Cílem uvedených opatření je omezit zatížení půdy a následně vodních zdrojů nežádoucím znečištěním v souvislosti s používáním přípravků na ochranu rostlin.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20)
Změna zemědělské politiky v oblasti podpory pěstování energetických plodin		
Cílem uvedeného opatření je omezit zatížení půdy a následně vodních zdrojů nadměrnou erozí a chemickým znečištěním v souvislosti s pěstováním zemědělských plodin pro energetické využití.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20)
Podpora rozvoje ekologického zemědělství		
Cílem opatření je přispět k omezování negativních vlivů zemědělského hospodaření na vodní zdroje a na stav zemědělské půdy.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20)
Podpora principů precizního zemědělství		
Cílem opatření je přispět k obnově retenčních a infiltračních schopností zemědělské půdy a zvýšit tak odolnost vůči dopadům zemědělského sucha. Postupné zavádění principů precizního zemědělství dále přispěje k omezení kontaminace vodních zdrojů nežádoucím znečištěním, zejména pesticidy.	1	Zohlednění ochrany kvalitní zemědělské půdy (zejm. orné půdy) a ekologických funkcí krajiny (14a) Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
Obnova přirozených funkcí vodních toků a niv		
Cílem opatření je zvýšení odolnosti ekosystémů vůči dopadům sucha a obnova	1	Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
ekosystémových funkcí přirozených vodních toků.		akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25) Dále řešeno v SOB9.
Obnova přirozených vodních prvků v krajině		
Cílem opatření v ploše povodí pro zajištění stability vodního režimu v krajině je v maximální možné míře zvýšit retenci vody v krajině, snížit a zpomalit povrchový odtok vody a zajistit doplňování podzemních vod.	1	Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25) Dále řešeno v SOB9.
Opatření na lesní půdě		
Cílem opatření je zachování vyrovnané vodní bilance v krajině a udržení stabilních a odolných lesních ekosystémů.	1	Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
Opatření na snižování spotřeby vody v energetice a v průmyslu		
Cílem opatření je snížit požadavky na odběry povrchových a podzemních vod v energetice a průmyslu a zvýšit odolnost těchto klíčových hospodářských odvětví vůči suchu a nedostatku vody.	1	Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25)
Podpora hospodaření se srážkovými vodami		
Cílem hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích je především zachování přirozených odtokových podmínek v podobě, v jaké byly před urbanizací, což rovněž přispěje ke snižování spotřeby pitné vody a k ochraně jakosti povrchových vod zatížených přepadem z odlehčovacích komor jednotných kanalizačních systémů během srážkoodtokových událostí a snížení nároků na odběry vody z vodních zdrojů.	1	Důsledná ochrana mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (20) Vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod (25) Dále řešeno v SOB9.
Podpora opětovného využívání vyčištěných odpadních vod		
Cílem opatření je nastavit legislativní podmínky pro opětovné využívání odpadních vod a současně zajistit, aby po čištění neobsahovaly nežádoucí znečištění zejména prioritními látkami (mikropolutanty).	0	V rámci PÚR neřešeno.
Podpora moderních technologií čištění odpadních vod		
Cílem opatření je zajistit vysokou úroveň čištění odpadních vod s uplatněním dostupných technologií, aby jejich vypouštění nekladlo významné nároky na ředění v recipientu a aby jejich vypouštění v období sucha nezhoršovalo jakost vody v povrchových tocích.	0	V rámci PÚR neřešeno.
Územní plánování		
Aktualizovat územní ochranu ploch pro vodní díla nadmístního významu v politice územního rozvoje a územně plánovací	1	Je předmětem řešení ZPÚR ČR č. 8 – tj. úpravou stanovených celostátních priorit územního plánování.

Cíle životního prostředí	Vztah k PÚR	Příklad řešení v PÚR
dokumentaci podle výsledků plnění opatření „Nové víceúčelové nádrže“;		
Komentář k samotnému návrhu ZPÚR č. 8	1	ZPÚR č. 8 aktualizuje priority územního plánování v oblasti ochrany ploch pro vodní díla nadmístního významu.

2.2.12 Souhrn

Z hodnocení vztahu PÚR ČR, respektive návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní nebo národní úrovni dle výše provedeného hodnocení vyplývá, že PÚR ČR, respektive návrh její Změny č. 8, přispívá k naplňování řady cílů v oblasti životního prostředí, které jsou v rámci koncepčních dokumentů pro tuto oblast uváděny. Z hodnocení vychází, že tyto cíle jsou naplňovány a obecně deklarovány především v rámci stanovených celostátních priorit územního plánování, v některých ohledech také vymezením oblastí či os, koridorů a ploch nebo k nim stanoveným úkolům a podmínkám.

PÚR ČR ve znění jejich aktualizací a změn zájmy životního prostředí zohledňuje a aktivně prosazuje v oblasti územního plánování, neboť celostátní priority územního plánování jsou uplatňovány i v přípravě navazujících ÚPD krajů a obcí.

Samotný návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR k naplňování uvedených cílů v oblasti životního prostředí přispívá jen velmi omezeně. Většina cílů životního prostředí je již ve stávajícím dokumentu zahrnuta a nebylo tedy nutné zahrnovat ve větší míře nové. Za nejvýznamnější úpravu z návrhu ZPÚR ČR č. 8 lze považovat cíl snižovat množství oxidu uhličitého a dosáhnout uhlíkové neutrality (31a), což směřuje ke zpomalení klimatické změny.

2.3 HLAVNÍ CÍLE VE VZTAHU K ŽP A STANOVENÍ REFERENČNÍHO RÁMCE

Pro potřeby posouzení vztahu koncepce k cílům ochrany životního prostředí byly stanoveny referenční cíle ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí slouží ke zjištění vazeb posuzovaného koncepčního dokumentu, kterým je návrh Změna č. 8 PÚR ČR, z hlediska ochrany jednotlivých složek životního prostředí a zároveň k vyhodnocení souladu cílů a opatření stanovených v posuzovaném koncepčním dokumentu s cíli ochrany životního prostředí.

Stanovené referenční cíle vycházejí kvůli zachování kontinuity hodnocení z referenčních cílů stanovených v rámci vyhodnocení původního znění PÚR ČR, respektive její Aktualizace č. 1 a Aktualizace č. 4. Ty vycházely z cílů životního prostředí stanovených v rámci národních koncepčních dokumentů pro oblast životního prostředí. Jejich platnost byla v rámci výše uvedeného zhodnocení ověřena. Stanovení těchto cílů zároveň napomáhá k vyhodnocení záměrů obsažených v dané koncepci.

Tato sada tzv. referenčních cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb priorit Politiky územního rozvoje ČR (respektive jejich aktualizací a změn) k tématům ochrany životního prostředí. Platnost cílů uvedených v předchozím vyhodnocení přetrvává, proto jsou ponechány.

Původní cíle byly formulovány tak, aby vyjadřovaly očekávaný stav pro dané téma ochrany životního prostředí a zároveň postihovaly vazbu rozvoje a využití území na dané téma. Přehled stávajících referenčních cílů pro dílčí oblasti životního prostředí je uveden zde:

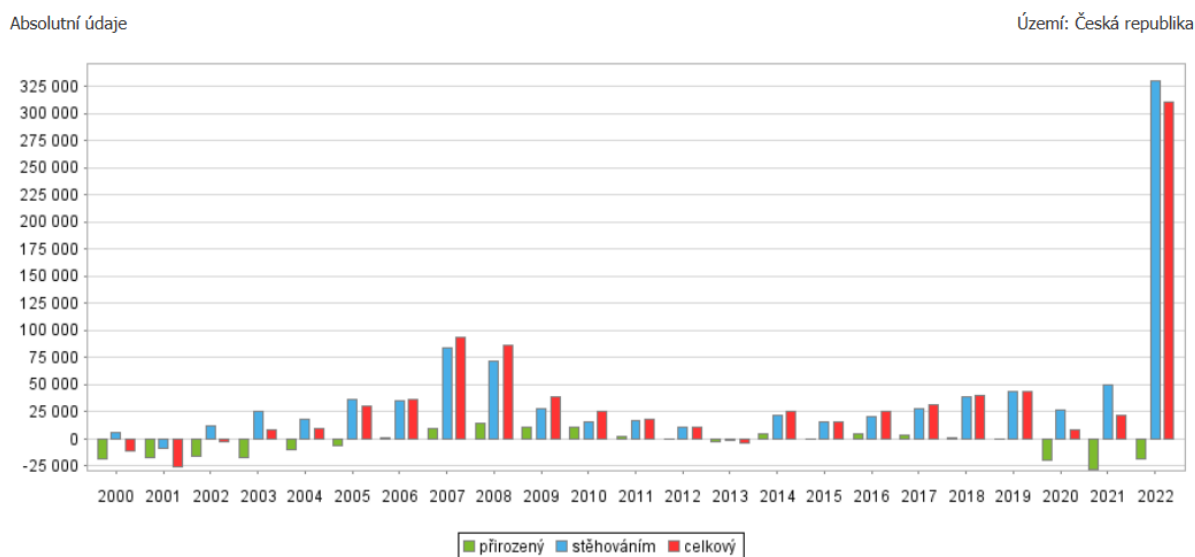
- Horninové prostředí
 - Snižovat rozsah území zatíženého těžbou
- Vodní režim
 - Omezovat výstavbu v záplavových územích

- Hygiena životního prostředí
 - Snížit počet obyvatel vystavených překročeným limitním koncentracím v ovzduší pro CO₂, NO_x, PM₁₀ a PM_{2,5}, PAU a těžké kovy
 - Snižovat zátěž populace z expozice dopravním hlukem
- Příroda a krajina
 - Ochrana biodiverzity
 - Omezit fragmentaci krajiny a podpořit její ekologickou stabilitu
- Zemědělská půda a pozemky určené k plnění funkcí lesa
 - Omezení záborů zemědělské a lesní půdy.
 - Dbát na přednostní využívání stávajících, příp. opuštěných již dříve využívaných ploch, brownfields
- Klima
 - Ochrana klimatu a adaptace na jeho změny
- Zdraví a bezpečnost obyvatel
 - Ochrana ŽP a obyvatel před negativními účinky živelných událostí
 - Ochrana zdraví obyvatel

3 ÚDAJE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEHO PŘEDPOKLÁDANÉM VÝVOJI, POKUD BY NEBYLA UPLATNĚNA POSUZOVANÁ ZMĚNA Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR

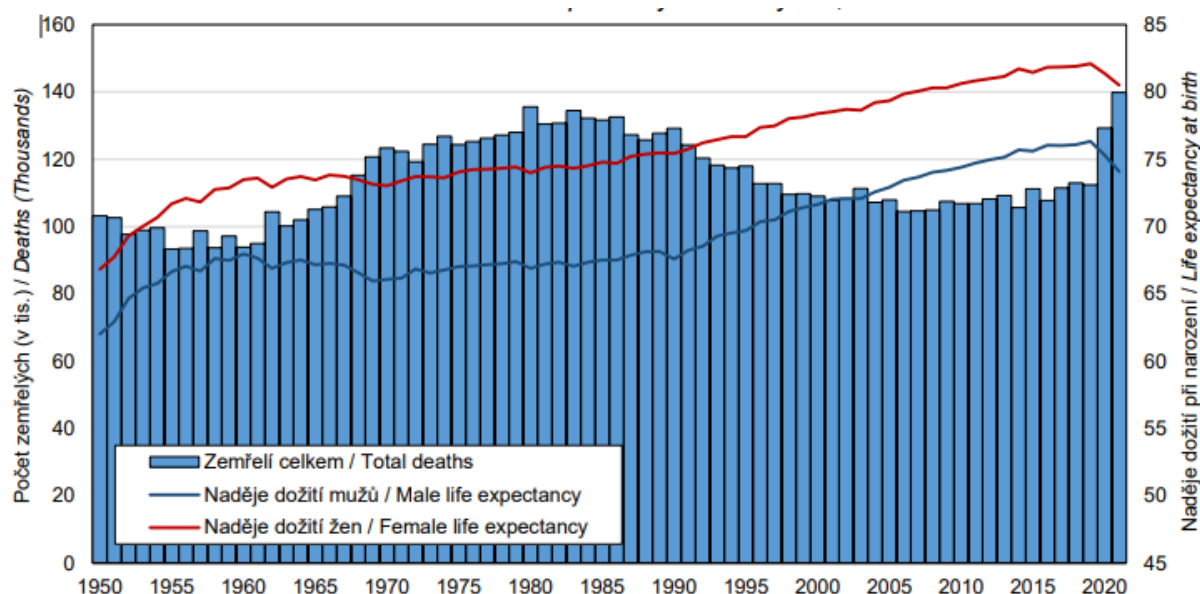
3.1 OBYVATELSTVO A DEMOGRAFICKÉ CHARAKTERISTIKY

Na konci roku 2022 měla Česká republika 10 827 529 obyvatel, což byl nejvyšší koncový stav (k 31. 12.) od konce druhé světové války. Oproti stavu k 31. 12. 2021 se populace během roku 2022 rozrostla o 310,8 tisíc osob, což představovalo absolutně i relativně (o 3,0 %) **největší meziroční nárůst** v historii. K tomuto přírůstku došlo vlivem masivní imigrační vlny v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Kromě úbytku v roce 2013 (o 3,7 tisíce osob) obyvatelstvo v posledním desetiletém období (mezi počátkem roku 2013 a koncem roku 2022) meziročně rostlo. Vzhledem k tomu, že z Ukrajiny k nám přišly zejména ženy v produktivním věku s dětmi, poprvé od poloviny 80. let došlo k meziročnímu poklesu podílu seniorské části populace (65letých a starších), zatímco zastoupení dětské populace (0–14 let) a populace v produktivním věku (15–64 let) mírně vzrostlo. Nejpoměrnější pětiletou věkovou skupinou byla již druhým rokem věková skupina 45–49letých osob tvořená populačně silnými ročníky 70. let 20. století. Průměrný i mediánový věk se snížil, a to jak u žen, tak u mužů. Index stáří se meziročně snížil, zatímco index ekonomické závislosti vlivem zvýšeného podílu dětské složky i nadále rostl. (ČSÚ, 2023a)

Obrázek 1 Přírůstek (úbytek) obyvatel v ČR (ČSÚ, 2023b)

Naděje na dožití při narození byla v roce 2021 pro muže 74,1 let (v roce 2020 to bylo 75,3 let, v roce 2000 jen 71,6 let). Pro ženu je naděje na dožití při narození v roce 2021 80,5 let (v roce 2020 to bylo 81,4 let, v roce 2000 jen 78,4 roku). Pokles tohoto parametru v roce 2021 je způsoben vysokou úmrtností v důsledku Covid – 19. (ČSÚ, 2023c)

Obrázek 2 Počet zemřelých a naděje dožití při narození podle pohlaví v letech 1950–2021 (ČSÚ, 2023d)

3.2 ZDRAVÍ OBYVATEL

Zdravotní péče je obyvatelům ČR poskytována relativně hustou sítí zdravotnických zařízení. V České republice bylo k 31. 12. 2021 evidováno celkem 32 721 zdravotnických zařízení, z toho bylo 21 384 samostatných ordinací lékařů primární péče a lékařů specialistů. Lůžkových zařízení (bez lání a ozdravoven) bylo zaznamenáno 321, z toho 204 nemocnic (akutní a následné péče). Ve všech zdravotnických zařízeních pracovalo koncem roku v přepočtu na celé úvazky 50 116 lékařů a zubních lékařů a dále 121 780 samostatných zdravotnických pracovníků nelékařů. V průměru připadalo v České republice **na 1 lékaře 205 obyvatel**.

Nejčastějšími nemocemi, které jsou příčinou hospitalizace, jsou stále nemoci **oběhové soustavy** (218,16 tisíc případů hospitalizace v roce 2021). Pro tato onemocnění bylo zaznamenáno 48,4 tisíce případů pracovní neschopnosti a invalidní důchod pobíralo ke konci roku 32,0 tisíce obyvatel ČR.

Další časté onemocnění představuje **diabetes mellitus (DM)**, který byl v roce 2018 zaznamenán u 1,066 milionu osob. Zdravotní stav významně ovlivňuje také výskyt **alergií**. V roce 2021 bylo v ordinacích klinické imunologie a alergologie léčeno 764 720 pacientů.

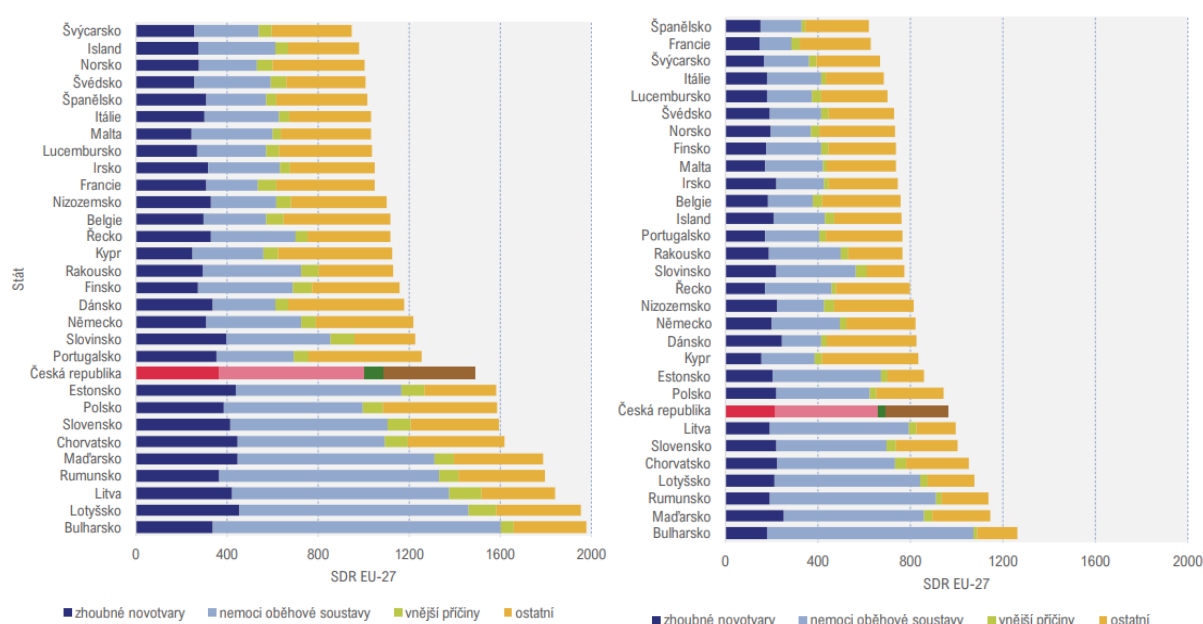
Další faktor omezující zdravotní stav představují úrazy. V roce 2021 bylo na chirurgických ambulancích ošetřeno 1 695 795 úrazů. Další oblast nemocnosti představují duševní poruchy. V ambulantních zařízeních psychiatrie bylo v roce 2021 provedeno 2 969 tisíc vyšetření u 669 448 pacientů. Nejčastějšími nemocemi byly neurotické poruchy (39 %) a afektivní poruchy (17 %). V roce 2021 bylo ambulantně léčeno 21,0 tisíce uživatelů alkoholu a 16,0 tisíce uživatelů nealkoholových drog (ÚZIS, 2023a).

Hlavními **příčinami úmrtní** v roce 2022 byly **nemoci oběhové soustavy** (46 286 úmrtí, což představuje 38,5 %), následují úmrtí na **novotvary** (28 170 úmrtí, což představuje 23,4 %). S velkým odstupem následují nemoci dýchací soustavy (7 %); nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (4,8 %); Covid 19 (5,0 %); nemoci trávicí soustavy (4,5 %) a vnější příčiny (4,5 %). V roce 2021 představoval počet úmrtí na Covid 19 18,2 %. V roce 2000 pak 8,2 % (ÚZIS, 2023b).

Kromě výše uvedených informačních systémů můžeme zdravotní stav souhrnně zhodnotit pomocí ukazatele **celkové délky života prožitého ve zdraví**, resp. bez dlouhodobého omezení v běžných činnostech (ukazatel HLY – Healthy Life Years). V roce 2020 činil tento ukazatel 60,9 z celkově prožitéch

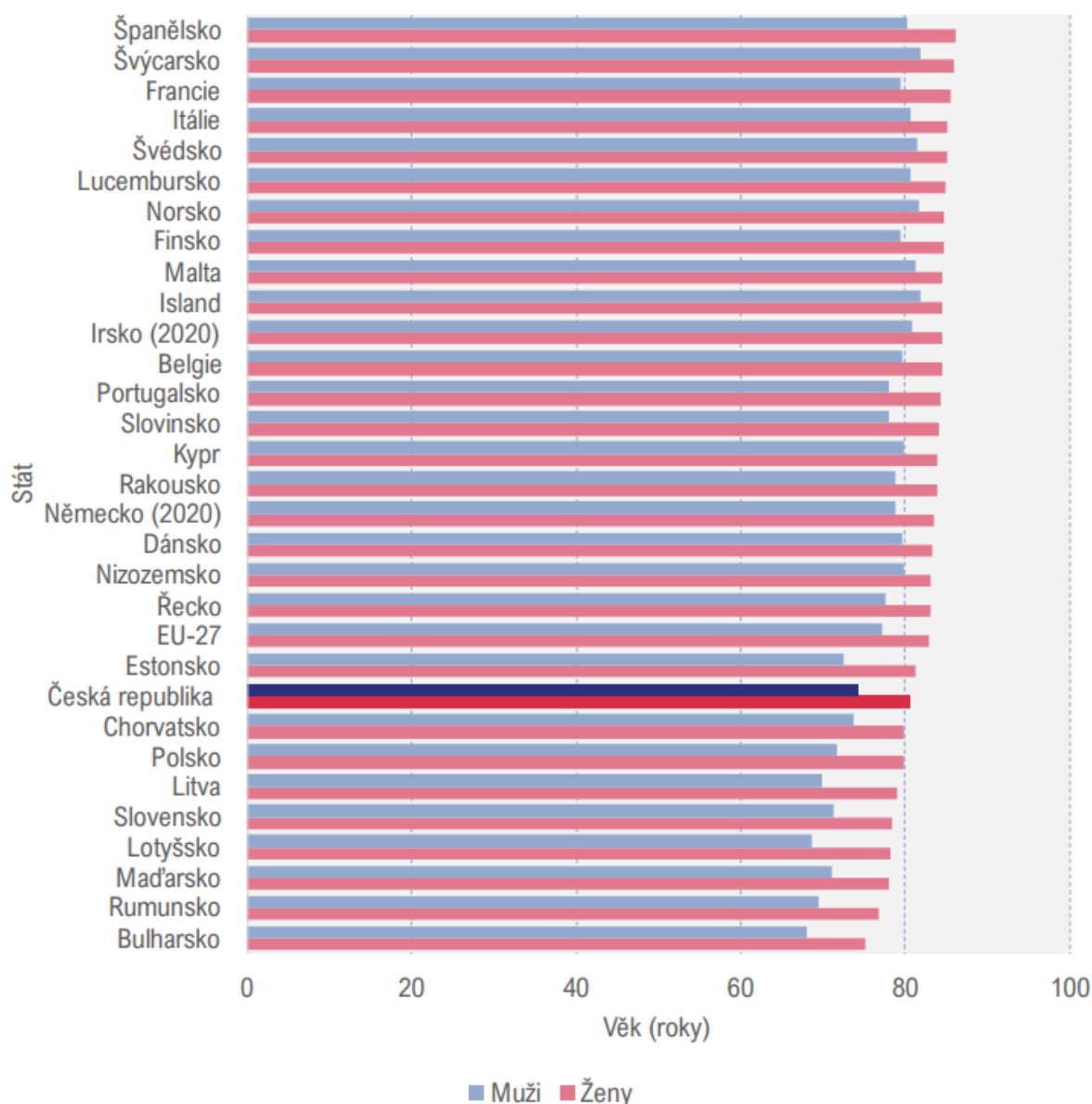
75,3 roku u mužů a 62,5 z celkově prožitých 81,3 roku u žen (v roce 2017 se jednalo o 60,6 z celkově prožitých 76,1 roku u mužů a 62,4 z celkově prožitých 82,0 roku u žen).

Srovnání s ostatními evropskými zeměmi nevychází pro ČR lichotivě. Průměrné hodnoty standardizované úmrtnosti (SDR) se mezi jednotlivými zeměmi velice různí. Zajímavé jsou rozdíly v příčinách, které k úmrtím v jednotlivých zemích vedou. Zatímco země s nejvyšší úmrtností, jako jsou Litva, Lotyšsko, Bulharsko, Rumunsko a Maďarsko se vyznačují vysokým podílem úmrtí v důsledku **nemoci oběhové soustavy** (více než polovina všech úmrtí) a nízkým, zhruba 20% podílem zhoubných novotvarů, země s nejnižší úmrtností vykazují přibližně stejný, zhruba 30% podíl úmrtí na novotvary i nemoci oběhové soustavy. Nejvyšší úmrtnost na vnější příčiny pozorujeme v pobaltských republikách (Litva, Lotyšsko, Estonsko). Česká republika patří již dlouhodobě k zemím, kde je úroveň úmrtnosti relativně vyšší. Nemoci oběhové soustavy, které jsou nejčastější příčinou úmrtí, patří právě k těm nemocem, jejichž výskyt a závažnost lze podstatně ovlivnit stylem života, proto je zde **velký prostor pro prevenci**, edukační a osvětovou činnost.

Obrázek 3: Standardizovaná úmrtnost – muži a ženy (2019) (ÚZIS, 2023a)

V České republice byly v roce 2021 hodnoty **střední délky života** podprůměrné. Střední délka života mužů byla v tomto roce zhruba o 2,9 let nižší než průměr EU, u žen to bylo o 2,2 roku méně než evropský průměr. Hodnotami 74,3 roku pro muže a 80,6 roku pro ženy (v roce 2021) zaostává Česká republika za zeměmi s nejdelší střední délkou života při narození u mužů o 7,6 let, u žen zhruba o 5,6 let.

Obrázek 4 Střední délka života při narození v roce 2021 (ÚZIS, 2023a)

3.3 HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

Území ČR je z regionálně geologického hlediska tvořeno dvěma velkými celky s výrazně odlišnou geologickou minulostí – Čechy a většina Moravy a Slezska jsou součástí Českého masivu, východní část Moravy a Slezska patří vnější okrajové části Západních Karpat.

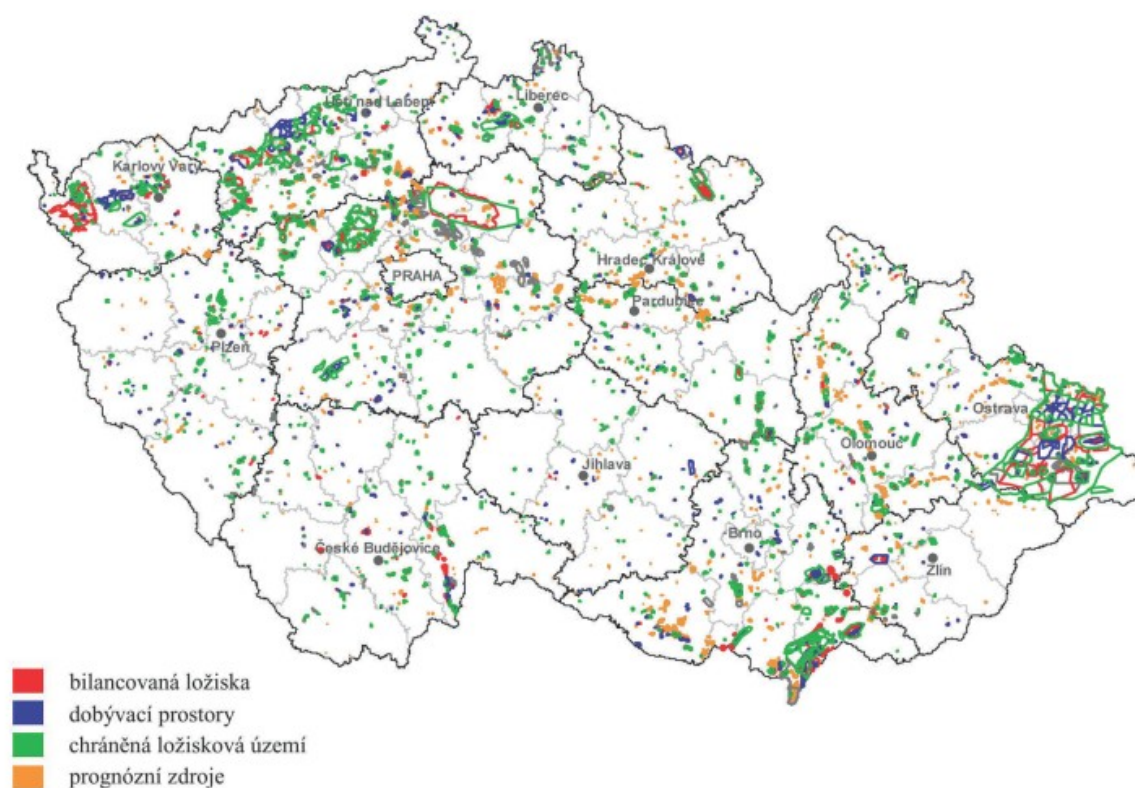
Český masiv je zbytkem rozsáhlého variského neboli hercynského orogénu (pásemné pohoří – horstvo), který byl vyvrátněn při variské (= hercynské) orogenezi hlavně v intervalu mezi 380 – 300 miliony let před současností, to znamená v době od středního devonu do svrchního karbonu. Podle teorie deskové tektoniky byla příčinou vzniku horstva srážka (kolize) desek zemské kůry – staré pevniny Gondwany na jihu a Severoatlantského kontinentu (= Laurussie) na severu. Původně souvislá pásma variského horstva (variscidy = hercynidy) byla již při svém vzniku i později porušována zlomy v zemské kůře a snižována účinky eroze. Dnes proto vystupují na povrch jen jejich vzájemně izolované zbytky, oddělované pokryvy mladších uloženin.

Karpatská soustava je regionálně-geologickým celkem mnohem mladším než Český masiv. Byla zformována teprve procesy alpinského vrásnění, hlavně v intervalu posledního sta milionů let od svrchní křídý do terciéru. Také zde byly určujícím faktorem pohyby litosférických desek, tedy desek zemské

kůry, které se pohybovaly spolu se svrchní částí zemského pláště. Hlavní roli zde sehrála kolize jižnější africké desky s variskou konsolidovanou severnější deskou Evropy. Na naše území zasahuje jen malý úsek vnější části Západních Karpat, tvořený příkrovy mezozoických a terciálních hornin, takzvané flyšové Karpaty. Ke karpatské oblasti klademe i mořské a sladkovodní uloženiny, které se zachovaly buď v předpolí v takzvané karpatské předhlubni, nebo uvnitř tektonicky pokleslých částí horstva (Vídeňská pánev). Mezi hlavními celky karpatské části našeho území je flyšové pásmo, které tvoří tektonicky definované jednotky s charakteristickou příkrovovou stavbou, vyznačené převahou flyšové sedimentace (tj. rytmického střídání písčitých a jílovitých sedimentů) mezozoického a terciálního stáří (Zdroj: TU - VŠB 2019).

3.3.1 Nerostné suroviny

Těžba surovin má v ČR dlouholetou tradici a předurčuje průmyslové zaměření země, neboť průmyslová výroba je na těžbu surovin bezprostředně vázána. Těžební činnost v ČR postupně klesá, snižují se její dopady na životní prostředí.

Obrázek 5: Bilancovaná ložiska, dobývací prostory, chráněná ložisková území a prognózní zdroje na území ČR. Zdroj: ČGS, MŽP 2022.

Veškerou těžbu lze rozdělit na čtyři základní skupiny – energetické suroviny, stavební suroviny, nerudní suroviny a kovové nerosty. V ČR se těží v největších objemech stavební a energetické suroviny, v menší míře pak nerudní suroviny. Těžba rud se na území ČR již neprovádí, byla ukončena z ekonomických důvodů v 90. letech 20. století. Jednalo se o železnou rudu a rudy neželezných kovů.

Těžba **stavebních surovin** zahrnuje stavební kámen, štěrkopísky, cihlářské suroviny a dekorativní kámen. Objem těžby stavebních surovin v roce 2021 činil 68,5 kt, což meziročně znamená nárůst o 5 %, oproti roku 2017 vzrostla těžba stavebních surovin o 12,7 %.

Z **energetických surovin** se v ČR těží především hnědé a černé uhlí. Hnědé uhlí je v ČR dolováno povrchově, především v severočeské a sokolovské pánvi. Černé uhlí se těží v hornoslezské pánvi, hlubinným způsobem. Hlavním produktem hnědouhelného průmyslu je prachové hnědé uhlí pro elektrárny a teplárny. Množství vytěžených energetických surovin ve sledovaném období 2000-2021

pozvolna klesá, kolísavou výtěžnost má zemní plyn. Těžba hnědého uhlí v tomto období poklesla o 42,2 %, od roku 2017 poklesla o 25,5 % na hodnotu 29,3 kt. Těžba černého uhlí poklesla od roku 2000 o 89,3 %, od roku 2017 o 62,4 % na 1,8 kt. Těžba lignitu v roce 2000 činila 453 kt, postupně však jeho produkce klesala a od roku 2010 se v ČR tato surovina již netěží. Uran se po uzavření posledního uranového dolu Rožná v roce 2017 získává v ČR již jen jako vedlejší produkt čištění podzemních a důlních vod v rámci likvidačních prací a rekultivace po těžbě, a to zejména v ložiscích Příbram a Stráž pod Ralskem. Těžba uranu se mezi lety 2000-2021 snížila ze 498 t na 27 t (pokles o 94,6 %), od roku 2017 činil 51,8 %. Zemní plyn se v ČR těží v oblastech jižní a severní Moravy. Produkce zemního plynu v ČR je dlouhodobě poměrně stabilní a kryje zhruba 1 až 2 % domácí spotřeby. V roce 2021 se v ČR vytěžilo 153 mil. m³ zemního plynu, nejvyšší výtěžnost plynu byla v roce 2005, 356 mil. m³. Ropa je v ČR těžena na jižní Moravě ve vídeňské pánvi, v menším měřítku pak i v Moravskoslezském kraji v ložiskové oblasti karpatská předhlubeň. Těžba ropy v ČR činí přibližně 2-3 % tuzemské spotřeby. V období 2000-2021 klesla těžba ropy o 51,2 %, meziročně 2020-2021 poklesla o 10 % na 82 kt.

Z **nerudných surovin** převažuje těžba vápence a cementářských surovin a kaolinu. Těžba vápence a cementářských surovin meziročně kolísá, v roce 2021 bylo vytěženo 11 480 kt, což představuje meziroční zvýšení o 1,7 %. S ekonomickým oživením a rozvojem průmyslových výroby je od roku 2014 znatelný opětovný nárůst těžby těchto surovin. Využívá se převážně ve stavebnictví. Významnou surovinou, a to i ve světovém měřítku, je kaolin. Karlovarský kaolin určuje mezinárodní normu pro kvalitu této horniny v průmyslovém využití (výroba porcelánu). V celosvětové těžbě kaolinu zaujímá ČR páté místo, její podíl na světové produkci byl v roce 2021 7 %. V roce 2021 činila těžba kaolinu v ČR 3 454 kt. Trend těžby kaolinu je od roku 2007 stabilně kolísavý, největší objem vytěžené suroviny byl ve sledovaném období 2000-2021 v roce 2000 s 5 573 kt.

Těžba má značný vliv na životní prostředí, mění krajinný ráz, likviduje či mění podmínky pro stanoviště rostlin a živočichů, ovlivňuje kvalitu a kvantitu povrchových i podzemních vod. Je proto důležité tyto negativní dopady minimalizovat. Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon) nařizuje těžebním společností **rekultivovat území** dotčená těžbou a vytvářet pro tuto rekultivaci finanční rezervy. Mezi odborníky rezonuje potřeba úpravy horního zákona, která by k převládajícím lesnickým, zemědělským a hydričským rekultivacím umožnila rovnocenně využívat přírodě bližší způsob obnovy pod názvem ekologická obnova a umožnila tak zabránit devastaci cenných lokalit vzniklých těžbou. Plocha ovlivněná těžbou se od roku 2001 postupně snižuje, narůstá množství rekultivovaných ploch. Jen v roce 2020 bylo rekultivováno 1159 ha (Zdroj: CENIA 2022; ČGS, MŽP 2022).

3.3.2 Sesuvy a svahové nestability

Sesuvy, svahové pohyby nebo skalní řízení jsou projevy působení gravitace na horninové prostředí. Nejčastěji k nim dochází u méně soudržných (např. nehomogenních sedimentů) a navětralých hornin. Stabilitu svahu může pozitivně ovlivnit jeho zalesnění, negativně pak zejména lidská činnost – odlehčení paty svahu, narušení celistvosti profilu. U sesuvů dochází k posunu podél ploch nesoudržnosti, které mohou být aktivovány zejména velkými srážkovými událostmi.

Evidenci svahových nestabilit se zabývá Česká geologická služba, která buduje **Registr svahových nestabilit** a převzala také po sloučení s Geofondem **Registr sesuvů ČR** (ukončil svou činnost k 31. 12. 2010 a obsahuje celkem 9 323 záznamů). Sesuvná území jsou v registrech dělena podle stupně aktivity.

Tabulka 3: Rozloha sesuvných území v ČR. Zdroj: CENIA 2022.

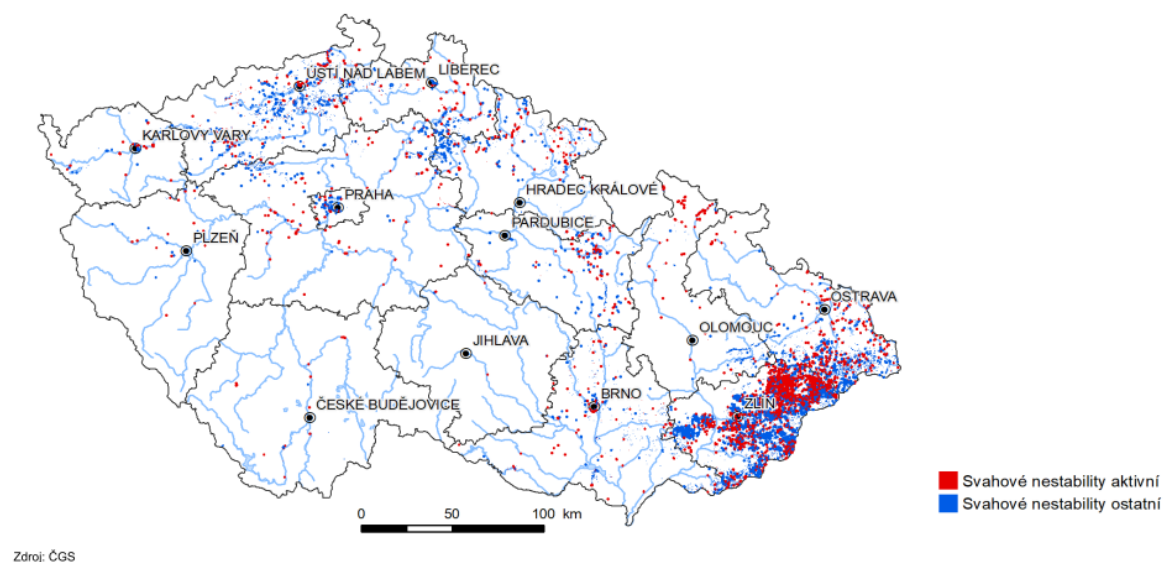
Typu sesuvu	Rozloha [ha]
Aktivní	4 383,17
Dočasně uklidněné	51 614,43
Uklidněné	31 450,85
Neaktivní	89,17

V podmínkách ČR je chování svahů ovlivňováno především extrémní srážkovou situací, typem horniny, nevhodným zakládáním staveb a také hospodařením v krajině. Sesuvy nejčastěji postihují v ČR

rozsáhlé oblasti Vnějších Západních Karpat, Českého středohoří a Poohří. V roce 2021 bylo celkově v registru svahových nestabilit (RSN) aktualizováno 1102 nově zmapovaných, popř. zrevidovaných zákresů svahových nestabilit. K 31. 12. 2021 bylo v RSN evidováno 22 549 objektů svahových nestabilit.

Rozloha zmapovaných sesuvů v ČR stále roste, v roce 2018 činila 78 922,99 ha, z čehož aktivní sesuvy, které jsou považovány za nejzávažnější zdroje rizik, tvořily 4 187,76 ha. V roce 2022 činila rozloha zmapovaných sesuvů 87 537,62 ha, z toho aktivní sesuvy 4 383,17 ha, viz tabulka výše. Dlouhodobý nárůst ploch svahových nestabilit je možné hodnotit v kontextu rostoucího poznání lokalit, ale také vzhledem k rostoucí intenzitě extrémních projevů počasí.

Sesuvy mohou vést k zavalení obytných a průmyslových objektů, zemědělských ploch a lesů, přerušení provozu na silnicích, železnicích, přehrazení vodních toků, k vyvolání vln v přehradách a k přelítí přehradní hráze, k přerušení dodávek el. energie, ropy, plynu, vody. Nejúčinnější ochranou před sesuvy je prevence (zachycení a odvedení povrchové vody, vyčerpání vody ze studní na ohroženém území, umělá úprava terénu, tj. kotvení svahů, stavba pilotů, opěrných stěn, výsadba vhodné zeleně). Základním podkladem pro jakékoliv rozhodování či projektovou činnost v oblasti postižené sesuvy jsou inženýrskogeologický, hydrogeologický a geotechnický průzkum. (Zdroj: CENIA 2022; ČGS [online]).

Obrázek 6: Sesuvy a jiné nebezpečné svahové deformace na území ČR k 31. 12. 2021. Zdroj: CENIA 2022.

3.3.3 Poddolovaná území

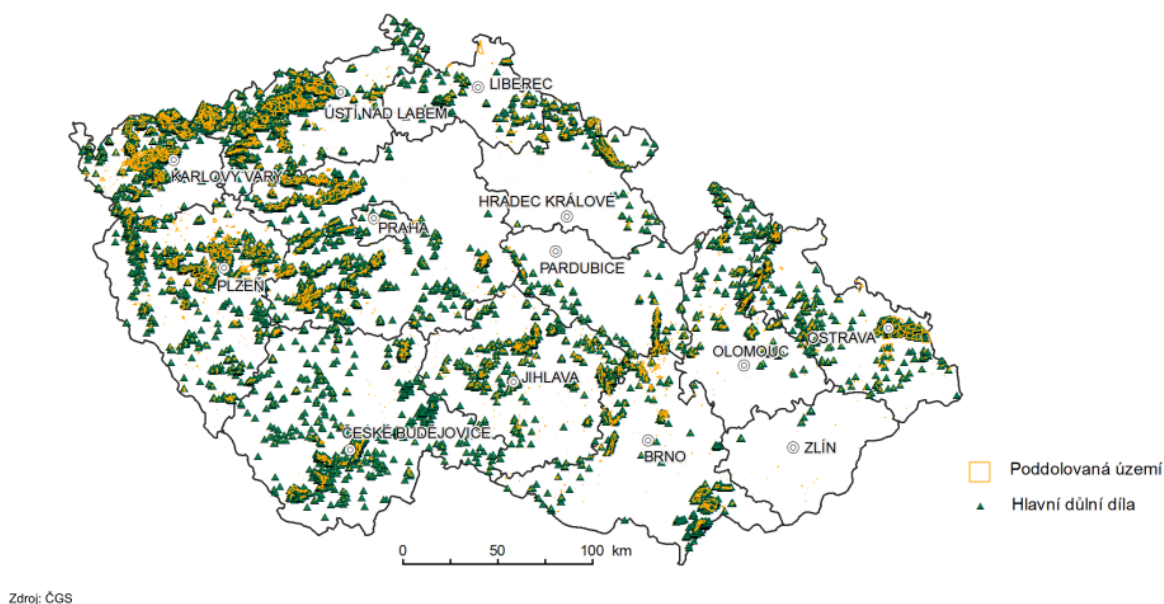
K environmentálním rizikům, vyplývajícím z geologické stavby území, patří také poddolovaná území. Poddolovaným územím se rozumí plochy na povrchu, zahrnující známý nebo předpokládaný výskyt podzemních důlních děl, vzniklých za účelem těžby nebo průzkumu nerostných surovin. Poddolovaná území jsou evidována Českou geologickou službou a k 31. 12. 2021 obsahovala databáze poddolovaných území ČR 5 666 objektů (v roce 2021 byly přidány 3 nové objekty, 44 objektů bylo aktualizováno a 14 objektů bylo zrušeno). Evidence zahrnuje každé území, na kterém se v minulosti (ať již dávno nebo nedávno) prováděly jakékoliv kutací práce. Může se jednat o rozsáhlou těžbu, o těžbu nepatrného rozsahu, průzkumné práce nebo třeba jen o pokus s negativním výsledkem. Vlastní registr poddolovaných území byl vytvořen v letech 1983 – 1985. Postupně byly sledované údaje převedeny do jednotné databáze a zákresy i údaje jsou průběžně aktualizovány z odborných posudků a zpráv. Poddolovaná území jsou poskytována orgánům veřejné moci pro potřeby územního plánování. Jednotlivé zákresy poddolovaných území jsou zobrazeny jako plochy (polygony) se známým nebo předpokládaným výskytem hlubinných důlních děl, vzniklých za účelem těžby nebo průzkumu

nerostných surovin. Důlní díla jsou v rámci ploch rozložena nepravidelně, v různých hloubkách a mohou zde být i zcela nepoddolované úseky.

Rizikovými oblastmi v ČR jsou Ostravská a Karvinská část černouhelné pánve, Sokolovská, Chebská, Severočeská hnědouhelná pánev, Žitavská pánev, Středočeské kamenouhelné pánve (Plzeňská, Kladenská rakovnická), Vnitrosudetská pánev, Jihomoravská a částečně Jihočeská pánev.

Existence zákresu poddolovaného území obecně neznamená zákaz stavební činnosti v dané lokalitě. Znamená pouze, že v dané lokalitě může ztížit podmínky pro zakládání staveb, že je nutné provést inženýrsko-geologický průzkum a následně postupovat při zpracování projektu stavby podle normy ČSN 73 0039 "Navrhování objektů na poddolovaném území". Průzkum musí obsahovat komplexní charakteristiku prostředí, obzvláště popis režimu podzemních vod, úklon vrstev pokryvného útvaru, vlastnosti základové půdy aj. Na lokalitě je vždy nutné uvést prognózu očekávaných změn, které vyvolá přetváření terénu vlivem poddolování. Zabezpečení starých důlních děl (tj. důlních děl, jejichž původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje nebo není znám) a opuštěných průzkumných důlních děl (tj. důlních děl realizovaných v rámci geologicko-průzkumných prací financovaných ze státního rozpočtu a následně nepředaných k hornické činnosti), která ohrožují zákonem chráněný obecný zájem, zajišťuje Ministerstvo životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí rovněž může dle zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, v platném znění, při územním plánování vymezit území se zvláštními podmínkami geologické stavby, zejména s předpokládanými ložisky nerostů nebo se zvlášť nepříznivými inženýrskogeologickými poměry, kde mohou stavební úřady vydat územní rozhodnutí jen na základě jeho závazného stanoviska. (Zdroj: CENIA 2022; ČGS [online]).

Obrázek 7: Poddolovaná území a hlavní důlní díla v ČR k 31. 12. 2021. Zdroj: CENIA 2022b.

3.4 KLIMATICKÉ POMĚRY

Klima je definováno jako průměrný dlouhodobý stav atmosféry v určité geografické oblasti. Klimatickou změnou se pak v klimatologickém pojetí rozumí veškeré změny klimatu, včetně jeho přirozené variability i změn způsobených činností člověka. Přirozenou a antropogenní složku od sebe ale nelze vzájemně oddělit, a proto je třeba pracovat s výslednicí obou složek.

Mírné podnebí ČR přechodného charakteru mezi oceánským a kontinentálním klimatem je charakteristické střídáním čtyř ročních období, západním prouděním s převahou západních větrů, intenzivní cyklonální činností způsobující časté střídání vzduchových hmot. Přímořský vliv se projevuje

hlavně v Čechách, na Moravě a ve Slezsku přibývá kontinentálních podnebních vlivů. Velký vliv na podnebí České republiky má nadmořská výška a reliéf.

3.4.1 Změna klimatu

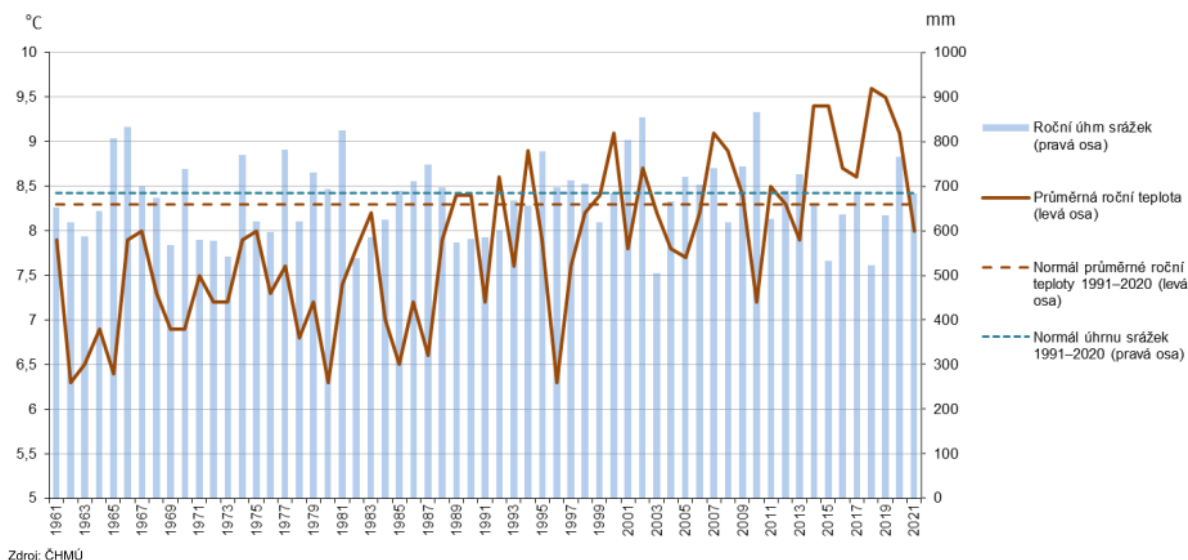
V současnosti dochází na globální úrovni ke změnám v distribuci teplot a srážek, což se projevuje na evropské úrovni i v rámci ČR. Ochrana klimatu se tak stává důležitým globálním environmentálním tématem.

Z predikce vývoje klimatu pro území ČR vyplývá:

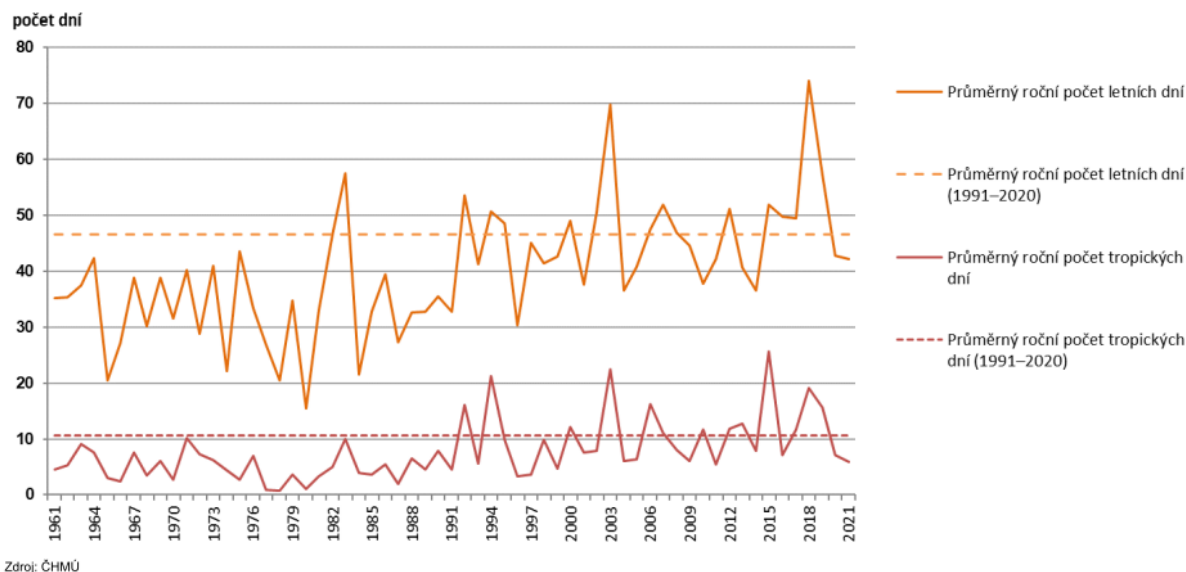
- Postupný nárůst průměrných ročních teplot (o cca 1 °C do r. 2040, přes 2 °C do r. 2070 a přes 3 °C do r. 2100)
- Nejvýraznější oteplení v letních měsících (až o téměř 4 °C do r. 2100)
- Četnější a delší vlny veder
- Mírné snížení množství srážek v letních měsících (o cca 10 % do r. 2100)
- Četnější období bezesrážkových období
- Častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů – povodní, přívalových srážek, období sucha, požárů apod.

Průvodním jevem regionální změny klimatu je výskyt epizod s vysokou rychlostí větru spojených s přechody hlubokých tlakových níží přes Evropský kontinent, zejména v zimě, což představuje rizika například pro lesní porosty, zemědělství, stavby, energetiku a obyvatelstvo.

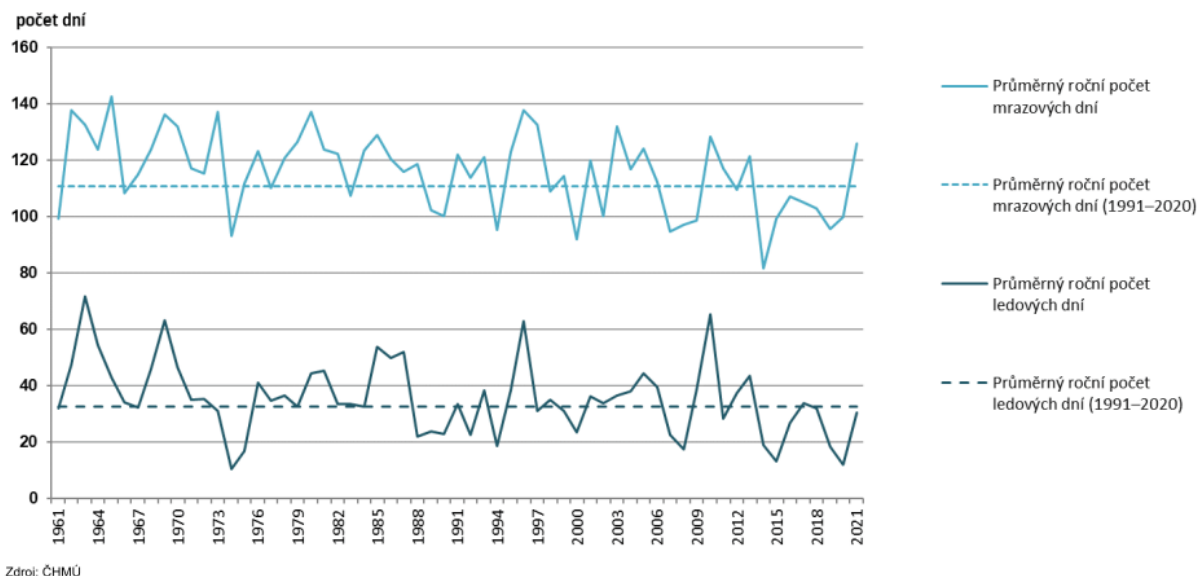
Tyto skutečnosti musí být vzaty v úvahu při plánování rozvoje regionů, zejména v souvislosti s nezbytnými adaptacemi na klimatickou změnu. Vývoj jednotlivých charakteristik klimatu sleduje Český hydrometeorologický ústav, od roku 1961 lze sledovat trend především v průměrné roční teplotě vzduchu, v průměrném počtu letních a tropických dní a v průměrném počtu ledových a mrazových dní, viz obrázky níže. (Zdroj: CENIA 2022; ČHMÚ 2019; ČSÚ 2022; MŽP 2015).

Obrázek 8: Vývoj průměrné roční teploty vzduchu a ročních úhrnů srážek na území ČR ve srovnání s normálem 1991–2020, 1961–2021. Zdroj: CENIA 2022.

Obrázek 9: Průměrný počet letních a tropických dní ve srovnání s normálem 1991–2020, 1961–2021. Zdroj: CENIA 2022.

Obrázek 10: Průměrný počet ledových a mrazových dní ve srovnání s normálem 1991–2020, 1961–2021. Zdroj: CENIA 2022.

3.5 OVZDUŠÍ A EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ

Roky 2020-2022 byly z hlediska kvality ovzduší relativně příznivé, nicméně koncentrace některých znečišťujících látek se závažnými dopady na lidské zdraví stále překračují stanovené imisní limity na řadě lokalit České republiky. Jedná se zejména o karcinogenní benzo[a]pyren, suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5} a přízemní ozon. (ČHMÚ, 2023)

Rozloha území s překročenými imisními limity pro zdraví obyvatelstva se u většiny sledovaných látek s mírnými meziročními výkyvy, způsobenými meteorologickými podmínkami i vývojem národního hospodářství, zvolna snižuje. Přetrvávajícím problémem je vysoký podíl emisí do ovzduší pocházející z vytápění domácností. Je to způsobeno zejména lokálním vytápěním tuhými palivy, které zajišťuje více než třetinu tepla pro domácnosti. V lokálních topeništích je z hlediska emisí problematické spalování

nejen uhlí, ale také dřeva, dřevního odpadu a dalších materiálů, které nejsou pro vytápění určeny. (CENIA, 2022)

3.5.1 Emisní situace

Emise vybraných znečišťujících látek do ovzduší (látky s národními závazky ke snížení emisí: NO_x, SO₂, NH₃, VOC, PM_{2,5}) v dlouhodobém časovém horizontu **klesají**. Největší pokles znečišťujících látek byl zaznamenán v období mezi lety 1990 a 2000, a to především v jeho úvodu, v důsledku strukturálních změn národního hospodářství. Pokles emisí znečišťujících látek byl v dalších letech podpořen inovativním vývojem ve všech sektorech, snižováním materiálové a energetické náročnosti hospodářství a také povinností naplňovat legislativní požadavky pro emise ze zdrojů znečišťování ovzduší. (CENIA, 2022)

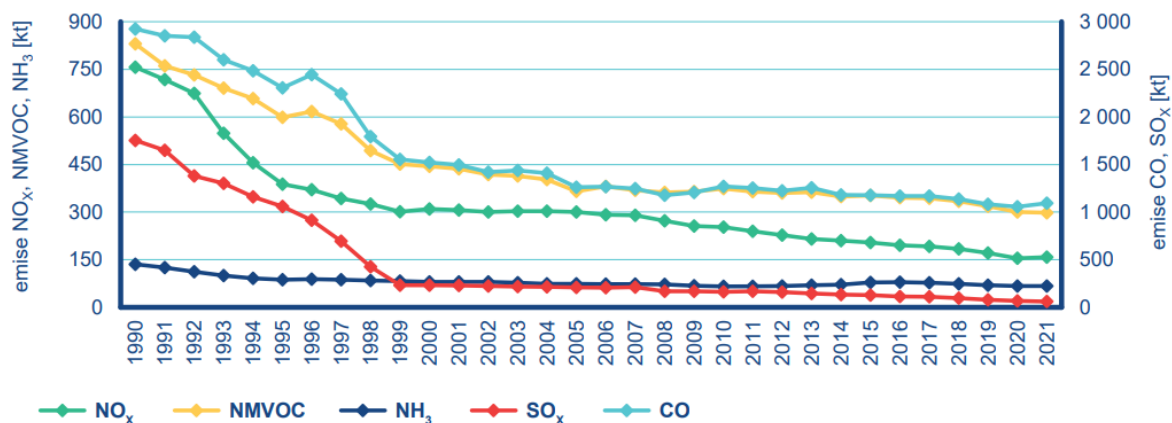
Meziroční výkyvy množství emisí vypouštěných do ovzduší jsou způsobeny ekonomickým rozvojem (zvyšování výroby, vzrůst intenzit dopravy) a protipůsobením instalací kvalitnějších technologií a obměnou vozového parku o vozidla s nižší měrnou produkcí emisí. V případě lokálních topenišť mají vliv také meteorologické podmínky (potřeba vytápění). V rámci plnění závazků (emisních stropů) však je nutno konstatovat, že pokud nedojde k výrazným změnám v dosavadním trendu, tak požadovaného snížení emisí k roku 2025 nemusí být u všech látek dosaženo. (CENIA, 2022)

I přes významné snižování emisí u energetických a průmyslových zdrojů **přetrvávají na mnoha místech problémy s dodržováním požadavků na kvalitu ovzduší**, a proto se pozornost v posledních letech soustřeďuje také na zdroje kategorie REZZO 3 (zejména lokální topeniště) a REZZO 4 (doprava). Přestože i zde došlo k výraznému snížení emisí zejména u silniční dopravy, vliv těchto zdrojů na kvalitu ovzduší je významný především v obcích a pro jejich regulaci zatím nebyla uplatněna celoplošně účinná opatření. (ČHMÚ, 2023)

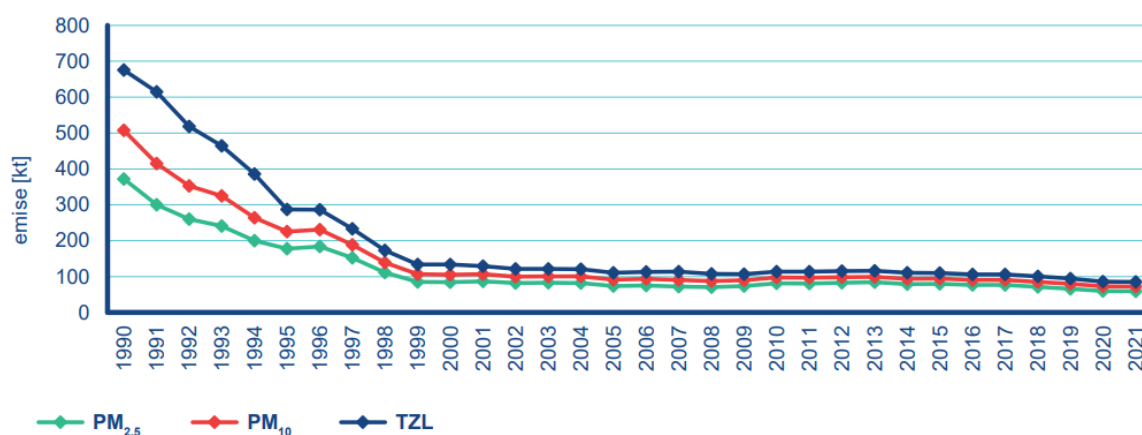
Emise SO₂ a NO_x se dlouhodobě snižují (SO₂ o 96,5 %, NO_x o 79,1 % v letech 1990–2021) v důsledku zavádění technologií a výrobních postupů v souladu s požadavky na aplikaci nejlepších dostupných technik, změny používaných paliv a snižování energetické náročnosti hospodářství. Dlouhodobý vývoj emisí NH₃ (pokles o 54,0 % v letech 1990–2021) souvisí zejména s nastavenou zemědělskou politikou ČR. Ačkoli dochází ke snižování emisí NH₃, není dynamika vývoje tak výrazná jako u ostatních znečišťujících látek. V dlouhodobém horizontu dochází k poklesu emisí PM₁₀, PM_{2,5} a VOC (v letech 1990–2021 o 89,7 %, resp. o 88,6 % a 62,2 %), nicméně stav v jednotlivých letech je přímo ovlivňován meteorologickými podmínkami v příslušné topné sezoně, a navíc je významně ovlivňován typem paliva používaným v domácích topeništích. Dlouhodobý pokles emisí CO (v letech 1990–2021 o 58,1 %) je spojen s trendy v průmyslové produkci.

Vyhodnocení emisí za rok 2022 (předběžná data) ukazuje opět meziroční pokles u většiny emisí s výjimkou SO_x a NH₃. Pokles emisí bylo možné očekávat v návaznosti na příznivější podmínky topného období, které se promítají do modelového výpočtu emisí z vytápění domácností. Ke snížení došlo také u průmyslových zdrojů, mj. v souvislosti s poklesem produkce u nejdůležitějších komodit (hutní výroba a zpracování nerostných surovin). Naopak se mírně navýšily ohlášené emise SO_x a NO_x u elektráren a rafinérií, což souvisí s navýšením podílu spalovaného uhlí v palivovém mixu. Mírný nárůst emisí NH₃ souvisí s vyšší spotřebou minerálních hnojiv i s malým navýšením počtů hospodářských zvířat. V roce 2022 došlo k nejnižší produkci emisí TZL, CO a NMVOC, k druhé nejnižší produkci emisí SO_x a NO_x a třetí nejnižší produkci emisí NH₃ v celém hodnoceném období 2012–2022. (ČHMÚ, 2023)

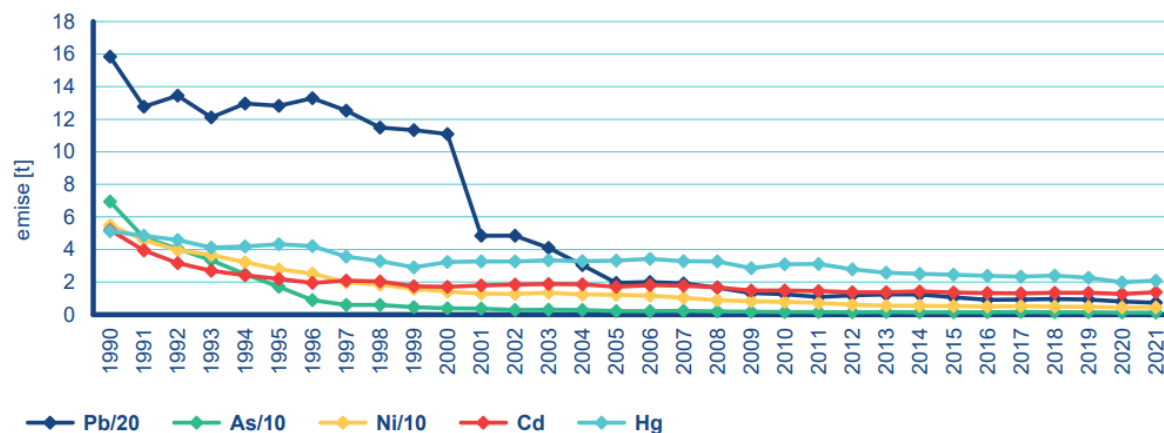
Časová řada zahrnující období 1990-2021 v členění na hlavní plynné znečišťující látky, tuhé znečišťující látky, těžké kovy a POP (perzistentní organické látky) je prezentována níže.

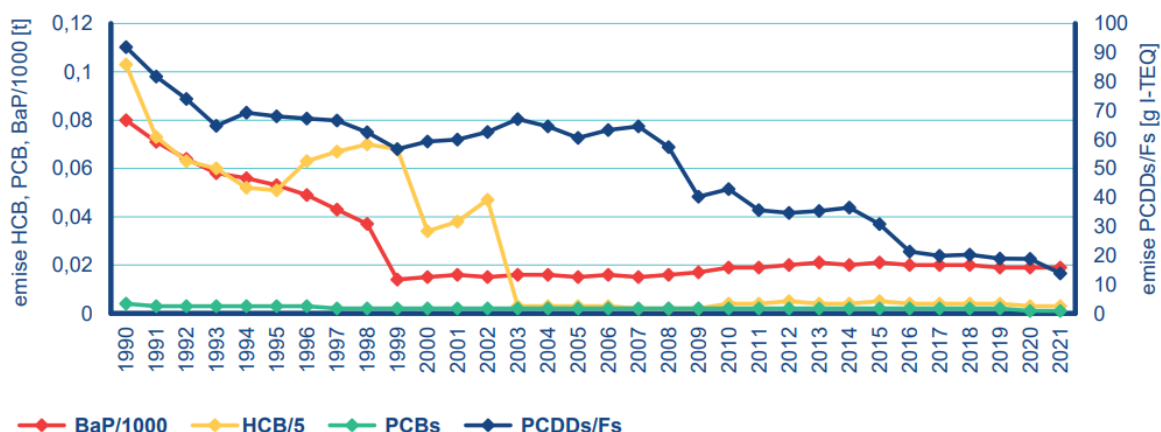
Obrázek 11 Vývoj celkových emisí hlavních znečišťujících látek, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

Obrázek 12 Vývoj celkových emisí částic, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

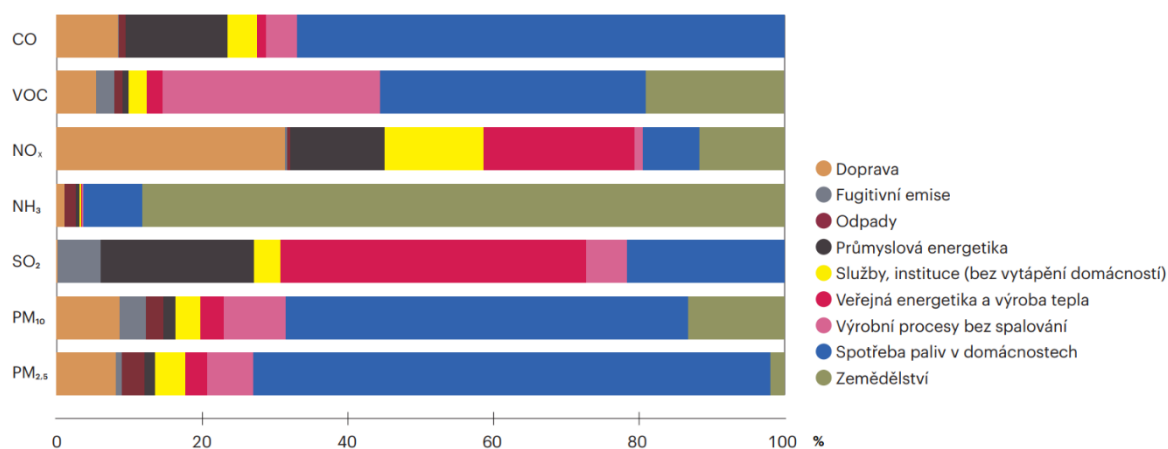

Obrázek 13 Vývoj celkových emisí těžkých kovů, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

Obrázek 14 Vývoj celkových emisí POP, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

Hlavní zdroje emisí se liší dle znečišťující látky (viz obrázek níže). U emisí NO_x byla v roce 2020 hlavním zdrojem doprava (31,4 %) a také sektor veřejné energetiky a výroby tepla (20,8 %). Emise VOC pocházely jak z vytápění domácností (36,3 %), tak i z výrobních procesů bez spalování (29,6 %). V případě emisí SO_2 byl většinovým producentem sektor veřejné energetiky a výroby tepla (42,1 %) a vytápění domácností (21,6 %). Emise NH_3 byly emitovány především sektorem zemědělství (90,7 %). U suspendovaných částic velikostních frakcí PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$ bylo v roce 2020 dominantním zdrojem vytápění domácností, které v případě $\text{PM}_{2,5}$ představovalo 71,1 % celkových emisí, v případě PM_{10} pak 55,3 % celkových emisí. V případě emisí CO je hlavním zdrojem také lokální vytápění domácností (66,9 %). (CENIA, 2022)

Obrázek 15 Zdroje emisí vybraných znečišťujících látek členěné dle sektorů v ČR [%], 2020 (CENIA, 2022)

Emise z **vytápění domácností** mají značný vliv na kvalitu ovzduší v sídlech. Hlavně v lokálních spalovacích zařízeních na pevná paliva (uhlí, dřevo) často vzniká vlivem nedokonalého spalování (zejména při roztápění) velké množství částic, na kterých jsou navázány polycyklické aromatické uhlovodíky a další látky, které mají negativní vliv na zdraví obyvatel. Navíc tyto emise bývají vypouštěny z nižších komínů než v případě průmyslových emisí, proto nemají možnost se v okolním vzduchu rozptýlit a obyvatelstvo je tak vystaveno jejich vysokým koncentracím. V roce 2020 činily emise PM_{10} z vytápění domácností 23,5 tis. t, $\text{PM}_{2,5}$ 23,0 tis. t a B(a)P 13,2 t. Meziročně tak došlo k poklesu emisí všech tří uvedených látek, a to o 8,5 % v případě PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$ a o 7,1 % u B(a)P. Z vytápění domácností jsou také významné emise CO, které v roce 2020 činily 532,5 tis. t (meziroční pokles o 2,6 %), a emise VOC, jejichž hodnota dosáhla 72,7 tis. t (meziroční pokles o 3,7 %). K poklesu emisí z vytápění došlo i

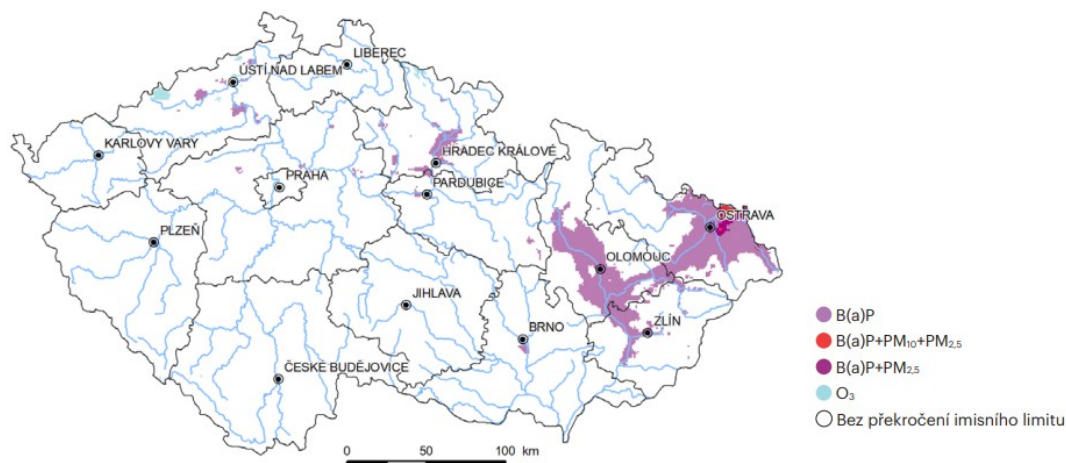
přesto, že v roce 2020 byla oproti roku 2019 chladnější topná sezona. Pokles emisí souvisel se snížením spotřeby uhelných paliv a také s výměnami kotlů, mj. i prostřednictvím kotlíkových dotací.

Emise z **dopravy** jsou dalším významným zdrojem znečišťujících látek s dopadem na kvalitu ovzduší zejména v městských aglomeracích a v okolí hlavních silničních tahů s vysokou intenzitou provozu. Vzhledem k velké energetické náročnosti a přetrvávající závislosti na fosilních zdrojích energie je doprava třetí největší kategorií zdrojů emisí skleníkových plynů (po veřejné energetice a výrobě tepla a zpracovatelském průmyslu), vývoj v dopravě je tak zásadní pro dekarbonizaci ekonomiky a pro směřování ke klimatické neutralitě. Emise NO_x, VOC, CO a suspendovaných částic (PM) z dopravy měly v období 2000–2021 klesající trend, nejvýraznější v případě emisí VOC a CO, které v tomto období poklesly o 78,5 %, resp. o 83,1 %. Pokles souvisel s postupným zaváděním vyšších emisních standardů pro nová vozidla (emisních EURO norem) a s tím spojenou modernizací technologií včetně využití koncových technologií pro odstraňování emisí. Mírný nárůst emisí NO_x a zejména PM po roce 2000 byl způsoben zvyšováním podílu emisně náročnějšího dieselového pohonu ve vozovém parku osobních automobilů. Vývoj emisí PM ovlivňuje také skutečnost, že tyto emise pocházejí i z nespalovacích procesů, jako jsou otěry pneumatik. Emise polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) z dopravy, které představují významná rizika pro zdraví obyvatel, v období 2000–2021 stoupaly v souvislosti s růstem spotřeby paliv fosilního původu, v roce 2021 byly emise PAU z dopravy zhruba dvojnásobné oproti roku 2000. V meziročním srovnání let 2020 a 2021 emise znečišťujících látek stagnovaly, výjimku tvořily emise PM, které meziročně vzrostly o 5,3 %, a emise PAU (růst o 7,7 %). Meziroční vývoj emisí je však zkreslen dopady pandemie covid-19, která způsobila přechodný pokles výkonů osobní a nákladní dopravy v roce 2020, a tím i nižší znečišťování ovzduší dopravou. Oživení dopravy po roce 2020 bylo výraznější u nákladní dopravy než u osobní dopravy, zejména veřejná doprava se zatím nevrátila na úroveň před covidovou krizí. Stagnace emisí při růstu přepravního výkonu je pozitivní zjištění, indikující pokračování dosavadního trendu snižování emisní náročnosti dopravy. Emise CO₂ z dopravy vzrostly v období 2000–2021 o 60,6 %, meziročně v roce 2021 o 6,5 %. Vývoj emisí odráží růst spotřeby paliv fosilního původu a nadále relativně malé využití alternativních paliv a pohonů v dopravě. Emise N₂O v tomto období stagnovaly, na celkových emisích skleníkových plynů z dopravy (v CO₂ ekv.) se v roce 2021 podílely pouze cca 1 %. Emisně nejnáročnějším druhem dopravy je individuální automobilová doprava, jejíž podíl na celkových emisích z dopravy byl v roce 2021 největší u emisí VOC (80,5 %) a CO (78,3 %). Následuje nákladní silniční doprava s více než třetinovým podílem na emisích NO_x, PM, PAU a CO₂. Silniční doprava jako celek je zdrojem více než 95 % emisí VOC, CO, PM a PAU a 88,9 % emisí NO_x, které pocházejí rovněž z dieselové trakce železniční dopravy (6,9 % emisí) a letecké dopravy (4,0 % emisí).

3.5.2 Imisní situace

Koncentrace znečišťujících látek v ovzduší v Česku jsou ovlivňovány především lokálními topeništi a dopravou, průmyslovou a energetickou produkcí, jsou ale také velmi závislé na meteorologických podmínkách a přeshraničním přenosu.

Kvalita ovzduší v ČR je dlouhodobě neuspokojivá, na jednotlivých měřicích stanicích jsou překračovány imisní limity zejména pro benzo[a]pyren, přízemní ozon a prachové částice. Ucelenou informaci o imisní situaci (kvalitě ovzduší) na území České republiky v roce 2021 udává mapa oblastí s překročením imisních limitů bez a se zahrnutím přízemního ozonu (viz obrázek níže). V roce 2021 bylo vymezeno 6,1 % území Česka, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu, na tomto území žilo 19,7 % obyvatel. Imisní limit pro přízemní ozon byl v roce 2021 překročen pouze na minimální ploše území, což je meziročně velmi významná změna. Koncentrace znečišťujících látek je však překračována stále na řadě lokalit, přičemž nejzatíženějšími oblastmi zůstává Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj.

Zdroj dat: ČHMÚ

Obrázek 16 Oblasti s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví vybraných skupin látek v ČR, 2021 (CENIA, 2022)

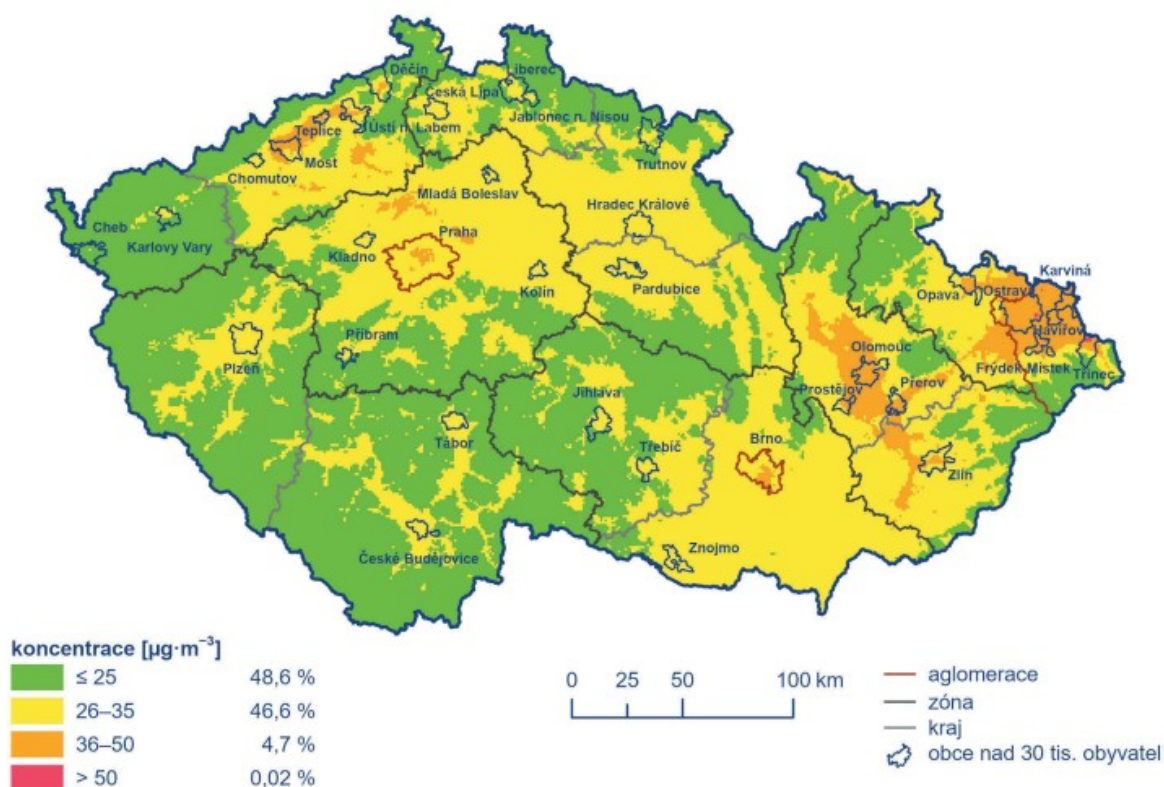
Níže jsou uvedeny imisní charakteristiky hlavních látek znečišťujících ovzduší.

3.5.2.1 Suspendované částice frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$

Imisní limity pro ochranu zdraví lidí pro suspendované částice PM_{10} a $PM_{2,5}$ jsou stále dlouhodobě překračovány, nicméně na stále menším území Česka.

K **překročení 24hodinového imisního limitu PM_{10}** (průměrnou 24hod. koncentraci $50 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ je povoleno překročit 35× za rok) **došlo** v roce 2022 na 3 stanicích z celkového počtu 157. Jednalo se průmyslovou stanicí Ostrava-Radvance ZÚ (45× překročeno), venkovskou stanicí Věřňovice (43× překročeno) a dopravní hot spot stanicí Ostrava-Českobratrská (37× překročeno). Všechny stanice s překročením imisního limitu leží na území aglomerace O/K/F-M.

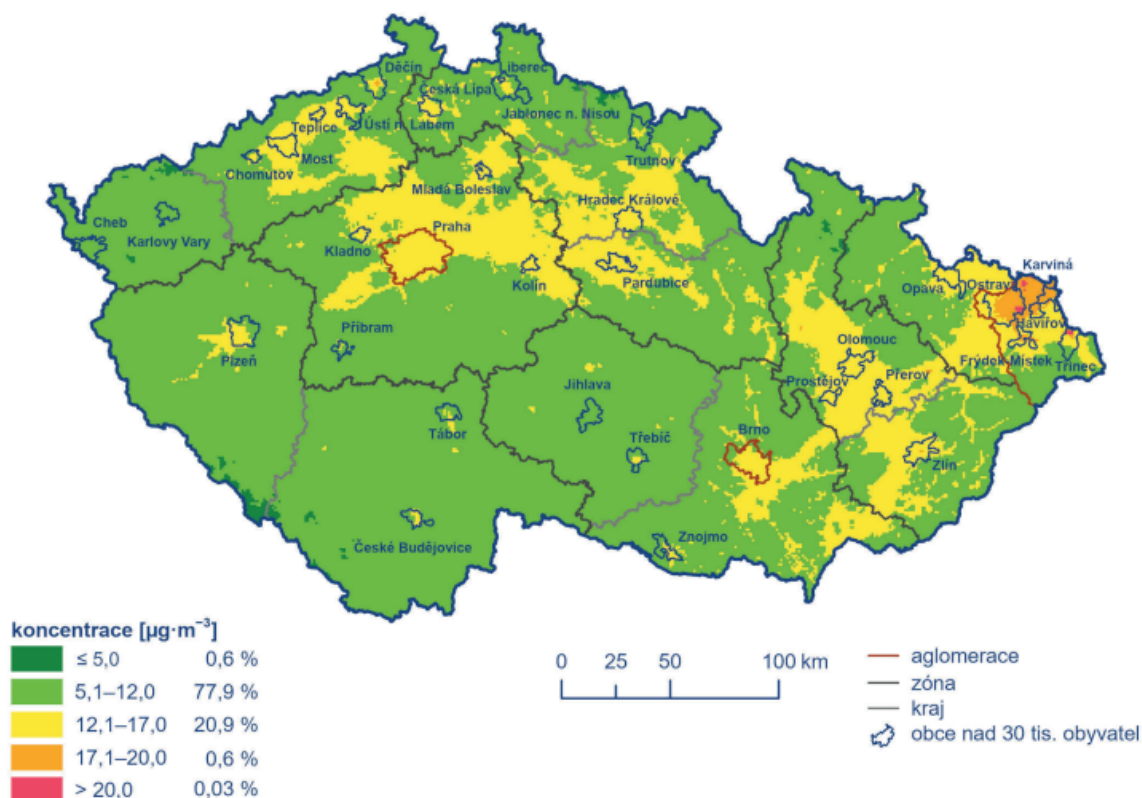
Imisní limit pro průměrnou 24hodinovou koncentraci PM_{10} byl v roce 2022 překročen na 0,02 % území ČR s cca 0,03 % obyvatel. Za posledních pět let (0,1 % v roce 2021, 0,001 % území v roce 2020, 0,3 % v roce 2019, 3,2 % v roce 2018) došlo v roce 2022 k překročení imisního limitu na druhé nejmenší ploše, což odpovídá nízkému počtu překročení imisního limitu na měřicích stanicích.

Obrázek 17 Pole 36. nejvyšší 24hod. koncentrace PM₁₀, 2022 (ČHMÚ, 2023)

Imisní limit pro **průměrnou roční koncentraci PM₁₀** ($40 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) **nebyl** od roku 2019 **překročen** na žádné stanici ČR.

Z hlediska lidského zdraví jsou, ve srovnání s PM₁₀, problematictějšími suspendované částice jemné frakce PM_{2,5}. V české legislativě (zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění) je pro koncentrace suspendovaných částic **PM_{2,5}** definován pouze **roční imisní limit**. Imisní limit pro roční průměrnou koncentraci PM_{2,5} ($20 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) **byl** v roce 2022 **překročen** na 4 z 101 stanic. Všechny stanice s nadlimitní roční průměrnou koncentrací PM_{2,5} v roce 2022 leží opět na území aglomerace O/K/F-M. Jedná se o průmyslové stanice Ostrava-Radvanice ZÚ a Ostrava-Přívoz, dále o venkovskou stanici Věřňovice a městskou stanici Rychvald. Pro srovnání s minulými lety lze konstatovat, že z hlediska imisního limitu platného do roku 2019 ($25 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) by v roce 2022 nedošlo k překročení na žádné stanici měřící koncentrace PM_{2,5}. Imisní limit pro průměrnou roční koncentraci PM_{2,5} byl v roce 2022 překročen na 0,03 % území s cca 0,1 % obyvatel. V roce 2021 se jednalo o 0,3 % území ČR, v roce 2020 o 0,04 % území ČR, v roce 2019 o 0,04 % a v roce 2018 o 1,2 %

Obrázek 18 Pole roční průměrné koncentrace PM_{2,5}, 2022 (ČHMÚ, 2023)

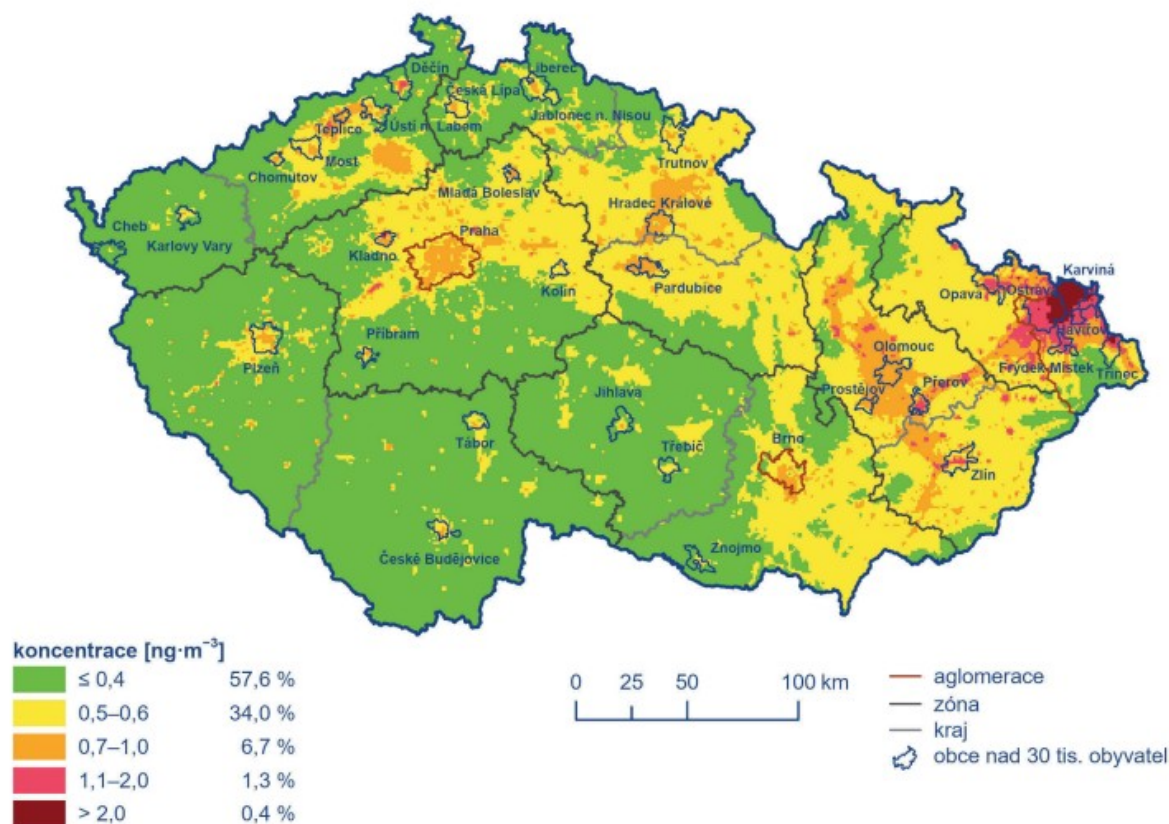
Emisní inventury PM₁₀ a PM_{2,5} prováděné podle současných metodik zahrnují pouze **primární emise** těchto látek. Na koncentracích PM₁₀ a PM_{2,5} měřených v ovzduší se přitom významně podílí **sekundární** aerosolové částice vznikající přímo v ovzduší z plyných prekursorů fyzikálně-chemickými reakcemi. Podíl sekundárních anorganických aerosolů na celkové koncentraci PM_{2,5} se může v městském prostředí pohybovat mezi 20 a 40 %. Podle modelového odhadu může příspěvek sekundárních organických aerosolů biogenního původu v evropských podmínkách činit 2–4 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ PM_{2,5}. Ve srovnání s emisemi jiných znečišťujících látek jsou emise částic vnášeny do ovzduší z velkého počtu významnějších skupin zdrojů. Kromě zdrojů, ze kterých jsou tyto látky vypouštěny řízeně komíny nebo výduchy (průmyslové výroby, vytápění domácností, výfukové emise z dopravy), pochází významné množství emisí TZL ze zdrojů **fugitivních** (kamenolomy, skládky prašných materiálů, manipulace s prašnými materiály apod.). Jejich zdrojem jsou rovněž emise z **otěrů** pneumatik, brzdového obložení a abraze vozovek vypočítávané z dopravních výkonů. Kvalitu ovzduší ovlivňuje rovněž **resuspenze** částic (znovuzvíření), která do standardně prováděných emisních inventur není zahrnuta. Mezi hlavní zdroje emisí částic v roce 2021 patřily domácnosti – vytápění, ohřev vody, vaření, který se podílel na znečišťování ovzduší v celorepublikovém měřítku látkami PM₁₀ 70 % a PM_{2,5} 83,7 %.

3.5.2.2 Benzo[a]pyren

Benzo[a]pyren je považován za **nejproblematictější** znečišťující látku v Česku, vzniká nedokonalým spalováním a v ovzduší je většinou navázán na jemnou frakci suspendovaných částic PM_{2,5}. Vysokých koncentrací je dosahováno v průmyslových lokalitách, nadlimitní koncentrace se však dlouhodobě vyskytují především v malých sídlech, kde se vytápí pevnými palivy.

V roce 2022 překročily roční průměrné koncentrace benzo[a]pyrenu imisní limit pro ochranu zdraví lidí (1 $\text{ng}\cdot\text{m}^{-3}$) na 37 % stanic, tj. na 19 z celkového počtu 51 stanic. Plocha s nadlimitními koncentracemi benzo[a]pyrenu byla v roce 2022 vymezena na 1,7 % plochy území ČR, kde žije přibližně cca 12 % obyvatel ČR. Nejvíce zatíženými oblastmi s nejvyššími hodnotami koncentrací benzo[a]pyrenu z dlouhodobého hlediska zůstávají kraje Moravskoslezský, Zlínský a Olomoucký. Nicméně

k překračování ročního imisního limitu benzo[a]pyrenu ve spojitosti s lokálním vytápěním dochází i v řadě měst a obcí mimo zmíněné nejzatíženější kraje.

Benzo[a]pyren je produktem nedokonalého spalování při teplotách 300 až 600 °C. Mezi jeho nejvýznamnější zdroje se proto řadí spalování pevných paliv v kotlích nižších výkonů, především v domácích topeništích (v roce 2021 se tento zdroj podílel 97,3 % celkové produkci benzo[a]pyrenu v ČR). Dalším významnějším zdrojem je spalování rostlinného materiálu (1,7% podíl na celkových emisích v roce 2021). Vliv dopravy se uplatňuje především podél dálnic, komunikací s intenzivní dopravou a na území větších městských celků. Emise benzo[a]pyrenu z průmyslových zdrojů, především z koksoven, sice nepředstavují významný podíl na celkových emisích, ale v lokálním měřítku mohou i s ohledem na celoroční provoz zásadně ovlivňovat kvalitu ovzduší. Vývoj celkových emisí v letech 2015–2021 souvisí především se spotřebou pevných paliv v domácnostech, závislou na konkrétních teplotních podmínkách. Na snížení emisí v posledních letech se podílí také výměna starších kotlů, přechod na zemní plyn nebo na neemisní zdroje, zejména tepelná čerpadla.

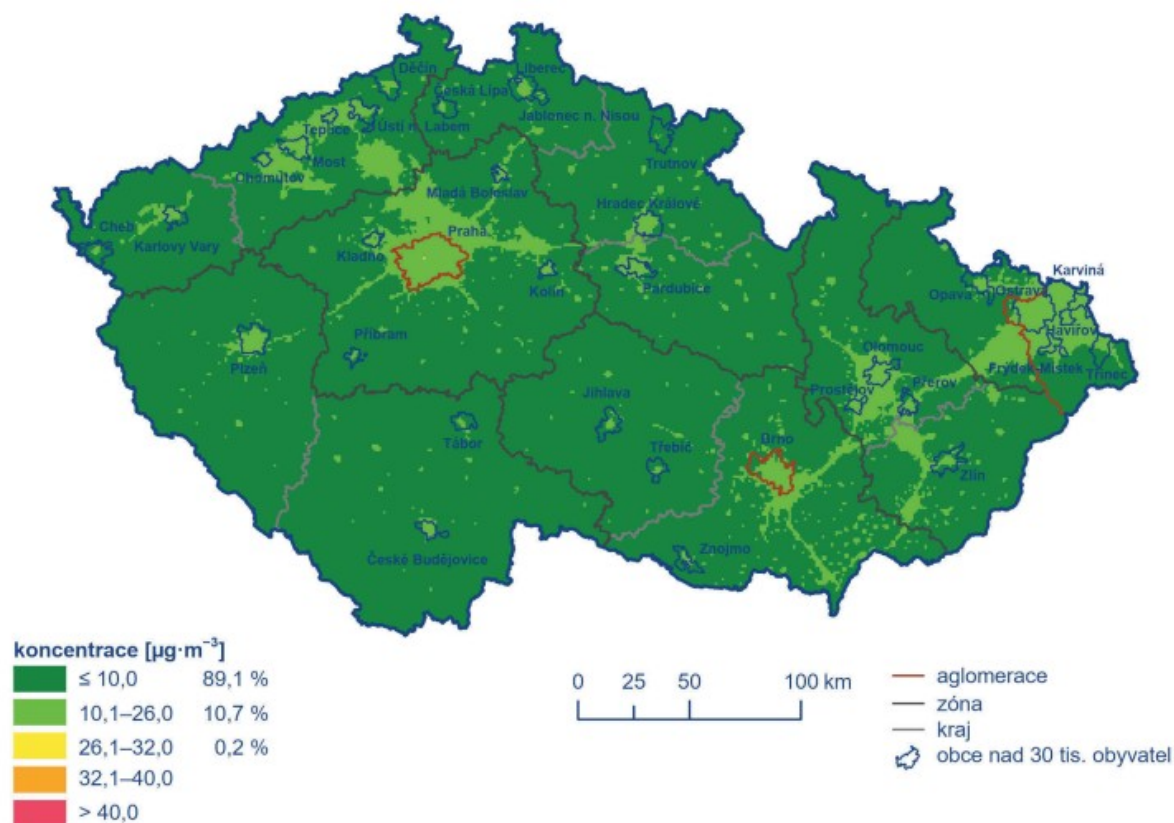
3.5.2.3 Oxidy dusíku (NO_x) a oxid dusičitý (NO₂)

Při sledování a hodnocení kvality venkovního ovzduší se pod termínem oxidy dusíku (NO_x) rozumí směs oxidu dusnatého (NO) a oxidu dusičitého (NO₂). Imisní limit pro ochranu lidského zdraví je stanoven pro NO₂, limit pro ochranu ekosystémů a vegetace je stanoven pro NO_x.

Roční imisní limit pro ochranu zdraví lidí (40 µg·m⁻³) pro oxid dusičitý (NO₂) **nebyl** od roku 2020 **překročen** na žádné stanici ČR. Nejvyšší roční průměrná koncentrace NO₂ (39,5 µg·m⁻³), která jen těsně nepřekročila roční imisní limit, byla tradičně zaznamenána na dopravní stanici Praha 2 – Legerova (dopravní hot spot). Dále byly vyšší hodnoty roční průměrné koncentrace NO₂ zaznamenány na dopravních stanicích velkoměst v Praze, v Brně, Ostravě a Ústí nad Labem. Vyšší koncentrace NO₂ lze očekávat i v blízkosti komunikací ve větších městech s intenzivní dopravou, vyšší zástavbou a s hustou místní dopravní sítí, kde často dochází ke snížení plynulosti dopravy. Naopak nejnižší koncentrace jsou

na regionálních pozadových stanicích (Churáňov, Polom, Košetice), tedy v oblastech daleko od emisních zdrojů.

Imisní limit **hodinové koncentrace** NO_2 ($200 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) s maximálním povoleným počtem 18 překročení za rok **nebyl** v roce 2022 **překročen** na žádné stanici.

Obrázek 19 Pole roční průměrné koncentrace NO_2 , 2022 (ČHMÚ, 2023)

Imisní limit pro **ochranu ekosystémů a vegetace** pro roční průměrné koncentrace NO_x ($30 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) **nebyl** v roce 2022 **překročen** na žádné z 20 venkovských stanic.

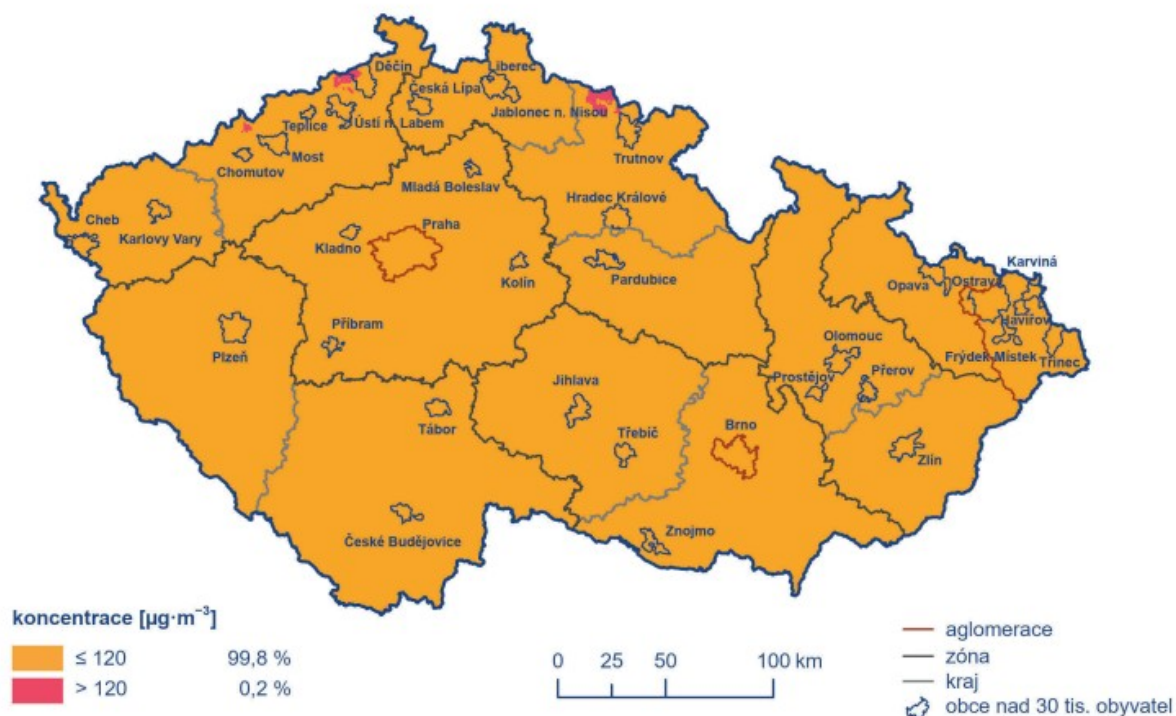
Oxidy dusíku (NO_x) se tvoří při spalování paliv v závislosti na teplotě spalování, obsahu dusíku v palivu a přebytku spalovacího vzduchu a vznikají i při některých chemicko-technologických procesech (výroba kyseliny dusičné, amoniaku, hnojiv apod.). Zatímco při spalování paliv v kotlích se podíl NO_2 v emisích NO_x pohybuje obvykle do 5 %, u některých chemicko-technologických procesů může podíl NO_2 představovat až 100 % emisí NO_x . Emise NO_x s vyšším podílem NO_2 (10–55 %) produkují dieselové motory. Největší množství emisí NO_x pochází z mobilních zdrojů, které se v roce 2021 na celkových emisích NO_x podílely 36,8 %.

Podíl jednotlivých typů zdrojů na celkových emisích se liší podle konkrétní skladby zdrojů v dané oblasti. Produkce emisí NO_x je soustředěna především podél dálnic, komunikací s intenzivní dopravou, ve velkých městech a v krajích (Ústecký, Středočeský, Moravskoslezský), kde jsou umístěny významnější energetické výrobní celky.

3.5.2.4 Troposférický (přízemní) ozon O_3

Imisní limit přízemního ozonu pro **zdraví lidí** byl za tříleté období 2020–20221 **překročen** pouze na 3 ze 68 stanic, na kterých byly koncentrace O_3 měřeny. Jednalo se o stanice Sněžník, Rudolice v Horách a Krkonoše-Rýchory. K překročení imisního limitu O_3 došlo ve tříletém období 2020–2022 na

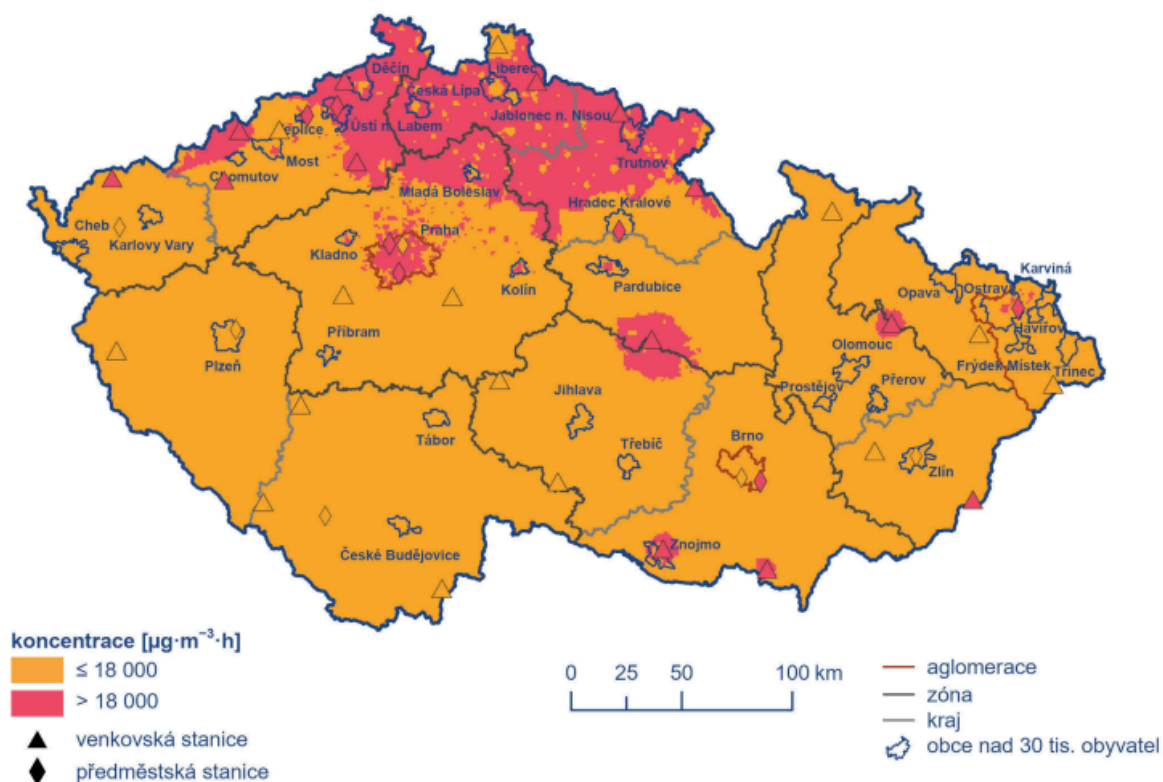
pouhých 0,2 % území ČR s 0,02 % obyvatel. K překročení imisního limitu O_3 došlo na stejně velkém území jako v předchozím tříletém období. V minulosti se jednalo o 62 % území za období 2018–2020, 71 % území za období 2017–2019 a 80 % území za období 2016–2018.

Obrázek 20 Pole 26. nejvyššího maximálního denního 8hod. klouzavého průměru koncentrace přízemního O_3 v průměru za 3 roky, 2020–2022 (ČHMÚ, 2023)

Imisní limit přízemního ozonu pro **ochranu vegetace** $18\,000\ \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}\cdot\text{h}$ (průměr za pět let) byl **překročen** na 20 stanicích z celkového počtu 40 venkovských a předměstských stanic, pro které byl podle legislativy relevantní výpočet expozičního indexu AOT40 (jedná se o průměr za roky 2018–2022). Nejvyšší hodnoty indexu AOT40 byly v roce 2022 zjištěny na stanicích Rudolice v Horách, Krkonoše-Rýchory Sněžník, Praha 4 – Libuš a Ústí nad Labem-Kočkov. K výskytu nadlimitních hodnot AOT40 došlo v roce 2022 na území téměř celého Libereckého kraje, ve významných částech Královéhradeckého a Ústeckého kraje a Prahy, dále v menší části Středočeského a Pardubického kraje, Vysočiny a v menších územních celcích Moravy.

Roční hodnoty indexu AOT40 dlouhodobě překračují hodnotu dlouhodobého imisního limitu ($6\,000\ \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}\cdot\text{h}$) na všech venkovských a předměstských stanicích.

Obrázek 21 Pole hodnot expozičního indexu AOT40, průměr za 5 let, 2018–2022 (ČHMÚ, 2023)

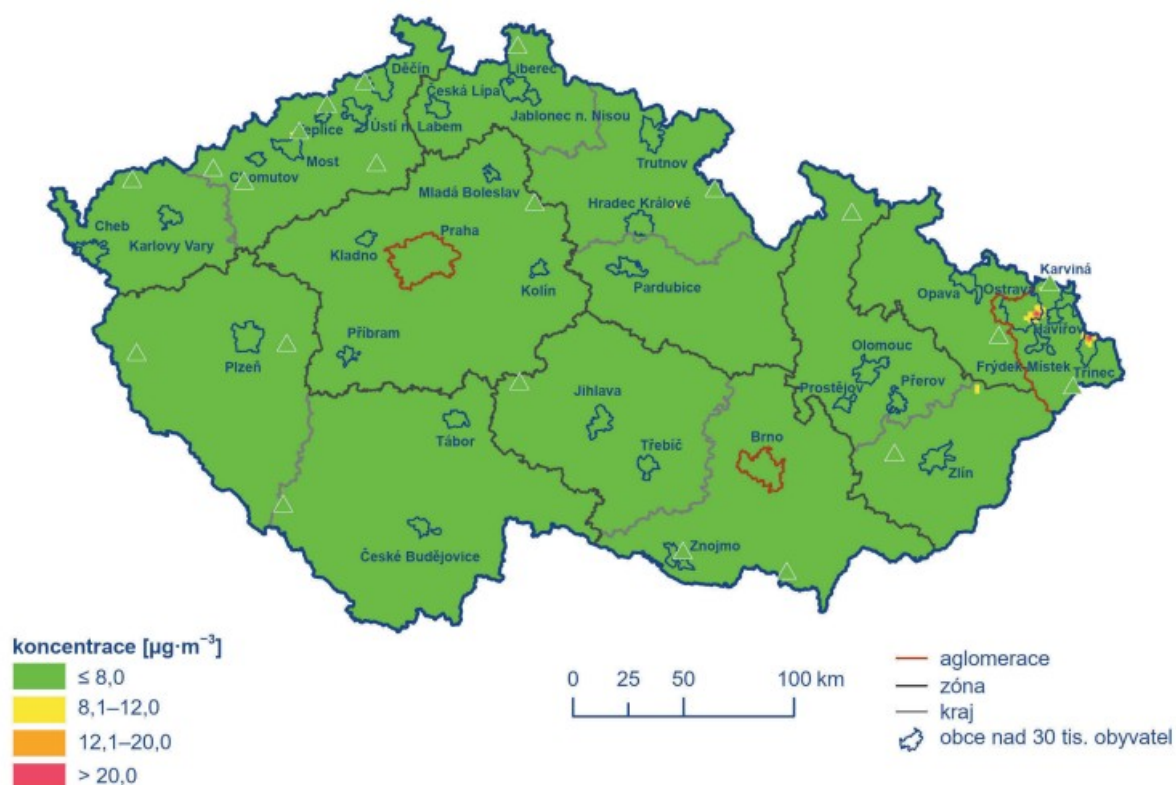
Přízemní ozon poškozuje asimilační orgány rostlin a má tedy negativní dopad na lesní, luční i zemědělské porosty. Vegetace je následně méně odolná biotickým a abiotickým faktorům, což ovlivňuje i jednotlivá stanoviště a ekosystémy. Imisní limit O_3 pro ochranu ekosystémů a vegetace (expoziční index AOT40) byl v Česku v roce 2021 překročen na 35,9 % stanic (počítáno jako průměr za roky 2017–2021).

Přízemní ozon nemá v atmosféře vlastní významný zdroj. Jedná se o tzv. sekundární látku vznikající v celé řadě velmi komplikovaných nelineárních fotochemických reakcí. Prekurzory O_3 jsou NO_x a nemetanické NMVOC, v globálním měřítku hrají roli i metan (CH_4) a oxid uhelnatý (CO). Při vzniku přízemního ozonu nezáleží pouze na absolutním množství prekurzorů, ale i na jejich vzájemném poměru a také na meteorologických podmínkách.

3.5.2.5 Oxid siřičitý, SO_2

V roce 2022 **nebyl** v ČR **překročen** hodinový ani 24hodinový imisní limit pro **ochranu zdraví lidí** pro oxid siřičitý na žádné měřicí stanici.

Na venkovských lokalitách **nebyl** v roce 2022 **překročen** imisní limit pro **ochranu ekosystémů** a vegetace pro roční ani zimní průměrnou koncentraci.

Obrázek 22 Pole roční průměrné koncentrace SO₂, 2022 (ČHMÚ, 2023)

Zdrojem emisí oxidů síry je především spalování pevných fosilních paliv, která síru obsahují. V roce 2021 pocházelo v celorepublikovém měřítku ze sektoru Veřejná energetika a výroba tepla 39,7 % emisí SO_x a ze sektoru Domácnosti: Vytápění, ohřev vody, vaření 25,2 %. Mezi další významnější sektory patří spalovací procesy v průmyslu (zpracování nerostných surovin, chemický průmysl, zpracování pevných paliv nebo výroba potravin), nebo chemický průmysl ostatní, který mj. zahrnuje velmi proměnlivé emise z provozu flér v rafinériích.

K poklesu emisí SO_x v období 2010–2020 došlo po roce 2012 v důsledku přípravy zdrojů na plnění přísnějších emisních limitů. Vzhledem k převažujícímu vlivu sektoru Veřejná energetika a výroba tepla jsou emise SO_x koncentrovány do Ústeckého, Moravskoslezského a Středočeského kraje.

Celkový klesající průběh koncentrací SO₂ je způsoben poklesem emisí v důsledku odsíření uhelných elektráren a změnou používaných paliv. Vliv na meziroční kolísání koncentrací této látky mají rovněž v jednotlivých letech odlišné meteorologické a rozptylové podmínky.

3.5.2.6 Oxid uhelnatý, CO

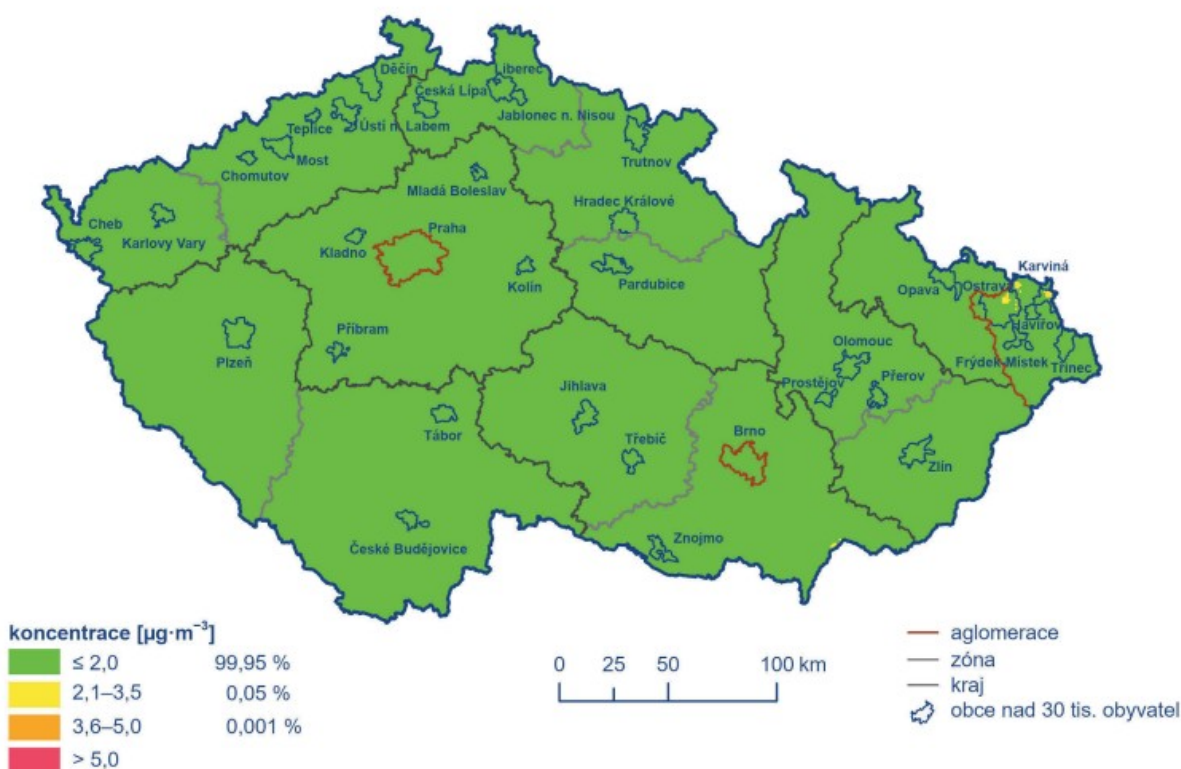
V roce 2022 nedošlo, stejně jako v předchozích letech, k překročení 8hodinového imisního limitu oxidu uhelnatého (CO) na žádné z celkového počtu 22 stanic, na kterých byl k dispozici dostatečný počet naměřených dat pro hodnocení kvality ovzduší. Zvýšené koncentrace CO se vyskytují především na městských lokalitách významně ovlivněných dopravou, průmyslem a lokálními zdroji emisí z vytápění domácností. Na městských a venkovských pozadových lokalitách se pohybují koncentrace CO hluboko pod imisním limitem. Výjimkou je stanice Tobolka-Čertovy schody, kde dochází k ovlivnění z blízké vápenky.

Oxid uhelnatý je produktem spalování paliv obsahujících uhlík za nízké teploty a nedostatku spalovacího vzduchu. Největší množství emisí CO vzniká v sektoru Domácnosti: Vytápění, ohřev vody, vaření, který se v roce 2021 podílel na celorepublikových emisích 69,7 %. Mezi další významné zdroje patřily sektory Spalovací procesy v průmyslu a stavebnictví: Železo a ocel (8,4 %) a sektor Výroba železa a oceli (8,2 %).

3.5.2.7 Benzen

Roční imisní limit benzenu ($5 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) nebyl v roce 2022 překročen na žádné z 40 stanic s platným ročním průměrem. Dlouhodobě jsou koncentrace benzenu na území ČR, s výjimkou aglomerace O/K/F-M, velmi nízké a nedosahují ani poloviny hodnoty imisního limitu. Hodnoceno podle jednotlivých typů stanic, jsou nejvyšší roční průměrné koncentrace měřeny na průmyslových stanicích, které se vyskytují převážně v aglomeraci O/K/F-M, přičemž od roku 2012 nedochází, až na výjimky, k překročení hodnoty imisního limitu. Nejnížší roční průměrné koncentrace jsou měřeny na venkovských a regionálních stanicích, které jsou málo ovlivněné zdroji emisí.

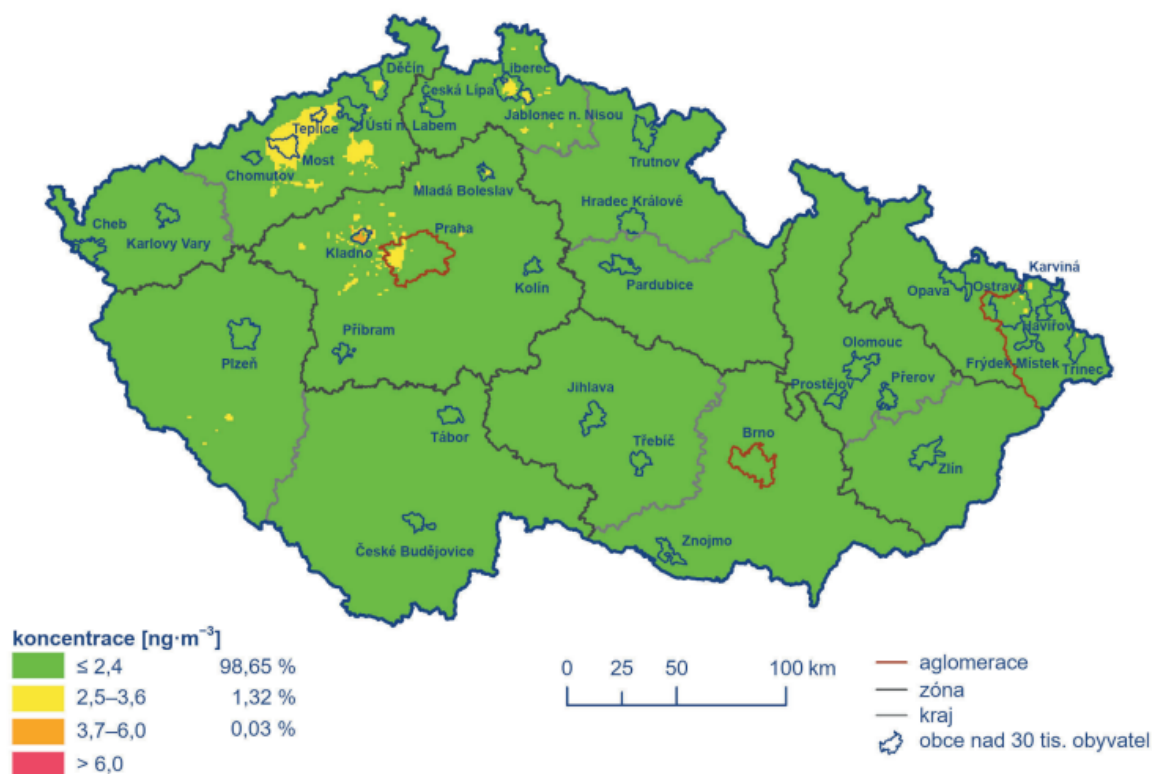
Benzen patří do skupiny organických sloučenin a používá se v průmyslu jako rozpouštědlo nebo jako surovina pro výrobu celé řady chemických látek. Benzen je součástí ropy a přidává se v malém množství do automobilového benzínu pro zlepšení oktanového čísla. Vyrábí se především zpracováním ropy a z uhlého dehtu vznikajícího při výrobě koksu. Společně s dalšími VOC vzniká také při nedokonalém spalování.

Obrázek 23 Pole roční průměrné koncentrace benzenu, 2022 (ČHMÚ, 2023)

3.5.2.8 Těžké kovy

Roční imisní limit **arsenu** ($6 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$) nebyl v roce 2022 překročen na žádné ze 40 stanic s platným ročním průměrem. Dlouhodobě jsou koncentrace arsenu na území ČR podlimitní, s výjimkou oblastí Kladna, Prahy a Mostecka. V nezatížených oblastech (99,93 % území ČR) se koncentrace pohybují dokonce pod dolní mezí pro posuzování.

Obrázek 24 Pole roční průměrné koncentrace arsenu, 2022 (ČHMÚ, 2023)

Roční imisní limit **kadmia** ($5 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$) nebyl v roce 2022 překročen na žádné ze 40 stanic s platným ročním průměrem. Koncentrace kadmia jsou na území ČR dlouhodobě podlimitní a pohybují se pod dolní mezí pro posuzování ($2 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$). Výjimkou je okolí Tanvaldska (0,01 % území ČR) s vysokým zastoupením sklářského průmyslu a koncentrace se zde pohybují nad hodnotou dolní meze pro posuzování.

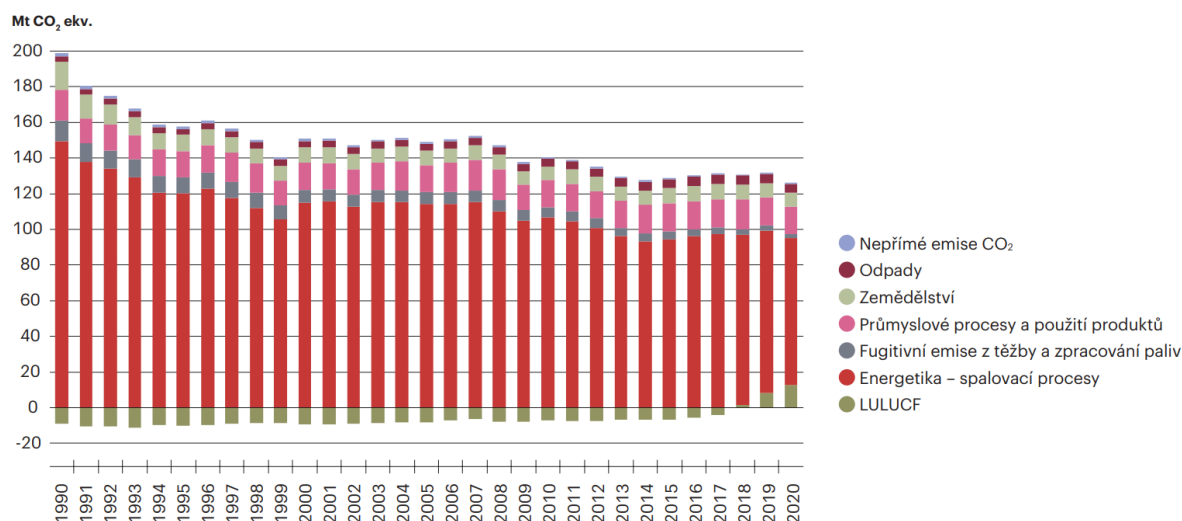
Roční imisní limit **niklu** ($20 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$) nebyl v roce 2022 překročen na žádné ze 40 stanic s platným ročním průměrem. Dlouhodobě jsou koncentrace niklu velmi nízké na celém území ČR. Nejvyšší koncentrace jsou opakovaně měřeny v aglomeraci O/K/F-M, ale ani zde nedosahují ani hodnoty dolní meze pro posuzování ($10 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$).

Roční imisní limit **olova** ($500 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$) nebyl v roce 2022 překročen na žádné ze 40 stanic s platným ročním průměrem. Nejvyšší roční průměr byl, stejně jako v loňském roce, naměřen na průmyslové stanici Ostrava-Radvanice ZÚ ($58 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$). Dlouhodobě jsou koncentrace olova na celém území ČR velmi nízké. Nejvyšší koncentrace jsou opakovaně měřeny v aglomeraci O/K/F-M, ale ani zde nedosahují ani hodnoty dolní meze pro posuzování ($250 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$).

3.5.3 Emise skleníkových plynů

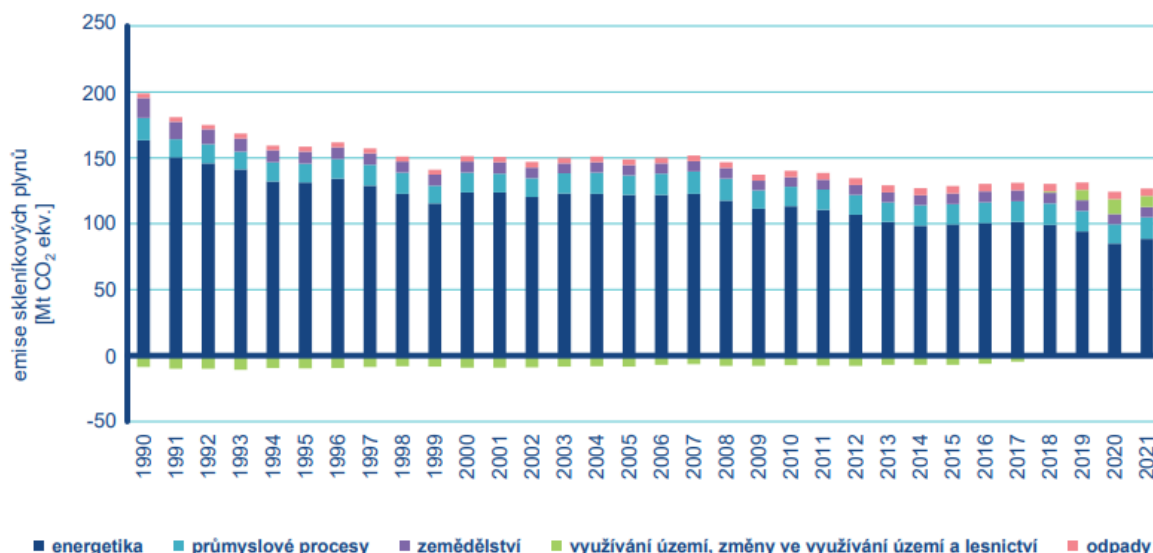
Celkové agregované emise **skleníkových plynů** v Česku (bez sektoru LULUCF (využití území, změny ve využití území a lesnictví), včetně nepřímých emisí CO_2) poklesly v období 1990–2020 o 43,0 % ($85,5 \text{ Mt CO}_2$ ekv.), v roce 2020 v meziročním srovnání o 8,3 % na $113,3 \text{ Mt CO}_2$ ekv. Výrazný pokles emisí v závěru sledovaného období je nutné interpretovat v kontextu pandemie covid-19, která v roce 2020 výrazně zasáhla ekonomiku a tím i produkci emisí. Při započtení emisí a propadů v sektoru LULUCF poklesly agregované emise od roku 1990 jen o 33,6 %. Klesající trend emisí je dlouhodobě registrován v sektoru spalování paliv, k poklesu emisí ze spalovacích procesů aktuálně nejvíce přispívá energetický průmysl, kde se projevuje postupná změna energetického mixu a v roce 2020 i vliv pandemie covid-19 na spotřebu energií. V posledních 5 sledovaných letech (2016–2020) emise z energetického průmyslu

poklesly o 23,6 % a o 15,4 % meziročně v roce 2020. Naopak emise z dopravy s výjimkou roku 2020 pokračovaly v růstu, emise z vytápění domácností a komerčních objektů kolísají dle teplotních podmínek topných sezon. Z ostatních sektorů je mírný, ovšem statisticky významný rostoucí trend registrován u emisí z odpadů, které od roku 2000 vzrostly o 42,7 %.

Obrázek 25 Agregované emise skleníkových plynů v ČR v sektorovém členění [Mt CO₂ ekv.], 1990–2020 (CENIA, 2022)

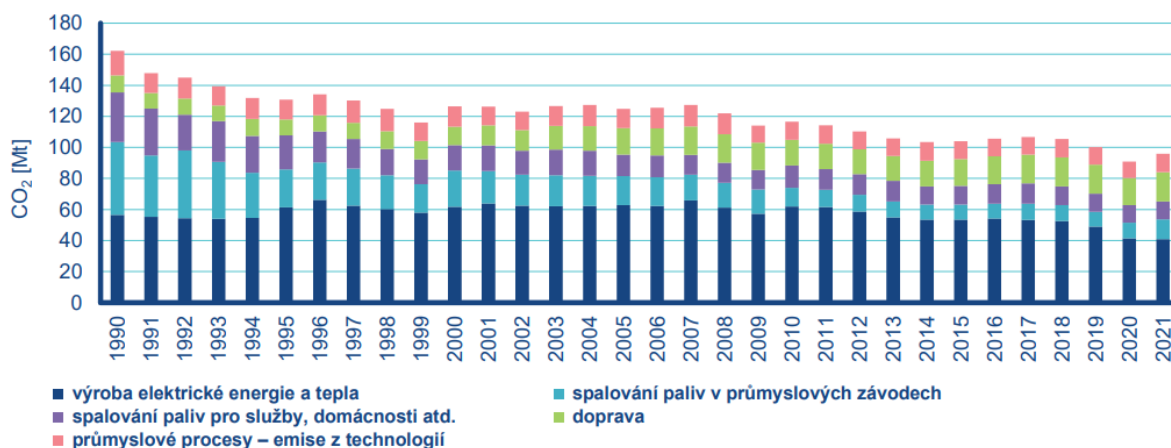
Nepříznivá je situace v sektoru LULUCF (využití území, změny ve využití území a lesnictví). Bilance emisí a propadů v LULUCF od roku 2018 vzrostla do kladných hodnot (emise převažují nad ukládáním uhlíku v biomase). Dle bilance emisí v LULUCF bylo Česko v roce 2020 na 1. místě v celé EU27, celkově má 6 států EU27 kladnou bilanci emisí v LULUCF (mj. Irsko, Nizozemsko a Dánsko). Vysoké emise v LULUCF v Česku jsou způsobeny rekordní těžbou dřeva převažující nad jeho přírůstkem v důsledku kůrovcové kalamity.

Obrázek 26 Podíl jednotlivých sektorů na celkových emisích skleníkových plynů, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

3.5.3.1 Oxid uhličitý

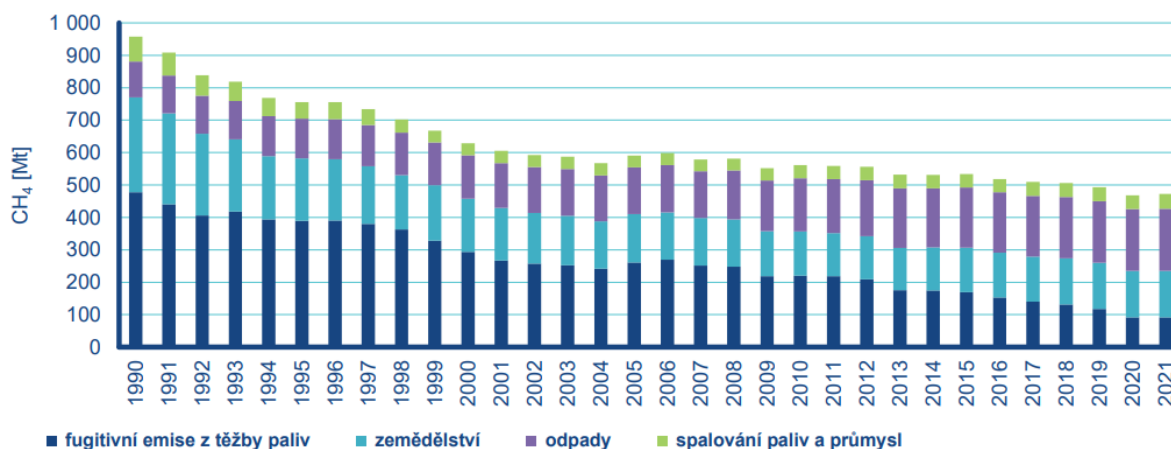
Emise CO₂ pocházejí zejména ze spalování fosilních paliv. Z ostatních procesů přispívá zejména odsiřování, rozklad uhličitánů při výrobě vápna, cementu a skla, metalurgická a chemická výroba. K emisím a propadům (pohlčení CO₂) dochází v sektoru LULUCF (využití území, změny ve využití území a lesnictví). Do roku 2017 převládaly z LULUCF propady CO₂, ovšem od roku 2018 již převládají emise. Tato situace je způsobená kůrovcovou kalamitou, která vyžaduje kácení lesních porostů, jež by jinak CO₂ zachytávaly. V jiných oblastech, jako např. v průmyslových procesech, není dosud zachytávání CO₂ v ČR registrováno. K emisím CO₂ ze spalovacích procesů přispívá nejvíce spalování pevných paliv, v menší míře pak i spalování kapalných a plyných paliv. V posledních letech dochází ke změnám ve struktuře používaných paliv, zvyšuje se podíl spalování zemního plynu a biomasy, naopak je patrný pokles využívání uhelných paliv. I tak ale v ČR využití především hnědého uhlí a dalších uhelných paliv stále převládá (ČHMÚ, 2023).

Obrázek 27 Podíl jednotlivých sektorů na emisích CO₂, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

3.5.3.2 Metan

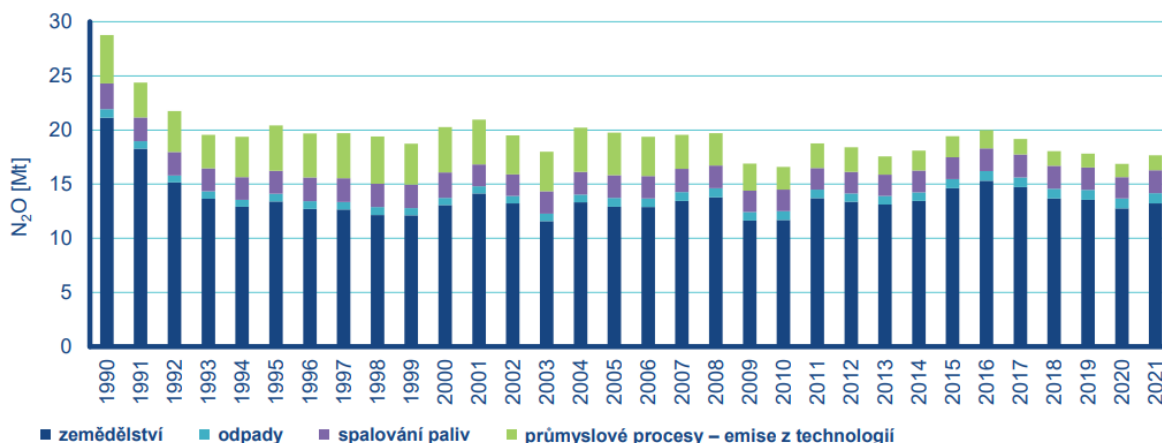
Metan (CH₄) je z pohledu produkce v ČR druhý nejdůležitější skleníkový plyn. Antropogenní emise CH₄ v ČR pocházejí zejména ze sektoru odpadů. Dalším významným zdrojem emisí CH₄ je chov zvířat, kdy tento plyn vzniká během trávicích pochodů (zejména u skotu) a při rozkladu exkrementů živočišného původu. Změny v těchto oblastech se pak projevují i na trendech emisí CH₄; v posledních letech je např. patrná změna ve fugitivních emisích z těžby a zpracování paliv v návaznosti na uzavření některých dolů na Ostravsku (ČHMÚ, 2023).

Obrázek 28 Podíl jednotlivých sektorů na emisích CH₄, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

3.5.3.3 Oxid dusný

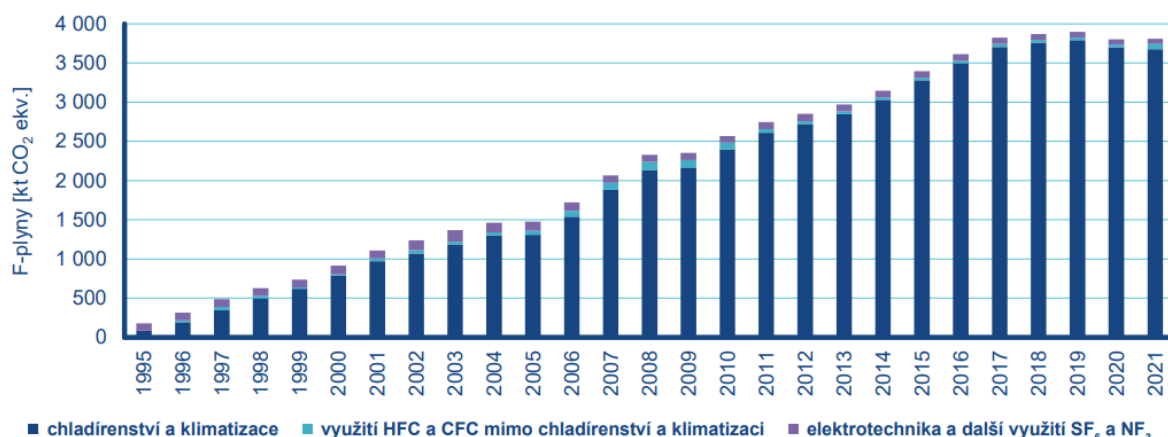
Největší množství emisí oxidu dusného (N_2O) pochází ze zemědělských aktivit, zejména z denitrifikace dusíku dodávaného do půdy ve formě umělých hnojiv nebo organického materiálu. Dalším významným zdrojem je spalování paliv. V období 1990–2021 došlo k poklesu emisí N_2O o 39 %, a to zejména v důsledku snížení používání umělých hnojiv v zemědělství, poklesem stavu hospodářských zvířat a v důsledku cíleného zavádění technologií na odstraňování emisí oxidu dusného při výrobě kyseliny dusičné.

Obrázek 29 Podíl jednotlivých sektorů na emisích N_2O , 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)

3.5.3.4 Fluorované plyny

Emise fluorovaných plynů vzrostly od roku 1995 ze 178,3 kt na 3 809 kt CO_2 ekv. v roce 2021. Tyto látky nejsou v ČR vyráběny a veškerá jejich spotřeba je kryta dovozem. Jsou využívány především v chladírenské a klimatizační technice, v elektrotechnice (zejména SF_6 a nově od roku 2010 i NF_3). Emise vznikají především úniky ze zařízení, ve kterých jsou tyto plyny používány. Nárůst emisí je způsoben jejich používáním jako náhrady za látky poškozující ozonovou vrstvu Země (CFC, HCFC – zejména jako chladiva), vyšším používáním moderních technologií (klimatizace) a výrobním zaměřením ČR (produkce automobilů a klimatizačních jednotek). Rapidní nárůst emisí F-plynů ve spojení s jejich vysokým potenciálem globálního oteplování (GWP, Global Warming Potential) vedl celosvětově ke zvýšené pozornosti v monitorování úrovně emisí a následně k regulaci použití F-plynů. Tyto regulace se týkají zejména aplikací, pro které jsou k dispozici alternativní technologie, které jsou ekonomicky efektivnější a mají menší nebo žádný dopad na klimatický systém Země. Dochází tedy k nahrazování F – plynů s vysokým GWP za plyny s nízkým GWP, F – plyny také již nejsou používány jako meziokenní izolace, nadouvadla nebo jako chladiva do chladírenské techniky určené pro domácnosti. Nicméně i nadále jsou jejich emise stále uvolňovány do atmosféry z důvodu dlouhé životnosti těchto zařízení.

Obrázek 30 Podíl jednotlivých sektorů na emisích fluorovaných plynů, 1995–2021 (ČHMÚ, 2023)

3.6 HLUK - AKUSTICKÁ ZÁTĚŽ

Hluková zátěž ovlivňuje kvalitu životního prostředí a je zdrojem rizik pro zdraví obyvatel. Nadměrný hluk způsobuje stres, který je příčinou celé řady civilizačních onemocnění. Za nejčastěji se vyskytující účinek hluku na člověka je považováno **obtěžování hlukem**, tj. subjektivní efekty akustické nepohody, dále se jedná o **rušení spánku** a ovlivnění činností. Nejzávažnější zdravotní účinky hluku jsou účinky na sluchový orgán a kardiovaskulární systém. Podobně jako na člověka působí hluk i na živočichy, což může vést k narušení populací a ztrátě biodiverzity. Hlukové ukazatele pro obtěžování hlukem stanovuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, která se vztahuje na hluk ve venkovním prostředí, jemuž jsou vystaveni lidé zejména v zastavěných oblastech, ve veřejných parcích nebo v tichých oblastech aglomerací, v tichých oblastech ve volné krajině, v blízkosti škol, nemocnic a jiných citlivých budov nebo obydlených oblastech. Směrnice poskytuje mimo jiné základ pro přípravu souboru krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých protihlukových opatření ke snížení hluku z velkých zdrojů, zejména ze silniční a železniční dopravy, z leteckého provozu, z infrastruktury a zařízení určených k použití ve venkovním prostředí, z průmyslových zařízení a mobilních strojních zařízení.

Směrnice definuje následující hlukové ukazatele (indikátory):

- L_{dvn} (hlukový indikátor pro den-večer-noc) – hlukový indikátor pro celkové obtěžování hlukem (též L_{den})
- L_d (hlukový indikátor pro den) – hlukový indikátor pro obtěžování hlukem během dne (též L_{day})
- L_v (hlukový indikátor pro večer) – indikátor pro obtěžování hlukem během večera (též $L_{evening}$)
- L_n (hlukový indikátor pro noc) – hlukový indikátor pro rušení spánku (též L_{night})

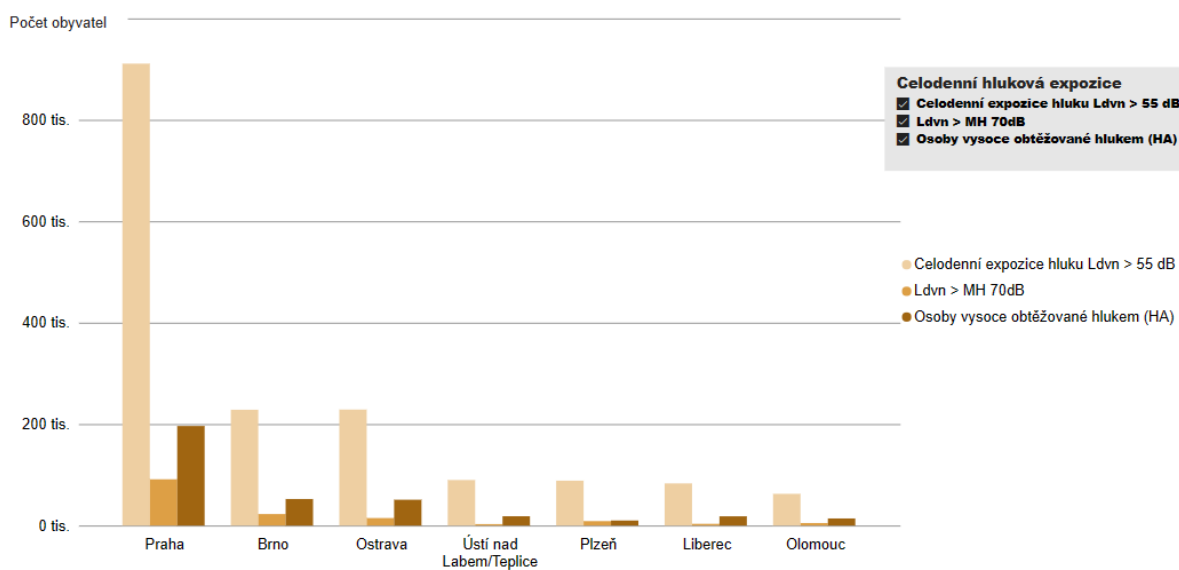
Hlukové mapování se dle směrnice 2002/49/ES (Environmental Noise Directive, END) provádí na celém území městských aglomerací nad 100 tis. obyvatel, a to pro silniční dopravu (provoz na pozemních komunikacích), železniční dopravu a průmyslové zdroje. Aglomerace jsou tak komplexněji pokryty hlukovým mapováním a výsledky jsou proto reprezentativnější než pro území mimo aglomerace, kde se hlukové mapování provádí pouze na vybraných lokalitách definovaných směrnicí END.

Hlavní kategorií zdrojů hluku ve venkovním prostředí je v Česku i v celé EU **silniční doprava**. Dle výsledků 3. kola strategického hlukového mapování z roku 2017 je v Česku vystaveno hluku ze silniční dopravy nad 55 dB dle indikátoru celodenní (24hodinové) hlukové zátěže L_{dvn} celkově cca 2,5 mil. osob, což odpovídá zhruba čtvrtině obyvatel Česka. Z toho nad mezní hodnotu (MH) 70 dB, což je hluková expozice, při jejímž překročení jsou pro zasažená území vytvářeny akční plány na snížení hlukové zátěže, bylo celodenně exponováno 213,6 tis. osob, v nočních hodinách (22–6 hod., dle indikátoru L_n) bylo hluku ze silniční dopravy nad mezní hodnotu 60 dB exponováno 279,6 tis. obyvatel. Hlukové zátěži

ze silniční dopravy jsou vystaveny zejména městské aglomerace nad 100 tis. obyvatel. Pro indikátory celodenní i noční hlukové zátěže je největší podíl obyvatel exponovaných hlukové zátěži zjištěn v aglomeraci Praha, vysokou hlukovou zátěž obyvatel má rovněž aglomerace Liberec, v ostatních aglomeracích je situace poněkud příznivější.

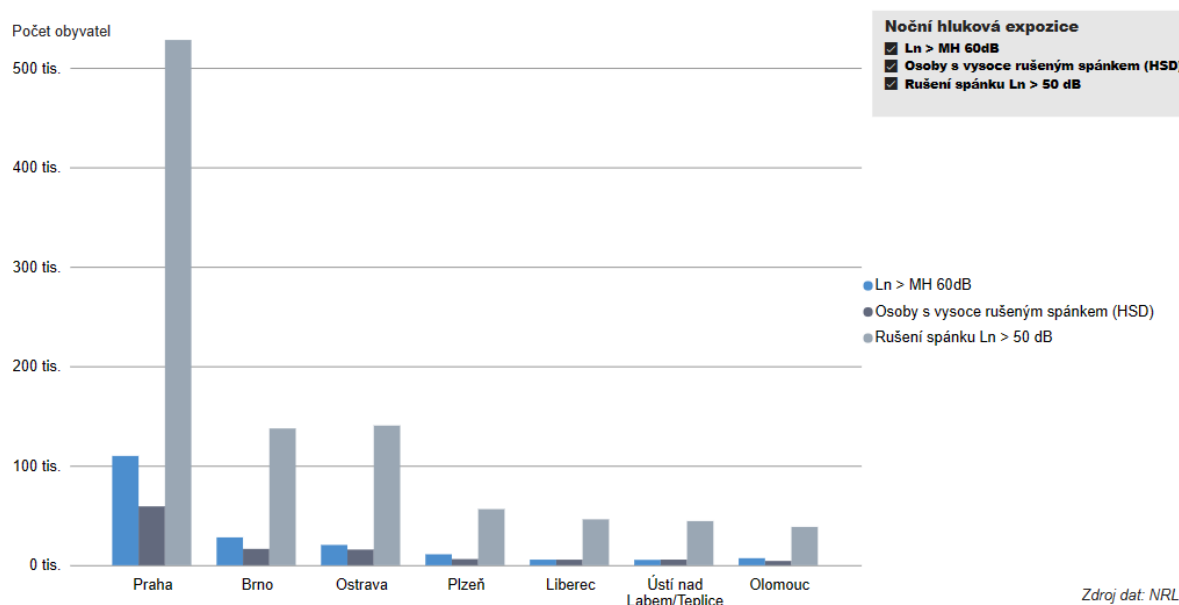
Mimo městské aglomerace je hluková situace sledována pouze v blízkosti silnic s intenzitou dopravy nad 3 mil. vozidel ročně. Nejvyšší počty obyvatel exponovaných hlukové zátěži ze silniční dopravy dle indikátorů L_{dvn} a L_n měly kraje Středočeský, Moravskoslezský a Královéhradecký, kterými procházejí hlavní silniční a dálniční tahy s vysokou intenzitou provozu. (CENIA, 2022)

V roce 2022 bylo zpracováno 4. kolo strategického hlukového mapování (NRL, 2023), z tohoto mapování jsou uvedeny následující výsledky. Z výsledků jsou patrné stále velmi vysoké počty obyvatel vysoce obtěžovaných hlukem a zejména osob u nichž dochází k rušení spánku.

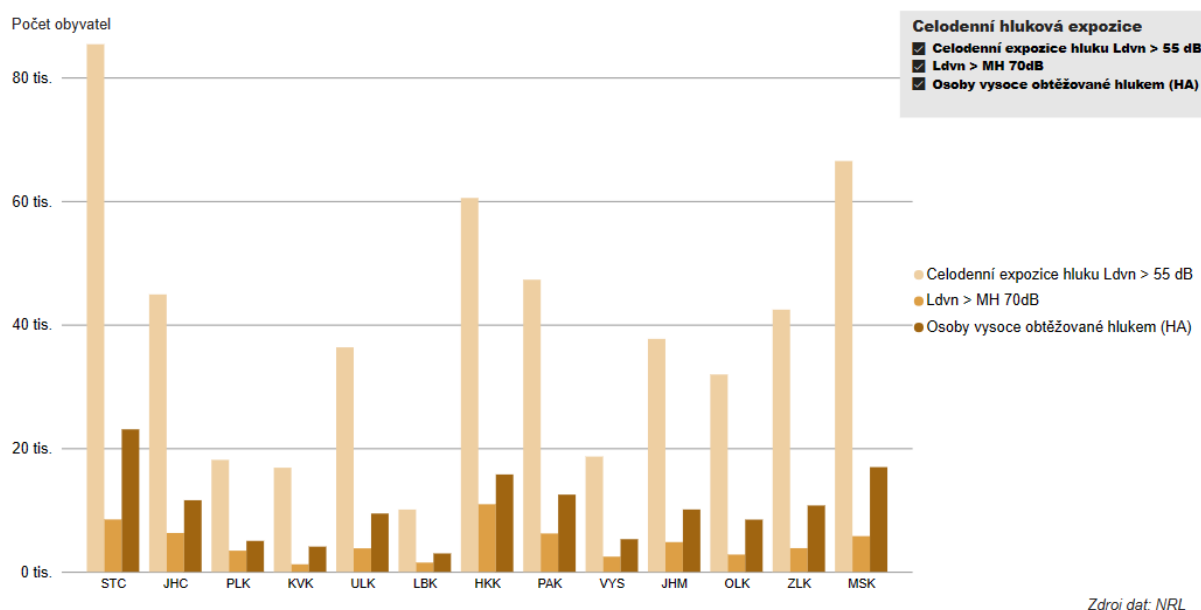
Zdroj dat: NRL

Obrázek 31 Celodenní hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy v aglomeracích [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023a)

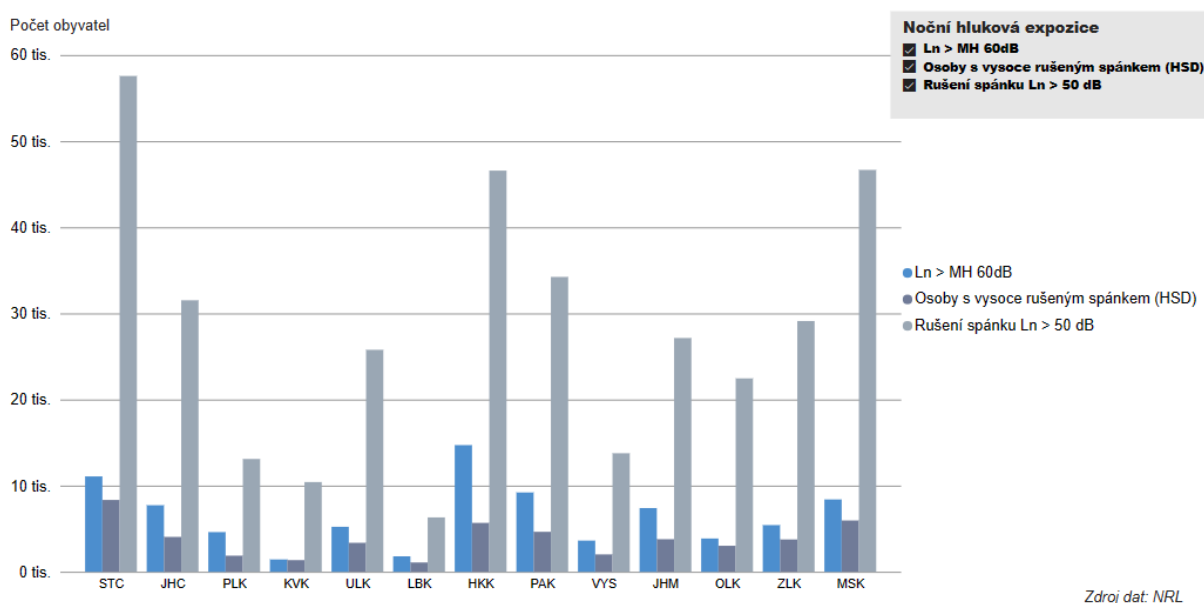

Zdroj dat: NRL

Obrázek 32 Noční (22-6 hod.) hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy v aglomeracích [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023a)

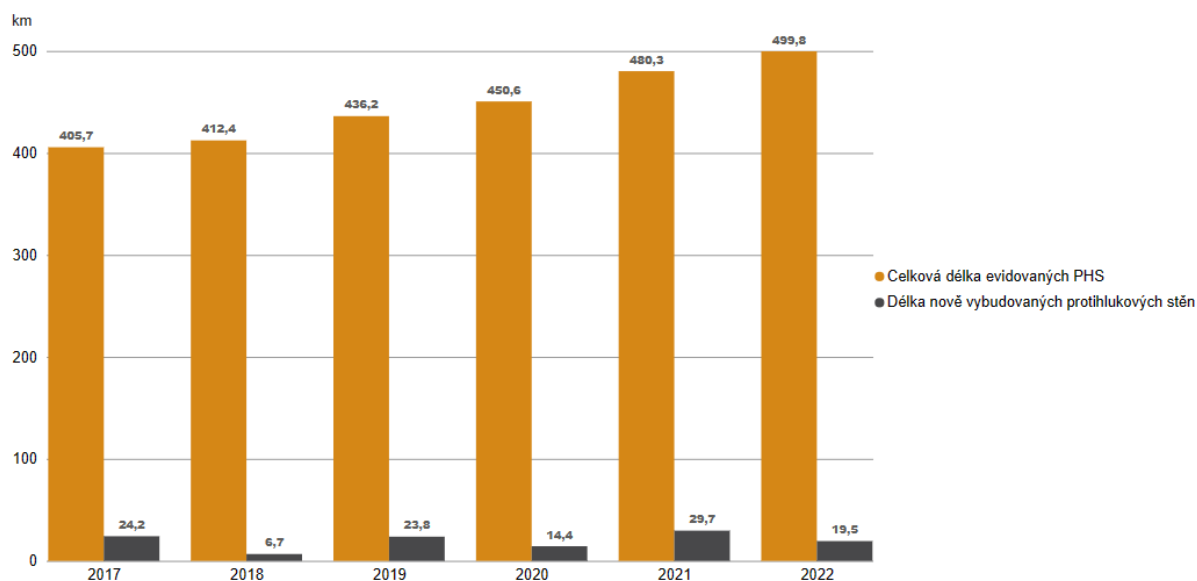

Obrázek 33 Celodenní hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy mimo aglomerace [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023b)

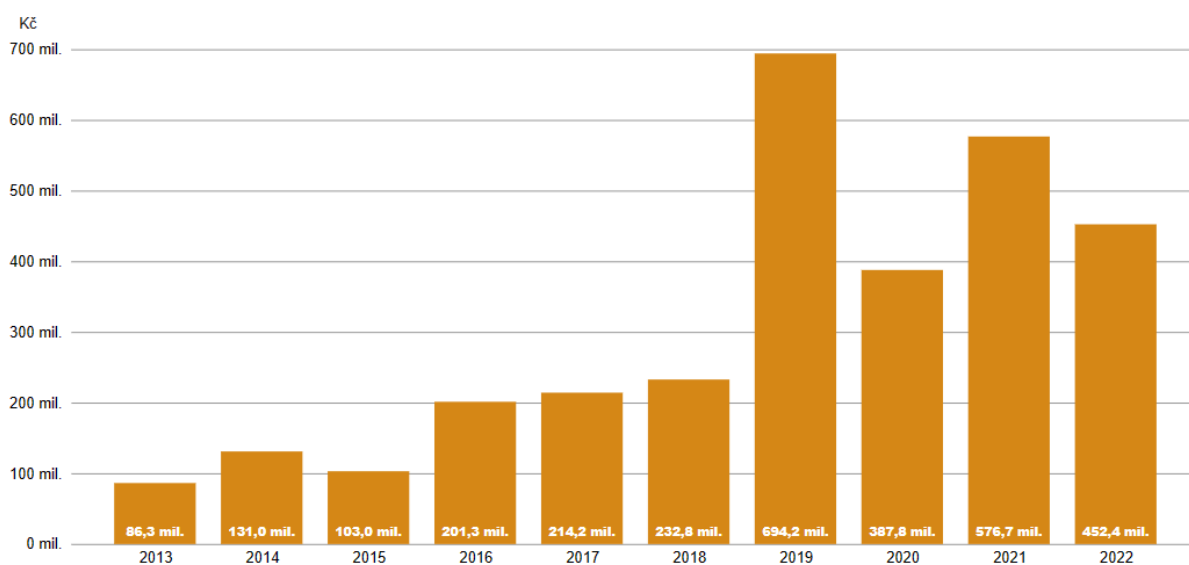
Obrázek 34 Noční hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy mimo aglomerace [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023b)

Hlukovou zátěž ze silniční dopravy snižuje rozvoj silniční infrastruktury odvedením tranzitní dopravy mimo sídla a realizace protihlukových opatření na dopravní infrastruktuře, jako jsou protihlukové stěny (PHS) a nízkohlučný asfalt. Na realizaci protihlukových opatření na silniční infrastruktuře ve správě ŘSD bylo v roce 2021 vynaloženo 576,7 mil. Kč, v roce 2022 452,4 mil. Kč. Celková délka PHS na silnicích a dálnicích v roce 2022 činila 499,8 km.

Zdroj dat: ŘSD ČR

Obrázek 35 Délka protihlukových stěn na silniční infrastrukturu [km], 2017-2022 (CENIA, 2023c)

Zdroj dat: ŘSD ČR

Obrázek 36 Finanční prostředky vynaložené na realizaci protihlukových opatření na silniční infrastrukturu v ČR [Kč], 2013-2022 (CENIA, 2023d)

3.7 VODA

Česká republika leží na rozvodnici tří moří – Severního, Baltského a Černého moře. Téměř všechny významnější toky odvádí vodu do sousedních států. Důsledkem toho je naprostá závislost vodních zdrojů ČR na atmosférických srážkách. Zdroje povrchové vody jsou soustředěny především do pohraničních horských oblastí Čech, severu a jihovýchodu Moravy, zdroje vody podzemní tvoří zejména útvary severočeské a východočeské křídly a kvartér řeky Moravy.

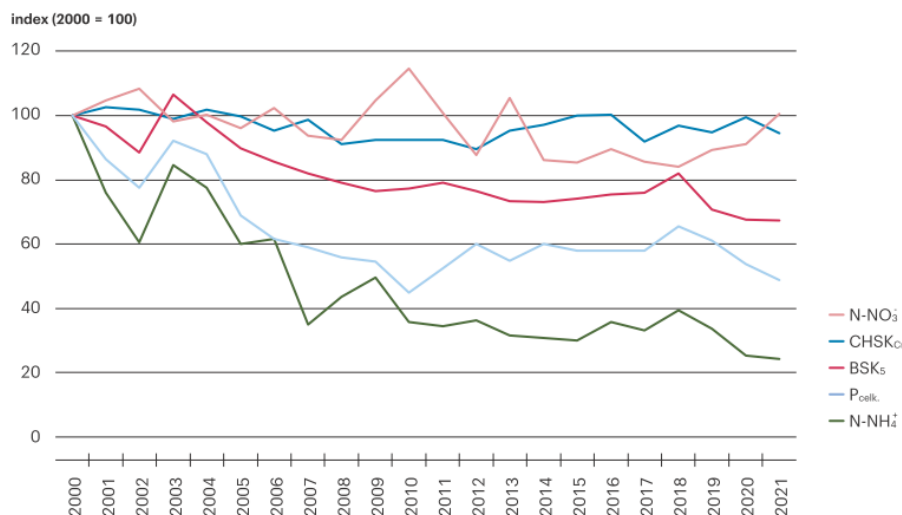
3.7.1 Kvalita vod

Jakost podzemních a povrchových vod je ovlivňována znečištěním, které je produkováno z bodových, difúzních a plošných zdrojů. Pozitivní vliv na zlepšení jakosti vod od 90. let 20. století měla modernizace

a výstavba čistíren odpadních vod, restrukturalizace průmyslu a v neposlední řadě také socioekonomický a politický vývoj.

3.7.1.1 Povrchové vody

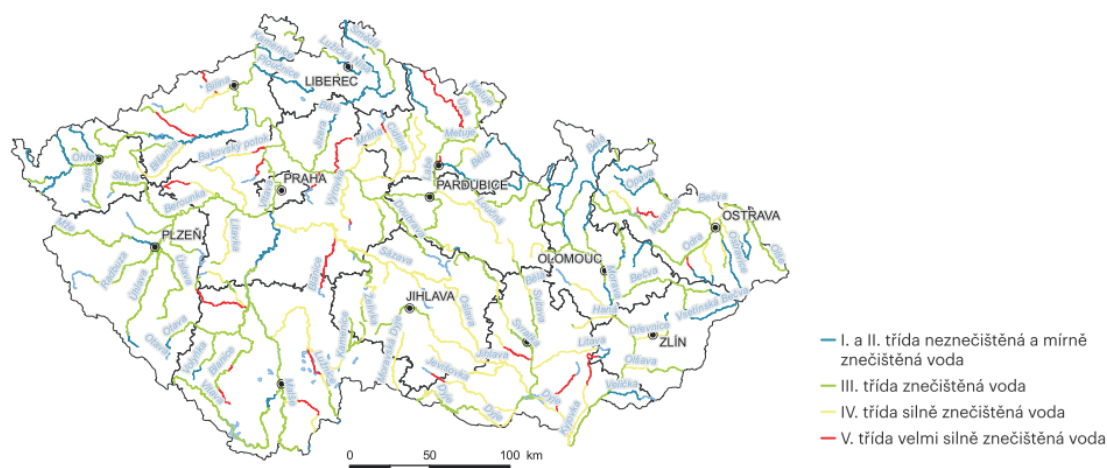
Za období let 2000–2021 se ve vodních tocích podařilo nejlépe zredukovat znečištění **N-NH₄⁺** (pokles průměrné koncentrace o 75,8 %) a **P_{celk.}** (pokles o 51,2%). Příčinou poklesu je zejména účinnější čištění odpadních vod a pokles živočišné výroby. Pokles koncentrace celkového fosforu je způsoben důkladnějším čištěním a omezením využívání fosfátů v pracích prostředcích. Za výše uvedené období se nepodařilo výrazněji snížit koncentrace **N-NO₃⁻** a **CHSK_{Cr}**.

Zdroj dat: ČHMÚ z podkladů s.p. Povodí

Obrázek 37: Vývoj koncentrací ukazatelů znečištění ve vodních tocích ČR [index, 2000 = 100], 2000–2021. Zdroj: CENIA 2022.

Nejvíce vodních toků spadá podle klasifikace do III. a IV. třídy, tedy kategorie znečištěná a silně znečištěná voda dle aktualizované ČSN 75 7221. Hodnocení kvality vody ve vodních tocích za období 2010–2021 bylo provedeno pro tyto ukazatele: CHSK_{Cr}, BSK₅, celkový organický uhlík (TOC), N-NO₃⁻, N-NH₄⁺, celkový fosfor (P_{celk.}) a termotolerantní koliformní bakterie, halogenové organické sloučeniny (AOX), benzo(ghi)perylen, rozpuštěné kovy (Pb, Hg, Cd) a sumu pesticidů, chlorofyl.

Zdroj dat: VÚV T.G.M., v.v.i.

Obrázek 38: Kvalita vody v tocích ČR, 2020–2021. Zdroj: CENIA, 2022.

Přestože se jakost vodních toků od roku 1991 výrazně zlepšila, přetrvávajícím problémem zůstává eutrofizace vod, způsobená zvýšeným množstvím živin, které se dostávají do vody splachy z půd nadměrně hnojených minerálními hnojivy a vypouštěním odpadních vod.

Krom výrazného snížení výše uvedených látek N-NH_4^+ a $\text{P}_{\text{celk.}}$ došlo také od roku 2010 do roku 2021 k mírnému poklesu **BSK₅**. Pokles vykazuje ukazatel **AOX** (těžko odbouratelné znečištění pocházející např. z papírenského a chemického průmyslu), jak v koncentraci, tak v počtu podílu profilů překračujících normu environmentální kvality – roční průměr (NEK-RP). Začátkem sledovaného období (2010) se nad NEK-RP nacházelo přes 30 % profilů, v roce 2021 to bylo 11 % profilů.

K mnohonásobnému překročení hodnoty stanovené normou environmentální kvality docházelo u **termotolerantních koliformních bakterií**. Nejméně profilů bylo nad limitem v roce 2012 (11 %), nejvíce v roce 2013 (89 %), v roce 2021 to bylo 56 %. Hodnota je silně ovlivněna teplotou a srážkami v průběhu roku.

U **sumy pesticidů** se podíl profilů překračujících NEK-RP pohyboval ve sledovaném období mezi 10,1–36,7 %. Nejnižší byl v roce 2012 (10,1 %), nejvyšší v roce 2013 (36,7 %). V roce 2021 činil podíl profilů nad NEK-RP 19,0 %. Z rozpuštěných kovů (Pb, Hg, Cd) překračovala limitní hodnoty především **rtuť**, mezi lety 2010–2021 na 1 až 15 % profilů.

Průměrně 40 % profilů je poměrně stabilně na základě koncentrace **chlorofylu** zařazeno **do nejvíce znečištěných profilů IV. a V. třídy**. Koncentrace chlorofylu odráží míru primární produkce vodního prostředí (resp. eutrofizace) a je silně ovlivněna teplotou a srážkami v průběhu roku.

V roce 2021 bylo sledováno celkem 284 lokalit ke koupání, 53,2 % lokalit bylo zařazeno do nejlepší, tj. I. kategorie jakosti, tedy voda vhodná ke koupání. Zákaz koupání byl na základě provedených laboratorních analýz vydán na 9 lokalitách (z důvodu nadměrného výskytu sinic, 3,2 lokalit), 29 lokalit (10,2 % lokalit) bylo označeno jako nevhodných ke koupání. Vlivem zvyšujících se teplot v rámci probíhající klimatické změny nelze do budoucna předpokládat zlepšující se stav lokalit ke koupání. (Zdroj: CENIA 2022).

3.7.1.2 Podzemní vody

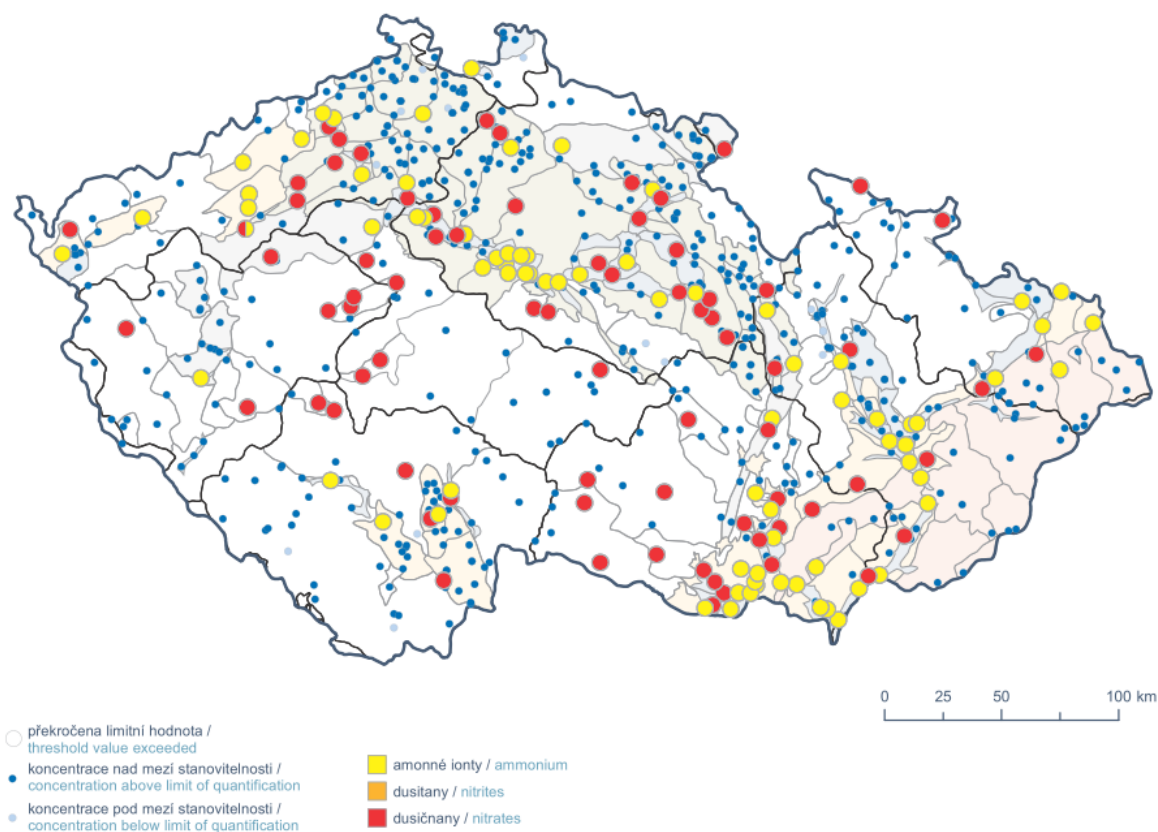
V roce 2021 bylo ve státní monitorovací síti jakosti podzemních vod pozorováno 707 objektů, z toho 202 pramenů, 227 mělkých vrtů a 278 hlubokých vrtů. Hlubší zvodně jsou reprezentovány prameny, které jsou celkem pravidelně rozmístěny po celém území ČR, a dále hlubokými vrtvy ve významných vodohospodářských oblastech ČR (severočeská křída, moravské úvaly, jihočeské pánve a východočeské synklinály). Mělké vrtvy sledují podzemní vody v převážně kvartérních, zpravidla velmi propustných sedimentech, ve kterých se však velmi rychle šíří znečištění, způsobené většinou průmyslovou, zemědělskou nebo jinou antropogenní činností. Počet objektů mělkých vrtů, kde došlo v roce 2021 k překročení limitů pro podzemní vodu minimálně v jednom ukazateli, byl 189, u hlubokých vrtů byl limit překročen u 122 objektů a u pramenů v 81 objektech.

Výsledky vyhodnocení kvality podzemních vod za rok 2021 se oproti předchozím rokům vzhledem k pomalé dynamice změn výrazně nezměnily. Dominantními anorganickými ukazateli znečištění podzemních vod byly v roce 2021 **amonné ionty** (10,9 % nadlimitních vzorků) a **dusičnany** (10,8 % nadlimitních vzorků). Z organických látek jsou hlavními polutanty **pesticidy**. Nadlimitní koncentrace pesticidů byly zjištěny až u 27,6 % objektů podzemních vod.

Podzemní vody jsou často kontaminovány výše uvedenými látkami v důsledku intenzivního zemědělského hospodaření zaměřeného na rostlinnou výrobu. Zejména pěstování některých plodin (řepka, řepa, kukuřice) představuje z hlediska použitých pesticidů významné riziko kontaminace vod. Jedná se o herbicidy, které jsou běžně používány nebo které byly používány v minulosti a jsou již zakázány (metazachlor, alachlor, metolachlor, acetochlor a atrazin). Tyto herbicidy, na rozdíl od herbicidů používaných pro ošetřování obilnin, podzemní vody kontaminují ve vyšším rozsahu.

Problémem těchto látek je, že zůstávají dlouhodobě v ekosystému a jejich hodnoty se meziročně příliš nemění, ani když se přestanou používat. Nejčastější překročení limitu pro podzemní vody bylo zaznamenáno u chloridazonudesfenylu. Lokálně jsou podzemní vody kontaminovány dalšími látkami (například ropnými látkami) jako důsledek starých ekologických zátěží. Nevyhovující stav většiny útvarů

podzemních vod je zásadně ovlivněn pravidlem, že je-li nevyhovující jeden ukazatel, pak nevyhovuje celý vodní útvar (viz rámcová směrnice o vodách). (Zdroj: CENIA 2022; ČHMÚ 2023b).

Obrázek 39: Koncentrace dusíkatých látek v podzemních vodách [mg.l⁻¹]. Zdroj: ČHMÚ 2023b.

3.7.2 Ochrana vodních zdrojů

3.7.2.1 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhláší vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit.

Mezi CHOPAV patří následující oblasti (vyhlášeny byly v letech 1978-1981) :

CHOPAV (povrchové vody)

• Beskydy	• Brdy
• Jablunkovsko	• Jeseníky
• Jizerské hory	• Krkonoše
• Krušné hory	• Novohradské hory
• Orlické hory	• Šumava
• Vsetínské vrchy	• Žamberk-Králíky
• Žďárské vrchy	

CHOPAV (podzemní vody)

• Chebská pánev a Slavkovský les	• Kvartér řeky Moravy
• Polická pánev	• Severočeská křída
• Východočeská křída	• Třeboňská pánev

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, kde dochází k významnější akumulaci vod, které jsou vodárensky využívány nebo potenciálně vodárensky využitelné, jsou z obecného pohledu velmi důležité pro ochranu množství i jakosti povrchových a podzemních vod. Z rozmístění oblastí CHOPAV v ČR vyplývá, že pokrývají většinu hlavních pramenních oblastí a významné pánevní a kvartérní struktury.

Zadržení vody a zvýšení infiltrace srážkové a povrchové vody do vod podzemních má obzvláště v těchto oblastech potenciál k významnému zlepšení vodního režimu v krajině. Vyrovnanější odtokový režim (daný výraznějším podílem základního a hypodermického odtoku, a pomalejším, případně řízeným vyprazdňováním různých povrchových akumulací vody) z oblastí CHOPAV může výrazně zlepšit stav na středních a dolních úsecích toků i mimo CHOPAV v době sucha.

Vhodné je v těchto územích omezit aktivity urychlující odtok vody. Kromě pasivních opatření je vhodná podpora opatření zadržujících povrchový odtok a podporujících infiltraci povrchových vod (protierozní opatření na zemědělské půdě, biotechnická opatření, revitalizace a jiné), která umožní aktivnější přístup k ochraně vody v CHOPAV. Z hlediska rizika výskytu sucha je doporučováno věnovat pozornost především všem moravským a východočeským CHOPAV. (Zdroj: CENIA [online]; VÚV TGM 2018).

3.7.2.2 Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo
- b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Seznam zranitelných oblastí na území ČR je uveden v příloze 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, v platném znění. Zranitelné oblasti, v nichž se nacházejí vody znečištěné dusičnany, zabírají 1,8 milionu hektarů, tedy více než polovinu využívané zemědělské půdy v České republice. Jejich vymezení i revize vychází z výsledků vývoje obsahů dusičnanů ve vodách. Od 1. 7. 2020 bylo do zranitelných oblastí přidáno 60 katastrálních území a naopak 45 jich bylo vyřazeno.

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.

Dle nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, v platném znění, jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti. (Zdroj: nařízení vlády č. 262/2012 Sb., č. 401/2015 Sb.; MZe [online] 2023).

3.7.3 Vodní hospodářství

3.7.3.1 Zásobování vodou

Odběry povrchové a podzemní vody odrážejí vývoj ekonomiky, hydrometeorologické podmínky daného roku i chování domácností. Množství **celkově odebrané vody** (tzn. součet odběrů povrchové a podzemní vody) od roku 2000 kleslo o 25,3 %. V roce 2021 činil celkový odběr vody 1 348,8 mil. m³, v

porovnání s rokem 2020 došlo k poklesu o 1,3 %. Nejvyšší odběry byly uskutečňovány pro **vodovody pro veřejnou potřebu**, jejich podíl v roce 2021 na celkových odběrech činil 44,4 % (598,9 mil. m³). Dalším významným odběratelem je **energetika**, podíl na celkových odběrech činil 32,8 % (442,1 mil. m³). Třetím nejvýznamnějším odběratelem vody je **průmysl**, pro který bylo v roce 2021 odebráno 242,9 mil. m³, tzn. 18 % celkových odběrů. Odběry vody pro zemědělství tvořily pouze 2,7 %, pro ostatní sektory vč. stavebnictví tvořily 2,3 % z celkových odběrů vody. Většina odběrů je uskutečňována z **povrchových vod** (987,8 mil. m³, tzn. 73,2 % celkových odběrů), menší část z **vod podzemních** (262,1 mil. m³, 26,8 %).

Obrázek 40: Celkové odběry podzemní vody jednotlivými sektory v ČR [mil. m³], 2000–2021.
Zdroj: CENIA, 2022.

Odběry vody pro **energetiku** jsou realizovány z 99,6 % z povrchových vod. Jedná se především o odběry vody pro průtočné chlazení parních turbín nebo provoz vodních elektráren. Z celkových odběrů povrchových vod tvoří odběry pro energetiku 45,9 % odběrů. Od roku 2011 je zaznamenán pozvolný pokles u odběrů pro energetiku, což je ovlivněno snižováním výroby elektřiny v parních elektrárnách a poklesem výroby tepla z fosilních paliv, a naopak rostoucím využitím OZE pro výrobu elektřiny a tepla. Pro **vodovody pro veřejnou potřebu** bylo v roce 2020 odebráno 51,9 % z povrchových vod a 48,1 % odběrů pocházelo z podzemních vod. Vodovody pro veřejnou potřebu jsou nejvýznamnějším odběratelem podzemní vody, a to z důvodu vyšší jakosti podzemních vod, a tím i nižší potřeby úprav pro výrobu pitné vody. V roce 2020 tvořily 81,4 % odběrů podzemní vody.

Významná část odebrané vody je určena pro **výrobu pitné vody**. V roce 2021 bylo vyrobeno a určeno k realizaci 579,1 mil. m³ vody. Pitná voda vyfakturovaná domácnostem a ostatním odběratelům tvořila 478,7 mil. m³, přičemž domácnostem bylo z toho fakturováno 71,6 %. Meziročně došlo k poklesu fakturované vody o 0,5 %. V roce 2021 bylo vodou z veřejných vodovodů zásobováno 96,0 % obyvatel a Česká republika se tak řadí na úroveň srovnatelnou s nejvyspělejšími státy ve zpřístupnění nezávadné pitné vody odpovídající vyžadovaným zdravotním kritériím.

Spotřeba vody na jednoho obyvatele zásobovaného vodou z veřejného vodovodu činila v roce 2021 z celkového množství vyrobené vody 159,7 l.obyv.⁻¹.den⁻¹. V domácnostech se spotřebovalo 93,2 l.obyv.⁻¹.den⁻¹. Od roku 2013, kdy byla zaznamenána dosud nejnižší hodnota ve sledovaném období (87,2 l.obyv.⁻¹.den⁻¹) pokračuje trend mírného zvyšování spotřeby vody.

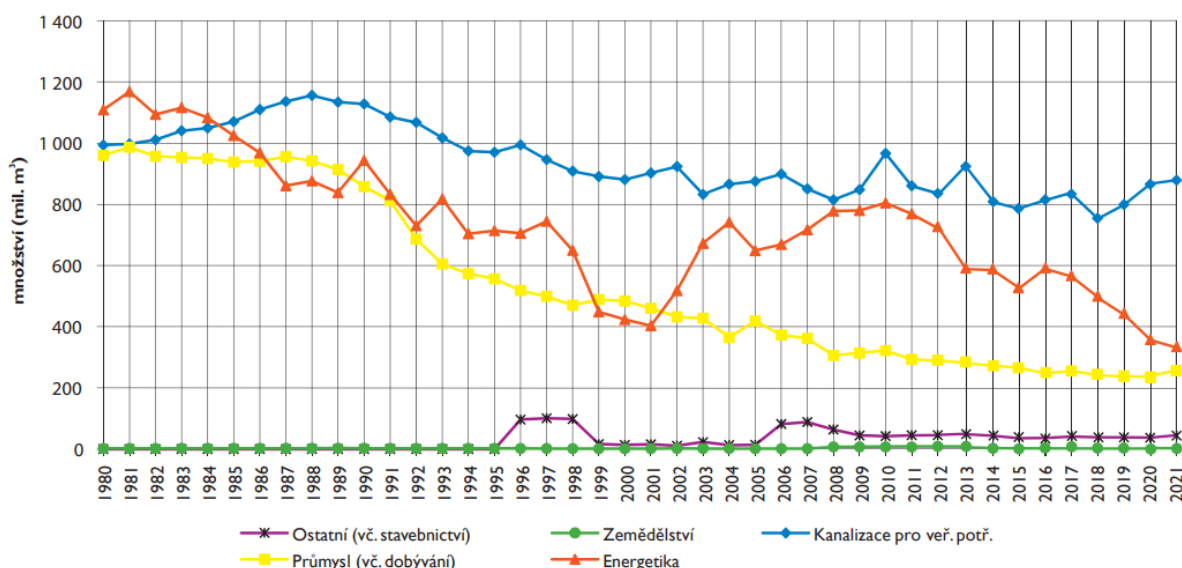
Meziročně došlo k poklesu u **ztrát vody ve vodovodní síti**, a to jak v absolutní výši (z 87 540 tis. m³ na 86 501 tis. m³), tak v poměru k celkovému objemu vody vyrobené a určené k realizaci (z 15,1 % v roce 2020 na 14,9 % v roce 2021). Ztráty pitné vody ve vodovodní síti jsou způsobeny haváriemi a úniky z veřejných vodovodů. Podíl ztrát pitné vody ve vodovodní síti se od roku 2000, kdy činil 25,2 %, výrazně snížil.

Odběry vody pro **průmysl** jsou realizovány především z povrchových vod (85,8 %). Na odběry vody pro průmysl má obecně vliv ekonomický vývoj v sektorech s nejvyššími odběry (potravinářský, chemický a papírenský průmysl) i zavádění nových šetrnějších technologií výroby.

Odběry vody pro **zemědělství** byly z 60,0 % odebírány z povrchových vod a tvoří 2,0 % z celkových odběrů vody (k roku 2020). Meziroční kolísání odběrů v případě rostlinné výroby je závislé na průběhu teplot a množství srážek během vegetační sezony. (Zdroj: CENIA 2022; CENIA 2021; Mze 2020).

3.7.3.2 Čištění odpadních vod

Kvalita vypouštěných odpadních vod má vliv na jakost povrchových vod. Od roku 2000 klesl **celkový objem vypouštěných odpadních vod** o 16,1 % na hodnotu 1 512,0 mil. m³. Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace je dlouhodobě vysoký (od roku 2000 se pohybuje v rozmezí 94–98 %). V ČOV je čištěna i část nezaplatněných srážkových vod. Jejich množství vykazuje velké meziroční výkyvy, které korespondují se srážkovými poměry daného roku. V roce 2021 bylo vyčištěno 436,8 mil. m³ srážkových vod.

Pramen: VÚVTGM z podkladů s. p. Povodí

Obrázek 41: Vypouštění odpadních vod v České republice v letech 1980–2021. Zdroj: MZe, MŽP 2021.

Struktura vypouštění odpadních vod odráží strukturu odběratelů. Největší podíl v roce 2021 zaujímaly kanalizace pro veřejnou potřebu, a to 58,2 % (tj. 879,6 mil. m³) a energetika s 21,9 % (tj. 330,9 mil. m³). Odpadní vody z průmyslu zabíraly 16,9 % (256,2 mil. m³), kategorie ostatní 2,9 % (43,3 mil. m³) a odpadní vody ze zemědělství tvořily jen 2,9 % (2,1 mil. m³). Množství vypouštěných odpadních vod dlouhodobě klesá u průmyslu, s výkyvy u energetiky, stagnuje množství vypouštěných vod z kanalizace pro veřejnou potřebu.

Podíl obyvatel ČR připojených na kanalizační síť v roce 2021 činil 87,4 %, podíl obyvatel připojených na kanalizaci zakončenou ČOV byl 84,7 %. Podíl obyvatel připojených na kanalizační síť se liší v krajském porovnání. Dle ČSÚ za rok 2022 je nejvyšší podíl připojených v Karlovarském kraji (100,0 %), dále v hlavním městě Praze (99,6 %), Zlínském kraji (97,1 %) a naopak nejmenší v kraji Libereckém (73,4 %), Středočeském (77,9 %) a Pardubickém (78,6 %). Odpadní vody produkované 12,6 % obyvateli byly shromažďovány v kanalizacích bez ČOV, žumpách, septicích a jiných zařízeních, odkud byly k čištění následně převezeny nebo byly bez řádného čištění vypouštěny přímo do vodních toků.

Sledování množství **znečištění** ve vypouštěných odpadních vodách je důležité zejména proto, že výrazně ovlivňuje jakost povrchové i podzemní vody. Od roku 2000 má množství vypouštěného znečištění klesající trend s drobnými výkyvy (výrazná odchylka byla v roce 2002, která byla zapříčiněna

extrémní povodňovou situací). Od roku 2000 se množství BSK₅ snížilo na 26,1 % úrovně znečištění v roce 2000 a CHSK_{Cr} na 45,6 % úrovně znečištění v roce 2000. Meziročně došlo u BSK₅ k poklesu o 1,5 %, v případě CHSK_{Cr} o 0,5 % a u nerozpuštěných látek k poklesu o 3,7 %. Meziročně došlo ale došlo k nárůstu polutantu dusíku (N_{anorg.}) o 6,3 % a fosforu (P_{celk.}) o 1,8 %. Z dlouhodobějšího pohledu se ale od roku 2003 množství N_{anorg.} snížilo o 36,7 % a P_{celk.} o 38,6 %. Dlouhodobý pokles je ovlivněn především tím, že se v technologii čištění odpadních vod u nových a intenzifikovaných ČOV cíleně uplatňuje biologické odstraňování dusíku a biologické nebo chemické odstraňování fosforu, ale také snížením množství fosfátů používaných v pracích prostředcích. (Zdroj: CENIA 2022; ČSÚ 2022; MZe, MŽP 2021).

3.7.4 Ochrana před povodněmi

Významným limitem území, který je nutné při rozvoji a využití území respektovat, jsou záplavová území. Aktivní zóny záplavového území jsou části zastavěných území obcí a území určených k zástavbě podle územních plánů, které při povodni odvádí rozhodující část celkového průtoku, čímž je tak bezprostředně ohrožen život, zdraví a majetek lidí.

Základním dokumentem pro plánování v oblasti řízení povodňové ochrany v ČR je Povodňový plán České republiky zpracovaný MŽP, který je podkladem pro rozhodování Ústřední povodňové komise pro případ povodní ohrožujících větší územní celky.

Povodně jsou v našich podmínkách častým a z hlediska plochy zasaženého území významným typem přírodních katastrof. Na území ČR se vyskytly velké povodně v letech 1997, 1998, 2002, 2006, 2009, 2010, 2012, 2013, 2014 a 2016. Ve všech případech se jednalo o odezvu na vydatné přívalové srážky. V roce 2013 byly rozvodněny toky celého povodí Vltavy a velké části také povodí Labe (okrajově Dyje). V reakci na výskyt extrémních povodní v celé Evropě od 90. let minulého století byla přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. 10. 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (tzv. Povodňová směrnice), která uložila členským státům EU zpracovat do 22. 12. 2015 **plány pro zvládání povodňových rizik** obsahující opatření k předcházení či omezení nepříznivých dopadů povodní. V rámci přípravy prvních plánů pro zvládání povodňových rizik v České republice byly vymezeny oblasti s významným povodňovým rizikem (2 966 km vodních toků), pro něž byly zpracovány mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik. Plány pro zvládání povodňových rizik byly schváleny v roce 2015. V rámci přípravy aktualizace plánů pro zvládání povodňových rizik došlo v roce 2017 k novému vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem. Délka vodních toků s významným povodňovým rizikem klesla na 2 827, 4 km.

Z hlediska odtokových poměrů je problémem **rychlý odtok srážkových vod** z území. Tento stav je způsobem zejména odlesněním, nedostatečnou přirozenou retenční schopností horských oblastí s převažujícími srážkovými úhrny, nevhodnou úpravou drobných toků v minulosti, melioracemi provedenými často v nevhodných terénech a nedostatkem organické hmoty v půdě. Zrychlený odtok vody z povodí má za nepříznivých klimatických podmínek za následek vznik povodňových situací a v důsledku také deficit podzemních vod, neboť srážková voda nestačí vsáknout a je rychle odvedena mimo oblast srážek.

Povodňová problematika rovněž souvisí, jako jeden z důsledků extrémních meteorologických jevů, s problematikou **změn klimatu**. Do budoucna se v této souvislosti předpokládá nárůst četnosti výskytu a intenzity těchto jevů, mezi které patří nejen povodně, ale také delší období sucha a nárůst teploty. Problém v poslední době představují také přívalové (bleskové) povodně, kdy zejména na malých vodních tocích dochází během velmi krátké doby (desítek minut až několika hodin) k prudkému vzestupu hladiny a jejímu následnému rychlému poklesu. Nejčastější příčinou vzniku takovýchto povodní jsou intenzivní přívalové srážky spojené s výskytem silných bouřek v letním období.

Přívalovým povodním často předchází plošný odtok vody po svazích. Bude tedy nutné věnovat pozornost adaptaci na změnu klimatu a z ní vyplývajících jevů, například prostřednictvím úprav vodního režimu v krajině, kdy je doporučováno jak zvyšování retence vody v krajině, tak umožnění rozlivu povodňových vod. Také ve městech je nezbytné reagovat na potenciální změny, zejména na zvyšující se teploty v rámci tepelných ostrovů měst. (Zdroj: ČHMÚ 2014, MZe 2020).

3.7.5 Hydrologické sucho

Ve **vodním hospodářství** dochází během období hydrologického sucha k poklesu průtoků nebo případně k úplnému vyschnutí toku. V důsledku menšího objemu vody v korytě je tok náchylnější ke znečištění a zhoršují se podmínky pro ekosystémy. Každý z organismů je adaptován na určité podmínky, kdy nedostatek a v krajním případě úplná absence vody může způsobit podstatnou redukci či vyhynutí vybraných druhů, přičemž ke snížení biodiverzity toku napomáhá i zhoršená kvalita vody. Ta je způsobena nejen samotným znečištěním toku, ale i nemožností ředění tohoto znečištění pomocí většího objemu vody. Zhoršení kvality vody je jedním z nejvýznamnějších dopadů na tok. Ovlivňuje nejen ekologické podmínky v toku, ale i možnosti využití vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, odběry vody pro průmysl, energetiku a zemědělství, nebo využití vodních toků pro rekreaci. Dochází ke změně chemismu vody, ke snížení množství rozpuštěného kyslíku, je zvýšená koncentrace škodlivých látek, zvýšená teplota vody, objevuje se větší množství řas a vodních rostlin. Pro případné využití vody z toku je pak potřeba jejího lepšího čištění.

Velmi výrazné hydrologické sucho bylo v roce 2018, kdy byly zaznamenány v květnu až říjnu mimořádně nízké stavy vodních toků a došlo k prudkému propadu zásob vody v nádržích. Téměř na celém území klesla výrazně hladina vody v mělkých vrtech. Výraznější sněhové srážky během zimy ve vyšších polohách pomohly doplnit vodní nádrže. Hydrologické sucho ale pokračovalo i v průběhu roku 2019 a vyvrcholilo v červenci, kdy byla situace na vodních tocích a vrtech dokonce horší než v roce 2018.

V roce 2019 došlo na části území ČR k výskytu socio-ekonomického sucha, kdy sucho už má přímé dopady na život lidí a průmysl, dochází k omezení zásobování a čerpání vody. Nová část vodního zákona s názvem „Zvládání sucha a stavu nedostatku vody“ vymezuje rámec monitoringu sucha, odpovědnosti kompetentních orgánů, přijímání opatření pro zvládání sucha i nedostatku vody i pro kontrolní mechanismy. Umožní mj. vytvoření komisí v jednotlivých krajích, které na základě nově pořízených plánů pro zvládání sucha a nedostatku vody budou moci vyhlášovat „stav nedostatku vody“ a uplatnit určitá omezení pro užívání vody. Již dnes se v některých oblastech potýkáme s problémy s dostupností vody při výskytu sucha. Jedná se například o povodí Dyje a Rakovnicko. (Zdroj: AK ČR 2020; Brázdil et al. 2015).

3.8 PŘÍRODA A KRAJINA

Přírodní a přírodě blízké celky na území České republiky patří k nejpestřejším a nejzajímavějším v Evropě. Na relativně malé rozloze České republiky se stýkají prostředí geologicky, geomorfologicky, botanicky i zoologicky velmi svérázná: Český masív a Karpatská soustava, prostředí vysokých hor s vyvinutým alpským vegetačním stupněm, lesostepi a stepi, skalní města a krasy, rašeliniště, lužní lesy, pralesní společenstva. Česká republika se přes svou poměrně malou rozlohu vyznačuje velkým bohatstvím druhů rostlin a živočichů. To je dáno zejména její polohou na hranici několika biogeografických oblastí, ale také historickým a kulturním vývojem.

Základní legislativní pravidla ochrany přírody a krajiny upravuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, který doplňuje vyhláška ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb. Ochranu přírody můžeme rozdělit na druhovou a územní, přičemž v nich existují dvě roviny – obecná a zvláštní.

Obecná druhová ochrana zajišťuje až na přesně vymezené případy ochranu všech volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Chráněny jsou před záměrným i neúmyslným ničením, poškozováním, sběrem či odchytom, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. Kromě toho je významným nástrojem obecné druhové ochrany ochrana volně žijících ptáků a ochrana dřevin rostoucích mimo les.

Zvláštní druhová ochrana se vztahuje na ty druhy rostlin a živočichů, které jsou ohrožené nebo vzácné nebo mají vědecký či kulturní význam. Zvláště chráněné druhy a jejich výčet je uveden v příloze II a III. vyhl. č. 395/92 Sb.

Územní ochrana přírody na obecné úrovni má v České republice několik nástrojů. Jsou to především územní systémy ekologické stability, významné krajinné prvky, krajinný ráz a s ním spojená kategorie přírodního parku.

Zvláště chráněná území (ZCHÚ) jsou v ČR rozčleněna do 6 kategorií, z toho dvě kategorie tvoří velkoplošná zvláště chráněná území (národní parky, chráněné krajinné oblasti), čtyři kategorie maloplošná zvláště chráněná území (národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky).

3.8.1 Velkoplošná zvláště chráněná území

Velkoplošná zvláště chráněná území zahrnují **4 národní parky (NP)** a **26 chráněných krajinných oblastí (CHKO)**. V září 2022 předložilo MŽP záměr na vyhlášení NP Křivoklátsko, v srpnu 2023 záměr na vyhlášení CHKO Soutok.

Národní parky jsou území s přirozenou, případně člověkem málo pozměněnou přírodou, se zachovalými přírodními fenomény a s vysokým potenciálem autoregulačních procesů. Chráněné krajinné oblasti jsou území s harmonickou krajinou utvářenou přirozenými procesy či spolupůsobením člověka, jejichž hlavním cílem je zachovat vhodný způsob využívání krajiny s charakteristickým reliéfem.

Celková rozloha NP činí 119 tis. ha (1,5 % území), celková rozloha CHKO činí 1 138 tis. ha (14,4 % území). Dosud poslední vyhlášenou CHKO jsou Brdy (2015), v případě NP pak České Švýcarsko (2000). Podrobnější informace k jednotlivých ZCHÚ jsou uvedeny níže.

V přírodovědně nejceněnější části území CHKO Šumava, vyhlášené již v roce 1963, byl v roce 1991 zřízen **Národní park Šumava**, s účinností od 1. 6. 2017 bylo jeho vyhlášení nově potvrzeno zákonem č. 123/2017 Sb., kterým byl změněn zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Jde o rozsáhlé území (největší národní park v ČR; 68 460 ha), které je jedinečné v národním i mezinárodním měřítku. Značnou část území NP zaujímají přirozené nebo málo lidskou činností ovlivněné ekosystémy s mimořádným vědeckým a výchovným významem. Funkci ochranného pásma plní CHKO Šumava obklopující národní park Šumava a Bavorský les (národní park v sousedním Německu), které společně tvoří nejrozsáhlejší území lesů ve střední Evropě a jsou významné pro zachování typické středoevropské horské krajiny a celkové ekologické stability území včetně klimatických a hydrických funkcí. Jedním z nejvýznamnějších předmětů ochrany jsou na Šumavě mokřady, zejména rašeliniště.

Krkonošský národní park (KRNP) dosahuje rozlohy 550 km² včetně ochranného pásma. Byl vyhlášen již v roce 1963, přehlášen v roce 1991 a s účinností od 1. 6. 2017 bylo jeho vyhlášení nově potvrzeno zákonem č. 123/2017 Sb., kterým byl změněn zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Přírodovědná hodnota Krkonoš souvisí s jejich výjimečnou polohou uprostřed Evropy, nadmořskou výškou a charakteristickou geomorfologií. Jsou nejvyšším pohořím Krkonoško-jesenické subprovincie, přesahují přírodní alpskou hranici lesa a mají některé rysy vysokohorské přírody. Jsou kontaktním místem severské tundry a alpských ekosystémů, vysokohorských a nížinných prvků. Nacházejí se zde cenné formy neživé přírody, vzniklé činností ledovců a mrazu. Předmětem ochrany Krkonošského národního parku jsou především horské geobiocenózy s výskytem endemitů, glaciálních reliktních, a zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Chráněn je i specifický horský krajinný ráz Krkonoš.

Národní park České Švýcarsko byl vyhlášen v roce 2000 a nově potvrzen zákonem č. 123/2017 Sb. Českosaské Švýcarsko je oblast tvořená národními parky České a Saské Švýcarsko a chráněnými krajinnými oblastmi Labské pískovce a Saské Švýcarsko. Tato oblast se rozprostírá na ploše o rozloze zhruba 700 km² na obou březích řeky Labe při státní hranici mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko (SRN). Svou rozlohou, vysokou mírou zalesnění a minimálním osídlením představuje unikátní pískovcové území, které nemá v Evropě obdoby. Celá oblast představuje reprezentativní ukázkou pískovcového fenoménu České křídové pánve, to je typického reliéfu kvádrových pískovců a na něj vázaných specifických ekologických podmínek určujících rozmanitost druhů (biodiverzitu). Předmětem jeho ochrany je geomorfologicky nejpestřejší část České křídové tabule budovaná turonskými kvádrovými pískovci, které utvářejí skalní města, bloky, věže a pilíře s četnými hlubokými roklemi a soutěskami. V inverzních polohách se vyskytuje vzácná flóra. Cenná jsou rovněž menší rašeliniště, unikátem je skalní útvar Pravčické brány.

Rozlohou nejmenším národním parkem (63 km²) v České republice je **NP Podyjí**, který vznikl v roce 1991 z již existující CHKO Podyjí (103 km²) a nově potvrzen zákonem č. 123/2017 Sb. V roce 2000 byl vyhlášen NP Thajatal na pravém rakouském břehu Dyje, čímž vzniklo jedinečné bilaterální území evropského významu. NP Podyjí reprezentuje výjimečně zachovalou ukázkou krajiny říčního údolí v pahorkatinném stupni střední Evropy. Kaňon Dyje vytváří unikátní říční fenomén s četnými meandry, hluboce zaříznutými údolími bočních přítoků, nejrůznějšími skalními tvary, kamennými moři a skalními stěnami. Většina obdobných říčních údolí byla u nás pozměněna výstavbou přehrad, komunikací a rekreačních objektů. Území vyniká vysokou pestrostí rostlinných a živočišných společenstev danou střídavou expozicí svahů v údolí Dyje. Přirozenou osou území je řeka Dyje, která na své 40 km dlouhé cestě z Vranova do Znojma vytvořila v horninách českého masivu kaňonovité údolí, jehož hloubka dosahuje až 220 m. Celé údolí je takřka souvisle porostlé přirozenými a přírodě blízkými lesy. V celém území se výrazně projevuje takzvaný údolní fenomén, v jehož důsledku pronikají západním směrem do údolí teplomilné živočišné a rostlinné druhy z jihovýchodní teplé panonské oblasti. Naproti tomu ze západu migrují údolní druhy podhorské, s kterými se pak můžeme setkat na chladnějších a stinných severních svazích údolí. (Zdroj: ÚSOP [online] 2023, KRNAP [online] 2023, NP ČŠ [online] 2023, NP Podyjí [online] 2023).

Chráněné krajinné oblasti jsou, spolu s jejich rozhodujícími charakteristikami, přehledně uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 4: Chráněné krajinné oblasti. Zdroj: ÚSOP [online] 2023.

Název	Rok vyhlášení	Rozloha	Předmět ochrany
Beskydy	1973	1 205 km ²	zbytky původních pralesovitých lesů s výskytem vzácných karpatských živočichů a rostlin, druhově pestré louky a pastviny, unikátní povrchové i podzemní pseudokrasové jevy, mimořádná estetická hodnota daná historickým soužitím člověka s přírodou
Bílé Karpaty	1981	747 km ²	květnaté louky bohaté na rostlinná společenstva s vysokým zastoupením kriticky ohrožených druhů rostlin, rozsáhlé lesní komplexy v centrální a severní části pohorí s celou řadou typických prvků karpatské květeny i fauny
Blaník	1982	40 km ²	ochrana harmonické, vyvážené krajiny Středních Čech, jejíž ústřední dominantou je památná hora Blaník, dále mozaikovitě střídání lesních celků, polí, luk a menších rybníků s vhodně začleněnou zástavbou obcí
Blanský les	1989	220 km ²	uchování typického rázu harmonické krajiny (s komplexy lesů na hřebenech a se střídáním lesních a zemědělských ploch a menších sídel v Křemžské kotlině a okrajových částech CHKO) a zachování přirozených a polopřirozených společenstev s významnými druhy rostlin a živočichů
Brdy	2015	345 km ²	harmonicky utvářená převážně lesní krajina Brdské vrchoviny se zachovalými ekologickými funkcemi, s typickým krajinným rázem s bezlesými enklávami a minimálním osídlením společně s přírodními hodnotami krajiny spočívajícími v rozsahu a kvalitě přirozených a polopřirozených společenstev charakteristických pro brdskou krajinu, zejména bezkolencových a pcháčovských luk, vřesovišť, rašelinišť, pramenišť, mokřadů, společenstev skal a přirozených lesních společenstev a na ně vázaných vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, dále paleontologická naleziště a geologické a geomorfologické lokality a také typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byly vyhlášeny evropsky významné lokality na území chráněné krajinné oblasti
Broumovsko	1991	432 km ²	harmonicky utvářená kulturní krajina s významným zastoupením druhově bohatých společenstev přirozeného i kulturního původu s výskytem vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Název	Rok vyhlášení	Rozloha	Předmět ochrany
České středohoří	1976	1 068 km ²	harmonická krajina s kupovitými a kuželovitými tvary třetihorních vyvěřelin včetně tvarů jejich zvětrávání, údolí Labe, zastoupení rozmanitých přírodních společenstev od teplomilných stepních lesostepních až po podhorské a velké množství vzácných rostlinných a živočišných druhů
Český kras	1972	132 km ²	vápencový podklad, který zde tvoří převážnou část geologické stavby, rozrytý krasovými kaňony a roklemi, provrtán mnoha jeskyněmi a pokrytý porosty dubových hájů s neobvyklou bohatostí bylinného patra
Český les	2005	466 km ²	charakteristické střídání větších lesních celků se zbytky kulturní zemědělské krajiny s řídkým osídlením a mozaikou nových společenstev vzniklých sukcesí v místech zaniklých sídel a na opuštěných zemědělských plochách, dále unikátní společenstva s výskytem chráněných a vzácných rostlinných i živočišných druhů
Český ráj	1955	181 km ²	harmonicky utvářená krajina s charakteristickým reliéfem neovulkanického původu, členěným vodními toky, dále vyvážená krajina s pestrou mozaikou přirozených lesních i mokřadních ekosystémů, trvalých travních porostů s plochami kulturními a s četnými dochovanými památkami historického osídlení
Jeseníky	1969	744 km ²	typický krajinný ráz, plnění přírodních funkcí a přírodních hodnot, kterými jsou významné geologické a geomorfologické jevy a zastoupené přírodní, přírodě blízké a polopřirozené ekosystémy a v nich se vyskytující zvláště chráněné, vzácné či regionálně významné druhy rostlin a živočichů
Jizerské hory	1968	371 km ²	vysoká koncentrace přírodních hodnot, vázaných zejména na komplexy i fragmenty přírodě blízkých lesních ekosystémů a rašelinišť, typická geomorfologie pohoří, harmonická kulturní krajina s převahou lesa a zemědělsky využívaným bezlesem, s venkovskými sídly charakterizovanými rozptýlenou zástavbou s dochovanými prvky lidové architektury a s koncentrovanou zástavbou v urbanizovaných a industrializovaných údolních polohách
Kokořínsko – Máchův kraj	1976	410 km ²	jedinečné geomorfologické utváření (ploché pánve s četnými rybníky a rašeliništi, skalní města a kaňonovitá údolí, kvádrové pískovce, neovulkanické vrchy, přirozeně meandrující tok řeky Ploučnice a údolí potoků Liběchovky a Pšovky), harmonicky utvářená krajina se zachovalými ekologickými funkcemi formovaná dlouhodobou činností člověka s významným podílem přírodě blízkých lesních, skalních, lučních, vodních a mokřadních ekosystémů a na ně vázaných vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, s významným zastoupením dřevin rostoucích mimo les a řadou kulturních a historických památek a souborů lidové architektury, které dotváří charakteristický ráz této krajiny a dále také typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byly vyhlášeny evropsky významné lokality a ptačí oblast na území chráněné krajinné oblasti
Křivoklátsko	1979	625 km ²	pestré geologické podloží, rozsáhlý lesní celek pahorkatinné oblasti s vysokým podílem přírodě blízkých lesních porostů, říčního a vrcholového fenoménu a výskytu primárního bezlesí (skalní a lesostepní společenstva), která vedle k značné biodiverzitě společenstev a druhů
Labské pískovce	1972	243 km ²	křídové druhohorní sedimenty, soutěsky a kaňony obklopené věžemi a masivy místy tvořícími skalní města, květnaté bučiny na třetihorních čedičových a znělcových vyvěřelinách, existence celé řady živočichů na relativně malém prostoru

Název	Rok vyhlášení	Rozloha	Předmět ochrany
Litovelské Pomoraví	1990	93 km ²	lužní lesy v okolí řeky Moravy, komplex mokřadních luk, harmonická krajina mírně zvlněné pahorkatiny s chlumními doubravy, teplomilné rostliny, vápencová krajina s jeskyněmi a teplomilnými společenstvy luk a lesů
Lužické hory	1976	270 km ²	harmonicky a esteticky utvářená krajina, morfologicky výrazný reliéf, geologicky bohaté podloží, vysoký podíl, lesů, doplněných lučními a mokřadními ekosystémy a na ně vázanými rostlinnými a živočišnými druhy
Moravský kras	1956	91 km ²	jedinečný soubor povrchových i podzemních krasových jevů jako základ typického rázu krajiny a pestré škály druhově bohatých přirozených a polopřirozených společenstev s významnými druhy rostlin a živočichů.
Orlické hory	1970	233 km ²	harmonicky utvářená kulturní krajina s významným zastoupením přírodních hodnot vázaných zejména na přírodě blízké lesní ekosystémy, rašeliniště a extenzivně využívané travní porosty
Pálava	1976	85 km ²	různorodá harmonicky utvářená krajina s charakteristickým reliéfem, jehož dominantou jsou Pavlovské vrchy s vápencovým podložím s nejcennějšími biotopy druhově bohatých skalních, dmových a lučních stepí, lesostepí, teplomilných doubrav a suťových lesů, dále teplomilné doubravy a panonské dubohabřiny, lužní lesy a mokřadní louky v nivě Dyje a lokality slanomilné vegetace; charakteristický ráz krajiny je dotvářen zemědělsky využívanými pozemky s převahou vinic a jednotlivými sídly s výsadním postavením historického města Mikulova
Poodří	1991	80 km ²	harmonická krajina spoluutvářená dlouhodobou lidskou, zejména zemědělskou činností, řeka Odry s ojedinělým charakterem přirozeně meandrujícího nížinného toku s inundačním územím, dále střídání vodních toků a ploch s menšími celky lesa s rozsáhlými travními porosty s rozptýlenou zelení
Slavkovský les	1974	611 km ²	rozehlá rašeliniště vrchovištního typu s porosty borovice blatky a břízy pyřité s charakteristickými rašelinnými druhy, rozsáhlé lesní komplexy spolu s rašeliništi vytvářející přírodní vodní rezervoár, příznivě ovlivňující vodní režim širokého okolí
Šumava	1963	994 km ²	rozloha a propojenost přírodních mokřadních ekosystémů, přírodě blízkých a přírodních lesů, opuštěné krajiny, zachovalost historických krajinných struktur skládaných dle postupující kolonizace, jedinečná lidová architektura tvořená mísením slovanských a alpských stavebních stylů, ohrožené druhy rostlin
Třeboňsko	1980	687 km ²	různorodá harmonicky utvářená krajina s charakteristickým reliéfem rozsáhlé rybníční soustavy propojené na složitý systém přírodních i umělých vodních toků, jehož páteří je řeka Lužnice, dále rozsáhlé plochy souvislých lesů a mozaika zemědělsky obhospodařovaných pozemků (s velkým podílem luk a pastvin) a drobných sídel s charakteristickými stavbami lidové architektury
Žďárské vrchy	1970	709 km ²	harmonicky utvářená kulturní krajina s výrazným zastoupením přirozených společenstev (pole, louky, rybníky, vodní toky i venkovské osídlení) zejména s rašeliništi, rozsáhlou rybníční soustavou a dalšími mokřadními společenstvy, dále rulové skalní útvary a mozaika rozptýlené dřevinné vegetace s remízky a kamenicemi v zemědělsky využívané krajině
Železné hory	1991	286 km ²	harmonicky utvářená kulturní krajina s významným zastoupením druhově bohatých společenstev přirozeného i kulturního původu s výskytem vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů

3.8.2 Maloplošná zvláště chráněná území

Maloplošná zvláště chráněná území zahrnují 4 kategorie. **Národní přírodní rezervace** (NPR; v roce 2023 celkem 110 s rozlohou 30 tis. ha, tj. 0,4 % území ČR) jsou vyhlášeny za účelem ochrany menších území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány významné a v národním či mezinárodním měřítku jedinečné ekosystémy. **Přírodní rezervace** (PR; v roce 2023 celkem 818 s rozlohou 43,7 tis. ha, tj. 0,6 % území) jsou vyhlášeny na menších územích soustředěných přírodních hodnot, kde jsou zastoupeny ekosystémy typické a významné pro příslušnou geografickou oblast. **Národní přírodní památky** (NPP; v roce 2023 celkem 126 s rozlohou 6,6 tis. ha, tj. 0,1 % území) a **přírodní památky** (PP; v roce 2023 celkem 1 603 s rozlohou 33,4 tis. ha, tj. 0,4 % území) jsou vyhlášeny za účelem ochrany geologických či geomorfologických útvarů, nalezišť nerostů, nebo vzácných či ohrožených druhů, a to i na takových územích, které svou činností formoval člověk. Národní přírodní památky mají národní či mezinárodní význam, přírodní památky jsou vyhlášeny pro území s regionálním významem. Téměř třetina maloplošných ZCHÚ se nachází v CHKO nebo NP.

Celková rozloha zvláště chráněných území v ČR, zahrnující jak maloplošná, tak velkoplošná zvláště chráněná území, v roce 2020 činila 1 323,8 tis. ha (16,8 %) území ČR. Od roku 2019 vzrostla o 1,8 tis. ha, což bylo způsobeno zejména vznikem nových maloplošných ZCHÚ a revizí vymezení NP a CHKO v roce 2020.

Přehled maloplošných zvláště chráněných území dle jednotlivých kategorií v rámci jednotlivých krajů je znázorněn v následující tabulce. Tato území se často překrývají s velkoplošně zvláště chráněnými územími nebo lokalitami soustavy Natura 2000. (Zdroj: CENIA 2022, ÚSOP [online] 2023).

Tabulka 5: Maloplošná zvláště chráněná území dle krajů k 31. 12. 2021. Zdroj: CENIA 2022b.

Kraj	NPR		NPP		PR		PP		Celkem	
	počet	výměra [ha]	počet	výměra [ha]	počet	výměra [ha]	počet	výměra [ha]	počet	výměra [ha]
Hl. m. Praha	0	0	8	145	16	1 176	69	1 111	93	2 432
Středočeský	13	4 276	22	1 860	79	6 890	195	3 973	309	16 999
Jihočeský	10	3 366	17	1 451	113	5 324	189	6 324	329	16 464
Plzeňský	6	781	5	231	91	3 212	94	2 585	196	6 809
Karlovarský	6	2 993	9	670	30	928	49	1 307	94	5 905
Ústecký	13	2 025	14	214	55	3 906	100	3 806	182	9 951
Liberecký	8	2 767	9	463	36	1 920	73	754	126	5 903
Královéhradecký	5	2 392	2	1 017	37	1 500	91	3 921	135	8 829
Pardubický	4	1 816	2	225	43	2 973	61	1 206	110	6 220
Kraj Vysočina	7	1 357	3	82	77	3 363	117	1 121	204	5 923
Jihomoravský	16	2 912	17	1 285	89	4 114	221	3 167	343	11 477
Olomoucký	11	3 289	11	148	47	2 616	96	1 583	165	7 636
Zlínský	6	408	2	29	44	1 193	163	951	215	2 582
Moravskoslezský	11	2 059	7	449	76	4 382	73	1 837	167	8 727

3.8.3 Soustava Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či

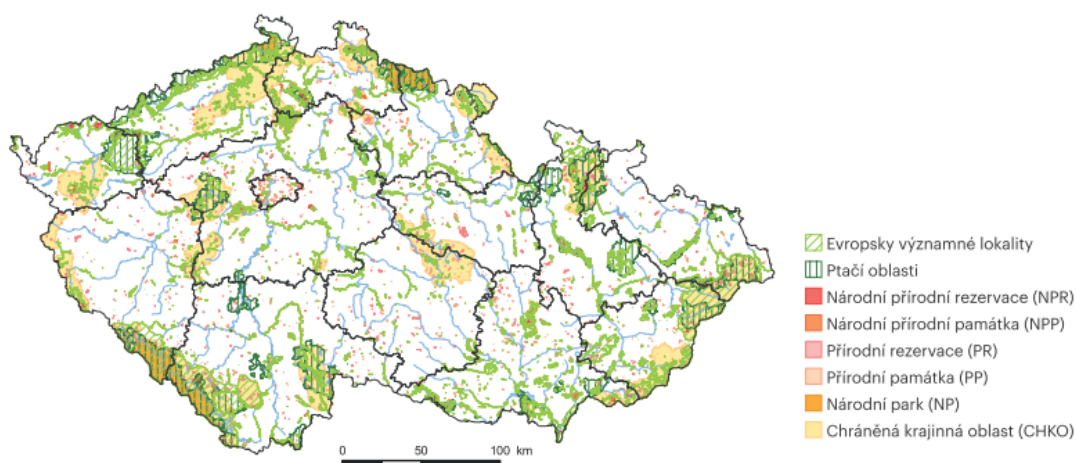
omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické). Vytvoření soustavy Natura 2000 ukládají dva nejdůležitější právní předpisy EU na ochranu přírody, a to směrnice 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků („směrnice o ptácích“), a směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin („směrnice o stanovištích“).

Na základě směrnice o ptácích jsou vyhlášovány **ptačí oblasti** (PO) za účelem ochrany ptáků (angl. Special Protection Areas – SPA) a podle směrnice o stanovištích jsou vyhlášovány **evropsky významné lokality** (EVL) za účelem ochrany přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (angl. Sites of Community Importance – SCI). Dohromady ptačí oblasti a evropsky významné lokality tvoří soustavu chráněných území Natura 2000. Prostřednictvím soustavy Natura 2000 bylo chráněno 14,1 % území ČR.

Vzhledem k tomu, že přílohou Vyhodnocení je samostatné naturové hodnocení, jsou v této části uvedeny jen základní informace.

Ptačí oblasti s počtem 41 zaujímají celkovou rozlohu 703,4 tis. ha (8,9 % území ČR), evropsky významné lokality se s celkovým počtem 1 112 lokalit v roce 2023 rozprostíraly na celkové rozloze 795,6 tis. ha (přes 10 % území ČR). Oba tyto typy chráněných území se na řadě míst překrývají.

Většina lokalit Natura 2000 leží na území jiného zvláště chráněného území, mimo jiná ZCHÚ se vyskytovalo 35,9 % plochy území Natura 2000. Celková plocha ZCHÚ a soustavy Natura 2000 (velkoplošných a maloplošných zvláště chráněných území, ptačích oblastí a evropsky významných lokalit) činila v roce 2021 s ohledem na vzájemné překryvy 1 725,6 tis. ha (21,9 % území ČR). (Zdroj: CENIA 2022, CENIA 2022b).

Zdroj dat: AOPK ČR

Obrázek 42: Zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 v ČR. Zdroj: CENIA 2022.

3.8.4 Biosférické rezervace UNESCO a mokřady mezinárodního významu

Kromě uvedených kategorií ZCHÚ jsou v ČR vymezeny také mezinárodní kategorie chráněných území, a to biosférické rezervace UNESCO a mokřady mezinárodního významu.

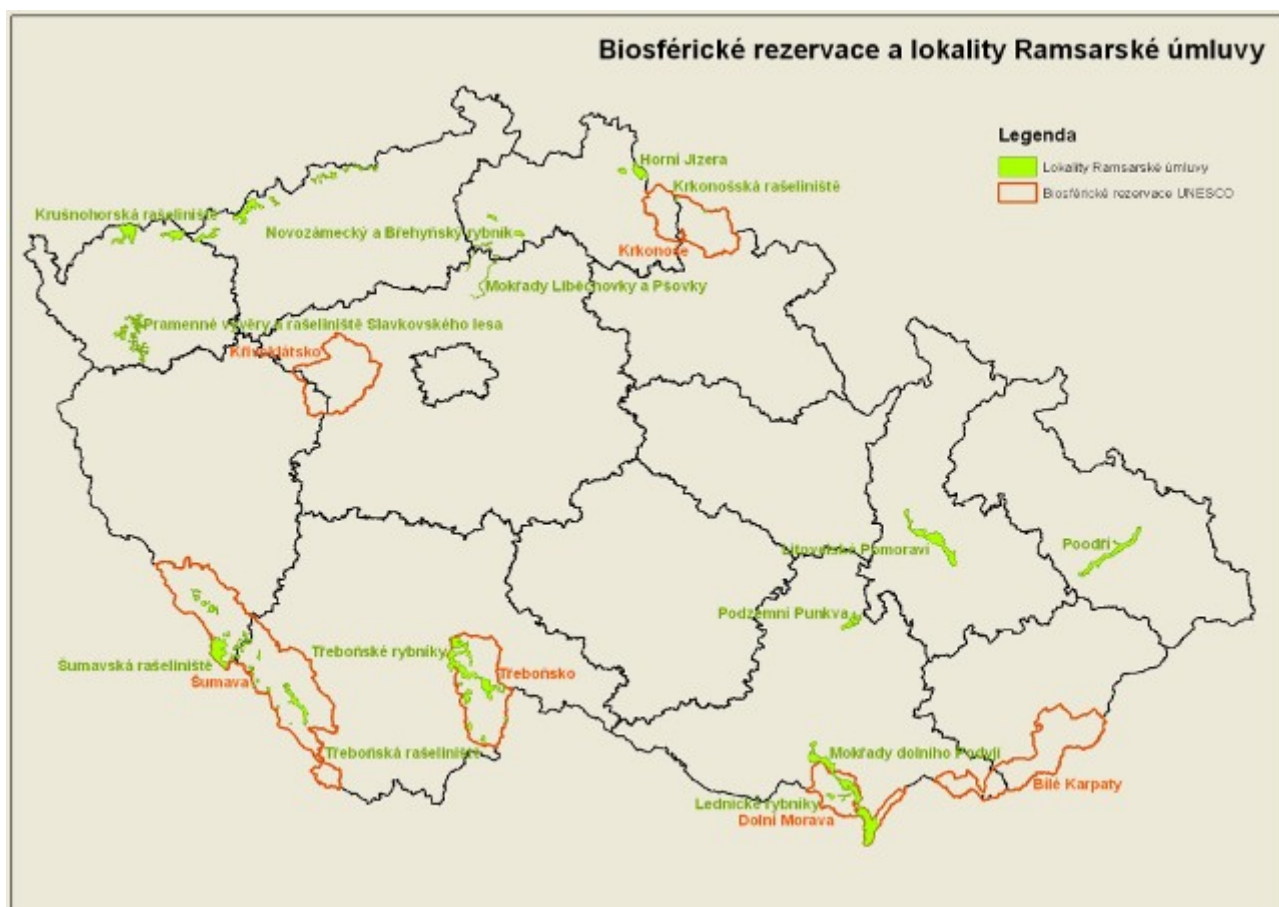
V roce 1970 byl Generální konferencí UNESCO schválen program Člověk a biosféra (Man and biosphere) pro koncepční ochranu životního prostředí vybraných oblastí tzv. biosférických rezervací (BR), kde je nutné skloubit zájmy ochrany přírody i lidské činnosti. V ČR v současnosti existuje 6 těchto oblastí: Křivoklátsko (1977), Třeboňsko (1977), Pálava (1986 - 2003) od roku 2003 Dolní Morava, Šumava (1990), Krkonoše (1992) a Bílé Karpaty (1996).

BR odpovídají vymezením stejnojmenných CHKO, resp. národnímu parku a CHKO Šumava, kromě BR Pálava, která zahrnuje také oblast Lednicko-valtického areálu a Podluží s lužními lesy v oblasti mezi Břeclaví, Mikulčicemi a soutokem řek Moravy a Dyje.

Ramsarská úmluva (The Ramsar Convention on Wetlands) je smlouva z roku 1971 sloužící k ochraně mokřadů, které jsou mezinárodně významné pro ochranu ptactva. Na území ČR se nachází 14 těchto lokalit, kterými jsou:

- Šumavská rašeliniště
- Třeboňské rybníky
- Novozámecký a Břežňanský rybník
- Lednické rybníky
- Litovelské Pomoraví
- Poodří
- Krkonošská rašeliniště
- Třeboňská rašeliniště
- Mokřady dolního Podolí
- Mokřady Liběchovky a Pšovky
- Podzemní Punkva
- Krušnohorská rašeliniště
- Horní Jizera
- Pramenné vývěry a rašeliniště Slavkovského lesa

Ochrana lokalit je zajištěna formou NP, CHKO, NPR, někde zcela, někde jsou chráněny jen nejceněnější části území. (Zdroj: AOPK ČR [online] 2023).

Obrázek 43: Biosférické rezervace UNESCO a lokality Ramsarské úmluvy. Zdroj: ÚSOP [online] 2023.

3.8.5 Přírodní parky

K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by mohlo způsobit zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území. Přírodních parků, které vyhláší kraje nařízením, je v České republice 151 (CENIA, 2022b).

Tabulka 6: Přírodní parky dle krajů k 31. 12. 2021. Zdroj: ČSÚ 2022.

Kraj	Přírodní parky		Kraj	Přírodní parky	
	počet	výměra [ha]		počet	výměra [ha]
Hl. m. Praha	12	9 333	Královéhradecký	5	6 917
Středočeský	19	104 625	Pardubický	10	31 763
Jihočeský	14	101 836	Kraj Vysočina	9	48 192
Plzeňský	24	118 065	Jihomoravský	20	90 493
Karlovarský	11	59 960	Olomoucký	6	33 547
Ústecký	7	54 460	Zlínský	6	62 265
Liberecký	3	14 145	Moravskoslezský	5	69 796

3.8.6 Geoparky

Geopark je území, které zahrnuje konkrétní geologické dědictví a má strategii udržitelného územního rozvoje. Geologické lokality musí být z odborného hlediska významné a reprezentativní. Geopark je iniciativou místních obyvatel zaměřenou na dobrovolnou ochranu, prezentaci, interpretaci hodnot, vzdělávání a šetrné využívání území cestovním ruchem.

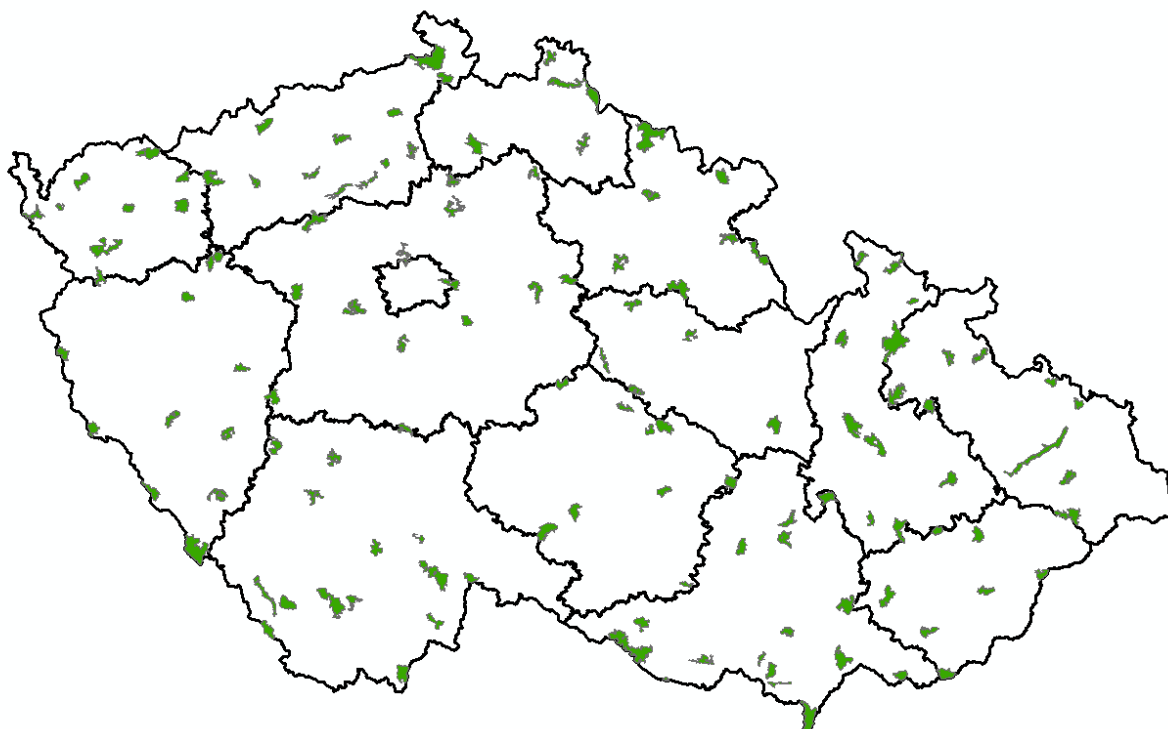
V České republice vznikla Síť národních geoparků, v níž se může ucházet o členství území s významným geologickým dědictvím. Jednotlivé geoparky si v rámci neformální sítě vyměňují zkušenosti a realizují společné projekty. Na území ČR se v roce 2023 vyskytovalo 11 certifikovaných národních geoparků, a to Český ráj, Egeria (v Karlovarském kraji), Železné hory (Chrudimsko), GeoLoc (Tachovsko), Kraj Blanických rytířů (Vlašimsko), Podbeskydí (Štramberko), Ralsko, Vysočina (Telčsko) a Broumovsko, Barrandien (část Prahy, Středočeského a Plzeňského kraje) a Královská Šumava v okolí Železnorudska a Kašperských Hor (MŽP [online] 2023, ÚSOP [online] 2023).

3.8.7 Územní systém ekologické stability

Dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je pro zajištění obecné ochrany přírody důležité vytvoření územního systému ekologické stability (ÚSES), který zahrnuje takzvaně ekologicky stabilní, tedy přírodní nebo přírodě blízké části krajiny a tvoří prostor pro výskyt, rozmnožování a migraci širokého spektra druhů organismů. ÚSES se skládá z **biocenter, biokoridorů a interakčních prvků** a je vymezen na **nadregionální, regionální a lokální úrovni**.

Hlavním smyslem ÚSES je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb. Cílem územních systémů ekologické stability je zejména:

- vytvoření sítě relativně ekologicky stabilních území ovlivňujících příznivě okolní, ekologicky méně stabilní krajinu,
- zachování či znovuoobnovení přirozeného genofondu krajiny,
- zachování či podpoření rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev (biodiverzity).

Obrázek 44: Konceptní vymezení nadregionálních biocenter. Zdroj: AOPK ČR [online] 2023.

V roce 2017 byla zpracována nová metodika vymezení ÚSES (Bínová et al. 2017), dostupná na webových stránkách MŽP. Dle AOPK ČR však nenaplnila očekávání biologů a ekologů, kteří očekávali změnu důrazu z kritéria potenciální vegetace na kritérium aktuální stav, v rámci kterého by mohla být chráněna cenná společenstva a lokality ohrožených druhů rostlin a živočichů. Vhodná by proto byla změna metodiky postavená na datech a podkladech odborníků ochrany přírody.

3.8.8 Významné krajinné prvky

Významné krajinné prvky jsou ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které jsou zákonem chráněny před jejich ničením a poškozováním (jedná se o lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy, ale i vybrané charakteristické antropogenní prvky krajiny (nádrže). Dále jsou jimi jiné části krajiny, které jako významný krajinný prvek zaregistruje orgán ochrany přírody, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Jejich rozsah je významný, jsou důležitou složkou obecné ochrany přírody.

3.8.9 Zvláště chráněné druhy a invazní druhy

Chráněné druhy (dělicí se na kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené) jmenuje příloha zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále ZOPK), vyhláška č. 395/1992 Sb., v platném znění, vyhláška MŽP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady zmíněného zákona. Současný systém druhové ochrany pochází z konce 80. let. Od té doby se až na nezbytné úpravy v souvislosti s přistoupením ČR do EU prakticky nezměnil. Stejně tak nedošlo k větším změnám ani v případě seznamů zvláště chráněných druhů, které jsou na základě zákona stanovovány prostřednictvím vyhlášky. V současnosti MŽP připravuje změnu ZOPK včetně úpravy seznamu zvláště chráněných druhů.

Lze předpokládat výběr druhů na základě tzv. červených seznamů, seznamu druhů zasluhujících si pozornost, ať už z důvodu výjimečnosti, zranitelnosti, populačního úbytku aj. Jedná se o aktualizované seznamy pro jednotlivé taxony. Červené seznamy slouží k objektivnímu posouzení stupně ohrožení

druhů na určitém území. V České republice byly zatím zpracovány Červené seznamy cévnatých rostlin, mechorostů, lišejníků, hub (makromycetů), bezobratlých a obratlovců, na kterých se podílely jak odborné instituce, tak nevládní organizace. Červené seznamy nejsou sice právně závazné, ale jsou hlavním podkladem pro vytváření vyhlášek o chráněných rostlinách, a v některých případech i v případě rozhodování orgánů ochrany přírody.

V **červených seznamech** z roku 2017 bylo mezi kriticky ohrožené, ohrožené či zranitelné druhy řazeno 908 druhů cévnatých rostlin, 162 druhů obratlovců (16 druhů obojživelníků, 7 druhů plazů, 25 druhů mihulí a ryb, 99 druhů ptáků a 15 druhů savců) a přes 3 300 druhů bezobratlých, s výjimkou menších skupin, jmenovitě např. pavouků, kteří mají vlastní červený seznam z roku 2015 s 363 druhy. U obratlovců a některých skupin bezobratlých byl však i v roce 2017 zjištěn vysoký počet ohrožených druhů a v případě obojživelníků se trend dokonce zhoršil. Velký podíl ohrožených druhů lze nalézt mezi plazy, rybami a mihulemi, ptáky, denními motýly a listorohými brouky, což ukazuje na hlavní problémy v české krajině, kterými jsou velké množství nevhodně upravených vodních toků, na mnoha místech nedostatečná, byť stále se zlepšující kvalita vod, a také celková uniformita mnoha míst české krajiny. Velké množství ohrožených druhů rostlin a živočichů se vyskytuje v pohraničních oblastech, kde se nachází řada chráněných území v ČR, a v panonské oblasti (jižní Morava).

Za účelem stabilizace některých vybraných ohrožených druhů jsou přijímány **záchranné programy** obsahující aktivní ochranná opatření. Záchranné programy v minulosti proběhly pro hořec jarní (ukončen již v roce 2012), záchranné programy probíhají pro hořeček mnohotvarý český (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*), hořeček nahořklý a hořeček drsný Sturmův (*Gentianella amarella*, *Gentianella obtusifolia* subsp. *Sturmiana*), hvozdík písečný český (*Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus*), koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*), matiznu bahenní (*Angelica palustris*), rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus*), připravuje se program pro snědek pyrenejský kulatoplodý (*Ornithogalum pyrenaicum* subsp. *sphaerocarpum*). Záchranné programy běží pro tyto živočichy: hnědásek osikový (*Euphydrias maturna*), perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*), sysel obecný (*Spermophilus citellus*), sýček obecný (*Athene noctua*), užovka stromová (*Zamenis longissimus*), krasec dubový (*Eurythya quercus*). V přípravě jsou programy pro dropa velkého, raka kamenáče, raroha velkého a ropuchu krátkonožou.

Populace původních druhů rostlin a živočichů i jednotlivá cenná společenstva v ČR jsou ohrožena šířením geograficky nepůvodních druhů, zejména pak druhů invazních. Z celkového počtu 1 576 **nepůvodních druhů rostlin**, které se vyskytují, či byly zaznamenány na území ČR, je za invazní považováno 75 druhů. Mezi nejrozšířenější invazní druhy rostlin patří např. bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*), borovice vejmutovka (*Pinus strobus*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*), netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), vlčí bob mnoholistý (*Lupinus polyphyllus*), zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*) aj.

Z celkového počtu 595 **nepůvodních druhů živočichů** vyskytujících se na území České republiky je a invazní považováno 113 druhů. Mezi nejvýznamnější invazní druhy živočichů patří karas stříbřitý (*Carassius gibelio*), mýval severní (*Procyon lotor*), norek americký (*Neovison vison*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*), psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonoides*), rak pruhovaný (*Orconectes limosus*), rak signální (*Pacifastacus leniusculus*), střevlička východní (*Pseudorasbora parva*) a želva nádherná (*Trachemys scripta*).

Nejvyšší počet invazních druhů se na území ČR vyskytuje podél vodních toků a různých komunikací, které usnadňují jejich šíření. Zvýšený počet invazních druhů je evidován taktéž v lidských sídlech a jejich okolí. Z geografického hlediska se vysoký počet invazních druhů vyskytuje v severopanonské podprovincii (území jižní Moravy), kde se zároveň vyskytuje vyšší množství ohrožených druhů rostlin a živočichů.

Od 1. 1. 2022 jsou do národní legislativy implementována evropská nařízení č. 1143/2014 a č. 708/2007, především do ZOPK, kde je právní regulace nepůvodních a invazních druhů řešena ve 3 úrovních:

- Regulace nepůvodních druhů obecně
- Regulace cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře
- Regulace invazních nepůvodních druhů z unijního seznamu (aktuálně 66 druhů).

(Zdroj: AOPK ČR [online], CENIA 2022, ISOP [online] 2023, MŽP [online] 2023).

3.8.10 Fragmentace krajiny

Jedná se o ztrátu původních kvalit biotopů a jejich propojenosti, přeměnu dříve souvislých ploch na mozaiku ploch menších, které jsou často vzájemně izolované a pozměněné. Fragmentace způsobuje, že krajina přestává být propojená a volný pohyb živočichů je tak těžší. Pokud by propojení mezi oblastmi výskytu zaniklo úplně, může to znamenat zánik dokonce celých populací druhů na našem území. Proto je nutné chránit alespoň minimální prostor, který zajistí funkční propojení jednotlivých území.

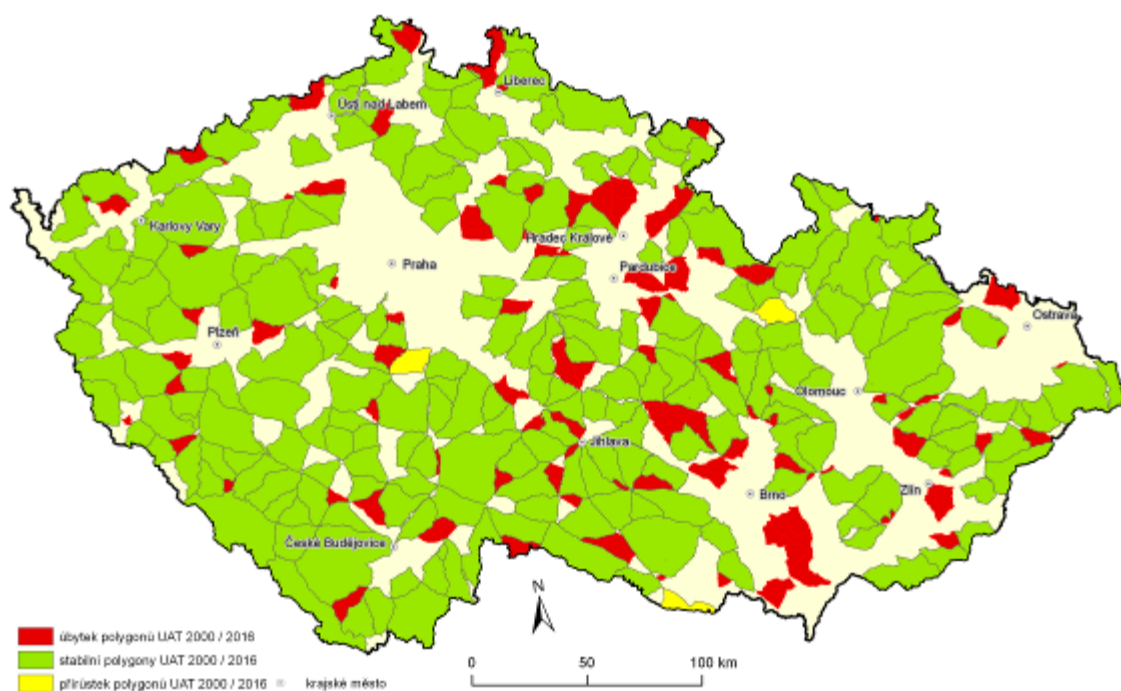
Při fragmentaci krajiny dochází jednak k přímému záboru přirozených stanovišť jednotlivých druhů organismů a jednak k přerušení funkčně propojených ekosystémů, což znesnadňuje migraci organismů. Tyto negativní procesy mají dopady jak na jednotlivé populace druhů, tak i na ekosystémy jako celky, které poskytují služby nezbytné pro lidskou společnost.

Bariéry, které způsobují fragmentaci krajiny, představují dopravní a technické liniové stavby (především elektrické vedení pro ptáky a netopýry, větrné parky pro tahy ptáků), rozsáhlé zastavěné a oplocené areály a také příčné překážky ve vodních tocích (vodní živočichové).

Během období 2000-2016 klesla rozloha **nefragmentované krajiny** o 11,7 % z 54,1 tis. km² (68,6 % celkové rozlohy ČR) na 50 tis. km² v roce 2010 (63,5 %) a dále na 47,8 tis. km² (60,6 % území) v roce 2016. Podle prognóz (jen na základě dopravy) bude proces fragmentace krajiny i nadále pokračovat a v roce 2040 bude podíl nefragmentované krajiny dosahovat pouze 53 %.

Nejvyšší fragmentace krajiny v rámci ČR je zaznamenána v krajích Středočeském, Jihomoravském a Moravskoslezském. Vysoký nárůst fragmentace je způsoben rozšiřováním zastavěných ploch v důsledku pokračující urbanizace území, zejména městských aglomerací, a v důsledku rozvoje dopravní infrastruktury, zahrnující zejména výstavbu městských okruhů, rychlostních a dálničních komunikací. Naopak mezi kraje s nejvyšší rozlohou nefragmentovaných ploch se řadí Plzeňský kraj a Jihočeský kraj, kde je vlivem členitějšího reliéfu a větší plochy velkoplošných chráněných území nižší hustota osídlení, a tím i nižší potřeba dopravní obslužnosti.

Na základě výsledků realizovaného Sčítání dopravy 2016 byla nově v roce 2017 Dostálem a kolektivem vytvořena aktualizace map popisující fragmentaci krajiny dopravní infrastrukturou pomocí indikátoru UAT (Unfragmented Area by Traffic), který byl navržen pro území SRN Gawlakem (2001) a do českých podmínek adaptován Andělem et al. (2010). Metoda UAT je založena na vymezení oblastí, které považujeme za nefragmentované dopravou. Ty jsou definovány jako území, ohraničená více kolejnými železnicemi nebo silnicemi s průměrnou denní intenzitou automobilové dopravy vyšší než 1 000 vozidel za den, která mají rozlohu větší než 100 km². Negativní trend zvyšování míry fragmentace v letech 2000 až 2016 je patrný z obrázku níže. Z něj jsou patrné výraznější úbytky nefragmentované krajiny na jižní Moravě, v oblasti Hradce Králové a Pardubic i jinde. Současně však platí, že nové dopravní stavby díky procesu EIA většinou splňují požadavky na zachování průchodnosti krajiny dané např. metodikou AOPK (dle Anděl et al., 2005). Na území ČR je evidováno 23 ekoduktů, na kterých je při běžných prohlídkách sledována přítomnost pobyťových stop zvířat.

Obrázek 45: Změna fragmentace krajiny v letech 2000 až 2016 znázorněná pomocí metody UAT.
Zdroj: Dostál et al. 2017.

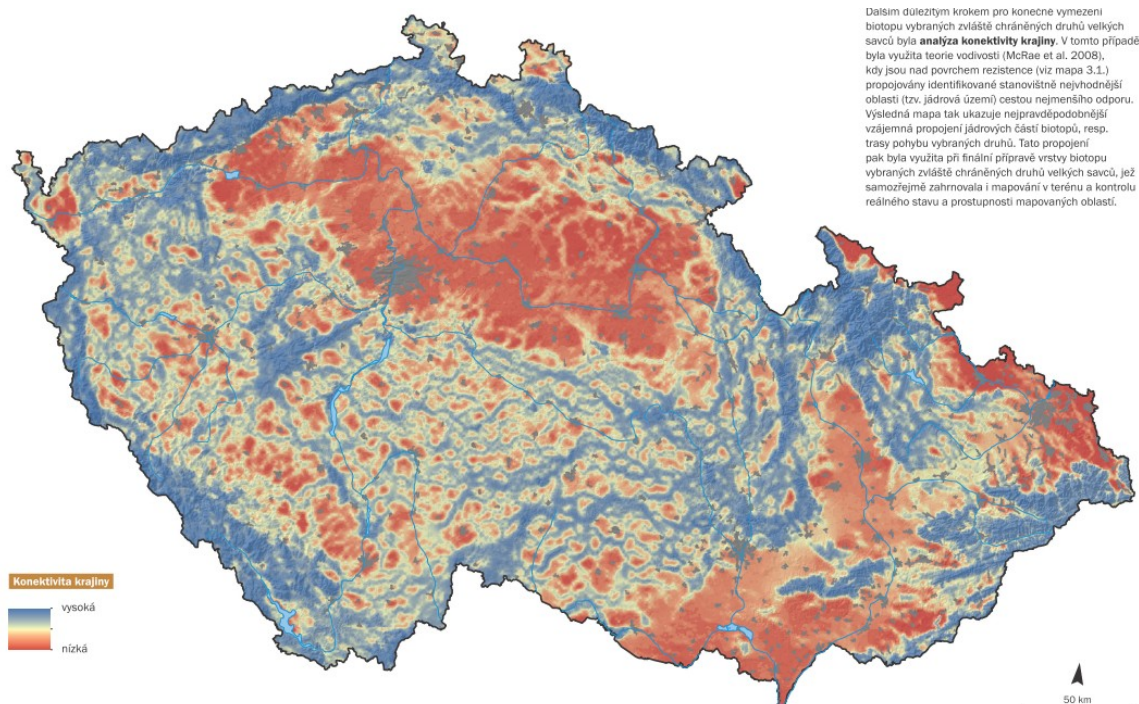
Pozn.: UAT - Unfragmented Areas by Traffic - oblasti nefragmentované dopravou

Nástroj, kterým lze bránit postupující fragmentaci území, je **ochrana ekologické sítě ČR**. Jedná se o soustavu dostatečně velkých (reprezentativních) jádrových oblastí, obvykle se zvýšenou biodiverzitou (zejména druhovou bohatostí a rozmanitostí biotopů), vzájemně funkčně propojených cestami či nášlapnými kameny – menšími územími, které svým charakterem umožňují dočasný výskyt druhů i mimo jádrová území a umožňují tak jejich přesun krajinou. Může se jednat o plochy a prvky s různou formou ochrany a péčí (ZCHÚ, soustava Natura 2000, lokality výskytu zvláště chráněných druhů s národním významem, mokřady mezinárodního a národního významu, významné krajinné prvky, přírodní biotopy, ÚSES, ale i přírodě bližší plochy a prvky než okolní silně antropogenně ovlivněné prostředí). (Zdroj: AOPK ČR [online] 2023; CENIA 2022; Dostál et al. 2017; Pešout, P., Hošek, M. 2012).

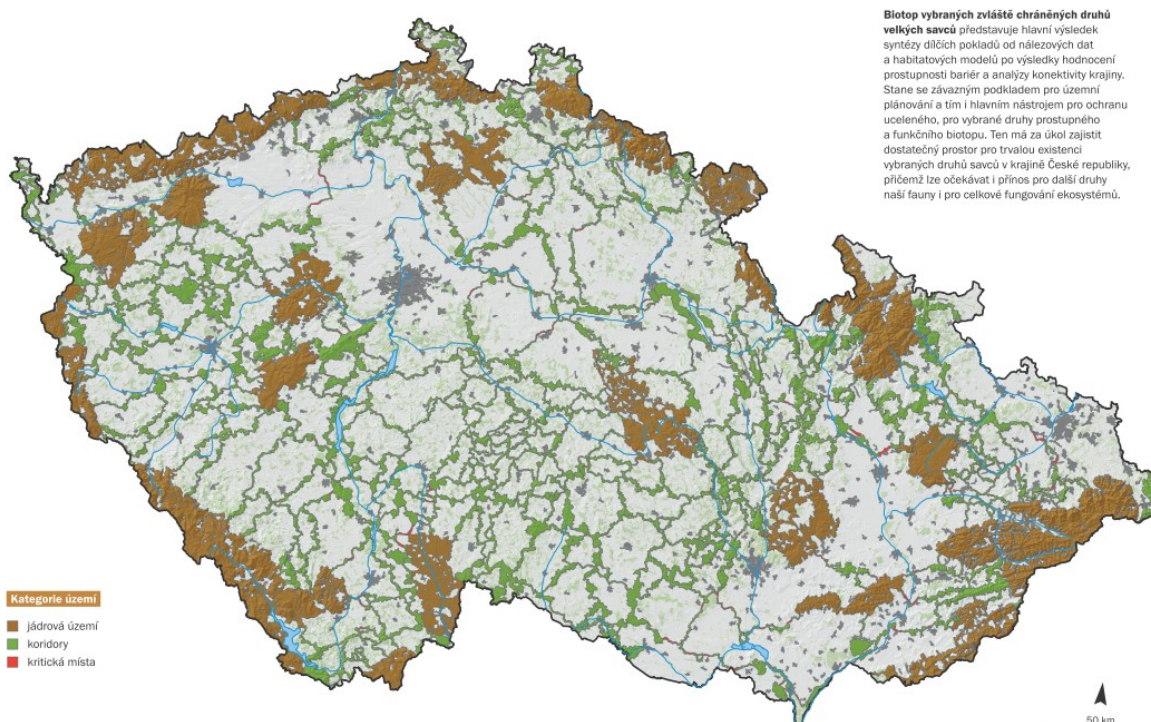
3.8.11 Migrační prostupnost krajiny

Pro zajištění prostupnosti krajiny pro vybrané zvláště chráněné druhy velkých savců (vlk, rys medvěd, los) byla v roce 2017 v rámci projektu Komplexní přístup k ochraně fauny terestrických ekosystémů před fragmentací krajiny v ČR (AOPK ČR 2017) vymezena polygonová síť Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, která je poskytována AOPK ČR jako podklad pro územní plánování v rámci územně analytických podkladů. Tato síť zahrnuje jádrová území (potenciální výskytu druhu), migrační koridory (nejkratší a nejpravděpodobnější spojnice migrace) a kritická místa migrace – stávající bariéry na migračních koridorech bránících efektivní migraci jedinců druhu. Ochrana těchto druhů s velkými prostorovými nároky znamená ochranu i pro jiné lesní druhy.

Výše uvedený projekt poukázal a zabýval se také ochranou druhů nelesních ekosystémů, tedy druhů spojených se zemědělsky obhospodařovanou krajinou. Poukázal na nutnost ochrany konektivity zemědělské krajiny a vhodnost způsobu zemědělského obhospodařování na základě monitoringu populací ohrožených druhů – individuálních potřeb druhu na biotop a při překonání bariér. Zvláště se zabýval ochranou semiakvatických druhů živočichů (bobr evropský, vydra říční), obojživelníky, plazy a ptáky.

Obrázek 46: Model konektivity krajiny pro vybrané druhy. Zdroj: AOPK ČR 2017.

Obrázek 47: Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Zdroj: AOPK ČR 2017.

V rámci projektování silnic a dálnic je technickými podmínkami Ministerstva dopravy TP 180 „Migrační objekty pro zajištění průchodnosti dálnic a silnic pro volně žijící živočichy“ zavedena povinnost zpracování tzv. migračních studií. Jsou požadovány 4 úrovně řešení:

- Strategické migrační studie – migrace na úrovni celostátních koncepcí a SEA,
- Rámcové migrační studie – základní průchodnost záměrů na úrovni EIA,
- Detailní migrační studie – konečné umístění a technické parametry objektů na úrovni DÚR,
- Rozpracování technických detailů na úrovni DSP.

Nezbytné je však také zprůchodňovat stávající frekventované silnice a železniční koridory.

V ČR byl na základě rekonstrukce historických areálů doložen výskyt 12 druhů ryb, které migrovaly mezi mořským a říčním prostředím. Z nich jsou v současnosti na území ČR evidovány pouze 2 druhy, a to úhoř říční (*Anguilla anguilla*) a losos obecný (*Salmo salar*). K intenzivním úpravám vodních toků docházelo především v 19. a 20. století v souvislosti s industrializací krajiny a zvýšenými nároky na využívání vodních zdrojů. Hlavními vlivy, které fragmentaci vodních toků způsobují, jsou vodní nádrže (vzdutí a akumulace vod), příčné objekty (na tocích ČR více než 6 600 příčných objektů s výškou nad 1 metr, přičemž počet nižších migračních překážek není přesně znám a bude řádově vyšší), nevhodně provedené úpravy vodních toků (protipovodňová opatření), odběry vod a jejich znečištění.

V roce 2020 byla aktualizována Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR. K roku 2020 bylo na 34 „konceptních“ vodních tocích identifikováno celkem 798 příčných překážek. Navržena byla výstavba 161 rybích přechodů, dosud bylo realizováno 22 opatření – 12 rybích přechodů a 10 jiných opatření k obnově migrace v toku. (Zdroj: AOPK ČR 2017, CENIA 2021, MŽP 2020).

Obrázek 48: Stav migrační prostupnosti vymezených migračně významných vodních toků v ČR.
Zdroj: MŽP 2020.

3.8.12 Staré ekologické zátěže

Za starou ekologickou zátěž (SEZ) se považuje závažná kontaminace horninového prostředí, podzemních nebo povrchových vod, ke které došlo nevhodným nakládáním s nebezpečnými látkami v minulosti (jedná se například o ropné látky, pesticidy, PCB, chlorované a aromatické uhlovodíky, těžké kovy a podobně). Tento závažný stav byl způsobem používáním k životnímu prostředí nešetrných, ale ve většině případů povolených technologií a chemických látek. Nejedná se o produkt současných činností ani současných havarijních stavů.

Kontaminovaná místa jsou rozmanitého charakteru – jedná se o skládky odpadů, průmyslové a zemědělské areály, drobné provozovny, nezabezpečené sklady nebezpečných látek, bývalé vojenské základny, území postižená těžbou nerostných surovin nebo opuštěná a uzavřená úložiště těžebních odpadů představující závažná rizika. V roce 2019 došlo ke spojení původní databáze SEKM se seznamem Územně analytických podkladů a dále s ostatními databázemi jiných resortů, které evidovaly staré ekologické zátěže, resp. kontaminovaná místa, ve své působnosti. Do databáze byly rovněž

přidány indicie o potenciální přítomnosti kontaminovaného místa, které byly vytipovány CENIA v rámci projektu NIKM ze studia mapových podkladů z dálkového průzkumu Země.

SEZ jsou tedy projevem negativních důsledků hospodářské činnosti, a proto je potřeba zabývat se řešením následků, zejména rekultivací a sanací dotčených lokalit. V České republice bylo v roce 2022 v Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM3) registrováno 10 156 **kontaminovaných míst** (schválených lokalit). Nejvíce těchto lokalit se nachází ve Středočeském kraji, ve kterém se k roku 2023 nachází 28 lokalit s prioritou pro sanaci (index A3) a 1027 lokalit s prioritou pro průzkum (index P4).

Lokality jsou rozříděny podle rizika. Lokality, kde je potvrzeno aktuální neakceptovatelné zdravotní riziko vyplývající z kontaminace lokality při jejím současném způsobu využívání nebo je potvrzeno šíření kontaminace hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika, jsou označeny indexem A3. Těchto schválených lokalit je na území ČR k roku 2023 142. V případě těchto lokalit je nutnost bezodkladného nápravného opatření.

Za období 2010–2021 byly při splnění podmínek nápravných opatření ukončeny sanace 2 172 lokalit starých ekologických zátěží a dalších 200 nápravných opatření bylo ukončeno v nevyhovujícím stavu (např. z důvodu nedostatku finančních zdrojů, nepředpokládaného většího rozsahu kontaminace, nově zjištěných skutečností apod.). Sanace SEZ jsou financovány zejména z prostředků Ministerstva financí (tzv. „Ekologické smlouvy“), z finančních prostředků jednotlivých rezortů a z evropských fondů čerpaných prostřednictvím operačních programů, především pak z Operačního programu Životní prostředí.

I přes nespornou prospěšnost a značný rozsah již provedených nápravných opatření zůstává v ČR stále velké množství (řádově tisíce) starých ekologických zátěží, u nichž není znám rozsah rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, anebo jsou tato rizika natolik závažná, že je nezbytné jim věnovat zvýšenou pozornost a snažit se směřovat více finančních prostředků do jejich sanace. Jedině tak je možné počet starých ekologických zátěží v ČR snížit, a tím omezit i další potenciální kontaminaci lokalit. (Zdroj: CENIA 2022; MŽP [online]; MŽP, 2020b).

3.8.13 *Brownfields*

Problematicke brownfieldů je v České republice věnována pozornost od konce devadesátých let, s dvacetiletým odstupem od vyspělých zemí světa. Následkem transformací hospodářství zůstaly na řadě míst opuštěné průmyslové, vojenské nebo zemědělské areály, výrobní haly, skladištní a dopravní plochy atd., které představují závažný problém pro udržitelný rozvoj obcí, měst i regionů. Zároveň se v regeneraci těchto nemovitostí skrývá velký rozvojový potenciál, který se však často neobejde bez iniciativy a podpory ze strany státu a veřejného sektoru. Veřejné zásahy jsou o to nutnější, pokud se jedná o území se sociálními a ekologickými problémy. Z daného důvodu existuje Národní strategie regenerace brownfieldů 2019–2024, jejímž cílem je vytvoření vhodného prostředí pro rychlou a efektivní realizaci regeneračních projektů a prevenci vzniku nových brownfieldů.

Podstatná pro realizaci strategie je důkladná evidence lokalit, které odpovídají definici brownfieldu: nemovitost (území, areál, pozemek, objekt), která je nevyužívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfield nelze vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace. Tato evidence je v tzv. Národní databázi brownfieldů. V současné době eviduje na 3 565 lokalit, z nichž více než 450 je publikováno na webu <https://www.brownfieldy.cz/>.

V rámci přípravných prací na národní strategii byl zpracován dokument Analýza podmínek regenerací brownfieldů v letech 2007–2014, podle níž se podařilo regenerovat až 15 % ploch brownfieldů v rámci tržních mechanismů nebo s využitím veřejné podpory. Přesto velká část z původně odhadovaného počtu 10 000 – 12 000 brownfieldů zůstává nevyužita a nové brownfieldy opět vznikají.

Ze zkušeností krajů a měst, které se aktivně zabývají podporou regenerací brownfields, vyplývá, že největšími překážkami znovuvyužití brownfields jsou majetkoprávní vztahy, finanční náročnost revitalizace, kontaminace lokalit a konkurence nabídky ploch připravených na zelené louce. Investoři vnímají jako další překážky časový horizont a nedostupnost úvěrů pro projekty regenerací. Specifickými překážkami projektů regenerací jsou plánovací a povolovací procesy a oceňování nemovitostí typu

brownfields. Spekulativní zájmy a následky privatizačních procesů mohou být příčinou překážek regenerací. (Zdroj: MPO, CzechInvest 2019; CzechInvest [online] 2023).

3.9 ZEMĚDĚLSKÝ A LESNÍ PŮDNÍ FOND

3.9.1 Zemědělský půdní fond

ČR je zemí s vysokým podílem orné půdy na celkové rozloze státu (k červenci 2023 celkem 30,6 %). Převládá lesozemědělská a zemědělská krajina.

Zemědělská půda tvořila k 31. 12. 2022 celkem 4 197 tis. ha (tj. 53,2 % celkové rozlohy půdního fondu), **nezemědělská půda** (lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy) 3 691 tis. ha (46,8 %). V rámci zemědělské půdy má nejvyšší podíl orná půda (69,4 %) a trvalé travní porosty (24,7 %), zbývající zemědělskou půdu tvoří zahrady, ovocné sady, vinice a chmelnice. Největší podíl zemědělské půdy se nacházel (květen 2023) v krajích Středočeském (15,7 %), Jihočeském (12,1 %), kraji Vysočina (10,3 %) a Jihomoravském (10,1 %).

Dlouhodobým trendem na území celé České republiky je snižování výměry **zemědělské půdy** (od roku 2010 do 2022 o 36 877 ha), především orné půdy. **Orná půda** se nejhojněji vyskytuje v nížinných oblastech podél velkých řek (střední a dolní tok Labe, Ohře, Vltavy, jižní část Ústeckého kraje, severní a severovýchodní část kraje Středočeského). Z celkového úbytku orné půdy (meziročně v letech 2021 a 2022 ubylo 11,2 tis. ha) bylo na TTP přeměněno 6,3 tis. ha. Závažnější (nevratnou) příčinou úbytku orné (zemědělské) půdy je zástavba. Od roku 2010 vzrostla výměra zastavěných a ostatních ploch (skladištní prostory, pozemky určené k dopravě, rekreační plochy u chat apod.) o 7,7 tis. ha. Za rok 2022 došlo k největšímu úbytku orné půdy na úkol zastavěných a ostatních ploch v Jihomoravském kraji, tradičním zemědělském kraji (373,1 ha). Výstavbou dopravní infrastruktury včetně ostatních dopravních ploch bylo k roku 2022 v ČR celkem zabráno 277 tis. ha., za rok 2022 cca 700 ha. (Zdroj: ČSÚ [online], 2023; ČÚZK 2023).

3.9.1.1 Eroze půdy

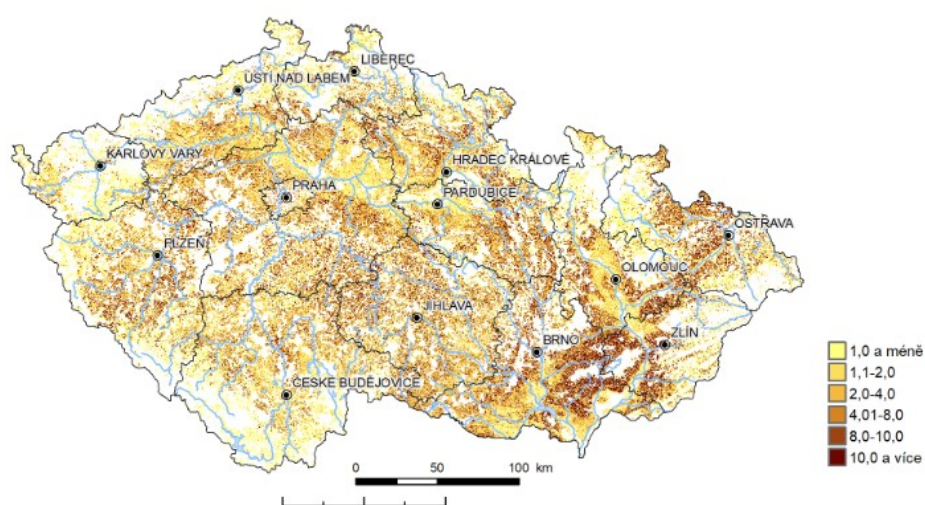
Eroze je v přirozených podmínkách pozvolně probíhající proces, který je kompenzován zvětráváním substrátu a tvorbou nové půdy. Působením člověka je tento proces výrazně urychlený, v případě pěstování erozně nebezpečných plodin (např. kukuřice) až tisícinásobně. Takovou rychlost eroze nedokáží velmi pomalé půdotvorné procesy vyvážit (odhaduje se, že doba vzniku vrstvy 1 cm půdy se v klimatických podmínkách ČR a střední Evropy pohybuje kolem 100 let). Nadměrný úbytek půdních částic vlivem eroze může vést ke snížení mocnosti ornice, popřípadě k likvidaci celé orniční vrstvy. Na silně erodovaných půdách dochází ke snížení hektarových výnosů až o 75 % a ke snížení ceny půdy až o 50 %. Kromě pěstování erozně nebezpečných plodin vede ke zrychlené erozi také malé množství organické hmoty v půdě, absence krajinných prvků, zatravněných pásů či teras, scelenost pozemků, rozsáhlé monokultury plodin, obhospodařování půdy bez ohledu na svažitost pozemků apod. Zvyšování míry eroze je podmíněno také častějším výskytem extrémních klimatických jevů.

Nevhodné oseední postupy a obhospodařování těžkou technikou způsobují zvýšenou míru eroze a utužování půdy. Důsledkem je snížená schopnost půdy vsakovat vodu, urychlený povrchový odtok, zanášení vodních toků, zmenšení mocnosti ornice nebo omezení vývoje rostlin. Nesprávné postupy v konvenčním hospodaření, využívající minerální hnojiva a přípravky na ochranu rostlin v nepřiměřeném množství nebo v nevhodném období, často vedou ke znečištění podzemních a povrchových vod, poklesu biodiverzity půdních mikroorganismů, a tím i kvality půdy. Základem protierozních opatření je zpomalení povrchového odtoku a jeho transformace na odtok podzemní, bezpečnější odvedení povrchových vod z povodí, zachytávání smyté zeminy, retence vody v krajině, ochrana intravilánu obcí a komunikací před důsledky eroze půdy a snížení rychlosti větru a jeho škodlivých účinků. K tomu slouží soubor opatření organizačních, agrotechnických a technických.

Půda je v klimatických podmínkách ČR ohrožena vodní a větrnou erozí. Na území ČR je potenciálně ohroženo 51,7 % zemědělské půdy **vodní erozí**, z toho 15,6 % erozí extrémní, např. v oblastech lemujičích moravské úvaly a v pahorkatinách a vrchovinách ČR. Vodní eroze ohrožuje zejména svrchní

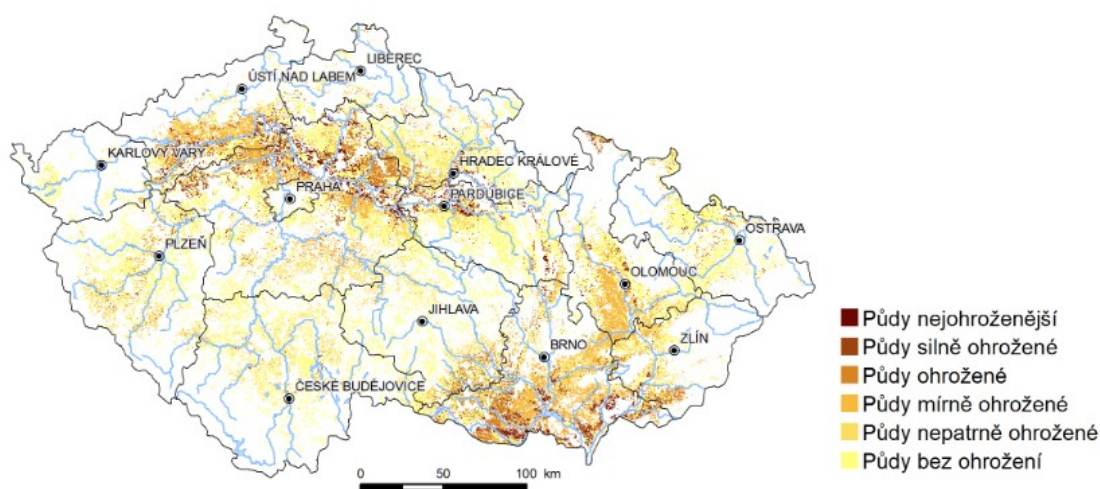
(nejúrodnější) části půdy (ornice) odnosem půdních částic a jejich ukládáním na jiných místech, tzv. smyvem. Kromě ztráty půdy způsobuje smyv půdních částic také znečištění povrchových vod a zanášení vodních nádrží. **Větrná eroze** působí na zemědělskou půdu podobně jako vodní eroze a její příčiny jsou také podobné (nadměrná velikost pozemků s jedním druhem plodiny, chybějící větrolamy – aleje, remízy atd.). Vzhledem k probíhající klimatické změně lze předpokládat, že do budoucna bude nebezpečí větrné eroze vzrůstat. Větrnou erozí bylo v roce 2021 potenciálně ohroženo 36,6 % zemědělské půdy a z toho 4,5 % představovaly půdy nejohroženější, které se nacházejí zejména na jižní Moravě a v Polabí.

Rámcový způsob hospodaření, zabraňující další erozi půdy, je doporučen u 53,4 % hodnocené výměry zemědělské půdy. Na zbylé ploše zemědělské půdy (46,6 %) lze hospodařit bez omezení. V roce 2021 bylo na území ČR evidováno celkem 271 erozních událostí. Převážná část erozních událostí nastává u dílů půdních bloků bez aplikovaných půdoochranných technologií, a především na půdách bez pokryvu s dosud nezapojeným porostem plodiny.

Zdroj dat: VÚMOP, v.v.i.

Obrázek 49: Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí vyjádřená dlouhodobým průměrným smyvem půdy G v ČR [$\text{t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$], 2018. Zdroj: MŽP [online] 2023.

Zdroj dat: VÚMOP, v.v.i.

Obrázek 50: Potenciální ohroženost zemědělské půdy větrnou erozí v ČR, 2022. Zdroj: MŽP [online] 2023.

Šetrným a státem podporovaným způsobem zemědělství je ekologické zemědělství, bez aplikace minerálních hnojiv a chemických přípravků na ochranu rostlin. Ekologické zemědělství významně přispívá k ochraně povrchových i podzemních vod, má příznivý vliv na půdní mikroorganismy, zvyšuje biologickou rozmanitost a ekologickou stabilitu krajiny včetně protierozního působení. V současné době v ekologickém zemědělství výrazně převažují trvalé travinné porosty. Přes rozvoj ekologického zemědělství v ČR významně převládá konvenční způsob hospodaření.

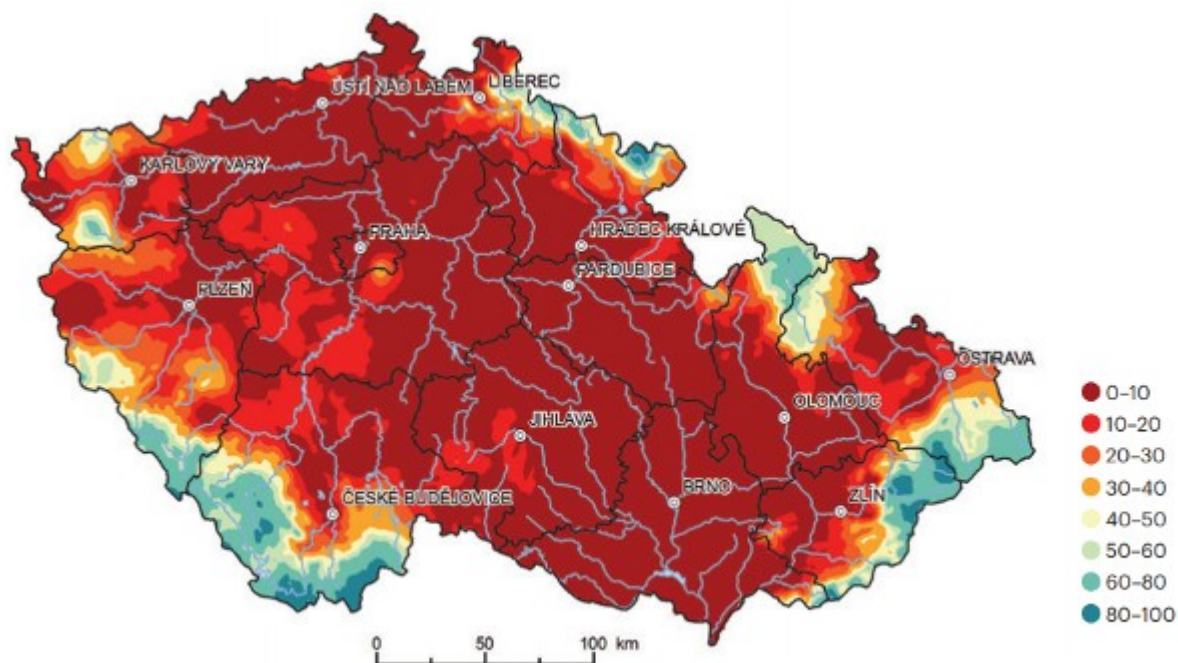
Kromě eroze lze za významné formy degradace půd v ČR uvést **acidifikaci, dehumifikaci, utužení, či zasolování půd**, v jejichž důsledku dochází ke snížení produkčních i ekologických funkcí území. Snižuje se infiltrace v daném území, mění se pH půdy. Příčinou těchto jevů je intenzifikace zemědělství v minulosti či nesprávné hospodaření v zemědělské výrobě v současnosti, za spoluúčasti klimatických změn.

3.9.1.2 Zemědělské sucho

V měsících se podmínkách klimatu (nedostatek srážek ve vegetačním období, vysoké teploty, výpar) je nezbytné zachovávat přirozené zdroje povrchových a podzemních vod a sledovat jejich kvalitu. Potřebné je monitorovat odběry vody pro lidskou potřebu, ať již se jedná o využití vody jako pitné, či o využití vody právě pro zemědělství, energetiku atd., a to obzvláště v územích, kde může být ohrožena udržitelnost vodních zdrojů směrem do budoucna. Pro předcházení nebo alespoň zmírnění průběhu sucha je zásadní zvyšování retence vody v krajině.

Rok 2018 byl na území ČR nejteplejší v dosavadní historii pozorování a zároveň byl i výrazně suchý. Kombinace vysokých teplot a nedostatku srážek, která byla umocněna tím, že rok 2018 byl již pátým suchým v řadě, vedla k rozvoji extrémních projevů hydrologického a půdního sucha, a to téměř ve všech krajích ČR. Dlouhodobé sucho mělo zásadní vliv na stav povrchových a podzemních vod (na mnohých místech byla dosažena odtoková a stavová minima) a na sektory zemědělství, lesnictví a vodního hospodářství.

Do konce června 2018 poklesly hodnoty půdní vláhlosti na většině území ČR pod 50 % využitelné vodní kapacity (VVK), v zemědělských oblastech jižní Moravy a Hané i pod 30 % VVK, značící již výrazný vodní stres pro rostliny. V průběhu července a srpna pokles zásob půdní vláhlosti pokračoval a na konci srpna dosáhl na většině území s výjimkou horských poloh kritických hodnot pod 10 % VVK. Z hlediska srovnání s dlouhodobým průměrem byly ke konci léta 2018 hodnoty dostupné zásoby vody v půdě na drtivě většině území ČR pod 20 % dlouhodobého normálu 1961-2010, jednalo se o silně podnormální stav. Ke zlepšení situace na Moravě došlo v průběhu září, naopak situace v Čechách, hlavně v severní polovině, zůstala beze změny s kriticky nízkými zásobami vody v půdě. I na Moravě zásoba vody v půdě během října opět poklesla, kdy na většině území ČR byly indikovány hodnoty pod 20 % VVK. K výraznému zlepšení situace začalo docházet až během prosince. Další prohlubování sucha je však v následujících letech znovu očekáváno. (Zdroj: CENIA 2019).

Datum 19. 8. bylo zvoleno z důvodu vrcholícího sucha.

Obrázek 51: Zásoba využitelné vody v půdě (VVK = 170 mm.m⁻¹) – aktuální stav modelované hodnoty ke dni 19. 8. 2018 [% VVK]. Zdroj: CENIA 2019.

Zemědělství patří mezi nejzranitelnější hospodářská odvětví s vážnými negativními dopady v případě výskytu sucha. Při porovnání vlivu sucha s ostatními hydrometeorologickými extrémy (povodně, holomrazy, krupobití, pozdní a časný mrazy, extrémní teploty atd.) v rámci střední Evropy i České republiky se tento jev řadí z hlediska hospodářských důsledků k nejvýznamnějším.

Mezi oblasti tradičně nejvíce a nejčastěji postižené zemědělským suchem patří okresy jižní Moravy a také některé okresy středních Čech. Významné epizody sucha se projevily i v okresech na střední Moravě – Olomouc, Prostějov či Přerov. Při hodnocení dopadů sucha se zřetelem na pokles výnosů dochází k největším meziročním poklesům v oblastech, které se vyznačují vysokou produkční úrovní (např. Haná). Je však třeba dodat, že v rámci okresů jižní Moravy či severozápadních Čech je sucho mnohem častější, čímž je následně snižována úroveň obvyklých výnosů, například v porovnání s Hanou za předpokladu stejných půdních podmínek. V takovýchto oblastech i velmi intenzivní epizoda sucha může mít relativně menší dopad z pohledu meziročního poklesu výnosů oproti regionálnímu průměru. Sucho ale neovlivňuje zemědělskou výrobu pouze přímo snížením výnosů, ale také degradaci půdního prostředí. Degradace (poškození) půdy znamená omezení či ztrátu schopnosti půdy plnit své přirozené funkce. Degradací faktory většinou nepůsobí izolovaně, ale vzájemně se kombinují a posilují. Zatímco na některé typy degradace má sucho větší vliv, zejména na větrnou erozi, dehumifikaci (tj. pokles obsahu organické hmoty v půdě) nebo desertifikaci, s jinými souvisí pouze okrajově (například s vodní erozí, která je usnadňována dehumifikací, k níž sucho přispívá). Sucho, resp. jeho dopady, mohou být často znásobeny způsobem hospodaření na půdě. (Zdroj: Brázdil et al. 2015).

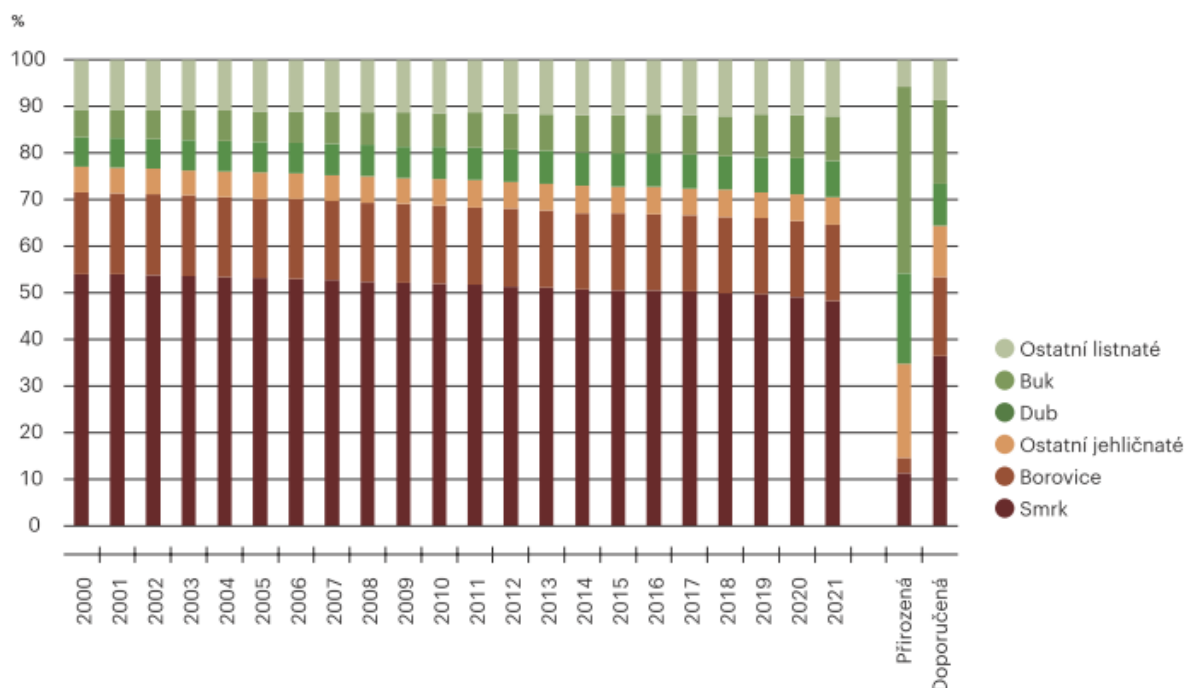
3.9.2 Lesní hospodářství

Současná dřevinná skladba lesů v ČR se od rekonstruované přirozené i doporučené skladby výrazně liší, a to zejména v důsledku plošného vysazování smrkových a borových monokultur v minulosti. Stejnověké monokultury jehličnanů, často nevhodného ekotypu, snižují biodiverzitu původních druhů a společenstev a jsou výrazně náchylnější na poškození v důsledku biotických i abiotických faktorů. Z hlediska stability lesních porostů by se v nižších polohách měly vyskytovat dubové a habrové lesy, které by s rostoucí nadmořskou výškou měly postupně přecházet v bukové a jedlové a v nejvyšších polohách pak ve smrkové porosty.

V posledních desetiletích je patrná cílená změna **druhové skladby** směrem k přirozenější struktuře lesních porostů daná častějším vysazováním listnatých dřevin na úkor jehličnanů. Tento proces je však velice pomalý a vyžaduje mnohaletou intenzivní snahu.

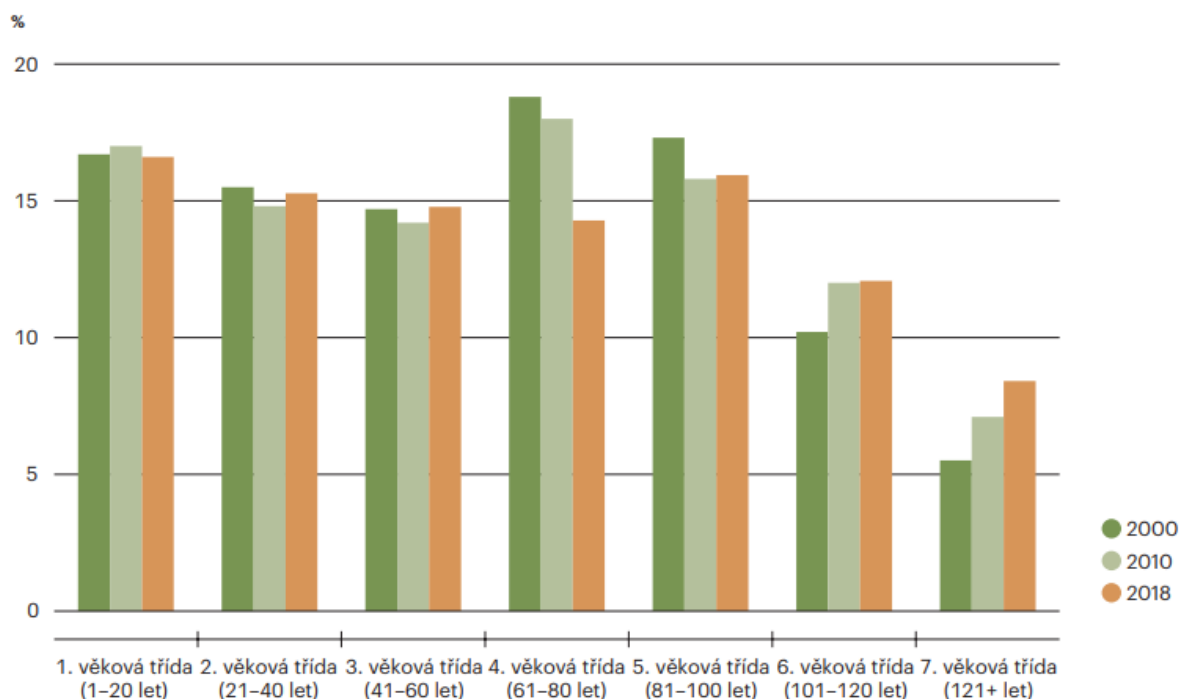
Celkový podíl listnatých porostů na celkové ploše lesů se od roku 2000 zvýšil z 22,3 % na 28,7 % v roce 2021. V roce 2021 bylo v rámci umělé obnovy zalesněno rekordních 21,2 tis. ha listnáči 19,5 tis. ha jehličnany, i když nejčastěji vysazovanou dřevinou byl stále smrk (12,1 tis. ha s podílem 24,2 %), následovaný bukem (9,8 tis. ha s podílem 24,2 %) a dubem (6,9 tis. ha s podílem 17,1 %). V rámci doporučené skladby se předpokládá zvýšení zastoupení listnatých dřevin na 35,6 %.

Nejvíce zastoupenou dřevinou v ČR je dlouhodobě **smrk**. Jeho podíl na celkové skladbě lesů v dlouhodobém horizontu stabilně klesá. Podíl **buku** na skladbě lesů je cíleně zvyšován, pomalejší nárůst byl zaznamenán také u **dubu**.

Obrázek 52: Druhová skladba lesů v ČR, rekonstruovaná přirozená a doporučená skladba [%], 2000–2021

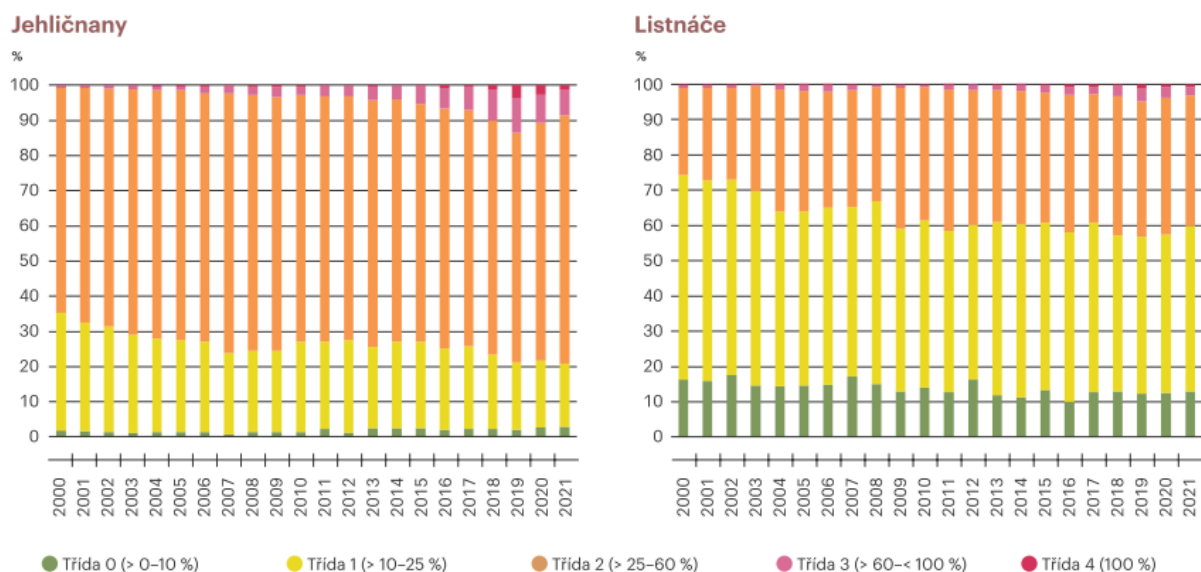
Věková struktura lesů v ČR je nerovnoměrná. Z hlediska trvalé udržitelnosti a vyrovnanosti těžebních možností (normality) mají porosty do 60 let menší plochu, než je žádoucí, a porosty starší mají plochu větší. Tento stav, který z hlediska ekonomického představuje riziko ztrát, je naopak velmi pozitivní z hlediska podpory biodiverzity. Lesní porosty vyššího věku totiž představují příznivé životní prostředí pro druhy vázané na ekosystémy s vysokým podílem odumřelé dřevní hmoty.

Obrázek 53: Vývoj věkové struktury lesních porostů v ČR [%], 2000, 2010, 2018. Zdroj: CENIA 2019.

Zdravotní stav lesních porostů se vyjadřuje procentem defoliace, která je definována jako relativní ztráta asimilačního aparátu v koruně stromu v porovnání s nepoškozeným stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách. Defoliaci ovlivňuje množství biotických (hmyz, houby) a abiotických (sucho, mráz, vítr) činitelů, z hlediska lidské činnosti je způsobována především vlivem zatížení lesních ekosystémů imisemi síry (SO_2) a dusíku (NO_x). Kromě stanovištních podmínek a množství kyselé depozice má na acidifikaci a celkovou bilanci živin lesních ekosystémů vliv také způsob hospodaření, včetně dřevinné skladby a intenzity těžby.

Hodnocení zdravotního stavu jehličnatých a listnatých porostů pomocí úrovně defoliace je rozděleno podle věku na dvě kategorie – starší (60 a více let) a mladší (do 59 let). Hodnoty defoliace se rozdělují do pěti základních tříd (0–4), z nichž třídy 2–4 charakterizují významné poškození stromů.

Zdroj dat: VÚLHM, v.v.i.

Obrázek 54: Defoliace starších porostů jehličnanů a listnáčů (60 let a starší) v ČR podle tříd [%], 2000–2021. Zdroj: CENIA 2022

V případě starších porostů (60 let a starší) byl výrazný nárůst defoliace v reakci na znečištění ovzduší zaznamenán v průběhu 70. a 80. let 20. století. Poté došlo ke stabilizaci, která je přičítána reakci lesních porostů na snížení imisní zátěže. Od začátku 21. století však dochází u jehličnatých i listnatých dřevin k opětovnému zhoršení stavu. U jehličnanů se defoliace třídy 2–4 zvýšila z 64,8 % v roce 2000 na 79,3 % v roce 2021. V současné době je zdravotní stav lesních porostů negativně ovlivňován především projevy změny klimatu, jako je sucho, silný vítr a prodlužující se vegetační období. Nejvíce postiženými porosty jsou smrkové lesy trpící pokračující gradací lýkožrouta smrkového. Vysoká míra defoliace a rozkolísaný trend v zastoupení tříd defoliace způsobují, že z dlouhodobého hlediska zůstává zdravotní stav lesních porostů i nadále neuspokojivý. Česká republika patří v rámci Evropy mezi státy s nejvyšší mírou defoliace.

Sucho je silným predispozičním a iniciačním stresorem spouštějícím rozsáhlé epizody chřadnutí a odumírání dřevin. I když chřadnutí není novým fenoménem a objevovalo se vždy, jeho počty, a především plošný rozsah v posledních desetiletích narůstají. Plošné chřadnutí lesů pak kromě přímých hospodářských ztrát může vést k celé řadě dalších nepříznivých změn na úrovni ekosystémů a krajinných celků. Snížení listové plochy u stromů postižených suchem či jejich úplná defoliace v důsledku uhynutí zvyšují množství dopadajícího záření na půdní povrch. Důsledkem je zvýšení výparu a prohlubující se vodní deficit.

U velké části epizod chřadnutí vyvolaných suchem není však samotné sucho převažujícím mortalitním stresorem, nýbrž následné biotické poškození, nejčastěji kůrovcovitými brouky. Vyšší teploty vzduchu ve vegetační sezoně a častější suchá období vytvářejí příznivé podmínky pro gradace populací hmyzu, a to zejména vícegeneračních druhů. Významným mortalitním faktorem při chřadnutí smrku na severní Moravě a ve Slezsku jsou václavky (*Armillaria* spp.), zejména václavka smrková (*Armillaria ostoyae*). Václavky obecně destabilizují zejména sekundární smrkové porosty nižších a středních poloh, kde je smrk limitován nedostatkem vody. Porosty proředené vlivem sucha jsou náchylnější k poškození větrem a námrazou. Riziko rozpadu porostu výrazně narůstá při proředení porostního pláště, kdy vzniknou nové nepevné porostní stěny, zvýší se prostupnost porostu, a tím narůstá jak riziko větrných, tak i námrazových polomů.

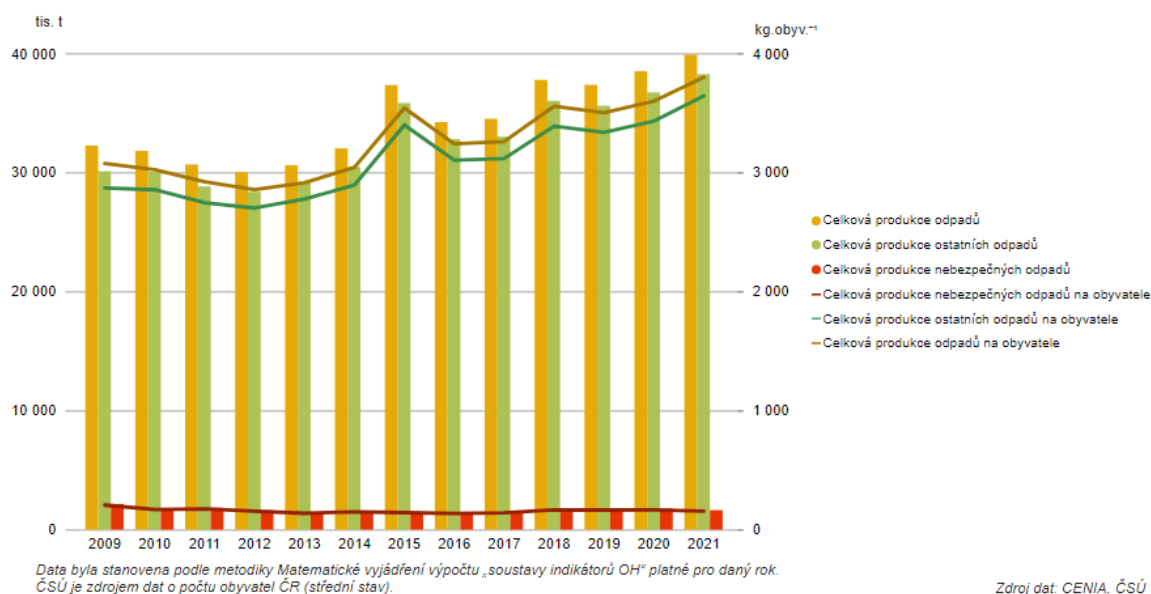
Rizikem jsou také požáry, ačkoliv ČR vzhledem ke své geografické poloze a klimatickým podmínkám nemá takovou pravděpodobnost rozsáhlých požárů, jako je tomu v jiných částech světa. V současné době jsou požáry nejvíce ohroženy lesní celky na výrazně suchých stanovištích jako například v oblasti Českosaského Švýcarska či tzv. Moravské Sahary. V obou těchto oblastech ostatně k velkým lesním požárům v posledních letech došlo.

V roce 2021 pokračovala rozsáhlá těžba dřeva po kůrovcové kalamitě, nicméně poprvé od jejího počátku v roce 2015 se objem realizované těžby meziročně snížil na 30,3 mil. m³ dřeva bez kůry. Podíl **nahodilé (kalamitní) těžby** na celkové těžbě se v roce 2021 oproti roku 2020 snížil z 94,8 % na 86,9 %. Zároveň však objem těžby znovu výrazně překonal celkový průměrný přírůstek (CPP), který v roce 2021 činil 18,3 mil. m³ dřeva bez kůry. V oblastech s vysokým objemem těžby vzniklo v posledním období velké množství tzv. kalamitních holin. Masivní kácení stromů má vliv na celkovou uhlíkovou bilanci lesů, zatímco v předchozím období české lesy uhlík vázaly, v posledních letech začaly být jeho zdrojem. Hlavní příčinou je vliv sucha, zejména na dřeviny mimo jejich ekologické optimum (dominantně smrk ztepilý v nižších vegetačních stupních), a následné napadení těchto dřevin hmyzími škůdci. V následujících letech nad lze očekávat navýšení přírůstu a postupnou obnovu ekosystémové služby vázání CO₂.

Les dle podmínek, v jakých se vyskytuje, může plnit významnou funkci půdoochrannou (protierozní – eroze vodní, protideflační – eroze větrná, protisesuvnou, břehoochrannou), vodní (bilance vodního režimu v krajině) a vodohospodářskou, klimatickou, ekologicko-stabilizační, biologickou, krajinnou a krajinně-estetickou, zdravotně-rekreační a hygienickou a další. Pro plnění všech těchto funkcí je zásadní dobrý zdravotní stav lesa. O zajištění schopnosti lesa plnit jeho **mimoprodukční funkce** lze usilovat především využíváním přírodních blízkých způsobů hospodaření v lesích (výběrné hospodaření, výsadba melioračních a zpevňujících dřevin, zvýšení druhové, věkové a prostorové diverzity lesních porostů apod.) a udržováním rozmanité struktury lesů. (Zdroj: AK ČR 2020; CENIA 2022; MŽP [online] 2023; Brázdil et al., 2015).

3.10 ODPADY

Celková produkce odpadů (součet celkové produkce ostatních a nebezpečných odpadů) mezi lety 2009 až 2021 stoupla o 23,6 % na hodnotu 39 896,6 tis. t. Střednědobě i krátkodobě má výrazně rostoucí trend. Celková produkce **komunálních odpadů** v období 2009-2021 stoupla o 10,9 % na hodnotu 5 904,4 tis. t. Pozitivní skutečností je, že střednědobě dochází k mírnému snižování produkce **směsného komunálního odpadu** – mezi lety 2009-2021 se produkce směsného komunálního odpadu snížila o 16,1 % na 2 755,9 tis. t. Na celkové produkci odpadů se významnou měrou (95,9 % v roce 2021) podílí celková produkce **ostatních odpadů**, mezi lety 2009 a 2021 vzrostla celková produkce ostatních odpadů o 27,1 % na 38 259,8 tis. t. Celková produkce **nebezpečných odpadů** v období 2009-2021 poklesla o 24,3 % na celkových 1 636,7 tis. t.

Obrázek 55: Celková produkce odpadů, ostatních a nebezpečných odpadů v ČR [tis. t] a na obyvatele v ČR [kg.obyv.⁻¹]. Zdroj: MŽP [online] 2023.

Data byla stanovena podle metodiky Matematické vyjádření výpočtu „soustavy indikátorů OH“ platné pro daný rok.

Nebezpečné odpady v roce 2018 představovaly jen 4,1 % celkové produkce všech odpadů. Avšak vzhledem ke své nebezpečnosti patří podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů mezi základní ukazatele pro sledování vývoje odpadového hospodářství ČR. Hodnota tohoto podílu od roku 2009 klesla (z 6,7 %), i když meziročně je produkce dosti kolísavá. Produkce nebezpečných odpadů se odvíjí zejména od stavu ekonomiky a průmyslu. Předcházet vzniku těchto odpadů je možné snižováním obsahu nebezpečných látek ve výrobcích.

V jednotlivých krajích ČR se liší celková produkce odpadů i poměr mezi produkcí ostatních a nebezpečných odpadů a také celková produkce odpadů na obyvatele, s ohledem na různé hospodářské zaměření jednotlivých krajů. **Nejvyšší celková produkce odpadů** za rok 2021 byla v krajích Hl. m. Praha, Jihomoravském a Středočeském. Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele byla v roce 2021 nejvyšší ve Středočeském kraji, 623 kg/obyv., v kraji je rovněž vysoká produkce smíšeného komunálního odpadu, 298 kg/obyv.

V celkovém **nakládání s odpady** dominuje jejich využití, především **materiálové**, jehož podíl střednědobě i krátkodobě roste. V letech 2009–2021 se zvýšil podíl materiálově využitých odpadů na celkové produkci odpadů (39 896,6 tis. t v roce 2021) ze 72,5 % na 83,6 %. Podíl **energeticky** využitých odpadů se mezi lety 2009 a 2021 zvýšil z 2,2 % na 3,4 %. **Spalováním** je každoročně odstraněno cca 0,2 % vyprodukovaných odpadů, zanedbatelný podíl v porovnání se skládkováním. Podíl **skládkování** od roku 2009 klesl ze 14,6 % na 9,6 % v roce 2021.

Obrázek 56: Podíl vybraných způsobů nakládání s odpady na celkové produkci odpadů v ČR [%], 2009–2021. Zdroj: CENIA 2022

Data byla stanovena podle metodiky Matematické vyjádření výpočtu „soustavy indikátorů OH“ platné pro daný rok.

Mezi nejčastější způsoby **materiálového využití** odpadů patří recyklace ostatních anorganických materiálů a využití odpadů na povrchu terénu s výjimkou využití odpadů na skládce (takto využívány jsou především stavební a demoliční odpady).

Energeticky využívána je jen malá část z celkové produkce odpadů. Energetickým využitím se rozumí využití odpadu způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie, lze jej tedy využít k výrobě tepelné a elektrické energie. V dlouhodobém horizontu má trend energetického využití odpadů spíše stagnující tendenci, což je dáno mimo jiné kapacitou zařízení pro energetické využití odpadu.

Nejčastějším způsobem odstranění materiálově nevyužitelných odpadů je **skládkování**. Tato skutečnost je přetrvávajícím významným problémem ČR. Dlouhodobým cílem je další snižování podílu skládkování na celkové produkci odpadů ve prospěch materiálového a také energetického využití odpadů, tj. v souladu s platnou hierarchií způsobů nakládání s odpady. Důležité je použití správných

nástrojů pro tuto postupnou změnu, která může významně napomoci přechodu na oběhové hospodářství.

Dalším způsobem odstranění odpadů je **spalování**. Na rozdíl od energetického využití odpadů je v tomto případě odpad pouze odstraněn spalováním, není tedy nijak využit. Spolu se skládkováním je spalování v odpadové hierarchii až na posledním místě (v obou případech se jedná o odstranění odpadů), přednost před nimi má výše uvedené materiálové a dále rovněž energetické využití odpadů. V dlouhodobém měřítku spalování odpadů stagnuje. Každoročně je spáleno cca 0,2 % vyprodukovaných odpadů, tedy zanedbatelný podíl v porovnání se skládkováním.

Komunální odpady jsou specifickou skupinou odpadů, a to se odráží i ve způsobech **nakládání** s nimi. Na rozdíl od ostatních skupin odpadů v tomto případě dominuje jejich odstranění **skládkováním**. Od roku 2009 však podíl komunálních odpadů odstraněných skládkováním poklesl z 64,0 % na 47,6 % v roce 2021. V roce 2021 činilo množství komunálních odpadů odstraněných skládkováním 2 813,1 tis. t.

Postupným odklonem od skládkování komunálních odpadů dochází k rozvoji jejich **materiálového využití**, jež tak představuje další významně zastoupený způsob nakládání s komunálními odpady. Jeho podíl na celkové produkci komunálních odpadů vzrostl od roku 2009 z 22,7 % na 37,5 % v roce 2021. Střednědobě má výrazně rostoucí trend.

Zároveň dochází i k nárůstu významu **energetického využití** komunálních odpadů. Od roku 2009 podíl energeticky využitých odpadů na celkové produkci komunálních odpadů narostl z 6,0 % na hodnotu 12,1 %. Diametrálně odlišná je situace u **spalování**, procentuální hodnota podílu je téměř nulová (0,06 % v roce 2021).

Obrázek 57: Podíl vybraných způsobů nakládání s komunálními odpady na celkové produkci komunálních odpadů v ČR [%], 2009–2021. Zdroj: CENIA 2022

Data byla stanovena podle metodiky Matematické vyjádření výpočtu „soustavy indikátorů OH“ platné pro daný rok.

Situace v oblasti nakládání s komunálními odpady v ČR tak není dlouhodobě vyhovující (skládkování komunálních odpadů je nad úrovní průměru EU28 a recyklace pod průměrem). Cílem je razantnější snižování podílu skládkování na celkové produkci komunálních odpadů a naproti tomu zvyšování jejich materiálového a rovněž energetického využití, a to v souladu s principy oběhového hospodářství a s potřebou naplnění evropských cílů oběhového hospodářství.

V současnosti je v odpadovém hospodářství stěžejním trendem snaha o přechod na **oběhové hospodářství**, ve kterém dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na prevenci vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a přeměnu na energie namísto těžby nerostných surovin a přibývání skládek. V souladu s principy oběhového hospodářství a s potřebou naplnění evropských cílů oběhového hospodářství je vyvíjena snaha o snižování podílu skládkování na celkové produkci komunálních odpadů a současně zvyšování jejich materiálového a rovněž energetického využití. Tomu napomůže mimo jiné zvýšení poplatku za skládkování, posílení třídění komunálních odpadů a jejich opětovného využití (re-use).

Obrázek 58: Cirkulární ekonomika vs. lineární ekonomika (INCIEN, 2020)

Postupně dochází ke změnám v oblasti legislativy a environmentální politiky, která směřuje k ukončení systému prosté likvidace odpadů. Je zřejmé, že se výroba nových produktů musí začít orientovat zejména na efektivní využívání zdrojů, přechod na zdroje obnovitelné, prevenci vzniku odpadů a design produktů takovým způsobem, aby se mohly vrátit zpět do oběhu, tedy cirkulovat. V životě firem a organizací i jednotlivců se koncept cirkulární ekonomiky dá uplatnit jednoduchým zaměřením na dematerializaci a posunem směrem k opětovnému použití, opravě a obnově produktů. Součástí změn budou bezpochyby i nové obchodní procesy zaměřené na poskytování služeb zákazníkům, nikoliv pouze na jednorázový prodej. Mezi úspěšné příklady cirkulární ekonomiky v ČR patří např. firmy Plastia, KOMA Modular, COPYMAT, NAFIGATE Corporation aj.

Součástí cirkulární ekonomiky je také opravitelnost výrobků. Díky spolupráci firem, státní správy, neziskových organizací, jednotlivců i mezinárodních organizací vznikl spolek „Opravme Česko“, jehož cílem je sdružovat všechny relevantní partnery s cílem prevence vzniku odpadu a přechod na cirkulární ekonomiku. (Zdroj: MŽP [online] 2023; CENIA 2022; CENIA 2022b; INCIEN [online] 2020; Opravme Česko [online] 2020; TA ČR 2018).

3.11 KULTURNÍ DĚDICTVÍ A KULTURNÍ, HISTORICKÉ A ARCHEOLOGICKÉ HODNOTY V ÚZEMÍ

Na území České republiky se vyskytuje celá řada kulturních památek, jako jsou hrady, zámky, kláštery, kostely, památky lidové architektury, dopravní stavby, průmyslové památky, ale také celky sídelních kulturních památek, představující celé památkové rezervace či zóny v rámci sídel.

Nejvýznamnějšími součástmi kulturního bohatství národa jsou národní kulturní památky, vyhlášené vládou ČR dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V současnosti je v Ústředním seznamu kulturních památek zapsáno 250 rejstříkových čísel národních kulturních památek. Většinou se jedná o jednotlivé stavby či areály, od těch nejstarších (například archeologické naleziště Dolní Věstonice),

přes památky středověké (například Karlův most), novověké (například zámek Opočno či vila Tugendhat v Brně) i památky z konce 20. století (hotel a televizní vysílač na Ještědu u Liberce).

V České republice je v současnosti 17 památek zapsaných na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO:

- Praha – historické centrum
- Český Krumlov – historické centrum
- Telč – historické centrum
- Žďár nad Sázavou – Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře
- Kutná Hora – historické centrum, Chrám sv. Barbory, Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci
- Lednicko-valtický areál
- Kroměříž – zahrady a zámek
- Holašovice – vesnická rezervace
- Litomyšl – zámek a zámecký areál
- Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice
- Brno – vila Tugendhat
- Třebíč – židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa
- Krušnohoří – hornický region Erzgebirge
- Kladruby nad Labem – krajina pro chov koní v Kladrubech
- Lázeňský trojúhelník – slavná lázeňská města Evropy
- Jizerskohorské bučiny
- Žatec a krajina žateckého chmele

Mezi území zvýšených kulturně historických hodnot se řadí krajinné památkové zóny (dále KPZ). Ostatní segmenty kulturního, architektonického a archeologického dědictví není možné v měřítku PÚR postihnout.

KPZ se vyznačují zvýšenou hodnotou krajinného prostředí a jsou v gesci památkové péče v souladu s památkovým zákonem č. 20/1987 Sb., v platném znění. Aktuálně k roku 2023 bylo v ČR vyhlášeno 27 krajinných památkových zón. Ochrana (Zdroj: NPÚ [online] 2023).

Tabulka 7: Krajinné památkové zóny v ČR. Zdroj: NPÚ [online] 2023.

Název KPZ	Okres	Kraj	Vyhlášeno
Bojiště bitvy u Slavkova	Vyškov	Jihomoravský	1992
Lednicko-valtický areál	Břeclav	Jihomoravský	1992
Žehušicko	Kutná Hora	Středočeský	1996
Osovsko	Beroun	Středočeský	1996
Římovsko	České Budějovice	Jihočeský	1996
Orlicko	Písek	Jihočeský	1996
Novohradsko	České Budějovice	Jihočeský	1996
Libějovicko-Lomecko	Strakonice	Jihočeský	1996
Valečsko	Karlovy Vary	Karlovarský, Ústecký	1996
Chudenicko	Klatovy	Plzeňský	1996
Plasko	Plzeň-sever	Plzeňský	1996
Zahrádecko	Česká Lípa	Liberecký	1996
Lembersko	Liberec	Liberecký	1996
Území bojišť u Přestanova, Chlumce a Varvažova	Ústí nad Labem	Ústecký	1996
Území bojiště u Hradce Králové 1866	Hradec Králové	Královéhradecký	1996
Slatiňansko - Slavicko	Chrudim	Pardubický	1996
Náměšťsko	Třebíč	Vysočina	1996
Vranovsko - Bítovsko	Znojmo	Jihomoravský	2002
Čimelicko-Rakovicko	Písek	Jihočeský	2002

Název KPZ	Okres	Kraj	Vyhlášeno
Hornická kulturní krajina Abertamy – Boží Dar – Horní Blatná	Karlovy Vary	Karlovarský	2014
Hornická kulturní krajina Jáchymov	Karlovy Vary	Karlovarský	2014
Bečovsko	Karlovy Vary	Karlovarský	2014
Hornická kulturní krajina Háj – Kovářská – Mědník	Chomutov	Ústecký	2014
Hornická kulturní krajina Krupka	Teplice	Ústecký	2014
Kladubské Polabí	Pardubice	Pardubický	2015
Kladská	Cheb, Sokolov	Karlovarský	2020
Žatecká chmelařská krajina	Louny	Ústecký	2021

3.12 OČEKÁVANÝ VÝVOJ BEZ UPLATNĚNÍ ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR

3.12.1 Obyvatelstvo a zdraví

Z hlediska početnosti obyvatelstva, demografické struktury a národnosti se nedá předpokládat ovlivnění vlastní Změnou č. 8 PÚR ČR. Z dlouhodobého hlediska se dá očekávat, že koncepce, respektive její změna, může ovlivnit rozložení obyvatelstva a druhy výroby (průmysl, služby, zemědělství, cestovní ruch apod.) v rámci republiky, kdy do rozvojových oblastí a os budou (a již jsou) koncentrovány hlavní rozvojové záměry (průmysl, dopravní tahy, páteřní infrastruktura apod.) a do specifických oblastí spíše služby (např. cestovní ruch), zemědělství a lesnictví. Toto může ovlivňovat např. migraci obyvatel za prací a další jevy s tím spojené.

Z hlediska samotné změny nedošlo k výraznějším změnám pro oblast zdraví. Vliv (jak pozitivní, tak negativní nebo neutrální) může mít např. lokalizace nových dopravních záměrů, které mohou např. napomoci posílit atraktivitu bydlení (a podnikání) v daných regionech, omezit hlukovou a emisní zátěž v hustěji osídlených územích a současně být nových zdrojem emisí v místě jejich lokalizace.

3.12.2 Ovzduší a klima

Kvalita ovzduší a její negativní ovlivňování znečišťujícími látkami je dáno řadou faktorů, především emisemi z velkých průmyslových zdrojů, dopravy a lokálních topenišť, dále i působením zahraničních zdrojů a v neposlední řadě i meteorologickými podmínkami. Změna klimatu nabývá v posledních letech stále většího významu. Spolu s přijímanými opatřeními se bezprostředně dotýká jak hospodářství, tak i lidského blahobytu, ovlivňuje stav životního prostředí, lidské zdraví a ekosystémy i vývoj hydrometeorologické situace. Hydrometeorologické podmínky mají přímý vliv na rozptyl znečišťujících látek v ovzduší, a tím i na jejich atmosférické koncentrace, kvantitu i kvalitu povrchových i podzemních vod, vláhovou bilanci, a mohou zvýšit rizika pro lidské zdraví z důvodu vysokých teplot.

Ve vztahu k těmto oblastem se návrh Změny č. 8 PÚR ČR zaměřil na oblast energetiky, která se změnou klimatu souvisí. Jsou doplněny celostátní priority územního plánování, které mají podpořit energetickou transformaci, OZE a nízkouhlíkové technologie.

Realizací nových nebo rozšířením dopravních záměrů nastíněných v návrhu Změny č. 8 PÚR ČR vzniknou nové zdroje znečištění ovzduší, avšak současně ve většině případů by mělo dojít k vymístění dopravní zátěže mimo sídla, kde je stávající stav nevyhovující. Zároveň se dá předpokládat zajištění větší plynulosti dopravy. Také modernizace a vybudování nových železničních koridorů je z hlediska ovzduší žádoucí. Předpokládána je také rekonstrukce a rozšíření stávajícího letiště, přičemž letecká doprava je jedním ze zdrojů emisí skleníkových plynů. Bez uplatnění PÚR ČR, respektive Změny č. 8 PÚR ČR se dá předpokládat obdobný trend, avšak méně koordinovaný s potenciálně více negativními důsledky.

3.12.3 Hluk

Návrh ZPÚR ČR č. 8 vymezuje pouze malé množství záměrů s vazbou na problematiku hluku. Hlavní dopravní koridory jsou již vymezeny v platné PÚR. Předpokládána je rekonstrukce a rozšíření stávajícího letiště, přičemž letecká doprava je jedním ze zdrojů hluku, lze tedy předpokládat navýšení hlukové zátěže.

Bez uplatnění PÚR ČR a její změny se dá předpokládat obdobný trend, avšak méně koordinovaný s obdobnými dopady.

3.12.4 Vodní hospodářství

V rámci celostátních priorit je v návrhu Změny č. 8 nově kladen důraz na vzájemnou provázanost a spolupráci při územně plánovací činnosti. Absencí koordinace, obzvláště ve vodním hospodářství, které je řízeno dvěma ministerstvy, může dojít k nekoncepčnímu přístupu ve vodním hospodářství (např. protipovodňová opatření vs. revitalizační opatření), které může vést ke zhoršení ekologické, ekonomické i bezpečnostní situace v území.

V rámci specifické oblasti SOB9, oblasti, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem, je v návrhu Změny č. 8 doplněn úkol pro územní plánování g) vytvářet územní podmínky pro hospodaření se srážkovými vodami v návaznosti na veřejnou infrastrukturu. Zastavěnost území veřejnou infrastrukturou neustále roste. Případné nekoordinované pokračování tohoto trendu by znamenalo další snižování přirozené retenční schopnosti krajiny, absence koncepčního řešení by znamenala promarněnou příležitost pro realizaci adaptačních opatření v území.

Dalším významným návrhem pro vodní hospodářství v rámci návrhu Změny č. 8 je koridor VD4 Vodní cesta na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál). Záměr podporuje rozvoj vnitrozemské vodní dopravy pro rekreační plavbu, zvýšil by atraktivitu krajů. Je nezbytné identifikovat dopady záměru na vodní ekosystémy i na další oblasti vodního hospodářství. Totéž se týká záměrů vodních cest, které zůstávají návrhem nedotčeny – VD1 na Labi, VD2 a VD3 na Vltavě.

Významné stavby pro zásobování pitnou vodou a ochranou před povodněmi, tzv. LAPV, zůstávají změnou nedotčeny, taktéž plochy pro vodní nádrž Nové Heřmínovy (VoD1) a pro suchou nádrž Skalička (VoD2). Doplněn je článek VoD1 o vodní nádrž Stěbořice na toku Velká, aby byla zajištěna ochrana území pro tuto nádrž mající sloužit ke snížení povodňových rizik města Opavy. Bez uplatnění změny koncepce by příprava tohoto záměru probíhala méně koordinovaně, čímž by zůstávalo povodňové riziko na toku Velká.

3.12.5 Příroda a krajina

V současné době lze definovat řadu procesů způsobených činností člověka, které významným způsobem ovlivňují vývoj přírody a krajiny. V podmínkách střední Evropy dochází k některým negativním jevům, které však většinou probíhají bez ohledu na to, zda dojde k realizaci PÚR, či nikoliv.

Rozvojové oblasti a rozvojové osy jsou vymezovány tak, aby se předcházelo konfliktům s velkoplošně zvláště chráněnými územími. Naopak vymezení specifických oblastí je provedeno tak, že by měly napomoci chránit, rozvíjet a udržitelným způsobem vhodně využívat dochované přírodní a kulturní hodnoty v daných oblastech a napomoci řešit problémy specifické pro danou oblast. Tato základní koncepce organizace území České republiky by měla napomoci chránit přírodní hodnoty a zabránit nežádoucí fragmentaci rozsáhlejších přírodně hodnotných celků krajiny. V rámci Změny č. 8 nejsou rozvojové oblasti a osy výrazněji upravovány, je upraveno vymezení (rozšíření) rozvojové oblasti OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno, s čímž souvisí i její dopravní dostupnost. Trend zvyšování automobilismu zřejmě bude pokračovat bez ohledu na realizaci Změny č. 8. Samotný návrh Změny tyto trendy a skutečnosti ovlivní jen méně, neboť část záměrů je současně vypuštěna, případně upravena.

V rámci celostátních priorit je v návrhu Změny č. 8 nově kladen důraz na vzájemnou provázanost a spolupráci při územně plánovací činnosti. Absencí koordinace měst a regionů může dojít k významnému ohrožení migrační prostupnosti území (migrační koridory, ÚSES).

V rámci celostátních priorit je v návrhu Změny č. 8 je doplněna priorita ohledně výroby energie z obnovitelných zdrojů. Areály elektráren v krajině mají významný dopad na přírodu (migrační prostupnost až mortalitu populací – tahy ptáků u větrných elektráren) i krajinu (krajinný ráz – přírodní, kulturní a estetické hodnoty). Absence upřesnění vymezení ploch může vést k ohrožení výše uvedených jevů.

V rámci návrhu Změny č. 8 jsou doplněny železniční koridory vysokorychlostní dopravy. Vysokorychlostní železniční koridory mohou být významnou až neprostupnou migrační bariérou. Lze pouze dosáhnout snížení negativního vlivu dostatečnými a kvalitními opatřeními na zajištění prostupnosti území.

V rámci koridoru dálnice SD8 a SD11 v návrhu Změny č. 8 je doplněna podmínka „minimalizovat možné dopady tranzitní dopravy na území lednicko-valtického areálu“. Lze očekávat zvýšenou pozornost k tomuto přírodně i krajinářsky významnému území.

Významným návrhem pro vodní hospodářství v rámci návrhu Změny č. 8 je koridor VD4 Vodní cesta na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál) a rozšíření říčních přístavů na Vltavě. Může se jednat o zásah do vodních a mokřadních ekosystémů.

Neméně významným návrhem v rámci Změny č. 8 je záměr na rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, záměr se nachází v bezprostřední blízkosti CHKO Poodří a stejnojmenné evropsky významné lokality a ptačí oblasti. K záměru je nutné vyjádření a postoj Správy CHKO Poodří. Realizace záměru může mít významný negativní dopad (rušivý vliv) především na populace druhů ptáků (bukač velký, bukáček malý, chřástal malý, moták pochop aj.).

Významnými záměry pro přírodu a krajinu jsou koridory pro vedení elektrické energie. Jsou zásahem do krajinného rázu a nebezpečím pro ptáky. Situování koridorů by proto mělo respektovat hodnoty přírody a krajiny a mělo by zahrnovat veškeré bezpečnostní prvky k ochraně ptáků volné krajiny. V rámci Změny č. 8 jsou navrženy další tři plochy elektrické stanice včetně koridorů pro jejich zapojení do přenosové soustavy.

Pokud by nebyla uplatněna PÚR ČR, respektive Změna č. 8 PÚR ČR, vývoj v oblasti ochrany přírody by probíhal obdobně bez těchto uvedených skutečností. Aktuální znění PÚR ČR obsahuje celou řadu požadavků, které směřují k zajištění ochrany přírodních hodnot v území napříč celým dokumentem. Změna č. 8 tyto požadavky zpřesňuje nebo doplňuje např. o ochranu ptáků, ochranu hodnot v Lednicko-Valtickém areálu nebo zajištění ochrany přírodních hodnot v rámci dílčích záměrů (např. Letiště Mošnov). Bez uplatnění PÚR ČR a této změny by hrozilo vyšší riziko narušení přírodních hodnot v území.

3.12.6 Zemědělský a lesní půdní fond

V rámci celostátních priorit aktuální PÚR je řešena ochrana zemědělské půdy prostřednictvím nutnosti zohlednit „kvalitní“ zemědělskou půdu, především ornou půdu, při plánování rozvoje venkovských území, obecně PÚR ukládá zajistit ochranu nezastavěného území, zejména zemědělské a lesní půdy a umisťovat rozvojové záměry do co nejméně „konfliktních“ lokalit. Je nutné vymežit a chránit pozemky pro vznik a rozvoj lesních porostů.

Pokud by nedocházelo k uplatňování výše uvedených priorit a podmínek pro navazující územně plánovací činnost týkající se ochrany zemědělského a lesního fondu, hrozí riziko významnějšího úbytku zemědělské půdy a nižší výměry půdy pro lesní celky. Současně je třeba dodat, že realizace záměrů uvedených v PÚR ČR a jejich změnách povede k záborům půdního fondu.

V rámci Změny č. 8 jsou uvedeny záměry dopravní infrastruktury, je upraveno vymezení (rozšíření) rozvojové oblasti OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno, s čímž souvisí nový tlak na dopravní dostupnost. Významným návrhem v rámci Změny č. 8 je záměr na rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov. Tyto úpravy povedou k záborům ZPF, případně PUPFL. Bez uplatnění změny č. 8 PÚR ČR by se příprava záměru zpomalila, došlo by ke snížení tlaku na zábor ZPF.

V rámci Změny č. 8 lze za příznivou pro půdní fond uvést prioritu ohledně výroby energie z obnovitelných zdrojů: „zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben a upřesnění vymezení ploch pro obnovitelné a nízkouhlíkové zdroje energie s ohledem na kulturní hodnoty území“. Upřesnění

vymezování ploch pro výrobu energie, především plošného charakteru (fotovoltaika), může napomoci ochránit nejcennější půdy I. a II. třídy ochrany.

3.12.7 Kulturní dědictví

V rámci návrhu Změny č. 8 PÚR jsou uvedeny záměry železničních koridorů, koridorů vedení elektrické energie, záměr na rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Mošnov aj.

Ochrana a rozvoj kulturních hodnot je v rámci PÚR celostátní prioritou, při vymezování záměrů na změny území ve všech rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno respektovat kulturní hodnoty území. Ochrana kulturního dědictví je ve stávajícím znění PÚR zajištěna. V rámci Změny č. 8 lze za příznivou pro kulturní hodnoty uvést prioritu ohledně výroby energie z obnovitelných zdrojů: „zaměřit se na problematiku nízkouhlíkových výroben a upřesnění vymezování ploch pro obnovitelné a nízkouhlíkové zdroje energie s ohledem na kulturní hodnoty území“. Tato doplněná specifikace může napomoci zlepšit ochranu kulturních hodnot v území. Bez tohoto doplnění by byla ochrana kulturních hodnot zajištěna stávající legislativou.

3.12.8 Horninové prostředí

Změna č. 8 PÚR navrhuje novou prioritu: „Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého a dosažení uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezování ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezování ploch pro přepravní síť.“.

Rovněž je nově vymezen v rámci části Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur záměr DV6 pro produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí v úseku Mokrý Horákov–Kurdějov.

Zachytávání a ukládání oxidu uhličitého je dnes obecně uznávanou metodou snižování emisí skleníkových plynů a zmírňování změny klimatu. Jeho princip spočívá v zachycení oxidu uhličitého ve velkých stacionárních zdrojích emisí, jako jsou tepelné elektrárny, ocelárny, cementárny, rafinerie nebo úpravny zemního plynu, a v následné přepravě na úložiště, kde je pak CO₂ bezpečně a trvale uložen do vhodných geologických struktur. Takovými strukturami mohou být např. vytěžená ložiska ropy a zemního plynu, hluboké slané akvifery (porézní horniny obsahující slanou vodu) nebo netěžitelné uhelné sloje. V ČR vznikly první případové studie zaměřené na vybrané lokality – hluboké akvifery středočeského permokarbonu, netěžené uhelné sloje hornoslezské pánve a vybraná ložiska ropy na východní Moravě. (Zdroj: ČGS [online] 2023). Absence této priority by znamenala promarněnou příležitost pro realizaci mitigačních opatření na našem území.

V současnosti roste poptávka po otvirkách těžeben nerostných surovin (šterky, písky, stavební kámen apod.). Změna č. 8 bude horninové prostředí ovlivňovat v rámci realizace staveb a ploch (železniční koridory, příp. rozšíření letiště Mošnov aj.) včetně tlaku na zdroje surovin. Bez uplatnění změny koncepce by se příprava těchto záměrů zpomalila a snížil by se tlak na zdroje surovin.

4 CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM POSUZOVANÉ ZMĚNY Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY

Cílem této části je identifikovat jevy a charakteristiky řešeného území, které mohou být uplatněním Změny č. 8 PÚR ČR významně ovlivněny. Tj. identifikovat vlivy, které mohou působit buď na jednotlivou složku životního prostředí (např. půda) (tj. **SLOŽKOVÉ Vlivy**) nebo **PROSTOROVÉ Vlivy** vzniklé koncentrací navrhovaných ploch a koridorů (= záměrů) na prostorově omezené části řešeného území. Tato část má pouze indikativní charakter. Nenahrazuje hodnocení vlivů prováděné v kap. 6., kde teprve dochází ke kvantifikaci, resp. odhadu významnosti předpokládaných vlivů na úrovni konkrétních výroků.

Složková analýza

Pro hodnocení složkových vlivů byla použita v souladu s metodickým pokynem (Krajíček, 2015) tzv. Indikační tabulka. V té se indikuje pravděpodobnost negativního vlivu navrhovaných skupin ploch na jednotlivé složky životního prostředí. S ohledem na to, že působí na jednu složku životního prostředí, považujeme tyto vlivy v principu za kumulativní. V indikační tabulce níže bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že se jedná o změnu Politiky územního rozvoje, nikoliv o novou koncepci. Nejsou zde proto řešeny celostátní priority územního plánování, u kterých dochází jen k dílčím úpravám. (Konkrétní úpravy jsou hodnoceny v kap. 6). Hodnoceny jsou pouze koridory a plochy členěné dle funkčního využití ve vztahu k jednotlivým tématům životního prostředí.

Tabulka 8: Indikace pravděpodobnosti vzniku významného vlivu navrhovaných ploch a koridorů na jednotlivé složky životního prostředí

Záměr	Obyvatelstvo a veřejné zdraví	Ovzduší a klima	Příroda, krajina a biologická rozmanitost	Vodní hospodářství	Horninové prostředí	Půdní fond	Hmotné statky	Kulturní dědictví
Železniční doprava	x	x	xx	x	x	xx	x	x
Silniční doprava	x	xx	xx	x	x	xx	x	x
Vodní doprava	0	0	x	x	0	x	0	0
Letiště	xx	xx	x	x	x	xx	x	x
Elektroenergetika	0	0	xx	0	0	x	x	x
Plynárenství	0	0	x	x	x	x	x	x
Dálkovody	0	x	x	x	x	x	x	x
Vodní hospodářství	x	0	x	xx	x	x	x	x

Vysvětlivky: XX - Vliv je pravděpodobný, X - Vliv nelze vyloučit, 0 - K významnému ovlivnění nedojde nebo je málo pravděpodobné

Z provedeného hodnocení je patrné, že vymezenými koridory a plochami budou pravděpodobně nejvíce ovlivněny přírodní hodnoty v území (tj. zejména zvláště chráněná území, přírodní parky, migrační koridory a migračně významná území) a dále půdní fond, ať už zemědělská půda nebo lesy. Hodnocení možných významných vlivů na jednotlivé charakteristiky životního prostředí jsou v dalších podkapitolách provedeny podrobnějším textovým komentářem dle jednotlivých témat životního prostředí.

Prostorová analýza

V metodice (Krajíček, 2015) jsou rozlišeny tzv. prostorové vlivy. Jedná se o vlivy vzniklé koncentrací navrhovaných ploch a koridorů na omezené části řešeného území. Ze své povahy mohou být tyto vlivy jak kumulativní, tak synergické, přičemž jejich rozlišení nemusí být v měřítku podrobnosti PÚR ČR vždy možné. Prostorová lokalizace nově navržených nebo upravených koridorů a ploch je uvedena přímo

v samotném návrhu Změny PÚR č. 8, prostorová lokalizace přírodně hodnotných území (např. zvláště chráněná území, migračně významná území a koridory aj.) je znázorněna prostorově v mapách v kap. 3.

Metodika uvádí, že „za „oblasti, které by mohly být významně zasaženy uplatněním PÚR ČR ve smyslu směrnice SEA, lze považovat rozvojové osy a oblasti, vymezené PÚR ČR“. Nové rozvojové oblasti a osy nejsou v rámci návrhu ZPÚR č. 8 uváděny. V rámci návrhu Změny PÚR ČR č. 8 nejsou navrhovány nové rozvojové oblasti a rozvojové osy, je potvrzena platnost stávajících rozvojových oblastí a os, které jsou vymezeny v rámci stávajícího znění PÚR ČR. Jednotlivé charakteristiky životního prostředí jsou popsány podrobně v předchozí kapitole, kde jsou k nim doplněny rovněž mapová schémata pro oblast ČR. V těchto mapách jsou znázorněny jak současný stav životního prostředí (např. chráněná území), tak i problematické charakteristiky životního prostředí, jako je např. fragmentace krajiny, erozní ohroženost půd a další. Za oblast s potenciálním rizikem vzniku kumulativních a synergických vlivů lze v návaznosti na uplatnění návrhu Změny č. 8 PÚR ČR považovat celou ČR.

Návrh ZPÚR č. 8 řeší řadu nových nebo upravených záměrů (viz kap. č. 1) jsou navrhovány v rámci celé ČR. Kromě potenciální kumulace složkových vlivů dle jednotlivých typů záměrů, která je popsána v tabulce výše, je zde riziko negativních vlivů spojeno také s prostorovou koncentrací navrhovaných aktivit. Možnost vzniku kumulativních nebo synergických vlivů daných jejich prostorovou koncentrací je komentována zde:

- ❖ Zábory půdního fondu – záměry uvedené v návrhu ZPÚR č. 8 jsou lokalizovány po celé ČR. Je zde předpoklad kumulace záborů zemědělského a lesního půdního fondu, který není dán prostorovou koncentrací v jednom místě, ale kumulací záborů jako celku. Týká se dopravních záměrů a záměrů technické infrastruktury.
- ❖ Hluk a ovzduší – v rámci návrhu ZPÚR č. 8 může být zdrojem hluku železniční doprava a hluku a emisí rozšíření letiště. V případě železnice je o vytvoření šetrnější alternativy k dopravě automobilové, účinky hluku budou snižovány. U letiště lze předpokládat nárůst hlukové zátěže v souvislosti s jeho vyšším využitím a provozem. Tyto záměry nejsou vzájemně prostorově koncentrovány, u letiště lze predikovat nárůst intenzity silniční a železniční dopravy v dané oblasti a tím i lokální kumulaci hlukové a imisní zátěže. Potenciální prostorová kumulace hlukové zátěže se záměrem VRT.
- ❖ Příroda, krajina a biologická rozmanitost – návrh ZPÚR č. 8 řeší v oblasti dopravy jen omezené množství záměrů. Železniční trati a jejich modernizace jsou navrhovány v trasách stávajících železničních koridorů, nedojde tedy k další fragmentaci území. Stejně tak nelze předpokládat kumulativní zásahy do zvláště chráněných území. U záměru rozšíření letiště L4 je zde potenciální riziko ovlivnění hodnot v CHKO (EVL/PO) Poodří, prostorově je zde potenciální kumulace negativních vlivů s trasou VRT, které do CHKO Poodří také pravděpodobně zasáhne. Záměr prodloužení Baťova kanálu je atypickým záměrem a prostorová kumulace s jinými záměry není předpokládána. V případě navržených záměrů v oblasti elektroenergetiky lze předpokládat zásahy do lesních porostů a potenciální ovlivnění krajinného rázu. Zčásti se jedná o zdvojení stávajícího vedení, čímž se míra vlivů snižuje. Krajinný ráz může být ovlivněn přečerpávacími nádržemi. Elektrická síť je vzájemně provázaná, záměry navazují na stávající prvky soustavy, prostorová kumulace s ostatními záměry zde není předpokládána.
- ❖ Vodní hospodářství – je navrženo rozšíření Baťova kanálu a doplněna vodní nádrž Stěbořice. S ohledem na charakter záměrů a jejich lokalizaci není předpokládána prostorová kumulace.
- ❖ Horninové prostředí – horninové prostředí mohou ovlivnit záměry přečerpávacích nádrží a produktovod pro přepravu oxidu uhličitého a jeho uložení. Jedná se o záměry, u kterých nelze předpokládat prostorovou kumulaci vlivů.
- ❖ Hmotné statky a kulturní dědictví – kulturní hodnoty v území mohou být ovlivněny vizuálním působením elektrického vedení. Zde platí obdobné jako u vlivů na krajinný ráz. K prostorové kumulaci nebude docházet.

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že kumulativní vlivy jsou předpokládány u záborů půdního fondu, který není dán prostorovou koncentrací záměrů, ale kumulací záborů jako celku. Dále lze předpokládat prostorovou kumulaci záměrů letiště a navržené VRT v oblasti CHKO Poodří, kdy je potenciálně možná kumulace hlukové zátěže a ovlivnění přírodních hodnot v území těmito záměry.

4.1 PŘÍRODA A KRAJINA

Realizací záměrů uvedených v koncepci budou nejvíce ovlivněna území s vysokou koncentrací rozvojových záměrů. Takovou koncentraci lze očekávat především v rozvojových oblastech a osách. V rámci Změny č. 8 je upraveno vymezení (rozšíření) rozvojové oblasti OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno, s čímž souvisí i zvýšení tlaku na dopravní dostupnost území a zvýšení fragmentace území. V rámci návrhu Změny č. 8 jsou doplněny železniční koridory. Železniční koridory jsou často migrační bariérou. Lze pouze dosáhnout snížení negativního vlivu dostatečnými a kvalitními opatřeními na zajištění prostupnosti území.

Dalším návrhem pro vodní hospodářství je koridor VD4 Vodní cesta na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál) a rozšíření říčních přístavů na Vltavě. Může se jednat o zásah pro vodní a mokřadní ekosystémy.

Dalším návrhem v rámci Změny č. 8 je záměr na rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, záměr se nachází v bezprostřední blízkosti CHKO Poodří a stejnojmenné evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Je zde riziko negativního ovlivnění především na populaci druhů ptáků (bukač velký, bukáček malý, chřástal malý, moták pochop aj.). Míra významnosti konkrétních záměrů je hodnocena v dalších částech hodnocení.

Významnými záměry pro přírodu a krajinu jsou koridory pro vedení elektrické energie. Mohou být zásahem do krajinného rázu a nebezpečím pro ptáky. Situování koridorů by proto mělo respektovat hodnoty přírody a krajiny a mělo by zahrnovat veškeré bezpečnostní prvky k ochraně ptáků volné krajiny. V rámci Změny č. 8 jsou navrženy plochy pro elektrické stanice včetně koridorů pro jejich zapojení do přenosové soustavy. Míra významnosti konkrétních záměrů je hodnocena v dalších částech hodnocení.

4.2 OVZDUŠÍ, KLIMA, HLUKOVÉ ZNEČIŠTĚNÍ A ZDRAVÍ OBYVATEL

PÚR ČR vymezuje řadu dopravních koridorů, ať už silničních, železničních nebo vodních, přičemž samotná Změna č. 8 PÚR ČR přidává pouze několik nových nebo upravených rozvojových záměrů s průmětem v území v oblasti dopravy železniční, vodní a letecké. Dopravní záměry plánované v těchto koridorech budou po realizaci zdrojem emisí znečišťujících látek a hluku, což jsou rovněž determinanty ovlivňující zdraví obyvatel. Současně však nové dopravní záměry mají být směřovány tak, aby vedly mimo nejhustěji osídlené oblasti, čímž se sníží expozice obyvatelstva těmto znečišťujícím látkám. Současně je nutné počítat s realizací protihlukových opatření, aby bylo znečištění hlukem (jak obyvatel, tak i krajiny) minimalizováno na nejnižší možnou míru. Vzhledem k často dlouhodobému výhledu výstavby těchto staveb můžeme předpokládat i postupnou modernizaci vozového parku a tím i nižší emisní a hlukové zatížení.

Naopak koridory pro železniční infrastrukturu vytvářejí předpoklady pro to, aby se železniční doprava stala konkurenceschopná pro dopravu silniční, čímž budou snižovány i vlivy na životní prostředí.

Nově je zde uvedena Priorita 31a: „Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch pro přepravní síť.“ Tato má kladnou vazbu na oblast emise skleníkových plynů.

4.3 VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Významným návrhem pro vodní hospodářství v rámci návrhu Změny č. 8 je koridor VD4 Vodní cesta na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál). Záměr podporuje rozvoj vnitrozemské vodní dopravy pro rekreační plavbu, zvýšil by atraktivitu krajů. Současně může mít vliv na hydromorfologickou složku vodního toku, tedy i celkově na ekologický stav/potenciál vodního toku. Může ovlivnit retenční schopnost krajiny a zásobování podzemní vodou (rychlejší odtok z krajiny).

Navrhované plochy a koridory v rámci Změny č. 8 PÚR ČR mohou ovlivňovat území, která jsou významná pro vodní zdroje a na nich závislé ekosystémy. Liniové dopravní a infrastrukturální stavby mohou mít vliv na odtokové poměry a jakost vod, mohou výrazně narušit vodní režim území. Případné negativní vlivy je nutné ošetřit převážně ve vodohospodářsky významných územích (CHOPAV, OPVZ aj.). Vodní nádrže mají zlepšit ochranu před povodněmi, zároveň přispívají k retenci vody v krajině. Přečerpávací elektrárny vodu využívají pro přeměnu, zachycení a následné využití elektrické energie.

4.4 ZEMĚDĚLSKÝ A LESNÍ PŮDNÍ FOND

Uplatněním samotné Změny PÚR č. 8 dojde ve výsledku k dalšímu záboru zemědělské a lesní půdy v ČR.

V rámci návazných procesů územního plánování bude zpřesňován rozsah zabrané půdy a konkretizace lokalit. Rozsah záměru je nutné minimalizovat na všech úrovních, od zásad územního rozvoje přes územní plány obcí po územní řízení, v souladu s požadavky zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v platném znění. Neméně důležité je situování záměrů v území. Ochrana nejbonitnější zemědělské půdy a kvalitních lesních porostů je veřejným zájmem.

4.5 HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

Změna č. 8 PÚR navrhuje novou prioritu: „Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého a dosažení uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch pro přepravní síť.“. Téma je upraveno zákonem č. 85/2021 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů a navazujícími právními předpisy, např. zákonem č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Ovlivněny mohou být zejména jedinci či populace druhů rostlin a živočichů a vodní režim území, nejedná se o těžbu, významné ovlivnění horninového prostředí nelze očekávat.

4.6 KULTURNÍ DĚDICTVÍ A HMOTNÉ STATKY

Realizací záměrů (koridorů a ploch) mohou být obecně ohroženy následující kulturní hodnoty:

- statky zapsané na Seznamu světového dědictví
- památkové rezervace a památkové zóny
- nemovité národní kulturní památky a nemovité kulturní památky
- architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb
- historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb
- území s archeologickými nálezy
- urbanistické a krajinné hodnoty

Kulturní hodnoty ČR mohou být negativně ovlivněny buď přímou likvidací – např. území s archeologickými nálezy, nebo snížením estetického dojmu kulturní památky realizací rušivého

záměru. Ochrana kulturních hodnot je řešena napříč stávající PÚR ČR. Zejména v rámci celostátních priorit územního plánování, současně také explicitně u některých rozvojových nebo specifických oblastí a koridorů a ploch technické a dopravní infrastruktury např. v rámci stanovených Podmínek pro navazující územně plánovací činnost.

Oblast hmotných statků je v měřítku a podrobnosti PÚR ČR a jejích změn obtížně vyjádřitelná. Obecným příkladem, kdy návrh Změny č. 8 PÚR ČR přispívá k ochraně hmotných statků v území, je protipovodňová ochrana. Ta je částečně rozvíjena novým zařazením VN Stěbořice, která by měla přispět k lepší ochraně před povodněmi na Opavsku.

5 SOUČASNÉ PROBLÉMY A JEVY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM POSUZOVANÉHO NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ A JEJICH OCHRANNÁ PÁSMA, EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI

Cílem této části je identifikovat problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být návrhem Změny PÚR ČR č. 8 významně ovlivněny. Důraz je kladen především na zvláště chráněná území, evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Při naplnění této kapitoly bylo vycházeno z přístupů uplatněných při hodnocení původních aktualizací PÚR ČR, tj. Aktualizace č. 1 a Aktualizace č. 4. Dále byly reflektovány metodické pokyny.

Hodnocení bylo provedeno po jednotlivých oblastech životního prostředí. V rámci těchto tematických oblastí byly na základě kap. 3 identifikovány v souhrnu problémy životního prostředí za danou oblast. Vůči těmto problémům bylo prováděno slovní hodnocení možného významného ovlivnění těchto problémů záměry obsaženými v návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, respektive PÚR samotné.

Byly identifikovány všechny významnější problémy, tj. nejen ty, u kterých dochází k zátěži složek životního prostředí nad úroveň limitů stanovených platnými předpisy. Prostorové vyjádření těchto problémů je provedeno v rámci map v kapitole č. 3. U složek životního prostředí, pro které nejsou stanoveny limitní hodnoty zatížení (ZPF, PUPFL, příroda a krajina...), byl primárně využit slovní komentář, který vycházel z informací uvedených v kapitole č. 3 a zohledňoval návrhy, které jsou řešeny v návrhu Změny č. 8 PÚR ČR. Naopak nebyly využity metodikou doporučené indikátory, které na úrovni PÚR ČR považujeme za velmi omezeně až nepřesně vypovídající. Dále je potřeba říct, že řada problémů a témat je na úrovni ČR prostorově téměř neznázornitelná (např. biodiverzita druhů, invazní druhy, extrémní meteorologické jevy a další). Z těchto důvodů byl u této kapitoly primárně využit slovní komentář.

5.1 PŘÍRODA A KRAJINA

- Zajištění příznivého stavu předmětů ochrany soustavy zvláště chráněných území a území soustavy Natura 2000.
- Fragmentace nefragmentovaných oblastí, snížená migrační prostupnost území.
- Snížování biodiverzity původních druhů rostlin a živočichů, ohrožení zdrojových populací druhů, příp. ohrožení existence celých taxonů (hmyz, korýši, obojživelníci aj.), úbytek vhodných biotopů a ekosystémů.
- Šíření nepůvodních a invazních druhů rostlin a živočichů vytlačující původní druhy rostlin a živočichů a způsobující hospodářské škody.
- Snížená retenční schopnost krajiny.
- Ohrožení krajinného rázu v důsledku intenzivního rozvoje dopravní a technické infrastruktury, budování logistických center a průmyslových zón ve volné krajině.

Stav a trendy výše uvedených témat jsou uvedeny v kap. 3.

PÚR ČR uvedené problémy reflektuje v rámci celostátních priorit, podmínek pro navazující územně plánovací činnost a stanovených úkolů pro územní plánování obsažených v jednotlivých kapitolách.

Problematickými záměry z hlediska zajištění příznivého stavu předmětů ochrany v ZCHÚ a soustavě Natura 2000 může mít záměr na rozšíření letiště Mošnov, záměry dopravních koridorů i záměry ploch a koridorů vedení elektrické energie.

Sníženou retenční schopnost krajiny lze očekávat v rámci výstavby nových dopravních staveb s nepropustným povrchem. Je nezbytné v rámci probíhající klimatické změny požadovat v rámci staveb opatření k zadržení povrchového odtoku.

Situování záměrů by mělo být přizpůsobeno ochraně významných přírodních, kulturních a estetických hodnot území. Podstatná je jejich identifikace a navržený způsob ochrany před realizací staveb.

Dne 19. června 2023 bylo vydáno Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu Aktualizace Politiky územního rozvoje, po Aktualizaci č. 4 z hlediska vlivů na životní prostředí. Jako podklad pro vydání stanoviska mělo MŽP k dispozici stanoviska orgánů ochrany přírody (Správa Krkonošského národního parku pod č. j.: KRNAP 02208/2023 ze dne 3. 4. 2023, Krajský úřad Zlínského kraje, pod č. j.: KUZL 28187/2023 ze dne 21. 3. 2023, Krajský úřad kraje Vysočina pod č. j.: KUJI 32730/2023 ze dne 22. 3. 2023, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR pod č. j.: 06123/SOPK/23 ze dne 29. 3. 2023) dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů se závěrem, že návrh aktualizace může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“),

Posouzení vlivu na soustavu Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je řešeno podrobněji v rámci samostatného dokumentu. Z tohoto posouzení zde uvádíme hlavní závěry.

Cílem naturového posouzení bylo zjistit, zda návrh koncepce jako celek, respektive koridory, plochy nebo další úpravy v něm nově provedené nebo pozměněné vůči aktuálně platné podobě, mohou nebo nemohou mít významně negativní vliv na soustavu Natura 2000, tedy na ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Na základě provedeného hodnocení bylo konstatováno, že předložený návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR nemůže mít potenciálně významný negativní vliv na předměty ochrany a na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

U návrhů koridorů a ploch a dalších úprav obsažených v návrhu ZPÚR č. 8 nebyly významné negativní vlivy identifikovány. U některých navržených koridorů a ploch byly identifikovány potenciální mírné negativní vlivy, které jsou konkrétně popsány v rámci samotného posouzení. Pro předcházení, zmírnění nebo minimalizaci těchto negativních vlivů byly navrženy podmínky, které jsou rovněž uvedeny v závěru Vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

5.2 OVZDUŠÍ, KLIMA A HLUKOVÉ ZNEČIŠTĚNÍ

- Vysoké množství emisí z domácích topenišť (benzo[a]pyren, PM₁₀, PM_{2,5}).
- Emise z narůstající dopravy zejména suspendovanými částicemi frakcí PM₁₀ a PM_{2,5}, NO_x a benzo[a]pyrenu a s tím související problematické imisní koncentrace těchto látek v blízkosti komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou.
- Zatížení území dálkovým přenosem znečištění, zejména v příhraničních oblastech.
- Oblasti s překročenými imisními limity v některých regionech a aglomeracích (O/K/FM) a v centrech měst (benzo[a]pyren, PM₁₀, PM_{2,5}, přízemní ozon).
- Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí, projevující se především suchem, případně povodněmi, vlnami veder a další.
- Nedostatečný rozsah zmírňujících opatření (zejména omezení produkce skleníkových plynů z výroby elektřiny, tepla a narůstající dopravy).
- Vysoký podíl obyvatel zatížených nadměrným obtěžováním hlukem z automobilové dopravy v okolí komunikací s intenzivní automobilovou dopravou, zejména v intravilánech měst a podél zatížených komunikací.

Závažným problémem v oblasti životního prostředí je **kvalita ovzduší**, kdy dochází k překračování imisních limitů zejména pro benzo[a]pyren a částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5} a dále pro troposférický ozón.

Toto se týká především území Moravskoslezského kraje. Konkrétně jsou tato nadlimitně zatížená území vymezena v rámci kap. č. 3.

Dlouhodobě je v blízkosti významných dopravních tahů časté zvýšené **zatížení hlukem**, a to i v hustěji osídlených oblastech. Toto je částečně s ohledem na podrobnost koncepce znázorněno v kap. č. 3.

Pozitivně může tento stav ovlivnit podpora rozvoje veřejné dopravy (koridory vysokorychlostních tratí, železniční koridory) a vymístění dopravních komunikací mimo hustě osídlené lokality. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR tento problém reflektuje novými koridory pro železnice, silnice, vodní a kombinovanou dopravu. Tyto záměry by měly napomoci ke snížení hlukového znečištění a znečištění ovzduší v nejhustěji obydlených oblastech.

Také probíhající změna klimatu má vliv na stav životního prostředí, lidské zdraví a ekosystémy i vývoj hydrometeorologické situace. Tyto jevy negativně ovlivňují zdraví lidí, jejich komfort, zvyšují riziko výskytu chorob, snižují délku života apod. Některé z těchto jevů mohou být alespoň místně ovlivněny realizací záměrů obsažených v rámci Změny č. 8 PÚR ČR. Lokality ohrožené suchem jsou vymezeny v kap. č. 3, stávající PÚR ČR na tento problém reaguje např. vymezením SOB9.

5.3 VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

- Zvyšující se četnost výskytu minimálních zůstatkových průtoků či průtoků nedosahujících minimálního zůstatkového průtoku
- Snižující se jakost (samočistící schopnost) vodních toků vzhledem k nižším průtokům a vyšším teplotám
- Snižující se jakost vodních nádrží vlivem vyšších teplot ve vegetační sezóně
- Nevhodné úpravy koryt vodních toků pro vodní organizmy (unifikace přirozeně členité morfologie koryt, příčné překážky, absence litorální a břehové vegetace, kapacitní koryta mimo sídla)
- Zástavba v záplavových území
- Absentující opatření k zadržování vody v krajině

Některé z těchto jevů jsou popsány v kap. 3.

Problematika sucha je již řešena v rámci platné PÚR ČR vymezením oblastí SOB9, oblastí, ve kterých se projevují aktuální problémy celostátního významu. Do této oblasti spadá záměr koridoru VD4 Vodní cesta na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín. Je nezbytné zajistit, aby záměr nepřispíval ke zvyšování rizika sucha v území.

Výše uvedený záměr, záměr rozšíření letiště a záměry liniové dopravní a infrastrukturální stavby budou a mohou mít vliv na odtokové poměry a jakost vod, mohou narušit vodní režim území a zhoršit výše uvedené jevy.

5.4 ZEMĚDĚLSKÝ A LESNÍ PŮDNÍ FOND

- Zvyšující se podíl úbytku zemědělské půdy, zejména bonitních půd I. a II. třídy, a záborů/fragmentace kvalitních lesních celků
- Degradace zemědělské půdy (sucho, acidifikace, dehumifikace, utužení, zasolování půd, vodní a větrná eroze aj.), rozpad lesů (změna klimatu v kombinaci s dalšími stresovými faktory)

Tyto jevy jsou popsány v kap. 3.

Trendem po roce 2000 je charakteristický postupný úbytek orné půdy a postupný nárůst zastavěných a ostatních ploch. Kromě zatravnění se v ostatních případech jedná většinou o trvalé záборы půdního fondu. Nejvyšší rychlost záborů půdního fondu je patrná v územích s nejvyšší koncentrací obyvatel

a činností, jako je výroba, dopravní stavby a další. Tyto jsou koncentrovány především do rozvojových oblastí a v rámci rozvojových os.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR tyto trendy nezastaví, avšak alespoň je napomůže vhodněji usměrňovat a koordinovat. Jedná se zejména o rozvojové oblasti a osy, kde se dá předpokládat větší koncentrace rozvojových aktivit, které povedou k záborům půdního fondu.

Na základě uvedených záměrů ve Změně č. 8 PÚR lze předpokládat další zábor zemědělské půdy, potenciálně zábor/fragmentace lesů. Těmto záborům není možné se zcela vyhnout, v navazujících ÚPD je při vymezení trasy koridorů nutno zohlednit i požadavek na minimalizaci těchto záborů vhodnou lokalizací rozvojových záměrů.

6 ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍCH A PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ NAVRHOVANÝCH VARIANT POSUZOVANÉ ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR, VČETNĚ VLIVŮ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, Kladných a záporných; HODNOTÍ SE VLIVY NA OBYVATELSTVO, Lidské zdraví, BIOLOGICKOU ROZMANITOST, FAUNU, FLORU, PŮDU, HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, VODU, OVZDUŠÍ, KLIMA, HMOTNÉ STATKY, KULTURNÍ DĚDICTVÍ VČETNĚ DĚDICTVÍ ARCHITEKTONICKÉHO A ARCHEOLOGICKÉHO A VLIVY NA KRAJINU VČETNĚ VZTAHŮ MEZI UVEDENÝMI OBLASTMI VYHODNOCENÍ

6.1 POPIS POUŽITÉ METODY HODNOCENÍ

6.1.1 Předmět hodnocení

Vyhodnocení je zaměřeno na vyhodnocení navržených změn a úprav, které jsou v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR provedeny, a to z hlediska vlivu na životní prostředí v rozsahu a podrobnosti PÚR a míře konkrétnosti a rozsahu návrhu Změny č. 8 PÚR ČR. Předmět vyhodnocení je konkrétně uveden v kap. 1.1 a zde níže.

V rámci hodnocení byl zčásti využit postup uplatněný v rámci vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 1 PÚR ČR a Aktualizace č. 4 na životní prostředí, a to z důvodů zachování logiky a kontinuity prací a zároveň možnosti porovnání s předchozími dokumenty a vyhodnoceními. Dále bylo využito Metodické doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí zveřejněné ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2).

Jsou hodnoceny vlivy změny koncepce, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře odpovídající konkrétnosti návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Předmětem vyhodnocení jsou:

- **nové záměry a pasáže** v návrhu Změny č. 8 PÚR ČR – návrh ZPÚR č. 8 nově vymezuje tyto záměry:
 - Celostátní priorita č. 31a
 - Sídelní struktura – Koncepce a Vymezení kategorií center osídlení
 - Nový záměr konvenční železniční dopravy ŽD24 a nový úsek záměru ŽD15
 - VD4 pro vodní cestu (Baťův kanál)
 - L4 pro rekonstrukci a rozšíření letiště Mošnov
 - E30-E32
 - Doplnění trasy stávajícího záměru DV3 a nový záměr DV6
 - Úkoly 209 a 210
- **úpravy a změny** návrhu Změny č. 8 PÚR ČR – konkrétně:
 - Upravené znění celostátních priorit územního plánování

Nově vymezené celostátní priority, část Sídelní infrastruktura a záměry pro dopravní a technickou infrastrukturu jsou podrobně **tabulkově hodnoceny** z hlediska vlivů na jednotlivé oblasti životního prostředí v rámci **Přílohy č. 1. TABELÁRNÍ PŘEHLED VYHODNOCENÍ Vlivů NOVÝCH ZÁMĚRŮ.**

Dílčí úpravy stávajících a dříve vyhodnocených pasáží a článků návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, které mohou mít reálný dopad v území, respektive možné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou hodnoceny slovním komentářem a bodovým hodnocením na stupnici významnosti -2, -1, 0, 1, 2, ? (význam uveden dále v textu) z hlediska vlivů těchto úprav na životní prostředí v rámci této kap. č. 6. V rámci hodnocení je rovněž uvedeno časové hledisko vlivů. U provedených úprav je v návaznosti na slovní komentář doplněn závěr, zda lze provedenou úpravu akceptovat či nikoliv a případné doporučení směřující k minimalizaci potenciálních negativních vlivů. V kap. 6 je rovněž uvedena **souhrnná informace vyplývající z podrobnějšího hodnocení provedeného v Příloze č. 1 pro danou skupinu záměrů.**

6.1.2 Rozsah hodnocení

U výše uvedených předmětů hodnocení je provedeno podrobné tabulkové hodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví.

Tabulkové hodnocení obsahuje tyto dílčí části:

- Popis a číselné hodnocení vlivů na dílčí složky životního prostředí, tj.:
 - Obyvatelstvo a veřejné zdraví
 - Ovzduší a klima
 - Příroda, krajina a biologická rozmanitost³
 - Voda
 - Horninové prostředí
 - Půdní fond⁴
 - Hmotné statky
 - Kulturní dědictví
- Popis a číselné hodnocení z hlediska:
 - Kumulativních vlivů
 - Synergických vlivů
 - Sekundárních vlivů
- Trvání vlivů
- Potenciální vlivy mimo ČR
- Souhrnný komentář SEA
- Návrhy zmírňujících opatření
- Závěr

Hodnoceny jsou jak vlivy přímé, tak vlivy nepřímé.

- přímé - působící přímo na danou složku životního prostředí,
- nepřímé - vliv na danou složku životního prostředí působí zprostředkovaně (nepřímo) přes jinou složku životního prostředí (např. zhoršení zdravotního stavu obyvatel v důsledku nárůstu imisní zátěže ovzduší)

Pokud se jedná o nepřímý vliv, je to uvedeno u hodnoty každého takového vlivu označením:

- n – nepřímý vliv

³ Zahrnuje vlivy na zvláště chráněná území, přírodní parky, nadregionální ÚSES, migrační propustnost a fragmentaci krajiny, faunu a flóru.

⁴ Zahrnuje vlivy na zemědělskou půdu a lesní půdní fond. S ohledem na obecnost PÚR nebylo prováděno členění na ZPF a LPF, v případě potřeby je v rámci hodnocení komentářem specifikováno, zda-li jde o PUPFL nebo ZPF

Ostatní vlivy jsou považovány za přímé.

Hodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí bylo prováděno především ve vztahu k hlavním limitům životního prostředí relevantním pro danou oblast, a to s přihlédnutím k obecnosti koncepce a obecnosti popisu záměru, kdy např. lokalizace záměrů je často dána pouze orientačně spojnici jednotlivých bodů bez stanovení konkrétní trasy koridoru mezi nimi. Při hodnocení bylo rovněž přihlédnuto k současnému stavu životního prostředí v ČR a jeho předpokládanému vývoji a identifikovaným problémům v jednotlivých oblastech ŽP. Byly využity dostupné mapové podklady znázorňující alespoň schematicky lokalizaci koridorů a ploch a zároveň mapové podklady uvádějící hlavní limity v území.

Tabulkové hodnocení je prováděno na škále:

- +2 potenciálně významný pozitivní vliv
- +1 potenciálně mírně pozitivní
- 0 bez vlivu nebo zanedbatelný vliv
- 1 potenciálně mírně negativní vliv
- 2 potenciálně významný negativní vliv
- ? vliv nelze vyhodnotit

Odhad významnosti je (dle metodického pokynu – Krajíček, 2015) podrobněji vyjádřen zde:

- -2 - potenciálně významný negativní vliv - Uplatnění daného článku (PÚR ČR) je pravděpodobně spojeno s potenciálně významným negativním vlivem na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku nebo je zde identifikováno vysoké riziko významného střetu s některým limitů životního prostředí. Prostorové parametry hodnoceného záměru nebo/a jeho navrhované využití neumožňují nebo umožňují pouze částečně minimalizaci či vyloučení negativního vlivu.
Příkladem může být takový střet koridoru pro liniový dopravní záměr se zvláště chráněným územím, kdy je zřejmé, že při zpřesnění trasy koridoru v navazující ÚPD a/nebo další přípravě záměru nebude možné tomuto střetu zabránit. Dalšími příklady mohou být jiné záměry v přímém střetu s MZCHÚ, který pravděpodobně nejsou v navazující přípravě řešitelné, záměry lokalizované do CHOPAV a nesplňující stanovené ochranné podmínky, záměry s vysokým zábořem ZPF (nad 100 ha) ve vyšší třídě ochrany apod.
Při vyhodnocení vlivu této kategorie musí být vždy stanovena opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů, resp. návrh na obsahovou úpravu článku. V případě, že předmětná opatření nelze v rámci daného článku použít, je nutné navrhnout vypuštění předmětného záměru z návrhu ZPÚR ČR č. 8.
- -1 - potenciálně mírně negativní vliv - Při uplatnění záměru nelze vyloučit vlivy na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku nebo je zde identifikováno riziko mírného střetu s některým limitů životního prostředí, který je však při přípravě záměru pravděpodobně řešitelný. Prostorové parametry hodnoceného záměru nebo/a jeho navrhované využití umožňují minimalizaci či vyloučení negativního vlivu. Uplatnění záměru je možné za předpokladu zohlednění navrhovaných opatření k vyloučení, omezení nebo kompenzaci vlivů. Příkladem může být záměr s rizikem střetu se ZCHÚ, který je však v navazující fázi přípravy pravděpodobně řešitelný, např. při přesnější lokalizaci koridoru pro daný záměr.
- 0 - bez vlivu nebo zanedbatelný vliv - V podrobnosti měřítka PÚR ČR nebyl identifikován negativní vliv na danou složku životního prostředí nebo riziko střetu s některým limitů životního prostředí. zpracovatel hodnocení nepředpokládá ovlivnění sledovaných jevů nebo charakteristik.
- +1 - potenciálně mírně pozitivní vliv - V důsledku uplatnění článku (výroku) se předpokládá mírně pozitivní vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy

v dotčeném území. Dojde k posílení pozitivních charakteristik dané složky ŽP či budou odstraněny/minimalizovány prvky/činnosti negativně danou složku ŽP ovlivňující.

- +2 - potenciálně významný pozitivní vliv - Uplatnění článku (výroku) významně pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území. Dojde k výraznému posílení pozitivních charakteristik dané složky ŽP či budou odstraněny/minimalizovány prvky/činnosti negativně danou složku ovlivňující. Pozitivní změny a přínosy pro danou složku jsou jasně patrné, a jejich dopad je znatelný a signifikantní. V důsledku realizace daného záměru dojde k posílení pozitivních charakteristik dané složky životního prostředí nebo budou odstraněny nebo minimalizovány prvky/činnosti, které negativně ovlivňují danou složku.
- ? - vliv nelze vyhodnotit - Vliv uplatnění článku (výroku) nelze v podrobnosti měřítku PÚR ČR posoudit nebo posuzovaná koncepce neobsahuje dostatek informací pro vyhodnocení vlivu. Zpracovatel nemá k dispozici dostatek informací pro vyhodnocení vlivu.

Trvání vlivu, respektive časový horizont působení, bylo řešeno pro tato období:

Kp	krátkodobé, respektive přechodné
Sd	střednědobé (tj. v horizontu cca do 5 let)
Dt	dlouhodobé, respektive trvalé (tj. v horizontu nad 5 let)

Hodnocení kumulativních a synergických vlivů

Hodnoceny byly rovněž **vlivy kumulativní a synergické**. Spolupůsobení vlivu, tj. hodnocení kumulativních, synergických a sekundárních vlivů k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům, je rovněž hodnoceno slovním komentářem a na stejné číselné hodnotící škále.

Tyto vlivy lze orientačně definovat takto:

- **Kumulativní** vliv je dán součtem vlivů stejného druhu (např. emise oxidu dusíku) z různých zdrojů, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.
- **Synergický** vliv vzniká působením vlivů různého druhu (např. současné působení více zdrojů různých emisí) na danou složku životního prostředí.
- **Sekundární** vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí nepřímo přes jinou ovlivněnou oblast. (příkladem může být podpora udržitelných forem dopravy – např. železnice, která nepřímo snižuje intenzitu automobilové dopravy a tím i její vlivy na životní prostředí.⁵

Při hodnocení potenciálních spolupůsobících vlivů bylo vycházeno ze skutečnosti, že PÚR ČR je národním koncepčním dokumentem nadřazeným dokumentům na nižší úrovni, tj. zásadám územního rozvoje a územním plánům obcí. PÚR ČR obsahuje záměry nadregionálního významu. Byla řešena možnost spolupůsobení vlivů jednotlivých záměrů s dalšími záměry uvedenými ve stávající PÚR ČR. Prostorová kumulace byla řešena v prostředí a pomocí GIS, kde bylo možno prostorově promítnout jak nové hodnocené záměry, tak i stávající, a ty hodnotit ve vztahu k limitům životního prostředí v oblasti navrženého záměru. Konkrétní záměry, které spolupůsobí v území, jsou uvedeny v Příloze č. 1 v kolonce Kumulativní nebo Synergické vlivy. Z metodiky (Krajíček, 2015) vyplývá předpoklad, že za oblasti, které by mohly být významně zasaženy uplatněním PÚR ČR ve smyslu směrnice SEA, lze považovat rozvojové oblasti a osy. Tento předpoklad vychází z definice ROB a ROS, formulované v rámci PÚR ČR, ze které lze dovodit, že rozvojové oblasti a osy celostátního významu jsou vymezovány na základě svých předpokladů pro umístování požadavků na změny ve využití území, které mohou být spjaté s negativními dopady na složky životního prostředí. Kromě konkrétních složek životního prostředí, u kterých byla v rámci složkové analýzy identifikována největší pravděpodobnost

⁵ Sekundární a nepřímé vlivy se zčásti prolínají.

vzniku negativního kumulativního vlivu, lze tedy negativní kumulativní a synergické vlivy předpokládat u záměrů umísťovaných do rozvojových oblastí a os.

Podkladem pro hodnocení byly informace uvedené v kap. 3., 4. a 5. V kapitole 3. jsou uvedeny údaje o současném stavu jednotlivých složek životního prostředí na území ČR.

V kapitole 4 jsou popsány charakteristiky ŽP, které by mohly být uplatněním návrhu Změny č. 8 PÚR ČR významně (negativně i pozitivně) ovlivněny, tj. která ze složek ŽP může být potenciálně významně dotčena. Pro hodnocení kumulativních vlivů byla využita tabulka z kapitoly č. 4, kde je indikována pravděpodobnost vzniku významného vlivu navrhovaných záměrů na jednotlivé složky životního prostředí (složková analýza). Z této tabulky a následného odhadu vlivů (kap. 4) vyplývá, že kumulace vlivů na životní prostředí lze předpokládat především v těchto oblastech:

- a) Kumulativní zábery půdního (zemědělského i lesního) fondu – toto je předpokládáno především u dopravních záměrů (silniční a železniční, letiště)
- b) Ovlivnění migrační propustnosti území – na úrovni PÚR ČR se jedná o dopravní záměry (silniční a železniční), které zvyšují fragmentaci krajiny a negativně ovlivňují migrační propustnost území. Protože k narušení migrační propustnosti dochází u více koridorů, jedná se o kumulativní ovlivňování migrační propustnosti v rámci ČR.

Dále byly využity informace z tzv. Prostorové analýzy (kap. 4). Z té pro návrh Změny č. 8 PÚR ČR vyplývá, že kumulativní vlivy jsou předpokládány u záborů půdního fondu, který není dán prostorovou koncentrací záměrů, ale kumulací záborů jako celku. Dále lze předpokládat prostorovou kumulaci záměrů letiště a navržené VRT v oblasti CHKO Poodří, kdy je potenciálně možná kumulace hlukové zátěže a ovlivnění přírodních hodnot v území těmito záměry.

Především na tyto oblasti – zábery půdy, narušení migrační propustnosti území, zásahy do přírodních hodnotných území a hluku – bylo hodnocení kumulativních a synergických vlivů zaměřeno.

Identifikace a popis možných kumulativních a synergických vlivů a jejich hodnocení je součástí hodnocení jednotlivých záměrů prováděného v rámci Přílohy č. 1. Hodnocení bylo provedeno, stejně jako u ostatních vlivů, na výše uvedené stupnici významnosti (-2, -1, 0, 1, 2, ?) a bylo doplněno verbálním hodnocením.

V případě identifikace negativních vlivů by byla navržena opatření pro prevenci, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci negativních vlivů.

Přeshraniční vlivy

Hodnoceny byly rovněž potenciální vlivy mimo území ČR. Hodnocení přeshraničních vlivů bylo provedeno v rámci Přílohy č. 1 pro jednotlivé nové nebo upravené záměry. Byla použita stejná stupnice významnosti vlivů jako u vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, tj. na škále od -2 po +2 a verbální hodnocení. Vlivy byly hodnoceny s ohledem na typ záměru, jeho vlivy na životní prostředí a lokalizaci záměrů, respektive hodnocených úprav PÚR. PÚR ČR má působnost pouze na území ČR, záměry mimo ČR nejsou v její kompetenci. Přímé vlivy jsou potenciálně možné pouze u záměrů v bezprostřední blízkosti hranice – v případě návrhu Změny č. 8 PÚR ČR se může jednat např. o záměr VD4, který se zčásti nachází na hranici se Slovenskem. Hodnoceny byly také potenciální nepřímé vlivy, mezi které mohou patřit např. přenos znečišťujících látek v ovzduší (relevantní u záměrů v oblasti silniční dopravy, kdy navýšení imisních koncentrací je možné v okruhu max. stovek metrů od záměru), hluk (dopravní záměry) a vodě (vodní doprava, vodní stavby), ovlivnění krajinného rázu v příhraničních oblastech (výškové stavby) a jiné (např. ovlivnění migrační propustnosti dopravními stavbami) – v těchto uvedených případech se jedná o typy záměrů a vlivů, které mohou mít přeshraniční dopad. Naopak u vlivů typu zábery ZPF nebo PUPFL není přeshraniční vliv předpokládán.

Souhrnný komentář a zmírňující opatření

Na závěr hodnocení každé nové plochy nebo koridoru je uveden souhrnný komentář SEA, ve kterém jsou shrnuty hlavní identifikované vlivy daného záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.

Na základě identifikovaných vlivů nebo potenciálních rizik jsou doporučena zmírňující opatření, respektive podmínky, která mají za cíl tyto negativní vlivy zmírnit, minimalizovat, vyloučit nebo jim předcházet. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí by nemělo obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem územně plánovací dokumentaci, regulačnímu plánu nebo navazujícím rozhodnutím. Z tohoto důvodu jsou doporučení vycházející z tohoto dokumentu brána jako doporučující.

Nejistoty a omezení hodnocení

Nejistoty a omezení hodnocení vychází zejména z obecnosti koncepce. Koncepce vymezuje koridory a plochy jejich výčtem s uvedením pouze nejzákladnějších informací, jako je jejich vymezení a důvody vymezení. Vymezení je v případě koridorů dáno spojnicemi bodů, přesnější vedení koridoru není dáno a bude řešeno v navazujících zásadách územního rozvoje a územních plánech obcí. V řadě případů proto není možno určit vlivy na konkrétní lokality a uváděné vlivy či rizika je proto nutné chápat jako orientační.

Kromě přesnější lokalizace rovněž není známo technické provedení záměrů, které vlivy na životní prostředí významně ovlivňuje. Nejsou uváděny informace o tunelech, přemostěních, protihlukových opatřeních, technickém řešení, materiálech apod. Ty lze na základě znalosti obdobných záměrů v hrubých obrysech odhadnout, ale nikoliv přesně určit. To se týká zejména umístění konkrétní stavby v koridoru, který potenciálně může zasáhnout řadu jevů (limitů), aniž by konkrétní záměr do těchto jevů musel nutně zasáhnout.

Hodnocení je v tomto dokumentu provedeno rovněž bez použití speciálních výpočtových metod.

6.2 CELOSTÁTNÍ PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

Politika územního rozvoje stanovuje „Celostátní priority územního plánování“. Ty stanovují rámce k vytváření vyváženého vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území, určují požadavky na konkretizaci obecně formulovaných cílů a úkolů územního plánování a určují strategii a základní podmínky pro jejich naplňování v územně plánovací činnosti krajů a obcí a při tvorbě resortních koncepcí s důsledky pro území. Dále zohledňují požadavky na udržitelný rozvoj území a územní soudržnost, vyjádřené v dokumentech mezinárodních organizací, kterých je ČR členem.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR nově upravuje nebo stanovuje⁶ tyto celostátní priority:

- (28) Pro zajištění kvality života obyvatel zohledňovat potřeby **udržitelného** rozvoje území v dlouhodobém horizontu a nároky na veřejnou infrastrukturu, včetně **zelené infrastruktury a veřejných prostranství. Vytvářet podmínky pro rozvoj území s dostupnou krajinou a sídelní zelení a pro rozvoj kvalitních veřejných prostranství s dostatečným zastoupením vegetačních prvků.** Návrh a ochranu kvalitních městských **nebo venkovských** prostorů a veřejné infrastruktury je vhodné řešit ve spolupráci veřejného i soukromého sektoru s veřejností. **Při vymezování ploch bydlení a stanovování podmínek pro rozvoj bydlení zohledňovat požadavky na veřejná prostranství.**

Vyhodnocení	Úprava směřuje do oblasti veřejných prostranství a přidává aktuální téma zeleně a zelené infrastruktury, která je důležitá z hlediska adaptací na změny klimatu.
Závěr	+1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

- (30) Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávku vody a zpracování odpadních vod je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti. **Je nezbytné vytvářet územní podmínky pro zásobování pitnou vodou a pro optimální odvádění a čištění odpadních vod. Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou technickou infrastrukturu.**

Vyhodnocení	Úprava zdůrazňuje řešení možnosti napojení nových rozvojových ploch na stávající veřejnou infrastrukturu. Toto snižuje jednak ekonomické náklady a současně zajišťuje základní požadavky na vybavenost území primárně vodohospodářskou infrastrukturou. Současně předchází potenciálním střetům při nezbytnosti budování zcela nové infrastruktury.
Závěr	+1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

- (31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, **případně z dalších nízkouhlíkových zdrojů, včetně zajištění bezpečného zásobování území energiemi**, šetrné k životnímu prostředí **a kulturním hodnotám území**, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik ~~při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.~~

Vyhodnocení	Úprava je zaměřena na problematiku nízkouhlíkových technologií a OZE při současném zohlednění kulturních hodnot v území. Lze předpokládat pozitivní dopady z hlediska snížení produkce skleníkových plynů a emisí znečišťujících látek do ovzduší, současně řešena ochrana kulturních hodnot v území.
Závěr	+1Dt - Návrh lze akceptovat

⁶ Jak bylo uvedeno v úvodních kapitolách, hodnoceny byly pouze obsahové změny nebo nové články/delší pasáže s možným průmětem v území a možným vlivem na životní prostředí. Nikoliv úpravy bez evidentního průmětu v území.

Doporučení	x
-------------------	---

(31a) Provéřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch a koridorů pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch a koridorů pro přepravní síť.

Vyhodnocení	Úprava směřuje k podpoře ukládání CO ₂ do přírodních horninových struktur včetně související infrastruktury. Potenciální ovlivnění horninového prostředí a podzemních vod, současně redukuje emise CO ₂ emitované do atmosféry.
Závěr	-1Dt/+1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	X – je řešeno v rámci ostatních celostátních priorit územního plánování (č. 20).

6.2.1 Souhrn

Provedené úpravy celostátních priorit územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území přispívají k řešení některých problémů v oblasti životního prostředí, a to zejména v oblasti energetiky a ochrany klimatu. Navržené úpravy lze z tohoto pohledu hodnotit jako akceptovatelné.

6.3 SÍDELNÍ STRUKTURA

Dále jsou v rámci návrhu ZPÚR č. 8 v části Sídlní struktura stanoveny Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování. Dále jsou nově vymezeny kategorie center osídlení, a to tzv. Vyšší centra významná (A), Vyšší centra ostatní (B), Střední centra významná (C) a Střední centra ostatní (D). K jednotlivým kategoriím jsou stanovena Vymezení, Důvody vymezení, Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a Úkoly pro územní plánování.

Potenciální vlivy stanovení kategorií center osídlení jsou hodnoceny v příloze 1. Významné vlivy zde nebyly identifikovány, kategorizace byla z hlediska vlivů na životní prostředí vyhodnocena jako akceptovatelná.

Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování u části Sídlní struktura – Koncepce jsou komentovány zde.

Podmínky pro navazující územně plánovací činnost	Při vymezení záměrů vytvářet podmínky pro: a) respektování územních odlišností a zachování jedinečné identity jednotlivých center osídlení, zejména s ohledem na jejich historický vývoj, stávající charakter a postavení v rámci sídelní struktury ČR, b) zohledňování konkrétních potřeb jednotlivých center osídlení a jejich spádového území s ohledem na danou kategorii centra osídlení, c) zlepšování dopravních vazeb mezi centry osídlení a obcemi v jejich spádovém území a zároveň zlepšování dopravních vazeb mezi centry osídlení navzájem, v případě vazeb mezi městskými uzly TEN-T zejména pomocí sítě TEN-T, a to
---	---

	přednostně prostřednictvím environmentálně šetrných forem dopravy, při respektování intenzity dopravy a s ohledem na kvalitu spojení, d) zajišťování podmínek pro koordinaci všech druhů dopravy, především v multimodálních uzlech, e) omezování vynucené mobility v rámci center osídlení a rozvíjení tzn. kompaktního města (města krátkých vzdáleností podporujícího tzv. aktivní mobilitu), f) zachování a rozvoj společenské funkce tradičních městských center, g) snižování negativních a zvyšování pozitivních dopadů rozvoje center osídlení na blízké venkovské oblasti a okolní sídla, h) možnosti využití stávající veřejné infrastruktury a potřeby jejího dalšího rozvoje a dobudování při současném respektování přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území, i) zachování architektonických a urbanistických hodnot území, s důrazem na kvalitu veřejných prostranství, j) minimalizování ovlivnění přírodních a krajinných hodnot území.
Vyhodnocení	Jedná se o obecněji stanovené podmínky, které je vhodné zohledňovat při vymezování záměrů. I s ohledem na jejich obecnost nebyly identifikovány potenciální negativní vlivy. Z hlediska možných pozitivních vlivů lze zmínit využití environmentálně šetrných forem dopravy a koordinaci dopravy v multimodálních uzlech (snížení hluku a emisí), město krátkých vzdáleností (snížení hluku, emisí znečišťujících látek a ochrana klimatu) a respektování přírodních, kulturních a civilizačních, architektonických a urbanistických hodnot území, s důrazem na kvalitu veřejných prostranství a minimalizování ovlivnění přírodních a krajinných hodnot území. Tyto podmínky přispějí k předcházení možným negativním vlivům na životní prostředí.
Závěr	+1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

Úkoly pro územní plánování	a) Převzít do zásad územního rozvoje vyšší a střední centra osídlení (kategorie A–D) stanovená PÚR ČR a soustavu center osídlení doplnit v zásadách územního rozvoje o centra osídlení nižší a malá (kategorie E–G). b) Kraje a obce postupují při pořizování územně plánovací dokumentace v souladu s podmínkami pro navazující územně plánovací činnost. c) Úkoly, stanovené pro jednotlivé kategorie center osídlení (A–D), musí být převzaty do územně plánovací dokumentace krajů a obcí. d) Koordinovat rozvoj center osídlení se sousedními obcemi, zejména z hlediska vyváženosti rezidenčních, pracovních a obslužných funkcí, a vytvářet územní podmínky přispívající ke zvyšování územní a sociální soudržnosti. e) Vytvářet územní podmínky pro aplikování tzv. „SMART“ řešení dle konceptu „Smart Cities“. f) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj veřejné infrastruktury, včetně podmínek pro rozvoj digitální technické infrastruktury. Koordinovaným umisťováním veřejné infrastruktury v území podporovat její účelné využívání v rámci sídelní struktury. g) Vytvářet územní podmínky k provázání dostupných druhů dopravy, včetně zapojení tzv. aktivní mobility, v multimodálních uzlech především u veřejné a městské hromadné dopravy, přiměřeně k jednotlivým kategoriím center osídlení. h) Vytvářet územní podmínky pro zajištění dostupnosti infrastruktury pro alternativní paliva v dopravě. i) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj nových, inovativních a ekologických forem výroby. j) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj bezpečného a dostupného bydlení s důrazem na kvalitu bydlení v kvalitním prostředí se zázemím pro odpočinek a rekreaci a s dostatečně kapacitní veřejnou infrastrukturou. k) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj obslužných funkcí a služeb a vytvářet územní podmínky pro zajištění jejich dobré dostupnosti a dostatečných kapacit. Zohledňovat při tom, že centra osídlení zajišťují vybrané služby nejen pro potřeby vlastních obyvatel, ale i pro obyvatele center osídlení nižších kategorií a pro obyvatele dalších obcí v jejich spádovém území.
-----------------------------------	---

Vyhodnocení	Jedná se o obecněji stanovené úkoly pro územní plánování. I s ohledem na jejich obecnost nebyly identifikovány potenciální negativní vlivy. Z hlediska možných pozitivních vlivů lze zmínit důraz na koncept SMART cities, ekologické formy výroby, kvalitu bydlení v kvalitním prostředí, podporu provázanosti různých druhů dopravy, která zajistí lepší ochranu center sídel před IAD. Tímto stanovené úkoly přispívají k předcházení možným negativním vlivům na životní prostředí.
Závěr	+1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

6.4 ROZVOJOVÉ OBLASTI A ROZVOJOVÉ OSY

PÚR ČR vymezuje oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodů soustředění aktivit mezinárodního nebo celostátního významu, nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje, tj. rozvojové oblasti a rozvojové osy.

Aktuálně platná PÚR ČR vymezuje 12 rozvojových oblastí. Tento počet je zachován i v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR a není zde navržena žádná nová rozvojová oblast. Vymezení již stávajících rozvojových oblastí je zachováno, drobně zpřesněno je pouze vymezení rozvojové oblasti OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno, která je mírně zvětšena. Ostatní úpravy jsou pouze formálního charakteru a nejsou hodnoceny.

(42) **OB3** Metropolitní rozvojová oblast Brno

Vymezení:

Území obcí z ORP ~~Brno~~, Blansko (jen obce ve střední, **severní**, jihovýchodní a jihozápadní části), **Brno**, **Bučovice (jen obce v západní části)**, **Ivančice (jen obce v jihovýchodní části)**, Kuřim, Pohořelice (jen obce ve střední a severní části), Rosice (jen obce ve východní části), Slavkov u Brna (jen obce v severní části), Šlapanice, Tišnov (jen obce v jihovýchodní části), **Vyškov (jen obce v jižní a západní části)**, Židlochovice, ~~Ivančice (jen obce v jihovýchodní části)~~.

Vyhodnocení	Úpravy vyplývající z aktuálního stavu a vývoje území, aktualizace ZÚR a ÚAP. Úpravy reflektují skutečné podmínky v území, zpřesnění je pouze dílčího charakteru. Nebyly identifikovány žádné potenciální střety s hlavními limity v území.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

Doposud platná PÚR ČR vymezuje dále 13 rozvojových os. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR nevymezuje žádnou novou rozvojovou osu, ani vymezení žádné z nich neupravuje.

6.5 SPECIFICKÉ OBLASTI

Specifické oblasti jsou vymezovány v územích, ve kterých se v porovnání s ostatním územím ČR dlouhodobě projevují problémy z hlediska udržitelného rozvoje území, tj. problémy se zajištěním vyváženého vztahu příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje a soudržnosti společenství obyvatel území. Přitom se jedná o území se specifickými hodnotami anebo se specifickými problémy mezinárodního nebo celostátního významu, nebo které svým významem přesahují území kraje.

Specifické oblasti zahrnují obce, ve kterých je dle zjištěných skutečností nejnaléhavější potřeba řešení problémů z hlediska udržitelného rozvoje území. Účelem vymezení specifických oblastí je, aby v nich kraje, ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rámci svých působností vytvářely podmínky pro odstranění problémů s cílem umožnit udržitelný rozvoj území, a to v souladu s cíli a úkoly územního plánování definovanými stavebním zákonem a při respektování celostátních priorit územního plánování a ochrany přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území.

Aktuálně platná PÚR ČR vymezuje 8 „klasických“ specifických oblastí a SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR vymezení klasických specifických oblastí zachovává a navrhuje u nich z hlediska posouzení pouze málo podstatné úpravy. Obsahové úpravy s možným podstatnějším územním průmětem těchto stávajících specifických oblastí jsou komentovány v této části textu.

Návrh ZPÚR č. 8 upravuje vymezení SOB9, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

V této části jsou posouzeny pouze obsahové změny u jednotlivých SOB s možným průmětem v území, nikoliv zpřesňující reformulace apod., které nepředstavují větší obsahovou změnu od původního znění ZPÚR.

(73) **SOB5** Specifická oblast Mostecko

Podmínky pro navazující územně plánovací činnost:

Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro:

- řešení rozporů mezi zájmy těžby uhlí, energetické a průmyslové výroby a ohrožením území devastací krajiny,
- rekultivaci devastované krajiny a její využití pro krajinné, sídelní, výrobní a rekreační funkce pro dlouhodobou i krátkodobou rekreaci,
- restrukturalizaci a větší diverzifikaci stávající ekonomiky, pro revitalizaci ploch **zasažených ukončenou těžební činností, ploch** typu brownfields, výstavbu nových průmyslových zón, **výstavbu nových energetických zdrojů** a vytváření dalších nových pracovních příležitostí.

Vyhodnocení	Jedná se o území významně postižené těžbou nerostných surovin, nové funkční využití je proto žádoucí a jeho dopady nezhorší stávající ovlivnění krajiny. Realizace energetických zdrojů je v těchto lokalitách vhodná a akceptovatelná.
Závěr	+1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

(74) **SOB6** Specifická oblast Krušné hory

Důvody vymezení:

f) Řešení problematiky významného zdroje strategické nerostné suroviny s možným využitím pro energetiku nadnárodního významu při zohlednění surovinové soběstačnosti a energetické bezpečnosti státu.

Vyhodnocení	Návrh přidává jeden důvod vymezení SOB. Jedná se o využití zdroje nerostné suroviny, který se v území nachází. Potenciálním negativním vlivem může být ovlivnění přírodních a krajinných hodnot v území, zábory půdního fondu, narušení podzemních a povrchových vod. Tyto vlivy budou závislé na konkrétní případné realizaci záměru. Současně je zde významný potenciál v oblasti energetiky národního významu.
Závěr	-1Dt/+2Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Návrh akceptovatelný při respektování podmínek vyplývajících z celostátních priorit územního plánování. (primární priorita č. 20)

(75b) **SOB9** Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem

Úkoly pro územní plánování:

V rámci navazující územně plánovací činnosti kraje a koordinace územně plánovací činnosti obcí:

- vytvářet územní podmínky pro hospodaření se srážkovými vodami v návaznosti na veřejnou infrastrukturu,**
- vytvářet územní podmínky pro řešení protipožární ochrany.**
- vytvářet územní podmínky pro odvádění a čištění odpadních vod v souladu s plány rozvoje vodovodů a kanalizací.**

Vyhodnocení	Doplněné úkoly přispívají k lepšímu nakládání se srážkovými vodami u veřejné infrastruktury, doplňují důraz na protipožární ochranu a vytvářejí podmínky pro čištění odpadních vod. Pozitivní vlivy z hlediska bezpečnosti obyvatel a nakládání s vodou.
Závěr	+1Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	x

6.5.1 Souhrn

Provedené úpravy u vymezení specifických oblastí bylo posouzeno z hlediska vlivů na životní prostředí. Nedochozí k významným úpravám jejich vymezení u stávajících SOB z hlediska vlivů na životní prostředí. V malém rozsahu je zpřesněna úprava vymezení u SOB9, doplněny jsou důvody vymezení, podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování, kdy všechny provedené úpravy byly vyhodnoceny jako akceptovatelné.

6.6 ZÁMĚRY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

Účelem vymezení záměrů dopravní infrastruktury v koncepci je ochrana ploch pro umístění např. pozemních komunikací, drah, vodních cest a letišť, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení základní sítě dopravních cest na území České republiky a se sousedními státy.

Nové a upravené záměry jsou podrobně hodnoceny z hlediska vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a zdraví v Příloze č. 1. V této příloze je hodnocena míra vlivů, časové působení, kumulativní a synergické vlivy a přeshraniční vlivy. V následujících kapitolách jsou shrnuty hlavní závěry z hodnocení provedeného v Příloze č. 1.

6.6.1 Železniční doprava

Nově navržené nebo rozšířené koridory železniční dopravy jsou vyhodnoceny podrobně v rámci Přílohy č. 1. Byly hodnoceny koridory ŽD15 a ŽD24, u kterých byly provedeny obsahové úpravy oproti platné verzi PÚR ČR, které mohou mít průmět v území.

Ostatní koridory nebyly hodnoceny, protože u nich nedošlo ke změně nebo úpravy spočívají pouze v upřesnění popisu již dříve navrženého a vyhodnoceného záměru či úpravě popisu záměru, který nemá žádný vliv na trasování koridoru a životní prostředí.

V souhrnu jsou očekávány tyto hlavní vlivy, které vyplývají z tabelárního hodnocení provedeného v Příloze č. 1. Ty jsou konkrétně uvedeny v této příloze, zde v souhrnu zobrazeny. Údaje v závorce uvádějí, zda-li se jedná o vliv pozitivní (+) nebo negativní (-).

- Podpora k životnímu prostředí šetrnější formy dopravy jako alternativa k dopravě automobilové, případně k dopravě letecké na krátké a střední vzdálenosti u vysokorychlostní železnice (+)
- Lokálně předpoklad nárůstu hlukové zátěže (-)
- Pozitivní vliv na kvalitu ovzduší s ohledem na vytvoření alternativy k dopravě automobilové (+)
- Vytvořením liniového prvku v krajině zvýšení tlaku na fragmentaci krajiny a snížení její migrační propustnosti a narušení migračních koridorů pro volně žijící živočichy (-)
- Potenciální zásahy do některých přírodně hodnotných území (např. naturvé lokality ...) (-)
- Vedení trasy koridorů přes CHOPAV a záplavová území (-)
- Zábory zemědělského a lesního půdního fondu (-)

Z podrobného tabulkového vyhodnocení (Příloha č. 1) vyplývá, že provedené úpravy nebudou mít významně negativní dopady na životní prostředí a veřejné zdraví. Naopak byla identifikována celá řada

pozitivních dopadů, např. v oblasti kvality ovzduší. Ve všech případech platí, že se jedná o vlivy dlouhodobé.

Konkrétní vlivy (např. velikost záborů ZPF aj.) budou záviset na konkrétní lokalizaci trasy koridorů v navazujících dokumentacích, přičemž je nutné uvedené vlivy zohlednit a snižovat je dle možností. Ke zmírnění negativních vlivů jsou navržena opatření – viz Příloha č. 1 a v souhrnu v dalších kapitolách.

6.6.2 Silniční doprava

Záměry silnic nebyly hodnoceny, protože u nich nedošlo ke změně nebo úpravy spočívají pouze v upřesnění popisu již dříve navrženého a vyhodnoceného záměru. Tyto úpravy nemohou mít vlivy na životní prostředí oproti původně vyhodnocenému koridoru.

U záměrů SD8 a SD11 byly doplněny podmínky pro navazující územně plánovací činnost:

Minimalizovat možné dopady na území Lednicko-valtického areálu z provozu tranzitní dopravy na souvisejících silnicích I. třídy.

Stanovení těchto podmínek lze vnímat pozitivně z hlediska ochrany přírodních a kulturních hodnot v území.

6.6.3 Lodní doprava

V návrhu Změny č. 8 PÚR ČR byl přidán článek (124b) - nový záměr pro vodní plavbu VD4: Vodní cesta využívaná na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál).

Ta je vyhodnocena samostatně v Příloze č. 1. V rámci vyhodnocení nebyly identifikovány významné negativní dopady na jednotlivé složky životního prostředí. Lze předpokládat dlouhodobé mírné negativní vlivy jako dílčí zábery půdního fondu pro související infrastrukturu (přístaviště), potenciální ovlivnění některých lokalit soustavy Natura 2000 (EVL Očov, EVL Skalické aluvium Moravy, Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví a Ptačí oblast Záhorské Pomoravie) nebo ovlivnění vodního režimu. (Podrobněji viz Příloha č. 1)

6.6.4 Kombinovaná doprava

V rámci této části byl přidán nový terminál nákladní dopravy Česká Třebová a zpřesněno vymezení vnitrozemských říčních přístavů v Praze na Praha Holešovice, Praha Libeň, Praha Smíchov a Praha Radotín. Hodnocení je provedeno samostatně v Příloze č. 1.

Všechny nově uvedené záměry směřují do již dopravně využívaných lokalit s vybudovanou infrastrukturou. Předpoklad rozšíření stávajících terminálů a center pro podporu kombinované dopravy. Předpoklad záborů půdního fondu a indukce dopravy. Identifikované vlivy jsou dlouhodobé, mírné a akceptovatelné.

6.6.5 Letiště

V návrhu Změny PÚR ČR č. 8 byl přidán záměr (133b) L4 - Rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně nutného zázemí pro zajištění provozu letiště a s tím související infrastruktury s vazbou na logistický uzel Armády ČR. Tato plocha byla posouzena samostatně v rámci Přílohy č. 1.

Jedná se o rozvoj a rozšíření stávajícího letiště. Jsou předpokládány jednak zábery zemědělského půdního fondu ve vyšší třídě ochrany a současně také zvýšení hlukové zátěže díky vyššímu počtu letadel a zvýšené intenzitě automobilového provozu. Záměr je lokalizován mimo, avšak v těsné blízkosti CHKO/EVL/PO Poodří, kdy nelze vyloučit ovlivnění některých předmětů ochrany - pro motáka pochopa

jakožto dravce představuje zvýšený provoz na letišti zvýšené riziko srážky s letadly (birdstrike) a omezení potravní nabídky.

Doporučeno je doplnění Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v tomto orientačním znění:

- a) Zohlednit přítomnost předmětů ochrany v PO Poodří a zajistit územní podmínky pro jeho ochranu.
- b) Minimalizovat negativní vlivy na půdní fond ve vyšších třídách ochrany.

6.7 ZÁMĚRY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY A SOUVISEJÍCÍ ZÁMĚRY

Účelem vymezení záměrů pro technickou infrastrukturu je vytvoření územních podmínek pro umísťování elektroenergetických a plynárenských sítí, dále dálkovodů (ropovody, produktovody), vodovodních a kanalizačních sítí, ploch pro odpadové hospodářství a území chráněných pro akumulaci povrchových vod, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení systémů technické infrastruktury se sousedními státy.

Politika územního rozvoje, respektive návrh její Změny č. 8, vymezuje plochy, koridory a územní rezervy pro potřeby:

- elektroenergetiky
- plynárenství
- dálkovody
- odpadové hospodářství
- a nově pro zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur

Záměry řešené v rámci návrhu Změny č. 8 jsou uvedeny v kap. č. 1. Koridory pro tyto stavby jsou vymezeny orientačně, tj. jejich trasa je dána výchozím a koncovým místem, případně průchozími místy. Nové a upravené záměry jsou podrobně hodnoceny z hlediska vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a zdraví v Příloze č. 1. V této příloze je hodnocena míra vlivů, časové působení, kumulativní a synergické vlivy a přeshraniční vlivy. V následujících kapitolách jsou shrnuty hlavní závěry z hodnocení provedeného v Příloze č. 1.

6.7.1 Elektroenergetika

Aktuálně platná verze PÚR ČR vymezuje záměry E1 až E29 pro vedení elektrické energie, stanice, významné energetické zdroje a další s touto problematikou spojená zařízení. Upraveno bylo znění článků E4a, E21 a E26.

Nově jsou zde doplněny záměry E30-E35. Nová opatření a úprava E4a jsou vyhodnocena v rámci Přílohy č. 1 tabelárně.

(150j) E21

Vymezení:

Dvojité vedení 400 kV Mírovka–**Čebín Slavětice** a Kočín–Přeštice včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Mírovka, Kočín, **Čebín Slavětice** a Přeštice.

Důvody vymezení:

Zabezpečení výkonů zdrojů připojených do přenosové soustavy a zvýšení spolehlivosti přenosu. Součást TEN-E.

Vyhodnocení	Jedná se o rozšíření stávající stanice Slavětice a dílčí změnu trasování dvojitěho vedení. Předpoklad mírného vlivu na krajinný ráz, jde o zdvojení stávajícího vedení, nejde o zcela nový záměr. Rozšíření stávající stanice bez vlivů na životní prostředí, krajinný ráz a přírodní hodnoty v území
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	x

(150o) E26

Vymezení:

Elektrická stanice 400/110 kV Opočíněk včetně jejího zapojení do přenosové soustavy a dvojitá vedení 400 kV Čechy Střed–Opočíněk a Opočíněk–**Sokolnice Čebín**, včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Čechy Střed a **Sokolnice Čebín**.

Důvody vymezení:

Elektrická stanice a vedení umožňující zvýšení spolehlivosti a posílení dodávky elektřiny z přenosové soustavy do oblasti Pardubického a Královéhradeckého kraje a zvýšení tranzitní funkce přenosové soustavy v rámci evropského energetického systému.

Vyhodnocení	Jedná se o rozšíření stávající stanice Čebín a zkrácení trasování dvojitého vedení Opočíněk-Čebín. Rozšíření stávající stanice Čebín bez vlivů na životní prostředí, krajinný ráz a přírodní hodnoty v území. V případě vedení se jedná o zkrácení stávající trasy – bez vlivů.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	x

Z vyhodnocení provedených úprav ZPÚR č. 8 v rámci Přílohy č. 1 vyplývá, že vymezení uvedených záměrů může mít potenciálně mírně negativní vliv na krajinný ráz. Rovněž obecně platí, že vedení elektrického napětí je rizikem pro řadu ptačích druhů, a je proto nutné realizaci navazujících záměrů podmínit zajištěním jejich patřičné ochrany přímo na elektrickém vedení. Uvedené záměry byly vyhodnoceny jako akceptovatelné.

U dvou ploch pro přečerpávací elektrárny záměry směřují k zajištění potřeby vyrovnávat kolísání v dodávkách elektrické energie z důvodu předpokládaného nárůstu výroby z obnovitelných zdrojů energie. Jedna lokalita zasahuje do CHKO České středohoří a okrajově i do EVL Porta Bohemica. Byly navrženo doplnit „Podmínky pro navazující územně plánovací činnost“. U druhé lokality zásahy do lesních porostů a potenciální ovlivnění krajinného rázu.

6.7.2 Plynárenství

V rámci této části nejsou v návrhu ZPÚR č. 8 provedeny žádné úpravy s možným dopadem na životní prostředí, proto nebyla hodnocena.

6.7.3 Dálkovody

V případě dálkovodů byla u koridoru DV3 navrženo prodloužení trasy koridoru „Prodloužení produktovodu v úseku Loukov–Sedlnice a Sedlnice–letišť Mošnov, **Sedlnice–hranice ČR/Polsko**.“ Tato úprava je podrobně vyhodnocena v rámci Přílohy č. 1 tabelárně.

Z vyhodnocení provedených úprav ZPÚR č. 8 v rámci Přílohy č. 1 vyplývá, že nelze předpokládat mírné ani významné negativní vlivy na životní prostředí.

6.7.4 Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur

Nově je vymezen záměr DV6 pro produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí v úseku Mokrý Horákov–Kurdějov. Ten je vyhodnocen v rámci Přílohy č. 1 tabelárně.

Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí. Významnost vlivů na vodu a horninové prostředí bude prověřena v rámci stanoveného úkolu. V případě identifikace významných vlivů lze předpokládat, že lokalita bude posouzena jako nevhodná.

6.7.5 Vodní hospodářství

V rámci této části nejsou v návrhu ZPÚR č. 8 provedeny žádné úpravy s možným dopadem na životní prostředí, proto nebyla hodnocena.

6.7.6 Ukládání a skladování radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva

V rámci této části je v návrhu ZPÚR č. 8 provedeny dílčí formální úpravy zpřesňující textaci týkající se územní ochrany vhodných území.

(169) **Sk1**

Vymezení:

Hlubinné úložiště vysoce radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva. Z potenciálně vhodných území s vhodnými vlastnostmi horninového masivu a s vhodnou infrastrukturou pro vybudování úložiště bude proveden výběr dvou nejvhodnějších (~~kandidátních~~ **lokalita finální a záložní**) lokalit pro realizaci hlubinného úložiště.

Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:

a) **Připravit podklady pro zajištění územní ochrany pro potenciálně vhodná území.**

Úkoly pro územní plánování:

- a) Neměnit současné využití území způsobem, který by znemožnil případnou realizaci záměru v prověřovaných potenciálně vhodných územích.
- b) Na základě **předaných podkladů Ministerstvem průmyslu a obchodu vymezit územní rezervu pro potenciálně vhodná území.** ~~splnění úkolu pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady zajistit územní ochranu vybraných lokalit.~~
- c) **Na základě výběru finální a záložní lokality Ministerstvem průmyslu a obchodu zajistit vymezení plochy pro záměr hlubinného úložiště.**

Vyhodnocení	V případě vymezení se jedná o formální úpravu bez vlivů na životní prostředí. Úkoly směřují k zajištění územní ochrany území s cílem neměnit současné využití území způsobem, který by znemožnil případnou realizaci záměru, tj. vymezení územní rezervy a následně vymezení plochy. Jedná se o zpřesnění textace již schváleného článku bez vlivů na životní prostředí.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	x

6.8 Další úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování

6.8.1 Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady

Nově byly zařazeny úkoly č. 184b, 184c a 184d, které jsou komentovány zde.

(184b) **Prověřit reálnost, případně proveditelnost záměru produktovodu v úseku hranice Německo/ČR – Hněvice (souběh s ropovodem IKL) a prodloužení produktovodu v úseku Cerekvice nad Bystřicí – hranice ČR/Polsko.**

Vyhodnocení	Jedná se o prověření reálnosti, respektive proveditelnosti produktovodů. Potenciální střety se zvláště chráněnými územími nebo lokalitami soustavy Natura 2000 v závislosti na konkrétní trase vedení produktovodů. Předpoklad prověření potenciálních střetů a jejich minimalizace v rámci plnění úkolu.
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.

(184c) **Prověřit možnosti a účelnost umístění přečerpávacích vodních elektráren v lokalitách Orlík, Slapy, Pastviny, Slezská Harta, Trmice, Lipno, Jiří/Medard a lom ČSA včetně dalších nezbytných souvisejících ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti.**

Vyhodnocení	Přečerpávací vodní elektrárny mohou mít obecně více dopadů na životní prostředí. Patří mezi ně zejména zábory zemědělského a lesního půdního fondu, potenciální zásahy do zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000 a jiných přírodně hodnotných území anebo ovlivnění krajinného rázu. Míra vlivů se odvíjí od konkrétní lokalizace záměrů a jejich technickém provedení. V rámci samotného úkolu jde o prověření možnosti a účelnosti těchto záměrů, kdy se dá předpokládat, že i tyto aspekty budou zohledněny.
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	V rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000, ochranu krajinného rázu a minimalizaci záborů půdního fondu.

(184d) Zpracovat odborný podklad pro vymezení záměru produktovodu ze skladu pohonných hmot Správy státních hmotných rezerv v Kostelci u Heřmanova Městce do základny taktického letectva Čáslav.

Vyhodnocení	V zájmovém území se nachází severní část CHKO Železné hory – potenciální střet v případě nevhodného vedení přes území CHKO. Dále předpoklad záborů ZPF menšího rozsahu, případně střety s přírodně hodnotnějšími lokalitami v území (ÚSES aj.).
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	V rámci řešení úkolu vhodnou lokalizací záměru minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími, lokalitami soustavy Natura 2000 a dalšími přírodně hodnotnými územími.

6.8.2 Úkoly pro územní plánování

Nově byly zařazeny úkoly č. 209, 210 a 2011, které jsou komentovány zde. Uvedené úkoly a změny zde nejsou hodnoceny podrobně jako záměry, neboť se jedná o úkoly pro navazující řešení v rámci zásad územního rozvoje krajů.

(209) Prověřit možnost vymezení koridorů pro možné zkapacitnění a modernizaci dálnic D0, D4, D5, D8, D10 a D11 v Praze a Středočeském kraji na základě předaných podkladů od Ministerstva dopravy.

Vyhodnocení	Jedná se o obecný úkol. Lze obecně předpokládat, že zkapacitnění dálnic v okolí Prahy vyvolá řadu dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví, ať už pozitivních, tak i negativních. Za negativní lze považovat zejména zábory ZPF a PUPFL, zásahy do přírodně hodnotných území (ZCHÚ, Natura 2000, ÚSES, křížení s vodními toky, nové zdroje hluku a znečištění ovzduší aj.). Současně lze předpokládat pozitivní dopady – vymístění IAD ze zástavby, zlepšení plynulosti dopravy, omezení emisí a hlukového znečištění v sídlech aj. S ohledem na obecnost úkolu jde o vlivy nepřímé.
Závěr	-1Dt/+1Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	x

(210) Prověřit změnu využití stávající plochy letiště Přerov (respektive strategické průmyslové zóny Přerov – Bochoř) umožňující realizaci využití pro obranu státu včetně podmínek jeho specifického provozu.

Vyhodnocení	Letiště v Přerově bylo a doposud zčásti je využíváno pro vojenské účely, např. pro armádní výcvik a logistiku. Navržené prověření by směřovalo k návratu k původnímu způsobu využití a oproti průmyslové zóně se dají předpokládat nižší zábory ZPF. Potenciálně negativním vlivem může být zvýšení intenzity letecké dopravy a zvýšená hlukovost, s ohledem na skutečnost, že tyto aktivity v území probíhají, je vliv považován za mírný.
Závěr	-1Dt/+1Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	x

(211) Vymezí plochy pro strategické investiční stavby v těchto lokalitách: Cheb (Karlovarský kraj), Komořany – Důl ČSA (Ústecký kraj), Prunéřov (Ústecký kraj), Severní lom (Ústecký kraj), Lazy (Moravskoslezský kraj), Bruntál (Moravskoslezský kraj), Nad Barborou (Moravskoslezský kraj), Dolní Lutyně (Moravskoslezský kraj), Staříč II (Moravskoslezský kraj), Staré Sedlo (Karlovarský kraj), Milovice (Středočeský kraj), Nymburk ((Středočeský kraj) a Mošnov (Moravskoslezský kraj).

Vyhodnocení	Jedná se o lokality strategických investičních staveb, které jsou uvedeny v příloze č. 3 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů. Z části se jedná o lokality vzniklé po těžbě nerostných surovin, kdy plocha bude využita dle aktuálních potřeb pro další výrobu – jedná se o žádoucí využití tohoto typu lokalit. Předpoklad rozsáhlejších záborů zemědělského půdního fondu, ovlivnění krajinného rázu a zvýšení ploch zpevněných povrchů. Potenciální narušení přírodních hodnot v území.
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	• Minimalizace záborů ZPF zejména ve vyšších třídách ochrany. • Minimalizace zásahů do přírodních hodnot v území a opatření pro zajištění ochrany krajinného rázu. • Efektivní nakládání s dešťovou vodou – akumulace, však.

- (212) Prověří možnost vymezení ploch pro dálniční odpočívky na základě předaných podkladů od Ministerstva dopravy.

Vyhodnocení	Předpoklad záborů ZPF, jinak bez vlivů.
Závěr	-1Dt- Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Minimalizace záborů ZPF zejména ve vyšších třídách ochrany.

- (213) Prověří územní podmínky pro umístění záměru produktovodu v úseku hranice Německo/ČR – Hněvice (souběh s ropovodem IKL) a prodloužení produktovodu v úseku Cerekvice nad Bystřicí – hranice ČR/Polsko [po splnění úkolu čl. (184b)].

Vyhodnocení	Jedná se o prověření územních podmínek pro produktovody. Potenciální střety se zvláště chráněnými územími nebo lokalitami soustavy Natura 2000 v závislosti na konkrétní trase vedení produktovodů. Předpoklad prověření potenciálních střetů a jejich minimalizace v rámci prověření územních podmínek.
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.

- (214) Vymezí plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárny, včetně ploch a koridorů pro umístění související veřejné infrastruktury pro zajištění energetické bezpečnosti [po splnění úkolu čl. (184c)].

Vyhodnocení	Přečerpávací vodní elektrárny a související infrastruktura mohou mít obecně více dopadů na životní prostředí. Patří mezi ně zejména zábor zemědělského a lesního půdního fondu, potenciální zásahy do zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000 a jiných přírodně hodnotných území anebo ovlivnění krajinného rázu. Míra vlivů se odvíjí od konkrétní lokalizace záměrů a jejich technickém provedení. Plochy a koridory budou vymezeny na základě prověření (úkol 183c), kdy se dá předpokládat, že i tyto aspekty budou zohledněny.
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	V rámci vymezení ploch a koridorů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000, ochranu krajinného rázu a minimalizaci záborů půdního fondu.

- (215) Prověří možnosti umístění produktovodu ze skladu pohonných hmot Správy státních hmotných rezerv v Kostelci u Heřmanova Městce do základny taktického letectva Čáslav [po splnění úkolu čl. (184d)].

Vyhodnocení	V zájmovém území se nachází severní část CHKO Železné hory – potenciální střet v případě nevhodného vedení přes území CHKO. Dále předpoklad záborů ZPF menšího rozsahu, případně střety s přírodně hodnotnějšími lokalitami v území (ÚSES aj.).
Závěr	-1Dt - Návrh lze akceptovat
Doporučení	V rámci řešení úkolu vhodnou lokalizací záměru minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími, lokalitami soustavy Natura 2000 a dalšími přírodně hodnotnými územími.

6.9 PŘESHRANIČNÍ VLIVY

Politika územního rozvoje (jak sama o sobě, tak v návrhu její změny), má vazbu na okolní státy – jedná se především o propojení sítí technické infrastruktury (zejména elektrovody a plynovody) a dopravní infrastruktury (tj. jak železniční, tak silniční, VRT a nepřímo také vodní dopravy). Záměry zde uvedené povedou k lepšímu napojení těchto sítí mezi jednotlivými státy, což zohledňuje požadavky vyplývající z nadnárodních dokumentů.

Z hlediska vlivů na životní prostředí se jedná o záměry, kdy jejich řešení je v dikci jednotlivých států s předpokládanými vlivy v rámci území těchto států.

Vyhodnocení přeshraničních vlivů bylo prováděno v Příloze č. 1, metodický způsob je zmíněn v metodickém úvodu v kap. 6.1. Hodnocení přeshraničních vlivů bylo provedeno v rámci Přílohy č. 1 pro jednotlivé nové nebo upravené záměry. Byla použita stejná stupnice významnosti vlivů jako u vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, tj. na škále od -2 po +2 a verbální hodnocení. V rámci vyhodnocení návrhu ZPÚR č. 8 nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy ani významné nebo mírné pozitivní přeshraniční vlivy na životní prostředí. Naplňování návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na našem území nebude mít žádný významný negativní přeshraniční vlivy, např. typu přenos znečišťujících látek v ovzduší, vodních tocích a jiné. Nebyly identifikovány ani žádné pozitivní přeshraniční vlivy.

Byly identifikovány pouze mírné negativní vlivy, a proto nebylo nutné oslovit okolní státy za účelem provedení mezistátních konzultací.

6.10 SYNERGICKÉ A KUMULATIVNÍ VLVY

V rámci tabelárního hodnocení provedeného v rámci Přílohy č. 1 byly hodnoceny slovním hodnocením a na číselné škále u jednotlivých záměrů také kumulativní, synergické a sekundární vlivy. Spolupůsobení vlivu bylo prováděno k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům. Byla řešena možnost spolupůsobení vlivů jednotlivých koridorů a ploch s dalšími koridory a plochami uvedenými ve stávající PÚR ČR. Dále byla využita tabulka indikující pravděpodobnost vzniku vlivu navrhovaných ploch a koridorů na jednotlivé složky životního prostředí. Z ní vyplývá, že kumulace negativních vlivů na životní prostředí lze předpokládat především v těchto oblastech:

- Kumulativní zábery půdního (zemědělského i lesního) fondu – u dopravních koridorů a ploch
- Ovlivnění migrační prostupnosti území – u dopravních koridorů, které kumulativně ovlivňují migrační prostupnosti v rámci ČR.

Dále byly využity informace z tzv. Prostorové analýzy (kap. 4). Z té pro návrh Změny č. 8 PÚR ČR vyplývá, že kumulativní vlivy jsou předpokládány u záborů půdního fondu, který není dán prostorovou koncentrací záměrů, ale kumulací záborů jako celku. Dále lze předpokládat prostorovou kumulaci záměrů letišť a navržené VRT v oblasti CHKO Poodří, kdy je potenciálně možná kumulace hlukové zátěže a ovlivnění přírodních hodnot v území těmito záměry.

Především na tyto oblasti – zábery půdy, narušení migrační prostupnosti území, zásahy do přírodně hodnotných území a hluku – bylo hodnocení kumulativních a synergických vlivů zaměřeno.

Hodnocení je provedeno v Příloze č. 1 slovním komentářem a na hodnotící stupnici použité pro hodnocení ostatních vlivů. Zde uvádíme souhrn hlavních skutečností vyplývajících z tohoto hodnocení.

Mezi hlavní potenciální kumulativní a synergické vlivy, které se dají na této úrovni hodnocení, s ohledem na obecnost koncepce, předpokládat, patří zejména:

- **zábery zemědělského a lesního půdního fondu** – především jsou soustředěné do rozvojových oblastí a os a způsobené realizací rozvojových záměrů, zejména dopravní infrastruktury. Bude zde docházet především ke kumulativním záborům zemědělského půdního fondu, zábery PUPFL budou nižší s ohledem na nižší podíl lesních porostů v rozvojových oblastech a osách, do kterých je většina dopravních záměrů směřována. Je však třeba rovněž zdůraznit, že bez schválení koncepce a její změny by k němu docházelo pravděpodobně stejně, ale nekoncepčně. V rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR se toto týká především nově navržených dopravních záměrů u železniční dopravy a u plochy letiště L4. Kumulativní vlivy na půdní fond byly vyhodnoceny jako mírně negativní. Tato problematika je

zohledněna v rámci celostátních priorit pro územní plánování s cílem těmto negativním vlivům předcházet. (14a, 20)

- **střety s migračními koridory u liniových záměrů** – realizace dopravních liniových záměrů jako celku má mírný negativní kumulativní vliv, který může snížit migrační prostupnost krajiny pro živočichy v rámci ČR. Toto se týká se také dopravních záměrů nově uváděných v rámci změny, tedy koridorů pro železnice. Nové dopravní stavby jsou problematické především při křížení s migračními koridory. V rámci vyhodnocení je předpokládáno, že na úrovni zásad územního rozvoje, územních plánů obcí a v rámci procesu EIA bude ve spolupráci s odbornými institucemi v dané oblasti toto riziko řešeno, a to vhodným vedením zpřesněných tras koridorů, technickým řešením záměru (tunelová varianta, viadukty) nebo vymezením opatření pro zajištění migrační prostupnosti. Tato problematika je rovněž zohledněna v rámci celostátních priorit pro územní plánování s cílem těmto negativním vlivům předcházet. (20a)
- u dopravních staveb v některých případech dochází nebo může docházet k souběhu více dopravních a dalších záměrů najednou v řešeném území, např. u koridorů železniční dopravy, v případě letiště Mošnov a okolních rozvojových ploch, VRT apod., což vede ke kumulaci negativních vlivů, jako jsou zábory půdního fondu, ovlivnění přírodních hodnot v území nebo omezení migrační prostupnosti krajiny – viz výše.
- realizace záměrů dopravních staveb v oblasti železniční dopravy bude mít také **kladné kumulativní vlivy**, především díky odvedení zdrojů znečištění ovzduší a akustického znečištění mimo nejvíce osídlené oblasti, čímž dojde k pozitivnímu působení na zdraví obyvatel. Realizací těchto staveb se bude kumulativně snižovat zátěž obyvatel hlukem nebo emisemi z dopravy.

Pozitivní sekundární vlivy byly identifikovány u záměrů v oblasti dopravy, kdy zlepšením železniční infrastruktury dojde následně také k podpoře udržitelnějších forem dopravy a tím také ke snížení hlukové zátěže obyvatel, snížení vypouštěného množství emisí znečišťujících látek do ovzduší, omezení emisí skleníkových plynů apod.

6.11 HODNOCENÍ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 PÚR ČR JAKO CELKU

Z hodnocení provedeného v předchozích kapitolách vyplývá, že návrh Změny č. 8 PÚR ČR jako celek přispívá k naplňování řady cílů v oblasti životního prostředí definovaných v rámci koncepčních dokumentů na národní a mezinárodní úrovni pro tuto oblast.

Z provedeného hodnocení jednotlivých rozvojových oblastí a os, specifických oblastí a koridorů a ploch pro dopravní a technickou infrastrukturu v souhrnu vyplývá, že řada z nich bude mít více pozitivních dopadů na jednotlivé složky životního prostředí. Patří mezi ně např. zlepšení nakládání se srážkovými vodami, podpora protipožární ochrany, podpora udržitelných forem dopravy a tím i snížení expozice obyvatel vůči účinkům hluku a nadlimitně zatíženému ovzduší, podpora ukládání uhlíku a tím ochrana klimatu apod.

U některých záměrů (viz Příloha č. 1 a souhrnné hodnocení v kapitole výše) lze rovněž předpokládat negativní dopady a střety s některými složkami životního prostředí. Za nejdůležitější mírné negativní dopady lze považovat zábory zemědělského půdního fondu, zásahy do území chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny, narušení migrační prostupnosti území a střety s některými limity životního prostředí (např. CHOPAV). Tyto vlivy byly u všech koridorů a ploch vyhodnoceny jako mírně negativní. Všechny uvedené vlivy jsou identifikovány jako dlouhodobé.

7 POROVNÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH Kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení nebo podle invariantního řešení ve srovnání se současným stavem a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení

7.1 POROVNÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH Kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR je předkládán a hodnocen jako invariantní. Vymezeny nejsou záměry ve variantním řešení. Z provedeného hodnocení vyplývá, že nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, které by vyžadovaly navržení variantních řešení a které by vylučovaly přijetí koncepce jako celku, nebo by vylučovaly využití vymezených koridorů/ploch. Stejně tak zjištěné potenciální negativní vlivy nejsou takového charakteru, aby bylo nutné navrhopvat nějaká variantní řešení. Z vyhodnocení proto neplyne žádný návrh na předložení variantních řešení. Z pohledu zpracovatele vyhodnocení je předložený invariantní návrh považován za dostačující.

Z tohoto důvodu je provedeno hodnocení a porovnání:

- Nulová varianta neprovedení návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, ponechání v platnosti PÚR ČR ve znění Aktualizací č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 9 (2025)
- Aktivní varianta provedení koncepce návrhu Změny č. 8 PÚR ČR

Porovnání těchto variant je provedeno níže v tabulce dle jednotlivých složek životního prostředí, a to verbálním komentářem.

Tabulka 9: Porovnání návrhu Změny č. 8 PÚR ČR s nulovou variantou

Složka ŽP	Nulová varianta	Aktivní varianta
Obyvatelstvo a veřejné zdraví	Nulová varianta není spojena s vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	Změna č. 8 PÚR ČR přidává několik nových nebo upravených rozvojových záměrů v oblasti dopravy železniční, vodní a letecké. Záměry pro železniční infrastrukturu vytvářejí předpoklady pro to, aby se ekologicky šetrnější železniční doprava stala konkurenceschopnou pro dopravu silniční. Tímto dojde k posilování podmínek pro zdraví obyvatel. U rozšíření letiště se dá předpokládat se zvýšením intenzity letecké dopravy a s ní spojenému nárůstu hluku a nárůstu intenzity navazující dopravy. Nárůst intenzity dopravy a s ní spojenou hlučnost může způsobit také vymezení veřejných terminálů a přístavů s vazbou na logistická centra. Návrh změny také vymezuje plochu pro vodní nádrž Stěbořice, která by měla přispět k zajištění lepší protipovodňové ochrany obyvatel v části povodí Opavy.
	Z hlediska vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví se aktivní a nulová varianta jeví jako srovnatelné. Změna č. 8 PÚR ČR částečně přispěje k nárůstu hlukové zátěže, která je jednou z determinant zdraví obyvatel, současně přispěje k lepší protipovodňové ochraně a podpoře šetrnější a bezpečnější dopravy železniční.	
Ovzduší a klima	Nulová varianta není spojena s vlivy na ovzduší a klima.	Záměry pro železniční infrastrukturu vytvářejí předpoklady pro to, aby se ekologicky šetrnější železniční doprava s nižšími emisemi znečišťujících látek do ovzduší a nižšími emisemi skleníkových plynů stala konkurenceschopnou pro dopravu silniční. Tímto dojde k posilování podmínek pro zlepšení kvality ovzduší. U rozšíření letiště se dá předpokládat se zvýšením intenzity letecké dopravy a s ní spojenému nárůstu intenzity navazující dopravy a souvisejících emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů. Nárůst intenzity dopravy a s ní spojené

Složka ŽP	Nulová varianta	Aktivní varianta
		emise může způsobit také vymezení veřejných terminálů a přístavů s vazbou na logistická centra. Nově je zde uvedena Priorita 31a: „Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch pro přepravní síť.“ Tato má kladnou vazbu na oblast emise skleníkových plynů. Mitigačním opatřením je také zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého.
	Z hlediska vlivu na klima se aktivní a nulová varianta jeví jako srovnatelné. Změna č. 8 PÚR ČR částečně přispěje k nárůstu emisní zátěže do ovzduší, která je jednou z determinant zdraví obyvatel, současně přispěje k podpoře šetrnější dopravy železniční a k omezení skleníkových plynů. Nulová varianta je z hlediska kvality ovzduší mírně lepší než varianta aktivní.	
Příroda, krajina a biologická rozmanitost	Nulová varianta není spojena s vlivy na přírodu, krajinu a biologickou rozmanitost.	Návrh změny obsahuje několik záměrů s potenciálním vlivem na přírodní hodnoty. Patří mezi ně železniční koridor, rozšíření letiště v sousedství CHKO Poodří nebo vodní cesta na řece Moravě. Zde je upozorněno na možné střety se zájmy ochrany přírody. Ovlivnění krajinného rázu mohou způsobit nové koridory pro vedení elektrické energie, které rovněž mohou být nebezpečím pro ptáky, na což změna také reaguje. Také a přečerpávací elektrárna může mít vliv na krajinný ráz. Vlivy všech těchto záměrů byly vyhodnoceny jako mírné.
	Z hlediska vlivů na přírodu, krajinu a biologickou rozmanitost je jako příznivější hodnocena varianta nulová. Aktivní varianta přináší nové potenciální střety, na které reagují zmírňující opatření nebo jsou řešeny již na úrovni stávajícího znění PÚR ČR.	
Voda	Nulová varianta není spojena s vlivy na vodu.	Významným návrhem pro vodní hospodářství je koridor VD4, který podporuje rozvoj vnitrozemské vodní dopravy pro rekreační plavbu. Současně může mít vliv na hydromorfologickou složku vodního toku, tedy i celkově na ekologický stav/potenciál vodního toku. Může ovlivnit retenční schopnost krajiny a zásobování podzemní vodou (rychlejší odtok z krajiny). Vodní nádrž má zlepšit ochranu před povodněmi, zároveň přispěje k retenci vody v krajině. Přečerpávací elektrárny vodu využívají pro přeměnu, zachycení a následné využití elektrické energie.
	Z hlediska vlivů na vodu je jako příznivější hodnocena varianta aktivní, která přispívá k protipovodňové ochraně, retenci vody v krajině a rozvoji vnitrozemské vodní dopravy.	
Horninové prostředí	Nulová varianta není spojena s vlivy na horninové prostředí.	Změna č. 8 PÚR navrhuje novou prioritu: „Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého a dosažení uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch pro přepravní síť.“ Nově je vymezen záměr DV6 pro produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí. Míra vlivů na horninové prostředí bude prověřena v rámci stanoveného úkolu.
	Jedná se o nové téma v oblasti nakládání s uhlíkem, kdy jsou prověřovány možnosti jeho ukládání. V současné době je řešeno prověřování této možnosti. Varianta aktivní přináší mírně vyšší rizika negativního ovlivnění horninového prostředí než varianta nulová.	
Půdní fond	Nulová varianta není spojena s vlivy na půdní fond.	Uplatněním návrhu Změny PÚR č. 8 dojde k dalšímu záborům zemědělské a lesní půdy. Týká se to nejvíce záměrů v oblasti železniční dopravy a letiště, v případě elektrického vedení je zde předpoklad zásahu do PUPFL. V rámci návazných procesů územního plánování bude zpřesňován rozsah zabrané půdy a konkretizace lokalit. Rozsah záborů je nutné minimalizovat na všech úrovních v souladu s požadavky zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.
	Z hlediska vlivů na půdní je jako příznivější hodnocena varianta nulová. Aktivní varianta přináší nové záměry s předpokladem záborů ZPF. Rozsah záborů je nutné minimalizovat na všech úrovních, což zohledňují také stávající celostátní priority územního plánování.	

Složka ŽP	Nulová varianta	Aktivní varianta
Hmotné statky	Nulová varianta není spojena s vlivy na hmotné statky.	Oblast hmotných statků je v měřítku a podrobnosti PÚR ČR a jejich změn obtížně vyjádřitelná. Návrh změny přispívá k ochraně hmotných statků v území zlepšováním protipovodňové ochrany, která je rozvíjena novým zařazením VN Stěbořice, která by měla přispět k lepší ochraně před povodněmi na Opavsku.
	Z hlediska vlivů na hmotné statky je jako příznivější hodnocena varianta aktivní, která přispívá k protipovodňové ochraně a ochraně zdraví a majetku (hmotných statků) v území.	
Kulturní dědictví	Nulová varianta není spojena s vlivy na kulturní dědictví.	Ochrana kulturních hodnot je řešena napříč stávající PÚR ČR. Zejména v rámci celostátních priorit územního plánování, současně také explicitně u některých rozvojových nebo specifických oblastí a koridorů a ploch technické a dopravní infrastruktury např. v rámci stanovených Podmínek pro navazující územně plánovací činnost. Návrh Změny může ovlivnit kulturní hodnoty např. ovlivněním kulturních hodnot krajinného rázu elektrickým vedením. Současně je mezi záměry také prodloužení vodní cesty (Bařova kanálu), který je významnou stavbou s historickým významem.
	Z hlediska vlivů na kulturní dědictví je jako mírně příznivější hodnocena varianta nulová. Aktivní varianta přináší nové ovlivnění kulturních hodnot elektrickým vedením, které jsou řešeny již na úrovni stávajícího znění PÚR ČR.	

V souhrnu lze konstatovat, že:

- Nulová varianta je hodnocena příznivěji u oblastí příroda, krajina a biologická rozmanitost, půdní fond a kulturní dědictví.
- Aktivní varianta je hodnocena příznivěji u oblastí voda a hmotné statky.
- Nulová a aktivní varianta jsou srovnatelné u oblastí obyvatelstvo a veřejné zdraví, ovzduší a klima a horninové prostředí.

7.2 SROZUMITELNÝ POPIS POUŽITÝCH METOD VYHODNOCENÍ VČETNĚ JEJICH OMEZENÍ

Podrobný a srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení je podrobně a komplexně popsán v úvodu předchozí kapitoly č. 6. Z tohoto důvodu zde uvádíme jeho strukturu a hlavní informace.

Popis použité metody hodnocení uvedený v kap. 6 uvádí:

- Předmět hodnocení
- Rozsah hodnocení, včetně:
 - Přehledu složek životního prostředí, vůči kterým bylo hodnocení prováděno
 - Hodnocení vlivů přímých a nepřímých
 - Hodnotící škála
 - Hodnocení kumulativních a synergických vlivů
 - Trvání vlivů – časový horizont působení
 - Nejistoty a omezení hodnocení

Hodnoceny byly všechny části návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, a to včetně přeshraničních vlivů, vlivů kumulativních a synergických a hodnocení návrh ZPÚR č. 8 jako celku.

Hodnocení vlivů nových koridorů a ploch nebo jejich úprav je podrobně provedeno v Příloze č. 1, dílčí úpravy jsou hodnoceny komentářem v podkapitolách kapitoly 6. V těchto podkapitolách je uveden i souhrnný komentář k hodnocení.

8 POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH VÝZNAMNÝCH ZÁPORNÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Níže jsou uvedena opatření, která reagují na skutečnosti uvedené v rámci předchozích kapitol, tabulkového vyhodnocení v Příloze č. 1 a posouzení vlivů na soustavu Natura 2000.

Opatření k závažným negativním vlivům

Žádné závažné negativní vlivy nebyly identifikovány.

Opatření k mírným negativním vlivům

Dále jsou uvedeny vlivy pro minimalizaci identifikovaných mírných negativních vlivů. Jsou zde uvedena opatření pro všechny zjištěné mírné negativní vlivy⁷.

Celostátní priority územního plánování

Bez návrhu opatření

Rozvojové oblasti a rozvojové osy

Bez návrhu opatření

Specifické oblasti

Bez návrhu opatření

Kategorie center osídlení

- Minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF.
- V sídlech podporovat rozvoj veřejné hromadné dopravy jako alternativu k IAD.
- Zajistit dostatečné kapacitní technické infrastruktury pro nakládání s odpadními vodami.
- Zajistit ochranu kulturních hodnot v území.

Záměry dopravní infrastruktury – Železniční doprava

- ŽD 15:
 - realizovat protihluková opatření při průchodu koridoru v zástavbě nebo její blízkosti
 - minimalizovat zásahy do přírodně hodnotných lokalit v údolí řeky Ohře
 - respektovat ochranné podmínky CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les
 - minimalizovat zásahy do stávajících ložisek nerostných surovin a zohledňovat přítomnost sesuvných území
 - respektovat stávající nádražní objekty, které mají památkovou ochranu či představují architektonické hodnoty

⁷ Byly identifikovány také mírné negativní kumulativní vlivy u navržených koridorů a ploch. Opatření pro předcházení těchto kumulativních vlivů jsou stejná jako u zbývajících vlivů, proto jsou zde v těchto případech z důvodu předcházení duplicitám uváděna zmírňující opatření pouze jedenkrát.

- důsledně revitalizovat území opuštěná při realizaci přeložek trati a najít jejich nové funkční využití

Záměry dopravní infrastruktury – Silniční doprava

Bez návrhu opatření

Záměry dopravní infrastruktury - Kombinovaná doprava

- vedení nových úseků automobilové dopravy k nákladním terminálům a říčním přístavům vést mimo zástavbu a realizace protihlukových opatření pro ochranu okolní zástavby
- minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF

Záměry dopravní infrastruktury – Vodní doprava

- VD4:
 - minimalizace vlivu stavby přístavišť a provozu rekreační plavby na přilehlé EVL a ptačí oblasti
 - zamezení fragmentace vodních toků - realizace zprůchodňujících opatření pro ichtyofaunu.
 - respektovat ochranné podmínky CHOPAV Kvartér řeky Moravy
 - minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF

Záměry dopravní infrastruktury – Letiště

- L4:
 - Infrastrukturu související se záměrem realizovat mimo CHKO Poodří, EVL a PO Poodří.
 - Realizace opatření pro ochranu ptáků na letišti a jeho okolí a řešit adekvátní náhradu biotopů pro ovlivněné předměty ochrany
 - Minimalizovat zábor ZPF především ve 2. třídě ochrany ZPF

U článku 133b navrženo stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto:

Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro:

- a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v PO Poodří,
- b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd.

Záměry technické infrastruktury - Elektroenergetika

- E4a:
 - Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem.
 - Minimalizovat zásahy do lesních porostů
- E30:
 - Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem.
 - Minimalizovat zásahy do lesních porostů
- E31:
 - Při úpravách elektrického vedení zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem.
 - Minimalizovat zásahy do lesních porostů

- E32:
 - Při úpravách elektrického vedení zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem.
 - Minimalizovat zásahy do lesních porostů
- E33:
 - Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem.
 - Minimalizovat zásahy do lesních porostů
- E34
 - Zajistit ochranu přírodních hodnot v území v CHKO České Středohoří a EVL Porta Bohemica.
U článku 150w navrženo stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto:
Při dalším prověřování záměru minimalizovat dopady na předměty a cíle ochrany CHKO České středohoří a EVL Porta Bohemica.
- E35
 - Minimalizovat negativní vlivy na krajinný ráz vhodným začleněním břehů nádrže do krajiny

Záměry technické infrastruktury - Plynárenství

Bez návrhu opatření

Záměry technické infrastruktury – Dálkovody

Bez návrhu opatření

Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur

Bez návrhu opatření

Záměry technické infrastruktury – Vodní hospodářství

Bez návrhu opatření

Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady

- 184b
 - V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.
- 184c
 - V rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000, ochranu krajinného rázu a minimalizaci záborů půdního fondu.
- 184d
 - V rámci řešení úkolu vhodnou lokalizací záměru minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími, lokalitami soustavy Natura 2000 a dalšími přírodně hodnotnými územími.

Úkoly pro územní plánování

- 211
 - Minimalizace záborů ZPF zejména ve vyšších třídách ochrany.
 - Minimalizace zásahů do přírodních hodnot v území a opatření pro zajištění ochrany krajinného rázu.
 - Efektivní nakládání s dešťovou vodou - akumulace, vsak.
- 212
 - Minimalizace záborů ZPF zejména ve vyšších třídách ochrany.
- 213
 - V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.
- 214
 - V rámci vymezení ploch a koridorů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000, ochranu krajinného rázu a minimalizaci záborů půdního fondu.
- 215
 - V rámci řešení úkolu vhodnou lokalizací záměru minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a dalšími přírodně hodnotnými územími.

9 ZHODNOCENÍ ZPŮSOBU ZAPRACOVÁNÍ CÍLŮ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝCH NA MEZINÁRODNÍ NEBO NÁRODNÍ ÚROVNI DO POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE A JEJICH ZOHLEDNĚNÍ PŘI VÝBĚRU ŘEŠENÍ

Referenční cíle pro oblast životního prostředí a veřejné zdraví jsou popsány v kap. č. 2. Zde uvádíme vazbu PÚR ČR, a především úprav navržených v rámci její Změny č. 8.

Oblast	Referenční cíl(e)
Horninové prostředí	Snižovat rozsah území zatíženého těžbou
Způsob naplnění a zapracování referenčních cílů	
Oblast horninového prostředí není na úrovni PÚR ČR, respektive její změny, významněji řešena. Nejsou zde navrhovány žádné nové plochy pro těžbu nerostných surovin. Pouze je vymezen záměr DV6 v rámci části Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur. Zde je cílem zhodnotit vhodnost geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry a ochranu geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry. Dá se konstatovat, že návrh změny koncepce je v souladu s tímto cílem a nebude přispívat k rozšíření území zatíženého těžbou.	
Oblast	Referenční cíl(e)
Vodní režim	Omezovat výstavbu v záplavových územích
Způsob naplnění a zapracování referenčních cílů	
Ochrana záplavových území není vzhledem k měřítku PÚR ČR explicitně řešena. V rámci celostátních priorit ÚP je požadováno „...vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy...) s cílem minimalizovat rozsah případných škod.... dále zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní...“ „Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umísťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvláště odůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.“ Jsou zde navrženy koridory, které se zásahům do záplavových území nemohou vyhnout. Tyto střety budou standardními procesy řešeny v navazujících řízeních a v rámci technického řešení jednotlivých záměrů. V rámci návrhu ZPÚR č. 8 je upraveno vymezení SOB9 kvůli řešení problematiky sucha. Toto přispívá k naplnění uvedeného cíle nepřímo, především podporou zlepšení vodního režimu v krajině. Samotný návrh Změny č. 8 PÚR ČR tento cíl nově neřeší. Tento cíl je v koncepci dostatečně naplňován již v rámci jejího stávajícího znění např. v rámci uvedené celostátní priority č. 25.	
Oblast	Referenční cíl(e)
Hygiena životního prostředí	Snížit počet obyvatel vystavených překročeným limitním koncentracím v ovzduší pro CO₂, NO_x, PM₁₀ a PM_{2,5}, PAU a těžké kovy Snižovat zátěž populace z expozice dopravním hlukem
Způsob naplnění a zapracování referenčních cílů	
V rámci celostátních priorit ÚP je uváděno: ... Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených koridorů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).“ Dále je uváděno: „Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).“ a také: „Na územích, kde dochází dlouhodobě k překračování zákonem stanovených mezních hodnot imisních limitů pro ochranu lidského zdraví, je nutné předcházet dalšímu významnému zhoršování stavu. Vhodným uspořádáním ploch v území obcí vytvářet podmínky pro minimalizaci negativních vlivů koncentrované výrobní činnosti na bydlení. Vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od průmyslových nebo zemědělských areálů.“ Návrh Změny č. 8 PÚR ČR rovněž upravuje a vymezuje nové koridory pro železniční dopravu jako šetrnější alternativu k dopravě silniční. Tímto rovněž dochází k naplňování stanoveného cíle, neboť tímto se snižuje	

působení hluku a emisí na obyvatele. Cíl je aktuálním zněním PÚR naplňován dostatečně. Návrh změny k naplňování tohoto cíle přispívá úpravou záměrů pro železnice, podporou obnovitelných zdrojů energie aj.	
Oblast	Referenční cíl(e)
Příroda a krajina	- Ochrana biodiverzity - Omezit fragmentaci krajiny a podpořit její ekologickou stabilitu
Způsob naplnění a zapracování referenčních cílů	
V rámci celostátních priorit ÚP je tato problematika zmiňována na více místech. Je zdůrazňována potřeba vytváření podmínek pro příznivé životní prostředí, ochrana a obnova krajinných celků, ochrana přírodních hodnot v území, požadavek na umísťování nových záměrů do nejméně konfliktních ploch. Mezi priority patří: „(20) <i>Chránit přírodní funkce a krajinné hodnoty před negativními vlivy vytvářením podmínek pro umísťování rozvojových záměrů do co nejméně konfliktních lokalit a podporovat potřebná zmírňující a případně kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti respektovat veřejné zájmy ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněných oblastí přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Dále vytvářet územní podmínky pro zvyšování a udržování ekologické stability volné krajiny, zajištění ekologických funkcí přírodních stanovišť a jejich obnovu, implementaci a respektování územních systémů ekologické stability, ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích a zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové kvality krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.</i>“ Dále je zde prioritou: „<i>Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny.</i>“ Potřeba ochrany přírodních hodnot je zmiňována i v rámci vymezení rozvojových oblastí a os a specifických oblastí. V rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je navrženo několik záměrů, které budou potenciálně zasahovat do území chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. Jedná se o záměry v oblasti železniční a vodní dopravy a v oblastech elektroenergetiky. Tyto možné střety jsou podrobněji pro jednotlivé nové záměry popsány v rámci tabulkového hodnocení. Současně jsou zde navržena opatření pro minimalizaci nebo zmírnění těchto střetů a s nimi souvisejících vlivů. Návrh změny rovněž nově řeší ochranu přírodních hodnot v lednicko-Valtickém areálu a ochranu ptactva. U záměru L4 bylo z důvodu prevence negativních vlivů na přírodní hodnoty doplněno znění článku. Uvedené referenční cíle jsou v koncepci dostatečně naplňovány již v rámci jejího stávajícího znění, např. v rámci uvedených celostátních priorit. Taktéž návrh Změny č. 8 svým obsahem (viz předchozí odstavec) přispívá doplněním uvedených pasáží k posílení ochrany přírodních hodnot v území.	
Oblast	Referenční cíl(e)
Zemědělská půda a pozemky určené k plnění funkcí lesa	- Omezení záborů zemědělské a lesní půdy. - Dbát na přednostní využívání stávajících, příp. opuštěných již dříve využívaných ploch, brownfields
Způsob naplnění a zapracování referenčních cílů	
V rámci celostátních priorit územního plánování je uváděno mimo jiné zohlednit ochranu kvalitní orné půdy. Dále mezi priority patří: „(19) <i>Vytvářet předpoklady pro rozvoj, využití potenciálu a polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu, vč. území bývalých vojenských újezdů) a zároveň předcházet vzniku dalších takto znehodnocených území. Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území.</i>“ Dále sem patří např. „<i>Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí dbát na rozvoj primárního sektoru při zohlednění ochrany kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.</i>“ Koncepce, respektive její změna, vymezuje nebo upravuje několik záměrů, které povedou k záborům půdního fondu (železnice, rozšíření letiště aj.), kdy záborům nejde zabránit, přičemž většina z nich by byla realizována i bez samotné koncepce. Míru ovlivnění zemědělské půdy je nutno řešit vhodným umísťováním těchto ploch a koridorů v rámci navazujících ÚPD a v rámci procesu SEA a EIA tak, aby byly ochráněny především nejvíce hodnotné zemědělské půdy. Uvedené referenční cíle jsou v koncepci dostatečně naplňovány již v rámci jejího stávajícího znění např. v rámci uvedených celostátních priorit č. 19. V rámci návrhu změny koncepce jsou tyto cíle dále reflektovány u nově navrženého článku L4.	

Oblast	Referenční cíl(e)
Klima	Ochrana klimatu a adaptace na jeho změny
Způsob naplnění a zapracování referenčních cílů	
Koncepce řeší ochranu klimatu, respektive adaptace na jeho změny především v rámci části vodní hospodářství, a to „územní ochranou lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod pro případné řešení dopadů klimatické změny, především pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha, v dlouhodobém horizontu. V rámci celostátních priorit územního plánování je navrženo: „Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, <i>případně z dalších nízkouhlíkových zdrojů, včetně zajištění dostatečného zásobování území energiemi, šetrné k životnímu prostředí a kulturním hodnotám území</i>, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.“ Dále je navržen článek (31a) Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch pro přepravní síť. Nově jsou vymezeny také záměry pro Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur. Této problematice se přímo týká také úprava vymezení specifické oblasti SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem. Jedním z projevů změn klimatu je i vyšší riziko sucha, na což úprava vymezení této specifické oblasti přímo reaguje. Je proto možno konstatovat, že návrh Změny č. 8 PÚR ČR přímo a dostatečně přispívá k naplňování tohoto cíle.	
Oblast	Referenční cíl(e)
Zdraví a bezpečnost obyvatel	- Ochrana ŽP a obyvatel před negativními účinky živelných událostí - Ochrana zdraví obyvatel
Způsob naplnění a zapracování referenčních cílů	
V rámci priorit územního plánování je uvedeno mimo jiné: „Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území ... předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel ...“ Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou). „Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístění staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod.“ Dále jsou vymezeny plochy pro zajištění protipovodňové ochrany na Horní Opavě, jak přírodě blízká, tak technická a vymezeny plochy vhodné pro akumulaci povrchových vod. Ty by měly zajistit ochranu před povodněmi a tím i zdraví obyvatel. Návrh změny zde také nově doplňuje plochu pro VN Stěbořice, která přispěje k protipovodňové ochraně v povodí řeky Opavy. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR rovněž vymezuje nebo upravuje koridory pro železnici, což podporuje šetrné formy dopravy a nepřímo i přispívá ke snížení produkce znečišťujících látek a omezení hluku z automobilové dopravy. Je proto možno konstatovat, že stávající znění PÚR ČR a také návrh Změny č. 8 PÚR ČR přímo a dostatečně přispívá k naplňování tohoto cíle.	

Na základě výše uvedeného je možno konstatovat, že současné znění Politiky územního rozvoje ČR jako celku přispívá k naplňování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí v řadě aspektů.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR má omezený rozsah a přispívá ke zpřesnění a úplnějšímu zapracování a zohlednění těchto cílů do koncepce. Příkladem jsou tyto navržené úpravy:

- V rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je upraveno vymezení SOB9 kvůli řešení problematiky sucha. Tato přispívá především ke zlepšení vodního režimu v krajině a prevenci před suchem, a nepřímo tedy také k prevenci před povodněmi.
- Jedním z projevů změn klimatu je i vyšší riziko sucha, na což vymezení této specifické oblasti také přímo reaguje a je možné jej považovat za podporu adaptačních opatření.
- Návrh vymezuje nové záměry pro železniční dopravu jako šetrnější alternativu k dopravě silniční. Která produkuje nižší emise znečišťujících látek do ovzduší.

- Návrh nově vymezuje záměry pro zachytávání, přepravu a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur, čímž směřuje k podpoře ochrany klimatu.

V rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je navrženo také několik záměrů, které budou potenciálně zasahovat do území chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny nebo narušovat migrační prostupnost krajiny. Jedná se o záměry v oblasti železniční a vodní dopravy a v oblasti elektroenergetiky. Těmto střetům, které stanovené cíle nenaplňují, se nelze vyhnout. Jsou proto reflektována obecněji v rámci celostátních priorit územního plánování. V rámci SEA jsou navržena opatření pro minimalizaci nebo zmírnění těchto střetů a s nimi souvisejících vlivů.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR dále vymezuje několik záměrů, které povedou k záborům zemědělského nebo lesního půdního fondu, což také nenaplňuje stanovený cíl. Většina záměrů by byla pravděpodobně realizována i bez samotné koncepce, PÚR ČR, respektive její změna, přispívá ke koordinaci přípravy těchto záměrů. Tato problematika je obecně reflektována v rámci celostátních priorit územního plánování a také u nově doplněného článku L4.

10 VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHraniČNÍCH Vlivů Návrhu ZPÚR Č. 8 NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Metoda hodnocení přeshraničních vlivů je popsána v kap. 6.1. Hodnocení přeshraničních vlivů bylo provedeno pro nově navržené nebo upravené záměry v Příloze č. 1 a je shrnuto v kap. 6.9.

Politika územního rozvoje (jak sama o sobě, tak v návrhu její změny), má vazbu na okolní státy – jedná se především o propojení sítí technické infrastruktury (zejména elektrovody a plynovody) a dopravní infrastruktury (tj. jak železniční, tak silniční, VRT a nepřímo také vodní dopravy). Záměry zde uvedené povedou k lepšímu napojení těchto sítí mezi jednotlivými státy, což zohledňuje požadavky vyplývající z nadnárodních dokumentů.

V rámci vyhodnocení návrhu ZPÚR č. 8 nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy ani významné nebo mírné pozitivní přeshraniční vlivy na životní prostředí. Naplňování návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na našem území nebude mít žádný významný negativní přeshraniční vlivy, např. typu přenos znečišťujících látek v ovzduší, vodních tocích a jiné.

U nového záměru VD4, kdy část prodloužení vodní cesty mezi přístavem Skalica a Hodonínem vede po státní hranici se Slovenskem, byly identifikovány potenciální mírné negativní vlivy na EVL Skalické alúvium Moravy (vyšší vyrušování předmětu ochrany).

Protože byly identifikovány pouze mírné negativní vlivy, nebylo nutné oslovit okolní státy za účelem provedení mezistátních konzultací.

11 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ UPLATNĚNÝCH VE STANOVISKU PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU K NÁVRHU ZADÁNÍ NEBO K NÁVRHU ZADÁNÍ ZMĚNY ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE NEBO STANOVISKU PODLE § 71A ODS. 2, § 71D ODS. 4 PÍSM. C) NEBO § 71E ODS. 5 PÍSM. E).

Níže je uvedeno vypořádání požadavků MŽP vyplývajících ze Stanoviska MŽP k potřebě posouzení návrhu Změny Politiky územního rozvoje, po Aktualizaci č. 4 z hlediska vlivů na životní prostředí.

1. Při zpracování vyhodnocení vlivů návrhu APÚR na životní prostředí je třeba zohlednit relevantní soudní judikaturu a vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2). Zpracované vyhodnocení SEA musí být přezkoumatelné, logicky srozumitelné, konzistentní apod.
Při zpracování vyhodnocení bylo vycházeno z uvedeného „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“. Současně byl metodicky zohledněn také postup použitý u zpracování Vyhodnocení u předchozích aktualizací PÚR ČR.
2. Rovněž je nutné, aby autorizované osoby zpracovávající jednotlivá hodnocení vzájemně spolupracovaly a rovněž navrhovaná opatření zajišťující minimalizaci zjištěných potenciálních negativních vlivů na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000 konzultovaly s pořizovatelem aktualizace, resp. zpracovatelem. Závěry vyhodnocení SEA a naturového posouzení musí být relevantně zpracovány do návrhu aktualizace (ještě před předložením do MPŘ), proto pouhé navrhování minimalizačních opatření projektového charakteru v jednotlivých hodnoceních není žádoucí, jelikož nebude dostatečně ošetřena strategická úroveň.
Zpracovatelský tým byl veden osobou s autorizací jak pro oblast vlivů na životní prostředí, tak pro oblast posouzení vlivů na soustavu Natura 2000. Vyhodnocení bylo zpracováno ve spolupráci s pořizovatelem a zpracovatelem návrhu ZPÚR č. 8. Zástupce týmu hodnotitelů se pravidelně účastnil jednání Konzultačního výboru k přípravě Změny Politiky územního rozvoje ČR. Podněty vyplývající z posouzení byly předávány a projednávány s týmem pořizovatelů návrhu Změny PÚR ČR.
3. Požadujeme, aby autorizovaná osoba v rámci vyhodnocení SEA vypracovala závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu APÚR s uvedením jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s aktualizací APÚR jako celkem, tak s jednotlivými opatřeními souhlasit, souhlasit s požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.
V rámci Vyhodnocení jsou zpracovány závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu ZPÚR. U všech hodnocených záměrů a jejich úprav je jasně jednotlivě uvedeno, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví souhlasit či nikoliv. Obdobné platí o změně PÚR jako celkem. K jednotlivým záměrům, kde byl identifikován potenciální negativní vliv, jsou navržena opatření pro zmírnění negativních vlivů.
4. V rámci vyhodnocení SEA i naturového posouzení požadujeme zohlednit vyjádření věcných útvarů MŽP, která jsou nedílnou součástí tohoto stanoviska, a to v podrobnosti odpovídající míře podrobnosti zpracování PÚR ČR.
V rámci vyhodnocení SEA i naturového posouzení jsou zohledněna vyjádření věcných útvarů MŽP.

12 NÁVRH UKAZATELŮ PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU POSUZOVANÉ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR A JEJÍ ZMĚNY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Mezi úkoly územního plánování se podle § 39 nového stavebního zákona řadí „*prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, jejich přínosy, problémy a rizika s ohledem na ochranu veřejných zájmů a hospodárné využívání území*“.

Návrh systému vychází z předpokladu, že PÚR ČR a její změny budou implementovány zejména prostřednictvím navazujících nástrojů územního plánování. V rámci PÚR ČR a jejích změn nebudou realizovány konkrétní projektové a investiční záměry a jejich bližší specifikace bude předmětem navazujících plánovacích a schvalovacích procesů. Navržené indikátory lze v případě PÚR ČR chápat také jako environmentální kritéria, která by měla být zohledněna při zpracování územně plánovací dokumentace (zejména jednotlivých zásad územního rozvoje jako úrovně územního plánování bezprostředně navazující na PÚR) a hodnocení jejich vlivů na životní prostředí. Nárazným sledováním způsobu a míry zohlednění a sumarizací dat a informací z navazujících územně plánovacích dokumentací bude možné odhadnout reálný dopad implementace PÚR na jednotlivá témata ochrany životního prostředí.

Pro jednotlivá témata životního prostředí se navrhuje následující indikátory ke sledování dopadů implementace PÚR ČR, respektive její aktualizované podoby, na tato témata. Indikátory vychází z referenčních cílů stanovených pro jednotlivá témata ochrany životního prostředí a ze samotného vyhodnocení vlivů PÚR ČR a jejích změn. Jsou stanoveny pouze ty, které jsou dostupné a standardně sledované na úrovni ČR.

Tyto indikátory vycházejí ze SEA hodnocení aktuálně platné PÚR ČR a v rámci Aktualizace č. 4 PÚR ČR byly doplněny. Byly uplatněny při přípravě Zprávy o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 1 a č. 4. Jedná se o ukazatele, které reagují na identifikované negativní vlivy na životní prostředí a jsou současně dobře dostupné a zjištělné na úrovni ČR. Tyto indikátory jsou stále relevantní.

Byla zvažována také možnost doplnění dalších indikátorů, např. pro potřeby sledování vlivů na kulturní hodnoty v území. Jedná se však o lokální dopady obtížně postihnuteľné v měřítku PÚR ČR, současně nebyl nalezen žádný vhodný ukazatel, který by splňoval požadavky vypovídací hodnoty, dostupnosti a opakovanou zjištělnost na úrovni ČR. Další ukazatele proto nejsou navrhovány. Ukazatele by měly být monitorovány v rámci přípravy zprávy o plnění politiky územního rozvoje (dále jen „zpráva o plnění“), která bude pořizována podle požadavků nového stavebního zákona, a to nejméně jednou za 4 roky.

Tabulka 10: Návrh ukazatelů pro sledování vlivu Politiky územního rozvoje ČR a její změny na životní prostředí

Ukazatel	Poznámky
• rozloha území s překročenými imisními limity	Dle dat ČHMÚ. (tis. km ² , případně % plochy ČR)
• počet obyvatel žijících v územích zatížených nadměrným hlukem	Dle hlukových studií zaměřených na aglomerace a hlavní dopravní silniční a železniční tahy. (počet obyvatel) Zdroj dat: SZÚ - strategické hlukové mapy)
• míra fragmentace krajiny dopravou – změna výměry dopravou nefragmentovaných území o plošném rozsahu větším než 100 km ²	Dle dat správců silnic a železnic. Limity fragmentace jsou silnice s intenzitou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a víceokolejné železniční tratě. (Podíl nefragmentované krajiny z celkové rozlohy ČR - %)
• změna výměry zemědělské půdy	Dle dat ČSÚ. (Absolutní změna výměry - km ² /rok, případně relativní změny výměry zemědělské půdy v čase %).
• změna výměry lesní půdy	Dle dat ČSÚ. (Absolutní změna výměry - km ² /rok, případně relativní změny výměry zemědělské půdy v čase %).
• změna výměry zastavěných ploch	Dle dat ČSÚ. (Absolutní změna výměry - km ² /rok, případně relativní změny výměry zemědělské půdy v čase %).

13 NÁVRH POŽADAVKŮ NA ROZHODOVÁNÍ VE VYMEZENÝCH PLOCHÁCH A KORIDORECH Z HLEDISKA MINIMALIZACE NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Níže je uveden návrh požadavků pro jednotlivé konkrétní nové nebo upravené záměry. Tyto požadavky vychází jak z tabelárního hodnocení uvedeného v Příloze č. 1, tak z vyhodnocení úprav již schválených záměrů.

Níže je uveden přehled všech minimalizačních opatření, zhodnocení toho, zda a jak jsou již uplatněny v aktuálně platné PÚR ČR a z toho vyplývající návrh požadavků na rozhodování pro minimalizaci zjištěných negativních vlivů. Jsou zde řešeny také navržená minimalizační opatření z naturového posouzení.

Z tabulky vyplývá, že většina navržených opatření k minimalizaci vlivů na životní prostředí je již dostatečně reflektována v rámci stávajícího znění PÚR ČR. Pořizovateli byly zaslány dílčí návrhy na doplnění PÚR ČR v rámci této změny, přičemž v tabulce je uveden způsob zpracování.

Tabulka 11: Zhodnocení navržených minimalizačních opatření a návrh požadavků pro rozhodování o změnách v území z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí

Navržená opatření k minimalizaci vlivů dle kap. 8		Způsob uplatnění opatření v PÚR ČR, respektive návrhu ZPÚR ČR č. 8	Návrh požadavků pro minimalizaci negativních vlivů v návrhu ZPÚR ČR č. 8
Celostátní priority územního plánování			
Bez návrhu opatření		x	Bez požadavků
Kategorie center osídlení			
- Vyšší centra významná (A) - Vyšší centra ostatní (B) - Střední centra významná (C) - Střední centra ostatní (D)	- o Minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF. - o V sídlech podporovat rozvoj veřejné hromadné dopravy jako alternativu k IAD. - o Zajistit dostatečné kapacit technické infrastruktury pro nakládání s odpadními vodami. - o Zajistit ochranu kulturních hodnot v území.	- o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 20 - o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 24 a 29 - o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 30 - o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 14	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Rozvojové oblasti a rozvojové osy			
Bez návrhu opatření		x	Bez požadavků
Specifické oblasti			
Bez návrhu opatření		x	Bez požadavků
Záměry dopravní infrastruktury – Železniční doprava			
ŽD15	- o realizovat protihluková opatření při průchodu koridoru v zástavbě nebo její blízkosti - o minimalizovat zásahy do přírodně hodnotných lokalit v údolí řeky Ohře - o respektovat ochranné podmínky CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les - o minimalizovat zásahy do stávajících ložisek nerostných surovin a zohledňovat přítomnost sesuvných území - o respektovat stávající nádražní objekty, které mají památkovou ochranu či představují architektonické hodnoty - o důsledně revitalizovat území opuštěná při realizaci přeložek trati a najít jejich nové funkční využití	- o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 23 a 24 - o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 20 a 20a a u Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v čl. 79 - o Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 - o Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 25 - o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 14 - o Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 16, 16a a 19.	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky

Navržená opatření k minimalizaci vlivů dle kap. 8		Způsob uplatnění opatření v PÚR ČR, respektive návrhu ZPÚR ČR č. 8	Návrh požadavků pro minimalizaci negativních vlivů v návrhu ZPÚR ČR č. 8
Záměry dopravní infrastruktury – Silniční doprava			
Bez návrhu opatření		x	Bez požadavků
Záměry dopravní infrastruktury – Kombinovaná doprava			
(130) VTP	- vedení nových úseků automobilové dopravy k nákladním terminálům a říčním přístavům vést mimo zástavbu a realizace protihlukových opatření pro ochranu okolní zástavby - minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF	- Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 24 a 24a - Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Záměry dopravní infrastruktury – Vodní doprava			
VD4	- minimalizace vlivu stavby přístavišť a provozu rekreační plavby na přilehlé EVL a ptačí oblasti - zamezení fragmentace vodních toků - realizace zprůchodňujících opatření pro ichtyofaunu. - respektovat ochranné podmínky CHOPAV Kvartér řeky Moravy - minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF	- Reflektováno obecně v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20. Jinak mimo podrobnost PÚR ČR. - Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 20 - Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 20 - Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Záměry dopravní infrastruktury – Letiště			
L4	- Zachovat a rozvíjet napojení letiště veřejnou, zejména železniční, dopravou. - Infrastrukturu související se záměrem realizovat mimo CHKO Poodří, EVL a PO Poodří. - Realizace opatření pro ochranu ptáků na letišti a jeho okolí a řešit adekvátní náhradu biotopů pro ovlivněné předměty ochrany - Minimalizovat zábor ZPF především ve 2. třídě ochrany ZPF	- Reflektováno dle možností PÚR v rámci priorit v čl. 20 - Reflektováno dle možností PÚR v rámci priorit v čl. 20 - Reflektováno dle možností PÚR v rámci priorit v čl. 20. Jinak mimo podrobnost PÚR ČR. - Reflektováno v rámci priorit ÚP v čl. 19 a 20	Návrh požadavku: U článku 133b stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto: Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v PO Poodří, b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd. Doplněno do návrhu ZPÚR č. 8.
Záměry technické infrastruktury - Elektroenergetika			

Navržená opatření k minimalizaci vlivů dle kap. 8		Způsob uplatnění opatření v PÚR ČR, respektive návrhu ZPÚR ČR č. 8	Návrh požadavků pro minimalizaci negativních vlivů v návrhu ZPÚR ČR č. 8
E4a	○ Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. ○ Minimalizovat zásahy do lesních porostů	○ Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území ○ Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření z velké části zohledněna dostatečně. Návrh požadavku: - V čl. 137 u Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v rámci písm. d) doplnit požadavek na ochranu ptactva Doplněno do návrhu ZPÚR č. 8.
E30	○ Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. ○ Minimalizovat zásahy do lesních porostů	○ Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území ○ Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	
E31	○ Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. ○ Minimalizovat zásahy do lesních porostů	○ Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území ○ Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	
E32	○ Při úpravách elektrického vedení zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. ○ Minimalizovat zásahy do lesních porostů	○ Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území ○ Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	
E33	○ Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. ○ Minimalizovat zásahy do lesních porostů	○ Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území ○ Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	

Navržená opatření k minimalizaci vlivů dle kap. 8		Způsob uplatnění opatření v PÚR ČR, respektive návrhu ZPÚR ČR č. 8	Návrh požadavků pro minimalizaci negativních vlivů v návrhu ZPÚR ČR č. 8
E34	o Zajistit ochranu přírodních hodnot v území v CHKO České Středohoří a EVL Porta Bohemica.	Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost písmeno d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny včetně ochrany ptactva a kulturními a civilizačními hodnotami v území.	Návrh požadavku: U článku 150w stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto: Při dalším prověřování záměru minimalizovat dopady na předměty a cíle ochrany CHKO České středohoří a EVL Porta Bohemica." Doplněno do návrhu ZPÚR č. 8.
E35	o Minimalizovat negativní vlivy na krajinný ráz vhodným začleněním břehů nádrže do krajiny.	o Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Záměry technické infrastruktury - Plynárenství			
Bez návrhu opatření		x	Bez požadavků
Záměry technické infrastruktury – Vodní hospodářství			
Bez návrhu opatření			
Záměry technické infrastruktury – Dálkovody			
Bez návrhu opatření		x	Bez požadavků
Záměry technické infrastruktury – Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur			
Bez návrhu opatření		x	Bez požadavků
Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady			
184b	o V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
184c	o V rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000, ochranu krajinného rázu a minimalizaci záborů půdního fondu.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
184d	o V rámci řešení úkolu vhodnou lokalizací záměru minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími, lokalitami soustavy Natura 2000 a dalšími přírodně hodnotnými územími.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Úkoly pro územní plánování			

Navržená opatření k minimalizaci vlivů dle kap. 8		Způsob uplatnění opatření v PÚR ČR, respektive návrhu ZPÚR ČR č. 8	Návrh požadavků pro minimalizaci negativních vlivů v návrhu ZPÚR ČR č. 8
211	- Minimalizace záborů ZPF zejména ve vyšších třídách ochrany. - Minimalizace zásahů do přírodních hodnot v území a opatření pro zajištění ochrany krajinného rázu. - Efektivní nakládání s dešťovou vodou - akumulace, vsak.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
212	Minimalizace záborů ZPF zejména ve vyšších třídách ochrany.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
213	V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
214	V rámci vymezení ploch a koridorů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000, ochranu krajinného rázu a minimalizaci záborů půdního fondu.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
215	V rámci řešení úkolu vhodnou lokalizací záměru minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími, lokalitami soustavy Natura 2000 a dalšími přírodně hodnotnými územími.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Minimalizační opatření z naturového posouzení			
SOB6 Krušné hory	Při řešení problematiky významného zdroje strategické nerostné suroviny s možným využitím pro energetiku nadnárodního významu respektování podmínky vyplývající z celostátních priorit územního plánování (primárně priorita č. 20) a stanovené Podmínky pro navazující územně plánovací činnost.	Reflektováno v rámci celostátních priorit ÚP v článku 20 a v článku 74 v Podmínkách pro navazující územně plánovací činnost.	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
ŽD15	Minimalizovat zásahy do evropsky významných lokalit v koridoru v daném koridoru.	Reflektováno v rámci celostátních priorit ÚP v článku 20 a u Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v čl. 79	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
VD4	Minimalizovat střety a negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000, tj. na EVL Kněžpolský les, EVL Nedakonický les, PO Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví, EVL Strážnicko, EVL Strážnická Morava, EVL Očov a na Slovensku EVL Skalické alúvium Moravy a PO Záhorské Pomoravie, především vhodným provedením záměru a nastavením podmínek provozu.	Reflektováno v rámci priorit ÚP v člincích 20 a 20a	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky

Navržená opatření k minimalizaci vlivů dle kap. 8		Způsob uplatnění opatření v PÚR ČR, respektive návrhu ZPÚR ČR č. 8	Návrh požadavků pro minimalizaci negativních vlivů v návrhu ZPÚR ČR č. 8
L4	Infrastrukturu související se záměrem realizovat mimo CHKO Poodří, EVL a PO Poodří. Realizovat opatření pro ochranu ptáků na letišti a jeho okolí a řešit adekvátní náhradu biotopů pro ovlivněné předměty ochrany	Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 79 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost písmeno b) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny, kulturními a civilizačními hodnotami v území.	Návrh požadavku: U článku 133b stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto: Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v PO Poodří, b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd. (Pozn.: Bod b) reflektuje požadavky SEA) Doplněno do návrhu ZPÚR č. 8.
E4a	E4a - rozšíření a vyvedení výkonu realizovat mimo území EVL Úpor - Černínovsko.	Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky.
E30	Lokalizovat záměr elektrické stanice mimo území EVL a PO Beskydy a při připojení stanice do elektrické sítě minimalizovat zásah do EVL a PO Beskydy. Současně zajistit odpovídající technická opatření pro ochranu ptáků.	Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území	Návrh požadavku: V čl. 137 u Podmínek pro navazující územně plánovací činnost v rámci písm. d) doplnit požadavek na ochranu ptactva Doplněno do návrhu ZPÚR č. 8.
E34	Zajistit ochranu přírodních hodnot v území v CHKO České Středohoří a EVL Porta Bohemica.	Reflektováno zčásti v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací činnost písmeno d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny včetně ochrany ptactva a kulturními a civilizačními hodnotami v území.	Návrh požadavku: U článku 150w stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto: Při dalším prověřování záměru minimalizovat dopady na předměty a cíle ochrany CHKO České středohoří a EVL Porta Bohemica." Doplněno do návrhu ZPÚR č. 8.

Navržená opatření k minimalizaci vlivů dle kap. 8		Způsob uplatnění opatření v PÚR ČR, respektive návrhu ZPÚR ČR č. 8	Návrh požadavků pro minimalizaci negativních vlivů v návrhu ZPÚR ČR č. 8
DV6	o Vymezit trasu koridoru mimo EVL Sivický les a vhodným vedením trasy koridoru minimalizovat zásah do předmětů ochrany v EVL Přední kout.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20 a také v čl. 137 v rámci Podmínek pro navazující územně plánovací v písm. d) minimalizování konfliktů s ochranou přírody a krajiny a kulturními a civilizačními hodnotami v území	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Úkol 184b	o V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Úkol 184c	o V rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů s lokalitami soustavy Natura 2000.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Úkol 211	o V navazujících fázích přípravy strategických investičních staveb minimalizovat zásahy do lokalit soustavy Natura 2000.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Úkol 213	o V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky
Úkol 2014	o V rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů s lokalitami soustavy Natura 2000.	Reflektováno v rámci celostátní priority ÚP v čl. 20	Opatření zohledněna dostatečně, bez návrhů na požadavky

14 NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Politika územního rozvoje ČR ve znění jejich aktualizací a změn stanovuje celostátní priority územního plánování, vymezuje kategorie sídel, rozvojové oblasti a osy, záměry dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prokázané potřeby rozvoje území státu, které odůvodňují zásah do působnosti orgánů krajů a obcí v záležitostech týkajících se jejich územního rozvoje a pro tyto oblasti, osy, koridory a plochy stanovuje podmínky pro navazující územně plánovací činnost v nich.

Předkládané vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na životní prostředí v rozsahu Přílohy č. 4 k zák. č. 283/2021 Sb. v platném znění je součástí vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na udržitelný rozvoj území. Posouzení vlivů na ptačí oblasti a evropsky významné lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny je řešeno v rámci samostatné části.

Vyhodnocení je zaměřeno na vyhodnocení navržených změn a úprav, které jsou v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR provedeny, a to z hlediska vlivů na životní prostředí v rozsahu a podrobnosti PÚR a míře konkrétnosti a rozsahu návrhu změny PÚR. Jsou hodnoceny vlivy návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti koncepce.

Úpravy jednotlivých pasáží a článků návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, u kterých došlo ke změnám s dopadem v území a možnými vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou vyhodnoceny a okomentovány z hlediska vlivů těchto úprav na životní prostředí (respektive soustavu Natura 2000 a udržitelný rozvoj území). Hodnoceny byly nové záměry (plochy, koridory, nové celostátní priority územního plánování, úkoly ...) a změny, které mají podstatnější průmět v území. Vodítkem pro toto rozdělení byla Příloha č. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění posledních předpisů.

Obecněji komentářem byly hodnoceny dílčí textové změny provedené v rámci změny. Nové záměry, včetně upravených, byly hodnoceny podrobněji z hlediska vlivů na jednotlivé složky životního prostředí v rámci Přílohy č. 1. V hlavním textu Vyhodnocení jsou uváděny souhrnné informace z této Přílohy č. 1. V případě, že byl u hodnocených záměrů nebo změn identifikován potenciálně negativní vliv, jsou navržena opatření k minimalizaci nebo zmírnění těchto vlivů.

Současně bylo provedeno hodnocení souladu změny koncepce s hlavními prioritami v oblasti životního prostředí na národní a mezinárodní úrovni, a to pomocí stanovených referenčních cílů.

Níže je uvedeno stručné shrnutí dílčích částí vyhodnocení.

14.1 SOUHRN OBSAHU ÚDAJŮ UVEDENÝCH V RÁMCI VYHODNOCENÍ

Úvod a stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů Politiky územního rozvoje, vztah k jiným koncepcím

V této části je popsána vazba návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na aktuálně platnou PÚR ČR, respektive vazba vyhodnocení této změny na předchozí vyhodnocení a na další dokumenty, především Zprávu o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4. Odkazováno je zde na stanovisko MŽP (č. j. MZP/2023/710/1621), které vydalo dne 19.6.2023, kde MŽP konstatuje nezbytnost provést posouzení návrhu Změny č. 8 PÚR ČR z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona, jehož nedílnou součástí bude hodnocení důsledků návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Součástí tohoto stanoviska jsou také podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

Je zde popsán předmět vyhodnocení, kterým jsou především nové pasáže návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, tj. především upravené specifické oblasti a nové koridory a plochy či úpravy s možným územním průmětem stávajících obsažených v aktuálně platné PÚR ČR. Jsou hodnoceny vlivy změny koncepce,

které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Zhodnocení vztahu návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní nebo národní úrovni

V rámci této části vyhodnocení je provedena především revize platnosti a aktuálnosti cílů v oblasti životního prostředí, a to na základě posouzení aktuálnosti koncepčních dokumentů uvedených v původním vyhodnocení. Byla posouzena aktuálnost jak mezinárodních, tak národních koncepčních dokumentů se zaměřením nebo přesahem do oblasti životního prostředí a současně zhodnoceny referenční cíle pro oblast životního prostředí pro potřeby posouzení.

V rámci posouzení souladu návrhu Změny č. 8 PÚR ČR s relevantními koncepcemi na mezinárodní a národní úrovni byly pro jednotlivá témata životního prostředí identifikovány cíle ochrany životního prostředí v těchto dokumentech s vazbou na problematiku územního rozvoje. Byl posouzen soulad těchto dokumentů s návrhem Změny č. 8 PÚR ČR.

Údaje o současném stavu ŽP a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna Změna č. 8 PÚR ČR

V této části vyhodnocení je podrobně popsán stav jednotlivých složek životního prostředí ČR, který následně sloužil jako výchozí odborný podklad pro potřeby vyhodnocení návrhu Změny č. 8 PÚR ČR. Stav území je popsán dle nejaktuálnějších dostupných dat k druhé části roku 2023.

Současně je nastíněn předpokládaný vývoj hlavních složek životního prostředí, pokud by nebyla uplatněna Změna č. 8 PÚR ČR.

Charakteristiky ŽP, které by mohly být uplatněním návrhu Změny č. 8 PÚR ČR významně ovlivněny

V této části jsou popsány hlavní charakteristiky ŽP, které by mohly být uplatněním návrhu Změny č. 8 PÚR ČR významně ovlivněny.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR některé záměry vypouští. Nově navrhuje pouze několik záměrů a některé další záměry upravuje. U nově navržených koridorů pro dopravní stavby a technickou infrastrukturu je zřejmé, že se nedá vyhnout řadě dílčích střetů s liniovými prvky v krajině, především ÚSES, rozsáhlejšími zvláště chráněnými územími, záplavovými území, CHOPAV nebo také migračními koridory a záborům zemědělského a lesního půdního fondu. Současně se dá předpokládat ovlivnění krajinného rázu.

Naopak bylo konstatováno, že budoucí realizace nových nebo upravených záměrů může kromě zlepšení samotné dopravní a technické infrastruktury přispět ke snížení hlukové zátěže z dopravy. Zároveň je řešena aktuální problematika sucha, a to upraveným vymezením SOB9.

Dále bylo cílem této části identifikovat jevy a charakteristiky řešeného území, které mohou být uplatněním Změny č. 8 PÚR ČR významně ovlivněny. Tj. identifikovat vlivy, které mohou působit buď na jednotlivou složku životního prostředí (tj. složkové) nebo prostorové vlivy vzniklé koncentrací navrhovaných ploch a koridorů (= záměrů) na prostorově omezené části řešeného území. Z analýzy je patrné, že vymezenými koridory a plochami budou pravděpodobně nejvíce ovlivněny přírodní hodnoty v území a dále půdní fond. Kromě potenciální kumulace složkových vlivů je zde riziko negativních vlivů spojeno také s prostorovou koncentrací navrhovaných aktivit. Je zde předpoklad kumulace záborů zemědělského a lesního půdního fondu, který není dán prostorovou koncentrací v jednom místě, ale kumulací záborů jako celku. Dále lze předpokládat prostorovou kumulaci záměrů letiště a navržené VRT v oblasti CHKO Poodří, kdy je potenciálně možná kumulace hlukové zátěže a ovlivnění přírodních hodnot v území těmito záměry.

Současné problémy a jevy ŽP, které by mohly být uplatněním návrhu Změny č. 8 PÚR ČR významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, evropsky významné lokality a ptáčí oblasti

Vyhodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 je předmětem samostatného hodnocení, v této části jsou uvedeny souhrnné závěry z tohoto posouzení. Hodnoceny tedy byly především současné problémy a jevy v ostatních oblastech ŽP.

V oblasti ochrany přírody a krajiny byly uvedeny především zhoršující se migrační prostupnost krajiny a její fragmentace, fragmentace říční sítě, narušení krajinného rázu a zábory volné krajiny. Dále znečištění prostředí a rušení v souvislosti se zvýšením antropogenní zátěže území. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR tyto problémy reflektuje ve více dílčích částech. Je konstatováno, že při realizaci záměrů uvedených v návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je nutno zaměřit se především na zajištění migrační prostupnosti krajiny, ochranu krajinného rázu a minimalizaci střetů s přírodně hodnotnými částmi krajiny (ZCHÚ apod.).

V oblasti ovzduší a hlukového znečištění patří mezi hlavní problémy překračování imisních limitů a hlukové znečištění v blízkosti hlavních dopravních tahů. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR tento problém reflektuje doplněním vymezení koridoru pro železnice. Tyto záměry by měly napomoci ke snížení hlukového znečištění a znečištění ovzduší v nejhustěji zastavěných oblastech.

V oblasti vodního hospodářství je v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR především řešena problematika sucha. Změna rovněž zpřesňuje vymezení specifické oblasti SOB9, což by mělo přispět k lepší ochraně před suchem.

V oblasti půdy jsou hlavním problémem pokračující zábory zemědělského půdního fondu. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR tyto trendy nezastaví, avšak přispívá je usměrňovat a koordinovat. Změna zpřesňuje vymezení specifické oblasti SOB9, což by mělo přispět nejen k lepší ochraně před suchem, ale k podpoře biodiverzity, ochraně půdy před erozí aj.

Rovněž jsou vymezeny nové koridory pro dopravní záměry, které si vyžádají zábory půdního fondu. Těmto záborům není možné se zcela vyhnout, v navazujících ÚPD je při vymezení trasy koridorů nutno zohlednit i požadavek na minimalizaci těchto záborů.

Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant návrhu Změny č. 8 PÚR ČR

V úvodu je popsána použitá metoda hodnocení. Ta vychází z požadavků stavebního zákona, respektive jeho Přílohy č. 4 a ze zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů. Jsou zde uvedeny hlavní skutečnosti, ze kterých vyhodnocení vychází, tj. vazba politiky územního rozvoje na zásady územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci obcí, jejichž prostřednictvím bude realizována, měřítko politiky územního rozvoje, od něž se odvíjí podrobnost vyhodnocení, způsob vymezení jednotlivých koridorů a ploch a také vymezení hodnocených záměrů. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR je předkládán jako invariantní. Je zde popsána metodika pro hodnocení kumulativních a synergických vlivů a vlivů přeshraničních.

Vyhodnocení identifikovatelných potenciálních vlivů pro nově uváděné a relevantní upravené záměry je zpracováno podrobnou tabelární formou. Toto tabelární vyhodnocení je uvedeno v Příloze č. 1, která je jednou ze stěžejních částí vyhodnocení. Formát tabelární formy vychází z původního způsobu vyhodnocení, který částečně rozšiřuje o nová témata k vyhodnocení. Dále jsou formulovány „požadavky“ (opatření) na minimalizaci identifikovaných potenciálně významných vlivů. Tabulkové hodnocení je prováděno na škále -2, -1, 0, +1, +2 a ?. V této kapitole jsou také shrnuty závěry z tabelárního posouzení vlivů provedeného v Příloze č. 1.

Současně jsou vyhodnoceny také obecnější úpravy textu uvedené v návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, a to slovním komentářem. Podrobnost hodnocení vychází z měřítka předloženého návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Porovnání zjištěných nebo předpokládaných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení včetně popisu metod

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR je předkládán jako invariantní. U řady záměrů je však možno na úrovni zásad územního rozvoje nebo územních plánů obcí prověřovat více variantních řešení, neboť Politika územního rozvoje vymezuje koridory a plochy pouze schematicky s ohledem na měřítko koncepce. Protože návrh Změny č. 8 PÚR ČR nenavrhuje variantní řešení, je v této části provedeno porovnání varianty aktivní a nulové, tj. bez uplatnění návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných významných záporných vlivů na životní prostředí

Na základě vyhodnocení v předchozích kapitolách a tabelární přílohy byla navržena opatření, která reagují na toto vyhodnocení. Tato opatření jsou dále využita v kap. 13.

Zhodnocení způsobu zapracování cílů ochrany ŽP přijatých na mezinárodní nebo národní úrovni do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR a jejich zohlednění při výběru řešení

Na základě cílů uvedených v hlavních dokumentech přijatých na mezinárodní a národní úrovni byly v rámci vyhodnocení stanoveny referenční cíle ochrany životního prostředí. V rámci této kapitoly je hodnoceno, zda a jakým způsobem PÚR ČR, respektive návrh její změny, tyto cíle zohledňuje a zapracovává. Toto je provedeno pro každý stanovený referenční cíl zvlášť.

Na základě tohoto zhodnocení je možno konstatovat, že předložená koncepce a její změna přispívá k naplňování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí v řadě aspektů a že není v nesouladu s těmito cíli. Návrh změny přispívá k úplnějšímu zapracování a zohlednění těchto cílů do koncepce.

Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace na životní prostředí

V této kapitole bylo konstatováno, že v rámci vyhodnocení návrhu ZPÚR č. 8 nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy ani významné nebo mírné pozitivní přeshraniční vlivy na životní prostředí. Naplňování návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na našem území nebude mít žádný významný negativní přeshraniční vlivy, např. typu přenos znečišťujících látek v ovzduší, vodních tocích a jiné.

Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu

V této kapitole je uvedeno, jak byly vypořádány požadavků MŽP vyplývajících ze Stanoviska MŽP k potřebě posouzení návrhu Aktualizace Politiky územního rozvoje, po Aktualizaci č. 4 z hlediska vlivů na životní prostředí. Na základě této kapitoly lze konstatovat, že požadavky byly v rámci Vyhodnocení naplněny.

Návrh ukazatelů pro sledování vlivu PÚR ČR a její změny na životní prostředí

Pro jednotlivá témata (oblasti) životního prostředí se navrhuje následující indikátory ke sledování dopadů implementace PÚR ČR, respektive její změny, na tato témata. Indikátory zčásti vychází z referenčních cílů stanovených pro jednotlivá témata ochrany životního prostředí, jako indikátory jsou uvedeny pouze ty, které jsou objektivně a za přijatelné náročnosti zjištělné (zjišťované) na úrovni ČR. Tyto navržené indikátory vycházejí z aktuálně platné PÚR ČR. Byly využity např. při zpracování Zprávy o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4. Byla zvažována také možnost doplnění dalších indikátorů, např. pro potřeby sledování vlivů na kulturní hodnoty v území. Jedná se však o lokální dopady obtížně postihnutele v měřítku PÚR ČR, současně nebyl nalezen žádný vhodný ukazatel, který by splňoval požadavky vypovídací hodnotu, dostupnost a opakovanou zjištělnost na úrovni ČR. Další ukazatele proto nejsou navrhovány. Ukazatele by měly být monitorovány v rámci přípravy zprávy o plnění politiky územního rozvoje (dále jen „zpráva o plnění“), která bude pořizována podle požadavků nového stavebního zákona, a to nejméně jednou za 4 roky.

Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí

V této části vyhodnocení je uveden návrh požadavků pro jednotlivé konkrétní záměry, respektive kategorie sídel, rozvojové oblasti a osy a specifické oblasti, které byly řešeny v rámci návrhu ZPÚR ČR č. 8. Tyto požadavky vychází jak z tabelárního hodnocení uvedeného v Příloze č. 1, tak z vyhodnocení provedeného v kap. 6 a dále z návrhu zmírňujících opatření, která jsou pro každý identifikovaný negativní vliv navržena a souhrnně uvedena v kap. 8.

V kapitole 13 je prověřeno, zda a jak jsou navržená zmírňující opatření reflektována v rámci současného znění PÚR ČR, respektive v návrhu ZPÚR ČR č. 8. Následně jsou stanoveny požadavky pro rozhodování o změnách v území, které jsou doporučeny k zapracování do návrhu ZPÚR č. 8.

Požadavky jsou navrženy v rozčlenění dle dílčích témat politiky územního rozvoje a jsou navrženy na úrovni jednotlivých záměrů, respektive rozvojových oblastí a os a specifických oblastí. Respektování a naplnění těchto požadavků přispěje ke zmírnění negativních vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na životní prostředí.

14.2 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR naplňuje jako celek požadavky ochrany životního prostředí a je v souladu s hlavními cíli strategických dokumentů pro tuto oblast. Jeho realizace, respektive realizace úprav, nových a pozměněných záměrů u řady záměrů povede ke zlepšení současného stavu životního prostředí.

U některých nově navrhovaných ploch a koridorů byly identifikovány potenciální negativní vlivy na dílčí složky životního prostředí, které jsou podrobněji popsány v rámci tabulkového vyhodnocení jednotlivých záměrů a v předchozích kapitolách. Na tyto identifikované potenciálně negativní vlivy reaguje návrh opatření ke zmírnění nebo minimalizaci těchto vlivů.

Na základě celkového vyhodnocení a všech výše uvedených skutečností je možno konstatovat, že:

Předložený návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí.

Z posouzení vlivu na soustavu Natura 2000, které je samostatnou částí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, současně vyplývá, že:

Předložený návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

Další konkrétní požadavky a doporučení pro zmírnění vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a zlepšení působení koncepce na životní prostředí jsou uvedeny v předcházející kapitole č. 13 a v rámci tabulárního hodnocení.

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,
k návrhu
„Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR“

Předkladatel koncepce: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Odbor územního plánování
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

Zpracovatel koncepce: Ústav územního rozvoje
Jakubské náměstí 3
602 00 Brno

Zpracovatel posouzení: Mgr. Zdeněk Frélich
EKOTOXA s.r.o.
Fišova 403/7
602 00 Brno, Černá Pole
*(držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19
zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění
pozdějších předpisů,
držitel autorizace k posuzování vlivů dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o
ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů)*

Stručný popis koncepce:

Politika územního rozvoje je nezastupitelným závazným nástrojem územního plánování vlády ČR k usměrňování územního rozvoje ve věcech celostátního významu. Poskytuje základní rámce pro koordinaci územně plánovací činnosti krajů a obcí a pro koordinaci činnosti ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a jimi řízených úřadů, které mají dopad na využívání území, na jeho uspořádání nebo které jsou podmínkami území zásadně ovlivňovány. Doposud je platná Politika územního rozvoje ČR (ve znění závazném od 1. 3. 2024).

Návrh změny vychází ze **Zprávy o uplatňování PÚR ČR**, ve znění Aktualizace č. 4, především z části D.

Politika územního rozvoje obecně (dle Přílohy č. 5 k zákonu č. 283/2021 Sb.) obsahuje:

- a) celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území,
- b) koncepci sídelní struktury České republiky,
- c) vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os,
- d) vymezení specifických oblastí,
- e) vymezení záměrů dopravní infrastruktury,
- f) vymezení záměrů technické infrastruktury,
- g) další úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady, a
- h) úkoly pro územní plánování.

Tyto oblasti jsou řešeny také v rámci návrhu ZPÚR č. 8. Ten v jednotlivých částech textu zpřesňuje, doplňuje nebo přidává nové úkoly pro územní plánování a podmínky pro navazující územně plánovací činnost, zpřesňuje vymezení rozvojových oblastí a os a specifických oblastí, zpřesňuje, vypouští nebo vymezuje nové koridory a plochy pro dopravní a technickou infrastrukturu a stanovuje nové úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a územní plánování.

Stručný popis posouzení:

Politika územního rozvoje (a její navazující aktualizace a změny) je dokumentem celostátního rozsahu. Tomu odpovídá „deklaratorní“ vymezení koridorů jako invariantní „spojnice“ bodů, aniž předjímá směrový průběh „osy“ koridoru, jeho šířku nebo konkrétní technické parametry navrhovaného řešení. Tímto se nevylučuje případné vymezení směrově odlišných variantních koridorů v rámci zásad územního rozvoje (ZÚR) nebo v rámci relevantních oborových koncepcí.

Vyhodnocení je zaměřeno na vyhodnocení navržených změn a úprav, které jsou v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR provedeny, a to z hlediska vlivu na životní prostředí v rozsahu a podrobnosti PÚR a míře konkrétnosti a rozsahu návrhu změny PÚR.

V rámci hodnocení byl zčásti využit postup uplatněný v rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí, a to z důvodů zachování logiky a kontinuity prací a zároveň možnosti porovnání s předchozími dokumenty a vyhodnoceními. Dále bylo využito Metodické doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí zveřejněné ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2).

Jsou hodnoceny vlivy změny koncepce, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře odpovídající konkrétnosti návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Nově vymezené specifické oblasti a osy a koridory a plochy pro dopravní a technickou infrastrukturu jsou podrobně tabulkově hodnoceny z hlediska vlivů na jednotlivé oblasti životního prostředí v rámci Přílohy č. 1. TABELÁRNÍ PŘEHLED VYHODNOCENÍ VLIVŮ NOVÝCH ZÁMĚRŮ.

Tabulkové hodnocení je prováděno na škále:

+2	potenciálně významný pozitivní vliv
+1	potenciálně mírně pozitivní
0	bez vlivu nebo zanedbatelný vliv
-1	potenciálně mírně negativní vliv
-2	potenciálně významný negativní vliv
?	vliv nelze vyhodnotit

Pokud se jedná o nepřímý vliv, je to uvedeno u hodnoty každého takového vlivu označením:

- n – nepřímý vliv

Ostatní vlivy jsou považovány za přímé.

Díličí úpravy stávajících jednotlivých a dříve vyhodnocených pasáží a článků návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, které mohou mít reálný dopad v území, respektive možné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou hodnoceny slovním komentářem z hlediska vlivů těchto úprav na životní prostředí v rámci této kap. č. 6. U provedených úprav je v návaznosti na slovní komentář doplněn závěr, zda lze provedenou úpravu akceptovat či nikoliv a případné doporučení směřující k minimalizaci potenciálních negativních vlivů. V kap. 6 je rovněž uvedena souhrnná informace vyplývající z podrobnějšího hodnocení provedeného v Příloze č. 1 pro danou skupinu záměrů.

U výše uvedených předmětů hodnocení je provedeno podrobné tabulkové hodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví.

Hodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí bylo prováděno především ve vztahu k hlavním limitům životního prostředí relevantním pro danou oblast, a to s přihlédnutím k obecnosti koncepce, měřítku koncepce a obecnosti popisu záměru, kdy např. lokalizace záměrů je často dána pouze orientačně spojnici bodů. Při hodnocení bylo rovněž přihlédnuto k současnému stavu životního prostředí v ČR a jeho předpokládanému vývoji a identifikovaným problémům v jednotlivých oblastech ŽP. Byly využity dostupné mapové podklady znázorňující alespoň schematicky lokalizaci koridorů a ploch a zároveň mapové podklady uvádějící hlavní limity v území.

Bylo provedeno také hodnocení kumulativních a synergických vlivů k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům. Hodnoceny byly rovněž potenciální vlivy mimo území ČR a trvání vlivů.

Na základě identifikovaných vlivů nebo potenciálních rizik jsou doporučena zmírňující opatření, respektive podmínky, která mají za cíl tyto negativní vlivy zmírnit, minimalizovat, vyloučit nebo jim předcházet.

Současně bylo provedeno hodnocení souladu změny koncepce s hlavními prioritami v oblasti životního prostředí na národní a mezinárodní.

Vyhodnocení SEA bylo provedeno v souladu s požadavky platného stavebního zákona a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“). Posouzení vlivů koncepce na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí bylo zpracováno ve smyslu ustanovení § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“).

Stručný popis průběhu posuzování:

Povinnost vyhodnocení vlivů Politiky územního rozvoje na udržitelný rozvoj území vyplývá z ustanovení § 71, odst. 2 stavebního zákona.

Zpracovatelem návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je Ústav územního rozvoje. Pořizovatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Zpracování změny vychází ze Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizace č. 4. Zde jsou v části D uvedeny „Návrhy na aktualizaci PÚR a jejich zdůvodnění, popřípadě návrh a důvody na pořízení nové PÚR“. Tato část je základním podkladem pro zpracování návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

K tomuto návrhu Zprávy o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4, vydalo dne 19. 6. 2023 Ministerstvo životního prostředí ČR **stanovisko** (Č. j.: MZP/2023/710/1621) ve smyslu § 35 odst. 2 písm. f) v té době platného stavebního zákona. Zde byly stanoveny požadavky na Vyhodnocení. Tyto požadavky jsou do Vyhodnocení zahrnuty.

Závěry posuzování

V rámci Vyhodnocení bylo konstatováno, že návrh Změny č. 8 PÚR ČR naplňuje jako celek požadavky ochrany životního prostředí a je v souladu s hlavními cíli strategických dokumentů pro tuto oblast. Jeho realizace, respektive realizace úprav, nových a pozměněných záměrů u řady záměrů povede ke zlepšení současného stavu životního prostředí.

U některých nově navrhovaných ploch a koridorů byly identifikovány potenciální negativní vlivy na dílčí složky životního prostředí, které jsou podrobněji popsány v rámci tabulkového vyhodnocení jednotlivých záměrů. Na tyto identifikované potenciálně negativní vlivy reaguje návrh opatření ke zmírnění nebo minimalizaci těchto vlivů. Návrh opatření ke zmírnění vlivů je uveden pro každý záměr a každý identifikovaný vliv. U všech minimalizačních opatření bylo provedeno zhodnocení toho, zda a jak jsou již tato opatření uplatněna v aktuálně platné PÚR ČR. Jsou řešena také navržená minimalizační opatření z naturového posouzení.

Z hodnocení vyplývá, že většina navržených opatření k minimalizaci vlivů na životní prostředí je již dostatečně reflektována v rámci stávajícího znění PÚR ČR. V případech, že opatření nebyla reflektována dostatečně, pořizovatel na základě podnětů ze strany posuzovatele provedl doplnění návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

U jednotlivých částí PÚR ČR, tj. u kategorií center osídlení, rozvojových oblastí a os a specifických oblastí, záměrů dopravní infrastruktury (vyjma letiště L4), záměrů technické infrastruktury (vyjma elektroenergetiky) a úkolů pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady bylo konstatováno, že nejsou stanoveny požadavky a podmínky nebo že zmírňující opatření zohledněna dostatečně v aktuálním znění PÚR ČR.

V případě **letiště L4 byly doplněny** podmínky pro navazující územně plánovací činnost, které byly zapracovány přímo do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR. Také byly u záměrů v oblasti elektroenergetiky přímo do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR doplněny požadavky na ochranu ptactva. Obdobně v případě plochy pro **přečerpávací vodní elektrárnu PVE Libochovany E34** byly doplněny podmínky pro navazující územně plánovací činnost, které byly zapracovány přímo do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Není proto nutné v rámci stanoviska stanovovat žádné další podmínky pro předcházení, minimalizaci, prevenci nebo kompenzaci negativních vlivů.

Stanovisko

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad v souladu s ustanovením § 21 písm. l) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, na základě návrhu ZPÚR, podkladů dle § 33 odst. 6 stavebního zákona a ve vazbě na závěry vyhodnocení SEA vydává

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu

„Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR“

bez stanovení požadavků

Vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na životní prostředí bylo realizováno metodou „ex ante“. Opatření navržená na základě provedeného vyhodnocení vlivů na životní prostředí byla zapracována do návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

V kapitole 13. vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na životní prostředí je popsán způsob zohlednění navrhovaných opatření.

Dále upozorňujeme na povinnost předkladatele ve smyslu § 10g odst. 5 a odst. 6 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

15 PŘÍLOHA Č. 1: TABELÁRNÍ PŘEHLED VYHODNOCENÍ VLIVŮ NOVÝCH ZÁMĚRŮ

15.1 KATEGORIE CENTER OSÍDLENÍ

Čl. x: Záměr	(32k) Vyšší centra významná (A)	
Vymezení	- Praha jako vyšší centrum významné – celostátní (A1), - Brno, Ostrava jako vyšší centrum významné – nadregionální (A2), - České Budějovice, Hradec Králové, Chomutov, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Olomouc, Opava, Pardubice, Plzeň, Ústí nad Labem, Zlín jako vyšší centra významná – regionální (A3).	
Důvod vymezení	Centra osídlení, která mají alespoň 100 tisíc obyvatel nebo jejichž spádové území má alespoň 200 tisíc obyvatel (vč. centra), případně centra osídlení, která z důvodu své polohy nebo svým významem odpovídají kategorii center osídlení vyšší významná (A). Chomutov a Opava také z důvodu složitější sídelní struktury a vyššího zastoupení velkých měst v Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Kategorie center osídlení vyšší významná (A) se z důvodu rozdílné velikosti a regionálního významu jednotlivých vymezených center člení na tři podkategorie: celostátní (A1), nadregionální (A2) a regionální (A3).	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivů.	0
Ovzduší a klima:	Předpoklad postupného zvyšování dopravní intenzity na silničních komunikacích. Zmírňováno akcentem na rozvoj veřejné hromadné dopravy.	-1n
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Předpoklad rozvoje sídel primárně v rámci stávající zástavby, mimo hlavní přírodní limity v území.	0
Voda:	Zvyšování požadavků na řešení čištění odpadních vod díky předpokladu nárůstu počtu obyvatel napojených na ČOV.	-1n
Horninové prostředí:	Bez vlivů.	0
Půdní fond:	Předpoklad záborů ZPF. V rámci stanovených podmínek důraz na využití brownfieldů, proluk a směřování nové výstavby do centrálních částí osídlení.	-1n
Hmotné statky:	V podrobnosti PÚR nelze vliv vyhodnotit	0
Kulturní dědictví:	Předpoklad tlaku na rozvoj v centrálních částech sídel, které bývají památkově chráněny (např. MPZ).	-1n
Kumulativní vlivy:	Jedná se primárně o kategorizaci území na obecnější úrovni, která reflektuje současný stav v území. Předpoklad kumulace vlivů zejména v oblasti záborů ZPF.	-1n
Synergické vlivy:	Bez synergických vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez sekundárních vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Nelze předpokládat vlivy mimo území ČR.	0
Souhrnný komentář SEA:	Jedná se o obecnou kategorizaci center osídlení, která reflektuje současný stav v ČR. Vlivy nepřímé hodnotitelné pouze na obecné úrovni i s ohledem na stanovené podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování.	
Návrhy zmírňujících opatření:	• Minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF. • V sídlech podporovat rozvoj veřejné hromadné dopravy jako alternativu k IAD. • Zajistit dostatečné kapacit technické infrastruktury pro nakládání s odpadními vodami. • Zajistit ochranu kulturních hodnot v území.	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(32I) Vyšší centra ostatní (B)	
Vymezení	Děčín, Frýdek-Místek, Cheb, Jablonec nad Nisou, Karviná, Kladno, Kolín – Kutná Hora, Mladá Boleslav, Most, Prostějov, Přerov, Tábor, Teplice.	
Důvod vymezení	Centra osídlení, která mají alespoň 50 tisíc obyvatel nebo jejichž spádové území má alespoň 100 tisíc obyvatel (vč. centra), případně centra osídlení, která z důvodu své polohy nebo svým významem odpovídají kategorii center osídlení vyšší ostatní (B).	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivů.	0
Ovzduší a klima:	Předpoklad postupného zvyšování dopravní intenzity na silničních komunikacích. Zmírňováno akcentem na rozvoj veřejné hromadné dopravy.	-1n
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Předpoklad rozvoje sídel primárně v rámci stávající zástavby, mimo hlavní přírodní limity v území.	0
Voda:	Zvyšování požadavků na řešení čištění odpadních vod díky předpokladu nárůstu počtu obyvatel napojených na ČOV.	-1n
Horninové prostředí:	Bez vlivů.	0
Půdní fond:	Předpoklad záborů ZPF (např. pro dopravu v klidu, bydlení a podnikání ...).	-1n
Hmotné statky:	V podrobnosti PÚR nelze vliv vyhodnotit	0
Kulturní dědictví:	Předpoklad tlaku na rozvoj v centrálních částech sídel, které bývají památkově chráněny (např. MPZ).	-1n
Kumulativní vlivy:	Jedná se primárně o kategorizaci území na obecnější úrovni, která reflektuje současný stav v území. Předpoklad kumulace vlivů zejména v oblasti záborů ZPF.	-1n
Synergické vlivy:	Bez synergických vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez sekundárních vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Nelze předpokládat vlivy mimo území ČR.	0
Souhrnný komentář SEA:	Jedná se o obecnou kategorizaci center osídlení, která reflektuje současný stav v ČR. Vlivy nepřímé hodnotitelné pouze na obecné úrovni i s ohledem na stanovené podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- Minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF. - V sídlech podporovat rozvoj veřejné hromadné dopravy jako alternativu k IAD. - Zajistit dostatečné kapacit technické infrastruktury pro nakládání s odpadními vodami. - Zajistit ochranu kulturních hodnot v území.	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(32m) Střední centra významná (C)	
Vymezení	Benešov, Beroun, Blansko, Břeclav, Česká Lípa, Česká Třebová – Ústí nad Orlicí, Český Těšín, Havířov, Havlíčkův Brod, Hodonín, Chrudim, Jičín, Jindřichův Hradec, Kadaň – Klášterec nad Ohří, Klatovy, Kopřivnice, Krnov, Kroměříž, Litoměřice, Louny, Mělník, Náchod, Nový Jičín, Nymburk – Poděbrady, Pelhřimov, Písek, Příbram, Rakovník, Sokolov, Strakonice, Svitavy, Šumperk, Trutnov, Třebíč, Třinec, Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Vsetín, Vyškov, Znojmo, Žatec, Žďár nad Sázavou.	
Důvod vymezení	Centra osídlení, která mají alespoň 20 tisíc obyvatel nebo jejichž spádové území má alespoň 40 tisíc obyvatel (vč. centra), případně centra osídlení, která z důvodu své polohy nebo svým významem odpovídají kategorii center osídlení střední významná (C).	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivů.	0
Ovzduší a klima:	Předpoklad postupného zvyšování dopravní intenzity na silničních komunikacích. Zmírňováno akcentem na rozvoj veřejné hromadné dopravy.	-1n
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Předpoklad rozvoje sídel primárně v rámci stávající zástavby, mimo hlavní přírodní limity v území.	0
Voda:	Zvyšování požadavků na řešení čištění odpadních vod díky předpokladu nárůstu počtu obyvatel napojených na ČOV.	-1n
Horninové prostředí:	Bez vlivů.	0
Půdní fond:	Předpoklad záborů ZPF (např. pro bydlení a podnikání ...).	-1n
Hmotné statky:	V podrobnosti PÚR nelze vliv vyhodnotit	0
Kulturní dědictví:	Předpoklad tlaku na rozvoj v centrálních částech sídel, které bývají památkově chráněny (např. MPZ).	-1n
Kumulativní vlivy:	Jedná se primárně o kategorizaci území na obecnější úrovni, která reflektuje současný stav v území. Předpoklad kumulace vlivů zejména v oblasti záborů ZPF.	-1n
Synergické vlivy:	Bez synergických vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez sekundárních vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Nelze předpokládat vlivy mimo území ČR.	0
Souhrnný komentář SEA:	Jedná se o obecnou kategorizaci center osídlení, která reflektuje současný stav v ČR. Vlivy nepřímé hodnotitelné pouze na obecné úrovni i s ohledem na stanovené podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- Minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF. - V sídlech podporovat rozvoj veřejné hromadné dopravy jako alternativu k IAD. - Zajistit dostatečné kapacit technické infrastruktury pro nakládání s odpadními vodami. - Zajistit ochranu kulturních hodnot v území.	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(32n) Střední centra ostatní (D)	
Vymezení	Aš, Bohumín, Boskovice, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Bruntál, Český Krumlov, Domažlice, Dvůr Králové nad Labem, Hranice, Jeseník, Kralupy nad Vltavou, Kyjov, Litvínov, Lysá nad Labem – Milovice, Mariánské Lázně, Neratovice, Orlová, Ostrov, Otrokovice, Prachatice, Rokycany, Rožnov pod Radhoštěm, Rumburk – Varnsdorf, Rychnov nad Kněžnou, Říčany, Slaný, Tachov, Turnov, Uherský Brod, Vrchlabí, Vysoké Mýto – Choceň.	
Důvod vymezení	Centra osídlení, která mají alespoň 15 tisíc obyvatel nebo jejichž spádové území má alespoň 30 tisíc obyvatel (vč. centra), případně centra osídlení, která z důvodu své polohy nebo svým významem odpovídají kategorii center osídlení střední ostatní (D).	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivů.	0
Ovzduší a klima:	Předpoklad postupného zvyšování dopravní intenzity na silničních komunikacích. Zmírňováno akcentem na rozvoj veřejné hromadné dopravy.	-1n
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Předpoklad rozvoje sídel primárně v rámci stávající zástavby, mimo hlavní přírodní limity v území.	0
Voda:	Zvyšování požadavků na řešení čištění odpadních vod díky předpokladu nárůstu počtu obyvatel napojených na ČOV.	-1n
Horninové prostředí:	Bez vlivů.	0
Půdní fond:	Předpoklad záborů ZPF (např. pro bydlení a podnikání ...).	-1n
Hmotné statky:	V podrobnosti PÚR nelze vliv vyhodnotit	0
Kulturní dědictví:	Předpoklad tlaku na rozvoj v centrálních částech sídel, které bývají památkově chráněny (např. MPZ).	-1n
Kumulativní vlivy:	Jedná se primárně o kategorizaci území na obecnější úrovni, která reflektuje současný stav v území. Předpoklad kumulace vlivů zejména v oblasti záborů ZPF.	-1n
Synergické vlivy:	Bez synergických vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez sekundárních vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Nelze předpokládat vlivy mimo území ČR.	0
Souhrnný komentář SEA:	Jedná se o obecnou kategorizaci center osídlení, která reflektuje současný stav v ČR. Vlivy nepřímé hodnotitelné pouze na obecné úrovni i s ohledem na stanovené podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- Minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF. - V sídlech podporovat rozvoj veřejné hromadné dopravy jako alternativu k IAD. - Zajistit dostatečné kapacit technické infrastruktury pro nakládání s odpadními vodami. - Zajistit ochranu kulturních hodnot v území.	
Závěr:	Lze akceptovat	

15.2 ZÁMĚRY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

15.2.1 Železniční doprava

Čl. x: Záměr	(91) ŽD15	
Vymezení	Trať úsek Ústí nad Labem–Most–Chomutov–Ostrov–Karlovy Vary–ChebOstrov.	
Důvod vymezení	Modernizace železničního úseku. Celková modernizace železničního úseku v trase Karlovy Vary–Ostrov. Posílení obsluhy území, alternativa k silniční dopravě. Podpora rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím dopravy šetrné k životnímu prostředí v území se značnou koncentrací obyvatel, tudíž vyššími přepravními nároky a zvýšenou potřebou kvalitního životního prostředí. Vytvoření podmínek pro zvýšení rychlosti železniční trati zařazené do evropské železniční sítě TEN-T, úsek s nároky na případné změny vedení úseku v území.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Větší část záměru bude realizována v již existujícím koridoru železniční dopravy. Nepřímý pozitivní vliv na obyvatelstvo lze očekávat podél stávajících silničních tahů díky předpokládanému poklesu intenzity automobilové dopravy v důsledku zatraktivnění železnice. Lokálně může dojít k nárůstu hlukové zátěže z železniční dopravy.	-1/+1n
Ovzduší a klima:	Stávající trať je již elektrizována, lze však očekávat nepřímý pozitivní vliv záměru podél stávajících silničních tahů díky předpokládanému poklesu intenzity automobilové dopravy v důsledku zatraktivnění železnice	+1n
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Záměrem se nezvýší fragmentace krajiny, neboť bude realizován v koridoru již existující významné železniční trati, případné přeložky budou náhradou za existující úsek. Významný úsek tohoto koridoru se však nachází v údolí řeky Ohře, ve kterém se nachází některé EVL jejichž ochranu bude nutné při realizaci záměru respektovat.	-1
Voda:	Větší část záměru bude realizována v již existujícím koridoru železniční dopravy. Při její modernizaci a realizaci případných přeložek bude nutné respektovat podmínky CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les a ochranná pásma lázeňských zdrojů a minerálních vod – F. Lázně, K. Vary, Korunní, Klášterec n/O, Teplice, Bílina	-1
Horninové prostředí:	Stávající koridor železniční trati je místy veden sesuvnými a poddolovanými úseky, ve kterých bude z důvodu technicky obtížného udržení provozuschopnosti dráhy nutná realizace přeložek do nové stopy. Zároveň přichází záměr do kontaktu s několika vyhlášenými dobývacími prostory.	-1
Půdní fond:	Většinově bude záměr realizován v koridoru existující železniční trati, zábor půdy tedy bude minimální – dojde k němu pouze v místech navržených přeložek trati. Ty však budou náhradou za úseky původní dráhy, které bude možné opustit a revitalizovat.	0
Hmotné statky:	V podrobnosti PÚR nelze v současnosti vliv vyhodnotit	0
Kulturní dědictví:	Záměr je navržen v trase původní Ústecko-Teplické dráhy z roku 1858 a části trasy Buštěhradské dráhy z roku 1873, byť v důsledku těžební činnosti byly realizovány četné přeložky v druhé polovině minulého století. Část nádražních budov (a to i moderních z 20. stol.) je památkově chráněná (Cheb, Duchcov, Teplice), příp. s identifikovanou kulturně-architektonickou hodnotou (Most, Bílina).	-1
Kumulativní vlivy:	V úseku Ostrov n/O – Chomutov je zároveň v plánu modernizace silnice I/13 s několika přeložkami. Kumulativní zábory ZPF.	-1
Synergické vlivy:	Bez synergických vlivů	0
Sekundární vlivy:	Zvýšení atraktivity železniční dopravy, zlepšení dostupnosti území veřejnou dopravou, odstranění úzkých míst na drážní infrastruktuře. Zlepšení dostupnosti území pomocí environmentálně šetrné formy dopravy s nižší dopady na ŽP.	+1
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt

Potenciální vlivy mimo ČR:	Nelze předpokládat vlivy mimo území ČR.	0
Souhrnný komentář SEA:	Záměr přinese zlepšení dopravní dostupnosti regionu železniční dopravou, která je ekologicky šetrnější alternativou k dopravě automobilové. Předpoklad lokálního zvýšení hlukové zátěže, potenciální riziko zásahu do přírodně hodnotných území, CHOPAV a ochranných pásem vodních zdrojů, potenciální střet se zájmy těžby nerostných surovin, sesuvy a poddolovanými územími.	
Návrhy zmírňujících opatření:	• realizovat protihluková opatření při průchodu koridoru v zástavbě nebo její blízkosti • minimalizovat zásahy do přírodně hodnotných lokalit v údolí řeky Ohře • respektovat ochranné podmínky CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les • minimalizovat zásahy do stávajících ložisek nerostných surovin a zohledňovat přítomnost sesuvných území • respektovat stávající nádražní objekty, které mají památkovou ochranu či představují architektonické hodnoty • důsledně revitalizovat území opuštěná při realizaci přeložek trati a najít jejich nové funkční využití	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(95f) ŽD24	
Vymezení	Úsek Staré Město u Uherského Hradiště–Luhačovice/Bylnice/Veselí nad Moravou.	
Důvod vymezení	Modernizace železničních tratí v úseku Staré Město u Uherského Hradiště–Luhačovice/Bylnice/Veselí nad Moravou.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Modernizace a elektrizace tratí přispívá ke snížení hlukové zátěže z železniční dopravy.	+1
Ovzduší a klima:	Elektrizace většiny úseků zahrnutých do záměru přispěje ke snížení emisí z železniční dopravy. Nepřímý vliv zahrnuje zatraktivnění železniční dopravy oproti IAD mezi Uherským Hradištěm, Luhačovicemi a Bojkovicemi a krajským městem Zlínem i zlepšení dálkových spojení z celé oblasti podél Vlárky do destinací jako Olomouc, Praha, Vídeň i Brno.	+1n
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Část záměru zasahuje do území CHKO Bílé Karpaty. Bude však realizován v koridoru již dnes využívaném železniční dopravou, dopady na přírodu tak budou minimální až nulové.	0
Voda:	Některé tratě záměru se nachází na hranici CHOPAV Kvartér řeky Moravy a záměr se dotýká také Ochranného pásma přírodních léčivých zdrojů Ostrožská Nová Ves. Bude však realizován v koridoru již existující železniční trati. Naopak, realizací záměru dojde k náhradě motorové trakce elektrickou, čímž se sníží potenciální riziko znečištění prostředí v důsledku mimořádných událostí.	+1n
Horninové prostředí:	Záměr bude realizován v koridoru již dnes využívaném železniční dopravou, vliv na horninové prostředí tedy bude minimální.	0
Půdní fond:	Záměr bude realizován v koridoru již dnes využívaném železniční dopravou, zábor půdy tedy bude minimální.	0
Hmotné statky:	Záměr bude realizován v koridoru již dnes využívaném železniční dopravou, ovlivnění tedy bude minimální.	0
Kulturní dědictví:	Záměr bude realizován v koridoru již dnes využívaném železniční dopravou, přičemž žádný z drážních objektů na dotčených traťových úsecích nepoživá památkové ochrany. Část stavby bude probíhat v ochranném pásmu městských památkových zón Uherské Hradiště a Uherský Brod.	0
Kumulativní vlivy:	Nebyly identifikovány.	0
Synergické vlivy:	Elektrizace trati Kunovice – Veselí nad Moravou je provozně vázaná na elektrizaci dalšího úseku tzv. Vlárské dráhy mezi Blažovicemi, Kyjovem a Veselí n/M.	0
Sekundární vlivy:	Zvýšení atraktivity železniční dopravy, zlepšení dostupnosti území veřejnou dopravou, zlepšení dostupnosti území pomocí environmentálně šetrné formy dopravy s nižší dopady na ŽP.	+1
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Nebyly identifikovány	0
Souhrnný komentář SEA:	Realizací záměru vznikne nová páteřní osa pro ekologicky šetrnější železniční dopravu. Modernizace trati přispěje k implementaci opatření zmírňujících již existující vliv železničního provozu na okolí.	
Návrhy zmírňujících opatření:	x	
Závěr:	Lze akceptovat	

15.2.2 Vodní doprava

Čl. x: Záměr	(124b) VD4	
Vymezení	Vodní cesta využívaná na Moravě v úseku Kroměříž–Hodonín, včetně průplavu Otrokovice–Rohatec (Baťův kanál).	
Důvod vymezení	Zabezpečování parametrů vodních cest dopravně významných využívaných jako součásti vnitrozemské vodní dopravy pro rekreační plavbu. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Prověřit rozvojové záměry pro rekreační plavbu, včetně plavebního okruhu u Veselí nad Moravou.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Vodní cesta neovlivní podmínky pro zdraví obyvatel.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivů.	0
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Rozvojové záměry jsou realizovány v cenném vodním prostředí řeky Moravy a jejích přítoků. Prodloužení a realizace přístaviště u Hodonína může ovlivnit EVL Očov, Obecně provoz na Baťově kanále může mít potenciální vliv na EVL Skalické aluvium Moravy a Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví. Vodní cesta je již využívána, nejedná se o zcela nový záměr. Realizace vodní cesty může negativně ovlivnit fragmentaci předmětných vodních toků.	-1
Voda:	Baťův kanál se nachází v CHOPAV Kvartér řeky Moravy. Realizace záměrů na vodní cestě může změnit hydrický režim přilehlých území.	-1
Horninové prostředí:	Ovlivnění vlivem lodní dopravy (abraze břehů) lze s ohledem na charakter provozu a navrhované uspořádání břehů řeky Moravy v rozvojových úsecích považovat za minimální.	0
Půdní fond:	Zábor půdy bude vyžadován pro realizaci nových veřejných přístavišť a plavebních stupňů Bělov a Sudoměřice.	-1
Hmotné statky:	V podrobnosti PÚR nelze v současnosti vliv vyhodnotit	0
Kulturní dědictví:	Baťův kanál vystavěný ve 30. letech minulého století představuje unikátní soubor industriálního dědictví, byť jeho jednotlivé součásti nejsou kulturními památkami. Nicméně rozvojové záměry se soustředí do lokalit, které nejsou s historickým Baťovým kanálem spojeny. Naopak, lze identifikovat nepřímý vliv v podobě zvýšení atraktivity některých památek pro turistický ruch, zejména ve městě Kroměříži.	+1n
Kumulativní vlivy:	Záměr je svým charakterem specifický, kumulativní vlivy nejsou předpokládány.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Část prodloužení vodní cesty mezi přístavem Skalica a Hodonínem vede po státní hranici se Slovenskem. Potenciální mírné vlivy na EVL Skalické aluvium Moravy (vyšší vyrušování některých předmětů ochrany – bobr evropský).	-1
Souhrnný komentář SEA:	Záměr zajistí prodloužení rekreační plavební cesty. Potenciální zásahy do přírodně hodnotných lokalit, zábory půdního fondu pro přístaviště a ovlivnění vodního prostředí. Vlivy mírné a akceptovatelné.	
Návrhy zmírňujících opatření:	• minimalizace vlivu stavby přístavišť a provozu rekreační plavby na přilehlé EVL a ptačí oblasti • zamezení fragmentace vodních toků – realizace zprůchodňujících opatření pro ichtyofaunu. • respektovat ochranné podmínky CHOPAV Kvartér řeky Moravy • minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF	
Závěr:	Lze akceptovat	

15.2.3 Kombinovaná doprava

Čl. x: Záměr	(130) Veřejné terminály a přístavy s vazbou na logistická centra (dále VTP)	
Vymezení	a) terminály nákladní dopravy Praha-Uhřetěves , Ostrava, Plzeň, Přerov, Brno, Česká Třebová (silnice, železnice, případně letiště), b) vnitrozemské říční přístavy Praha-Holešovice , Praha-Libeň , Praha-Smíchov , Praha-Radotín , Děčín, Ústí nad Labem, Lovosice, Mělník a následně Pardubice.	
Důvod vymezení	Postupné etapovité budování sítě VTP napojených na železniční, silniční a případně i vodní a leteckou dopravu, budované podle jednotné koncepce za účelem poskytování překládky a širokého spektra logistických služeb. Síť VTP umožní optimalizovat silniční dopravu a uplatnit princip komodality (účinné využívání různých druhů dopravy provozovaných samostatně nebo v rámci multimodální integrace za účelem dosažení optimálního a udržitelného využití zdrojů). Součást evropské sítě veřejných terminálů a přístavů TEN-T.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Plochy ve vazbě na stávající dopravní uzly. Předpoklad nárůstu intenzity dopravy s doprovodným hlukem a emisemi.	-1
Ovzduší a klima:	Plochy ve vazbě na stávající dopravní uzly. Předpoklad nárůstu intenzity dopravy s doprovodnými emisemi.	-1
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Území lokalizována ve vazbě na stávající dopravní infrastrukturu mimo přírodně hodnotná území. Bez vlivů.	0
Voda:	Území lokalizována ve vazbě na stávající přístavy. Na úrovni podrobnosti PÚR ČR bez střetu s limity v oblasti ochrany vod. Bez vlivů.	0
Horninové prostředí:	Lokalizace ve vazbě na stávající přístavy a dopravní uzly. Bez vlivů.	0
Půdní fond:	Předpoklad záborů zemědělského půdního fondu u terminálů nákladní dopravy (C. Třebová), v případě vnitrozemských říčních přístavů v menším až minimálním rozsahu. Ve vazbě na stávající infrastrukturu území.	-1
Hmotné statky:	V podrobnosti PÚR nelze v současnosti vliv vyhodnotit	0
Kulturní dědictví:	Ve vazbě na stávající dopravní centra a infrastrukturu. Vliv nelze předpokládat.	0
Kumulativní vlivy:	Kumulativní vlivy v oblasti záborů půdního fondu spolu se záborů ZPF u dalších záměrů.	-1
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Všechny řešené lokality se nacházejí ve větší vzdálenosti od státní hranice. Přeshraniční vlivy nejsou předpokládány.	0
Souhrnný komentář SEA:	Všechny nově uvedené záměry směřují do již dopravně využívaných lokalit s vybudovanou infrastrukturou. Předpoklad rozšíření stávajících terminálů a center pro podporu kombinované dopravy. Předpoklad záborů půdního fondu a indukce dopravy. Identifikované vlivy jsou mírné a akceptovatelné.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- vedení nových úseků automobilové dopravy k nákladním terminálům a říčním přístavům vést mimo zástavbu a realizace protihlukových opatření pro ochranu okolní zástavby - minimalizovat zábor ZPF především v 1. a 2. třídě ochrany ZPF	
Závěr:	Lze akceptovat	

15.2.4 Letiště

Čl. x: Záměr	(133b) L4	
Vymezení	Rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně nutného zázemí pro zajištění provozu letiště a s tím související infrastruktury s vazbou na logistický uzel Armády ČR.	
Důvod vymezení	Zvýšení kapacity mezinárodního letiště zejména v oblasti přepravy leteckého zboží, posílení pozice sledovaného multimodálního dopravního uzlu ve středoevropském prostoru jako součástí TEN-T (městský uzel primární sítě TEN-T). Potenciál pro vymezení logistického uzlu Armády ČR. <u>Podmínky pro navazující územně plánovací činnost:</u> Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v ptačí oblasti Poodří, b) minimalizovat zábery kvalitních orných půd. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Prověřit možnosti rozvoje letiště a ploch souvisejících s provozem letiště a multimodálním uzlem. Vytvořit podmínky pro vybudování logistického uzlu pro potřeby AČR.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Důsledkem záměru bude zvýšení intenzity letového provozu, a tedy i hlukové zátěže z leteckého provozu. Mezi nepřímé vlivy bude patřit zvýšení intenzit provozu na infrastruktuře v okolí místa realizace záměru.	1-
Ovzduší a klima:	Realizací záměru dojde ke zvýšení atraktivity letecké dopravy, která vede k vyšším emisím skleníkových plynů.	-1
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Záměr je lokalizován v těsné blízkosti CHKO Poodří, které je zároveň EVL a ptačí oblastí, u níž jsou předmětem ochrany 4 druhy ptáků. Zejména pro motáka pochopa jakožto dravce představuje zvýšený provoz na letišti zvýšené riziko srážky s letadly (birdstrike), negativním vlivem může být rovněž omezení potravní nabídky a ztráta biotopu, případně odstřel kvůli zajištění ochrany letového provozu. Rozvojové plochy směřovány mimo CHKO a EVL Poodří, z tohoto důvodu na úrovni PÚR ČR ovlivnění mírné.	-1
Voda:	Vliv na chráněné vodní útvary nebyl identifikován.	0
Horninové prostředí:	Lokalita pro rozšíření letiště není ve střetu se sesuvnými nebo poddolovanými území ani neomezí zájmy těžby nerostů.	0
Půdní fond:	Modernizace vzletové a přistávací dráhy (VPD) bude realizována v rámci stávajícího areálu letiště. Související logistický uzel je plánován jako „green field“ na půdách ve vyšší třídě ochrany ZPF. Může vést k rozsáhlejším záborům ZPF.	-1
Hmotné statky:	Na úrovni PÚR bez identifikovaného vlivu	0
Kulturní dědictví:	Bez vlivů na kulturní hodnoty v území	0
Kumulativní vlivy:	Kumulativní vlivy v oblasti záborů ZPF (ve vyšších třídách ochrany) v kumulaci s ostatními záměry v území. Kumulativní vlivy v oblasti CHKO Poodří s dalšími záměry uvedenými v PÚR ČR – např. VRT.	-1
Synergické vlivy:	Bez synergických vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Zvýšení atraktivity letecké dopravy v rámci dělby přepravní práce. Zvýšené emise skleníkových plynů.	-1
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivů.	0
Souhrnný komentář SEA:	Záměr představuje přínosy v oblasti obrany státu a hospodářské, kdy letiště a na něj navázaná PZ je významným ekonomickým centrem strukturálně postiženého regionu. Negativním vlivem jsou zábery ZPF ve vyšších třídách ochrany a ohrožení přírodních hodnot v území (CHKO, některé předměty ochrany v EVL a PO Poodří).	
Návrhy zmírňujících opatření:	• Zachovat a rozvíjet napojení letiště veřejnou, zejména železniční, dopravou. • Infrastrukturu související se záměrem realizovat mimo CHKO Poodří, EVL a PO Poodří.	

	• Realizace opatření pro ochranu ptáků na letišti a jeho okolí a řešit adekvátní náhradu biotopů pro ovlivněné předměty ochrany • Minimalizovat zábor ZPF především ve 2. třídě ochrany ZPF U článku 133b navrženo stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto: Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v PO Poodří, b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd. V oblasti hlukového znečištění a emisí skleníkových plynů nejsou navrhována další opatření nad rámec legislativních (Nařízení vlády č. 272/2011 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, Evropský systém obchodování s emisemi (EU ETS) z důvodu jejich neuplatnitelnosti v rámci PÚR ČR.
Závěr:	Podmíněně akceptovatelný

15.3 KORIDORY A PLOCHY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY A SOUVISEJÍCÍCH ROZVOJOVÝCH ZÁMĚRŮ

15.3.1 Elektroenergetika

Čl. x: Záměr	(142) E4a	
Vymezení	Rozšíření a vyvedení elektrického a tepelného výkonu elektráren Temelín, Ledvice, Počerady, Prunéřov, Tušimice, Dětmárovice, Mělník, Tisová, Vřesová, Litvínov, Neratovice, Kralupy nad Vltavou a Dukovany, včetně vodní nádrže pro zajištění dlouhodobého provozu Dukovan (v případě její nezbytnosti) a propojení s nejbližší rozvodnou.	
Důvod vymezení	Potřeba obnovy stávajících nebo vymezení nových zdrojů v lokalitách s vhodnými územními podmínkami a s potřebnou veřejnou infrastrukturou a podmínkami pro vyvedení jejich výkonu do přenosové soustavy.	
Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:	a) Provéřit reálnost, případně proveditelnost záměru lokality pro umístění plochy pro záměr vodní nádrže pro zajištění dlouhodobého provozu Dukovan. b) Vytvářet územní předpoklady umožňující přepravu nadrozměrných a těžkých komponent, a to za účelem výstavby nových jaderných zdrojů, včetně jejich dlouhodobého provozu, a zachovávat a novými stavbami negativně neovlivňovat nebo neznehodnocovat stávající dopravní infrastrukturu umožňující přepravu nadrozměrných a těžkých komponent.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	0
Ovzduší a klima:	Předpoklad náhrady stávajících fosilních zdrojů tepla a elektrické energie – snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší. Cílem úpravy je podpora dekarbonizace průmyslu a ekonomiky.	+1
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Jedná se o stávající zdroje energie nebo obdobná průmyslová zařízení, které mají být rozšířeny. Vazba na stávající energetickou infrastrukturu v území, bez vlivů. Předpoklad dílčího ovlivnění krajinného rázu vyvedením výkonu z těchto zařízení, který je již zčásti narušen stávajícím vedením a samotnými zdroji. Nutno upozornit na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.	-1
Voda:	Předpoklad náhrady stávajících fosilních zdrojů tepla a elektrické energie – nedojde k ovlivnění vodního prostředí.	0
Horninové prostředí:	Předpoklad náhrady stávajících fosilních zdrojů tepla a elektrické energie – nedojde k ovlivnění horninového prostředí.	0
Půdní fond:	Předpoklad minimálních záborů zemědělského půdního fondu a případně zásahů do lesních porostů malého rozsahu.	-1
Hmotné statky:	Směřuje k rozvoji stávající infrastruktury s vazbou na již existující trasy pro elektrické vedení a stanice. Dále vytváří územní předpoklady pro přepravu nadrozměrných a těžkých komponent za účelem výstavby nových jaderných zdrojů, primárně formou ochrany stávající dopravní infrastruktury, která tuto dopravu umožňuje.	+1
Kulturní dědictví:	Kulturní hodnoty v území mohou být ovlivněny vizuálním působením elektrického vedení. Záměry ve vazbě na stávající zařízení, nejedná se o zcela nové záměry, vlivy minimální.	-1
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Potenciálně negativní vliv na krajinný ráz kvůli záměrům na vyvedení výkonu ze stávajících zdrojů. Napojení by mělo být realizováno na stávající vedení v krajině, vlivy mírné. Nezbytnost zajištění ochrany ptáků.	

Návrhy zmírňujících opatření:	• Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. • Minimalizovat zásahy do lesních porostů
Závěr:	Lze akceptovat

Čl. x: Záměr	(150s) E30	
Vymezení	Elektrická stanice 400 kV v lokalitě Guty včetně jejího zapojení do přenosové soustavy.	
Důvod vymezení	Elektrická stanice a vedení umožňující připojení nového elektrického odběrného zařízení do přenosové soustavy v oblasti Moravskoslezského kraje. Zapojení nové elektrické stanice do přenosové soustavy bude realizováno napojením na stávající vedení 400 kV Nošovice–hranice ČR/Slovensko (–Varín).	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší.	0
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Uvedená plocha elektrické stanice je lokalizována do blízkosti hranice CHKO Beskydy. Stávající vedení 400 kV vede rovněž po okraji CHKO Beskydy – předpoklad dílčího ovlivnění krajinného rázu, který je již zčásti narušen stávajícím vedením a v širším okruhu zástavbou města Třince. Nutno upozornit na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.	-1
Voda:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění vodního prostředí v území.	0
Horninové prostředí:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění horninového prostředí a k omezení zájmů na těžbu nerostů.	0
Půdní fond:	Předpoklad minimálních záborů zemědělského půdního fondu a případně zásahů do lesních porostů malého rozsahu.	-1
Hmotné statky:	Směřuje k rozvoji stávající infrastruktury s vazbou na již existující trasy pro elektrické vedení a stanice.	+1P
Kulturní dědictví:	Kulturní hodnoty v území mohou být ovlivněny vizuálním působením elektrického vedení. Potenciální ovlivnění kulturní památky kostela v Gutech v závislosti na způsobu realizace záměru.	-1
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Realizace záměru může mít potenciálně negativní vliv na krajinný ráz. Napojení by mělo být realizováno na stávající vedení v krajině. Blízkost CHKO a PO Beskydy, nezbytnost zajištění ochrany ptáků.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. - Minimalizovat zásahy do lesních porostů	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(150t) E31	
Vymezení	Elektrická stanice 400/110 kV v lokalitě Chomutov-Most včetně jejího zapojení do přenosové soustavy.	
Důvod vymezení	Elektrická stanice a vedení umožňující připojení nových výroben elektřiny do přenosové soustavy v oblasti Ústeckého kraje. Zapojení nové elektrické stanice bude realizováno napojením do oblasti přenosové soustavy mezi stávajícími elektrickými stanicemi 400 kV Hradec a Výškov.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší.	0
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Uvedená plocha pro elektrickou stanici je v měřítku PÚR ČR bezproblémová, nebyl zjištěn střet. Rovněž nebyl zjištěn střet s přírodně hodnotnými územími. Krajinový ráz oblasti je narušen těžbou nerostných surovin a krajinářské hodnoty jsou sniženy. Míra ovlivnění nízká. Nutno upozornit na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.	-1
Voda:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění vodního prostředí v území.	0
Horninové prostředí:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění horninového prostředí a k omezení zájmů na těžbu nerostů.	0
Půdní fond:	Předpoklad minimálních záborů zemědělského půdního fondu a zásahů do lesních porostů malého rozsahu.	-1
Hmotné statky:	Směřuje k rozvoji stávající infrastruktury s vazbou na již existující trasy pro elektrické vedení.	+1
Kulturní dědictví:	Kulturní hodnoty v území mohou být ovlivněny vizuálním působením elektrického vedení.	-1
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Zjištěné negativní vlivy na půdní fond, krajinový ráz a ptactvo jsou mírné a akceptovatelné.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinový ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. - Minimalizovat zásahy do lesních porostů	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(150u) E32	
Vymezení	Vedení 400 kV Vítkov – Tisová včetně souvisejícího rozšíření elektrické stanice Vítkov.	
Důvod vymezení	Záměr umožňující připojení nových výroben elektřiny do přenosové soustavy v oblasti Karlovarského kraje.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší.	0
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Uvedená plocha pro elektrickou stanici je v měřítku PÚR ČR bezproblémová, nebyl zjištěn střet. Rovněž nebyl zjištěn střet s přírodně hodnotnými územími. Rovněž koridor pro zapojení do přenosové soustavy vede v krajinářsky a přírodně málo hodnotné krajině, které je ovlivněna těžbou nerostných surovin a výraznými antropogenními objekty. V blízkosti CHKO Slavkovský les. Nejsou předpokládány negativní vlivy na krajinný ráz a přírodní hodnoty v území. Nutno upozornit na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.	-1
Voda:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění vodního prostředí v území.	0
Horninové prostředí:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění horninového prostředí a k omezení zájmů na těžbu nerostů.	0
Půdní fond:	Předpoklad minimálních záborů zemědělského půdního fondu a zásahů do lesních porostů malého rozsahu.	-1
Hmotné statky:	Směřuje k rozvoji stávající infrastruktury s vazbou na již existující trasy pro elektrické vedení a stanice.	+1
Kulturní dědictví:	S ohledem na převážně antropogenní charakter území ovlivněný těžbou nejsou předpokládány negativní vlivy.	0
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Zjištěné negativní vlivy na půdní fond a ptactvo jsou mírné a akceptovatelné.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- Při úpravách elektrického vedení zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. - Minimalizovat zásahy do lesních porostů	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(150v) E33	
Vymezení	Vedení 400 kV Slavětice – Prosenice včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Slavětice a Prosenice.	
Důvod vymezení	Navýšení výkonů zdrojů v lokalitě Dukovany vyžaduje posílení přenosové soustavy.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší.	0
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Jedná se o stávající elektrické stanice včetně elektrického vedení. Rozšíření stávajících lokalit neovlivní přírodní hodnoty v území. U elektrického vedení předpoklad dílčího ovlivnění krajinného rázu, který je již zčásti narušen stávajícím vedením, jehož koridor bude využit a v okruhu stanic také samotnými stanicemi. Nutno upozornit na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.	-1
Voda:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění vodního prostředí v území.	0
Horninové prostředí:	U daného typu záměru nedojde k ovlivnění horninového prostředí a k omezení zájmů na těžbu nerostů.	0
Půdní fond:	Předpoklad minimálních záborů zemědělského půdního fondu a případně zásahů do lesních porostů malého rozsahu.	-1
Hmotné statky:	Směřuje k rozvoji stávající infrastruktury s vazbou na již existující stanice.	+1P
Kulturní dědictví:	Kulturní hodnoty v území mohou být ovlivněny vizuálním působením elektrického vedení. Předpoklad využití stávajícího vedení v území.	-1
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Realizace záměru může mít potenciálně negativní vliv na krajinný ráz. Primárně by mělo být využito stávající vedení v krajině. Nezbytnost zajištění ochrany ptáků.	
Návrhy zmírňujících opatření:	- Především v rámci posuzování vlivů na ŽP (SEA/EIA) věnovat zvýšenou pozornost minimalizaci vlivů na krajinný ráz a minimalizaci negativních zásahů do přírodně a kulturně hodnotných lokalit, zajistit zlepšování podmínek pro ochranu ptáků prevencí před úrazy elektrickým proudem. - Minimalizovat zásahy do lesních porostů	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(150w) E34	
Vymezení	Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE Libochovany včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti.	
Důvod vymezení	Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v rámci státní energetické koncepce a přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivů.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší. Směřuje k zajištění potřeby vyrovnávat kolísání v dodávkách elektrické energie z důvodu předpokládaného nárůstu výroby z obnovitelných zdrojů energie. Předpoklad podpory výroby a využití energie z obnovitelných zdrojů.	+2
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Zájmová lokalita umístěna v lokalitě stávajícího kamenolomu, nedojde tedy k negativnímu ovlivnění přírodních hodnot a krajinného rázu. Součást CHKO České Středohoří.	-1
Voda:	Vytvoření vodní plochy v místě stávajícího kamenolomu. Předpoklad odběrů vody z prostoru zdymadla Střekov – bez negativních vlivů.	+1
Horninové prostředí:	Jedná se o kamenolom, přičemž těžba nerostných surovin probíhá také v okolí zájmové plochy. Dojde k využití plochy stávajícího kamenolomu.	+1
Půdní fond:	Jedná se o stávající kamenolom, bez předpokladu nových záborů půdního fondu.	0
Hmotné statky:	Posílení a stabilizace přenosové soustavy, stabilní zdroj regulační/akumulační energie v předpokladu nárůstu méně stabilních obnovitelných zdrojů energie (FVE a VE).	+1
Kulturní dědictví:	S ohledem na charakter záměru, který bude veden mimo zástavbu, nelze předpokládat ovlivnění kulturních hodnot.	0
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Směřuje k zajištění potřeby vyrovnávat kolísání v dodávkách elektrické energie z důvodu předpokládaného nárůstu výroby z obnovitelných zdrojů energie. Lokalita součástí CHKO České středohoří. Využití plochy stávajícího kamenolomu.	
Návrhy zmírňujících opatření:	Zajistit ochranu přírodních hodnot v území v CHKO České Středohoří a EVL Porta Bohemica. U článku 150w navrženo stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto: Při dalším prověřování záměru minimalizovat dopady na předměty a cíle ochrany CHKO České středohoří a EVL Porta Bohemica.	
Závěr:	Lze akceptovat	

Čl. x: Záměr	(150x) E35	
Vymezení	Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE Vinice včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti.	
Důvod vymezení	Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v rámci státní energetické koncepce a přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivů.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší. Směřuje k zajištění potřeby vyrovnávat kolísání v dodávkách elektrické energie z důvodu předpokládaného nárůstu výroby z obnovitelných zdrojů energie. Předpoklad podpory výroby a využití energie z obnovitelných zdrojů.	+2
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Lokalita bez větších přírodních hodnot a zvláště chráněných území. Předpoklad ovlivnění krajinného rázu zásahem do lesních porostů a kopce Pteč.	-1
Voda:	Předpoklad odběrů vody z prostoru VN Orlík – bez negativních vlivů.	0
Horninové prostředí:	Zásah do horninového prostředí v lokalitě kopce Pteč. Nedojde k zásahům do ložisek nerostných surovin.	-1
Půdní fond:	Zásah do lesních porostů v lokalitě kopce Pteč.	-1
Hmotné statky:	Posílení a stabilizace přenosové soustavy, stabilní zdroj regulační/akumulační energie v předpokladu nárůstu méně stabilních obnovitelných zdrojů energie (FVE a VE).	+1
Kulturní dědictví:	S ohledem na charakter záměru, který bude veden mimo zástavbu, nelze předpokládat ovlivnění kulturních hodnot.	0
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Směřuje k zajištění potřeby vyrovnávat kolísání v dodávkách elektrické energie z důvodu předpokládaného nárůstu výroby z obnovitelných zdrojů energie. Lokalita bez větších přírodních hodnot. Ovlivnění krajinného rázu v lokalitě kopce Pteč. Zásahy do lesních porostů.	
Návrhy zmírňujících opatření:	• Zásahům do lesních porostů nejde předcházet – bez návrhu opatření. • Minimalizovat negativní vlivy na krajinný ráz vhodným začleněním břehů nádrže do krajiny.	
Závěr:	Lze akceptovat	

15.3.2 Dálkovody

Čl. x: Záměr	(164) DV3	
Vymezení	Prodloužení produktovodu v úseku Loukov–Sedlnice a Sedlnice–letišť Mošnov, Sedlnice–hranice ČR/Polsko.	
Důvod vymezení	Zabezpečení přepravy strategických ropných produktů – pohonných hmot v ČR v úseku Loukov–Sedlnice. Produktovod v úseku Sedlnice–letišť Mošnov, Sedlnice–hranice ČR/Polsko.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší.	0
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Jedná se o relativně krátký úsek procházející mimo přírodně hodnotné lokality v návaznosti na letiště Mošnov a Ostravskou aglomeraci. Předpoklad vedení mimo CHKO Poodří, případné střety s dalšími přírodně hodnotnými lokalitami minimalizovatelné na úrovni ZÚR a ÚPD.	0
Voda:	Bez vlivů.	0
Horninové prostředí:	Bez vlivů.	0
Půdní fond:	V měřítku PÚR bez významnějších vlivů na půdní fond.	0
Hmotné statky:	Směřuje k rozvoji stávající energetické infrastruktury.	+1
Kulturní dědictví:	S ohledem na charakter záměru nelze předpokládat ovlivnění kulturních hodnot.	0
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Předpoklad napojení na produktovod na území Polska. Vlivy na životní prostředí mimo ČR (v Polsku) nelze s ohledem na velmi nízké dopady záměru předpokládat.	0
Souhrnný komentář SEA:	Nelze předpokládat významnější negativní vlivy na životní prostředí.	
Návrhy zmírňujících opatření:	x	
Závěr:	Lze akceptovat	

15.3.3 Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur

Čl. x: Záměr	(165b) DV6	
Vymezení	Produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí v úseku Mokrá Horákov–Kurdějov.	
Důvod vymezení	Zajištění plnění mezinárodních a evropských závazků ke snižování množství oxidu uhličitého. <u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Zajistit podmínky pro realizaci geologického průzkumu a následně na základě předložené závěrečné zprávy zhodnotit vhodnost geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry a ochranu geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Na základě splnění úkolu pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady zajistit územní ochranu vybraných lokalit.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Bez vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví.	0
Ovzduší a klima:	Bez vlivu na kvalitu ovzduší. Prověření možností ukládání oxidu uhličitého jako jedno z možných opatření pro ochranu klimatu. Současně zvýšené náklady na energie při separaci oxidu uhličitého.	-1/+1
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Trasa koridor vedena mimo přírodně hodnotná území (s výjimkou lokalit Natura 2000 – viz samostatné hodnocení) – bez rizika střetů.	0
Voda:	Produktovod bez vlivů na limity v oblasti ochrany vod. Možné dotčení podzemních vod uložištěm samotným – bude řešeno v rámci Úkolu pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady.	-1
Horninové prostředí:	Předpoklad zásahu do horninového prostředí. Ovlivnění bude řešeno v rámci Úkolu pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady, kdy bude zhodnocena vhodnost geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry a možnosti ochrany geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry. V případě identifikace významných vlivů bude lokalita posouzena jako nevhodná.	-1
Půdní fond:	V měřítku PÚR bez významnějších vlivů na půdní fond.	0
Hmotné statky:	V měřítku PÚR bez vlivů.	0
Kulturní dědictví:	S ohledem na charakter záměru, který bude veden mimo zástavbu, nelze předpokládat ovlivnění kulturních hodnot.	0
Kumulativní vlivy:	Bez vlivů.	0
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Nelze předpokládat významné negativní vlivy geologického průzkumu a územní ochrany na životní prostředí. Významnost vlivů případného produktovodu na vodu a horninové prostředí bude prověřena v rámci stanoveného úkolu, tedy v rámci geologického průzkumu. V případě, že geologický průzkum identifikuje významné negativní vlivy navazujícího záměru na životní prostředí, bude lokalita posouzena jako nevhodná pro realizaci produktovodu a uložiště.	
Návrhy zmírňujících opatření:	Geologický průzkum a ochrana lokalit pro případný záměr nemá negativní vlivy. Zmírňující opatření proto nejsou navrhována.	
Závěr:	Lze akceptovat	

15.3.4 Vodní hospodářství

Čl. x: Záměr	(167a) VoD1	
Vymezení	Vodní nádrž Nové Heřminovy včetně dalších nezbytných opatření ke snížení povodňových rizik v povodí řeky Opavy a vodní nádrž Stěbořice na toku Velká.	
Důvod vymezení	Ochrana území pro vodní nádrž Nové Heřminovy a pro umístění staveb, technických a přírodě blízkých opatření ke snížení povodňových rizik na horní Opavě s přeshraničním významem. Ochrana území pro vodní nádrž Stěbořice ke snížení povodňových rizik v povodí řeky Opavy.	
Hlavní potenciálně ovlivněné environmentální limity a popis vlivů		Vliv
Obyvatelstvo a veřejné zdraví:	Zlepšení protipovodňové ochrany obyvatel.	+1
Ovzduší a klima:	Bez vlivů na kvalitu ovzduší. Adaptační opatření na změny klimatu - zadržení vody v krajině, prevence před negativními účinky povodní a přívalových srážek.	+1
Příroda, krajina a biologická rozmanitost:	Ovlivnění přírodně hodnotnější údolní nivy podél toku Velká. Potenciál vytvoření přírodně hodnotnějšího biotopu (vodní plochy a břehové porosty) v jinak převážně zemědělské krajině Opavska.	-1/+1
Voda:	Podpora lepší retence vody v krajině, stabilizace hydrologického režimu a zajištění protipovodňové ochrany ve Stěbořicích a Opavě podél toku Velká	+1
Horninové prostředí:	Nebyly identifikovány střety s poddolovanými nebo sesuvnými územími, nedojde k omezení zájmů na těžbu nerostných surovin.	0
Půdní fond:	Zásahy do zemědělského a lesního půdního fondu.	-1
Hmotné statky:	Zlepšení protipovodňové ochrany území a nemovitostí podél toku Velká.	+1
Kulturní dědictví:	S ohledem na charakter záměru, který bude veden mimo zástavbu, nelze předpokládat ovlivnění kulturních hodnot.	0
Kumulativní vlivy:	Zlepšení protipovodňové ochrany současně s dalšími protipovodňovými opatřeními v povodí řeky Opavy.	+1
Synergické vlivy:	Bez vlivů.	0
Sekundární vlivy:	Bez vlivů.	0
Trvání vlivů:	Dlouhodobé	Dt
Potenciální vlivy mimo ČR:	Bez vlivu	0
Souhrnný komentář SEA:	Jedná se o rozšíření stávajícího článku, který směřuje k lepšímu zajištění protipovodňové ochrany v povodí řeky Opavy. Plocha zanesena v ZÚR MSK a územních plánech. Kromě ochrany před povodněmi také podpora retence vody v krajině a podpory biodiverzity vytvořením nové vodní plochy v jinak převážně zemědělské krajině. Zásahy do ZPF a PUPFL.	
Návrhy zmírňujících opatření:	Opatření pro omezení zásahů do ZPF a PUPFL nerealizovatelná.	
Závěr:	Lze akceptovat	

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vztah předkládané Změny č. 8 PÚR ČR vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní a národní úrovni (MŽP, 2015b).....	11
Tabulka 2: Vztah ZPÚR č. 8 ke koncepčním dokumentům.....	12
Tabulka 3: Rozloha sesuvných území v ČR. Zdroj: CENIA 2022.	52
Tabulka 4: Chráněné krajinné oblasti. Zdroj: ÚSOP [online] 2023.....	87
Tabulka 5: Maloplošná zvláště chráněná území dle krajů k 31. 12. 2021. Zdroj: CENIA 2022b.	90
Tabulka 6: Přírodní parky dle krajů k 31. 12. 2021. Zdroj: ČSÚ 2022.....	93
Tabulka 7: Krajinné památkové zóny v ČR. Zdroj: NPÚ [online] 2023.	112
Tabulka 8: Indikace pravděpodobnosti vzniku (významně negativního) vlivu navrhovaných ploch a koridorů na jednotlivé složky životního prostředí.....	117
Tabulka 9: Návrh ukazatelů pro sledování vlivu Politiky územního rozvoje ČR a její změny na životní prostředí.....	161
Tabulka 10: Zhodnocení navržených minimalizačních opatření a návrh požadavků pro rozhodování o změnách v území z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí.....	163

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Přírůstek (úbytek) obyvatel v ČR (ČSÚ, 2023b).....	47
Obrázek 2 Počet zemřelých a naděje dožití při narození podle pohlaví v letech 1950–2021 (ČSÚ, 2023d).....	48
Obrázek 3: Standardizovaná úmrtnost – muži a ženy (2019) (ÚZIS, 2023a)	49
Obrázek 4 Střední délka života při narození v roce 2021 (ÚZIS, 2023a)	50
Obrázek 5: Bilancovaná ložiska, dobývací prostory, chráněná ložisková území a prognózní zdroje na území ČR. Zdroj: ČGS, MŽP 2022.	51
Obrázek 6: Sesuvy a jiné nebezpečné svahové deformace na území ČR k 31. 12. 2021. Zdroj: CENIA 2022.	53
Obrázek 7: Poddolovaná území a hlavní důlní díla v ČR k 31. 12. 2021. Zdroj: CENIA 2022b.	54
Obrázek 8: Vývoj průměrné roční teploty vzduchu a ročních úhrnů srážek na území ČR ve srovnání s normálem 1991–2020, 1961–2021. Zdroj: CENIA 2022.	55
Obrázek 9: Průměrný počet letních a tropických dní ve srovnání s normálem 1991–2020, 1961–2021. Zdroj: CENIA 2022.	56
Obrázek 10: Průměrný počet ledových a mrazových dní ve srovnání s normálem 1991–2020, 1961–2021. Zdroj: CENIA 2022.	56
Obrázek 11 Vývoj celkových emisí hlavních znečišťujících látek, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023).....	58
Obrázek 12 Vývoj celkových emisí částic, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023).....	58
Obrázek 13 Vývoj celkových emisí těžkých kovů, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)	58
Obrázek 14 Vývoj celkových emisí POP, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023).....	59
Obrázek 15 Zdroje emisí vybraných znečišťujících látek členěné dle sektorů v ČR [%], 2020 (CENIA, 2022).....	59
Obrázek 16 Oblasti s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví vybraných skupin látek v ČR, 2021 (CENIA, 2022)	61
Obrázek 17 Pole 36. nejvyšší 24hod. koncentrace PM ₁₀ , 2022 (ČHMÚ, 2023)	62
Obrázek 18 Pole roční průměrné koncentrace PM _{2,5} , 2022 (ČHMÚ, 2023).....	63
Obrázek 19 Pole roční průměrné koncentrace NO ₂ , 2022 (ČHMÚ, 2023).....	65
Obrázek 20 Pole 26. nejvyššího maximálního denního 8hod. klouzavého průměru koncentrace přízemního O ₃ v průměru za 3 roky, 2020–2022 (ČHMÚ, 2023)	66
Obrázek 21 Pole hodnot expozičního indexu AOT ₄₀ , průměr za 5 let, 2018–2022 (ČHMÚ, 2023).....	67
Obrázek 22 Pole roční průměrné koncentrace SO ₂ , 2022 (ČHMÚ, 2023).....	68
Obrázek 23 Pole roční průměrné koncentrace benzenu, 2022 (ČHMÚ, 2023)	69
Obrázek 24 Pole roční průměrné koncentrace arsenu, 2022 (ČHMÚ, 2023).....	70
Obrázek 25 Agregované emise skleníkových plynů v ČR v sektorovém členění [Mt CO ₂ ekv.], 1990–2020 (CENIA, 2022)	71
Obrázek 26 Podíl jednotlivých sektorů na celkových emisích skleníkových plynů, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023).....	71
Obrázek 27 Podíl jednotlivých sektorů na emisích CO ₂ , 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)	72
Obrázek 28 Podíl jednotlivých sektorů na emisích CH ₄ , 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)	72
Obrázek 29 Podíl jednotlivých sektorů na emisích N ₂ O, 1990–2021 (ČHMÚ, 2023)	73
Obrázek 30 Podíl jednotlivých sektorů na emisích fluorovaných plynů, 1995–2021 (ČHMÚ, 2023)....	74
Obrázek 31 Celodenní hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy v aglomeracích [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023a)	75
Obrázek 32 Noční (22-6 hod.) hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy v aglomeracích [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023a)	75
Obrázek 33 Celodenní hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy mimo aglomerace [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023b)	76
Obrázek 34 Noční hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy mimo aglomerace [počet exponovaných obyvatel], 2022 (CENIA, 2023b)	76
Obrázek 35 Délka protihlukových stěn na silniční infrastruktuře [km], 2017-2022 (CENIA, 2023c)	77

Obrázek 36: Finanční prostředky vynaložené na realizaci protihlukových opatření na silniční infrastrukturu v ČR [Kč], 2013-2022 (CENIA, 2023d).....	77
Obrázek 37: Vývoj koncentrací ukazatelů znečištění ve vodních tocích ČR [index, 2000 = 100], 2000–2021. Zdroj: CENIA 2022.	78
Obrázek 38: Kvalita vody v tocích ČR, 2020–2021. Zdroj: CENIA, 2022.	78
Obrázek 39: Koncentrace dusíkatých látek v podzemních vodách [mg.l ⁻¹]. Zdroj: ČHMÚ 2023b.	80
Obrázek 40: Celkové odběry podzemní vody jednotlivými sektory v ČR [mil. m ³], 2000–2021. Zdroj: CENIA, 2022.	82
Obrázek 41: Vypouštění odpadních vod v České republice v letech 1980–2021. Zdroj: MZe, MŽP 2021.	83
Obrázek 42: Zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 v ČR. Zdroj: CENIA 2022.	91
Obrázek 43: Biosférické rezervace UNESCO a lokality Ramsarské úmluvy. Zdroj: ÚSOP [online] 2023.	92
Obrázek 44: Koncepční vymezení nadregionálních biocenter. Zdroj: AOPK ČR [online] 2023.	94
Obrázek 45: Změna fragmentace krajiny v letech 2000 až 2016 znázorněná pomocí metody UAT. Zdroj: Dostál et al. 2017.	97
Obrázek 46: Model konektivity krajiny pro vybrané druhy. Zdroj: AOPK ČR 2017.	98
Obrázek 47: Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Zdroj: AOPK ČR 2017.	98
Obrázek 48: Stav migrační propustnosti vymezených migračně významných vodních toků v ČR. Zdroj: MŽP 2020.	99
Obrázek 49: Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí vyjádřená dlouhodobým průměrným smyvem půdy G v ČR [t.ha ⁻¹ .rok ⁻¹], 2018. Zdroj: MŽP [online] 2023.	102
Obrázek 50: Potenciální ohroženost zemědělské půdy větrnou erozí v ČR, 2022. Zdroj: MŽP [online] 2023.	102
Obrázek 51: Zásoba využitelné vody v půdě (VVK = 170 mm.m ⁻¹) – aktuální stav modelované hodnoty ke dni 19. 8. 2018 [% VVK]. Zdroj: CENIA 2019.	104
Obrázek 52: Druhovú skladbu lesů v ČR, rekonstruovaná přirozená a doporučená skladba [%], 2000–2021.	105
Obrázek 53: Vývoj věkové struktury lesních porostů v ČR [%], 2000, 2010, 2018. Zdroj: CENIA 2019.	106
Obrázek 54: Defoliace starších porostů jehličnanů a listnáčů (60 let a starší) v ČR podle tříd [%], 2000–2021. Zdroj: CENIA 2022.	107
Obrázek 55: Celková produkce odpadů, ostatních a nebezpečných odpadů v ČR [tis. t] a na obyvatele v ČR [kg.obyv. ⁻¹]. Zdroj: MŽP [online] 2023.	108
Obrázek 56: Podíl vybraných způsobů nakládání s odpady na celkové produkci odpadů v ČR [%], 2009–2021. Zdroj: CENIA 2022.	109
Obrázek 57: Podíl vybraných způsobů nakládání s komunálními odpady na celkové produkci komunálních odpadů v ČR [%], 2009–2021. Zdroj: CENIA 2022.	110
Obrázek 58: Cirkulární ekonomika vs. lineární ekonomika (INCIEN, 2020)	111

PŘEHLED POUŽITÝCH ZDROJŮ

- AK ČR (2020): Zemědělské sucho v České republice – vývoj, dopady a adaptace. Dostupné na <<https://www.intersucho.cz/userfiles/file/ZemedelskeSucho.pdf?fbclid=IwAR3bygrp7gs9Ryua9hljBObkZgcSC8xHUtnvIJDMUhgkP5ILIAE9w-Wk2bg>>.
- AOPK ČR (2017): Celková koncepce pro řešení ochrany fauny terestrických ekosystémů v ČR před fragmentací krajiny. Dostupné na <<https://nature.cz/komplexni-pristup-k-ochrane-fauny-terestrickych-ekosystemu-pred-fragmentaci-krajiny-v-cr>>
- Brázdil et al. (2015): Sucho v českých zemích: minulost, současnost, budoucnost. Dostupné na <https://www.intersucho.cz/userfiles/file/Sucho_v_ceskych_zemich_SAZBA_web.pdf>.
- CENIA (2019): Zpráva o životním prostředí České republiky 2018. Dostupné na <[Zpráva o životním prostředí České republiky | CENIA](#)>.
- CENIA (2021): Zpráva o životním prostředí České republiky 2020. Dostupné na <[Zpráva o životním prostředí České republiky | CENIA](#)>.
- CENIA (2022). Zpráva o životním prostředí České republiky 2021. Česká informační agentura životního prostředí. Dostupné z: <<https://www.cenia.cz/publikace/zpravy-o-zp>>.
- CENIA (2022b): Statistická ročenka životního prostředí České republiky 2021. Dostupné na <<https://www.cenia.cz/publikace/statisticka-rocenka-zivotniho-prostredi-cr/statisticka-rocenka-zivotniho-prostredi-cr-2021/>>.
- CENIA (2023a). Hluková zátěž obyvatelstva v aglomeracích. Česká informační agentura životního prostředí. Dostupné z: <<https://www.enviometr.cz/data/hlukova-zatez-obyvatelstva-v-aglomeracich>>.
- CENIA (2023b). Hluková zátěž obyvatelstva mimo aglomerace. Česká informační agentura životního prostředí. Dostupné z: <<https://www.enviometr.cz/data/hlukova-zatez-obyvatelstva-mimo-aglomerace>>.
- CENIA (2023c). Protihlukové stěny na dálnicích a silnicích. Česká informační agentura životního prostředí. Dostupné z: <<https://www.enviometr.cz/data/protihlukove-steny-na-dalnicich-a-silnicich>>.
- CENIA (2023d). Investice do protihlukových opatření na silniční infrastrukturu. Česká informační agentura životního prostředí. Dostupné z: <<https://www.enviometr.cz/data/investice-do-protihlukovych-opatreni-na-silnicni-infrastrukturu>>.
- ČHMÚ (2014): Povodně v České republice v červnu 2013. Dostupné na <http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/reditel/SIS/publikace/Povodne_2013.pdf>.
- ČHMÚ (2019): Aktualizace Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR z roku 2015. Dostupné na <https://www.mzp.cz/cz/studie_dopadu_zmena_klimatu>.
- ČHMÚ (2023): Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2022. Český hydrometeorologický ústav. Dostupné z: <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/22groc/gr22cz/Obsah_CZ.html>.
- ČHMÚ (2023b): Hydrologická ročenka České republiky 2022. Dostupné na <<https://www.chmi.cz/informace-a-sluzby/rocní-vyhodnocení/hydrologicke-rocenky>>.
- ČGS, MŽP (2022): Surovinové zdroje České republiky, nerostné suroviny 2022. Statistické údaje do roku 2021. Dostupné na <<http://www.geology.cz/extranet/publikace/online/surovinove-zdroje>>.
- ČSÚ (2022): Statistická ročenka České republiky 2022. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2022>>.
- ČSÚ (2023a) Vývoj obyvatelstva České republiky 2023. Český statistický úřad. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/csu/czso/vyvoj-obyvatelstva-ceske-republiky-2022>>.

- ČSÚ (2023b). Veřejná databáze. Přírůstek (úbytek) počtu obyvatel. Český statistický úřad. Dostupné z: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=DEM05&z=G&f=GRAFICKY OBJEKT&skupId=546&katalog=33155&ds=ds208&&str=v94>>.
- ČSÚ (2023c) Statistická ročenka České republiky - 2022. Český statistický úřad. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2022>>.
- ČSÚ (2023d). Demografická příručka – 2021. Český statistický úřad. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/documents/10180/174123391/13005522g08.pdf/3456e986-6bf3-4022-b838-14b80636c6b5?version=1.1>>.
- ČÚZK (2023): Souhrnné přehledy o půdním fondu z údajů katastru nemovitostí České republiky 2022. Dostupné na <[ČÚZK - Souhrnné přehledy o půdním fondu \(cuzk.cz\)](http://cuzk.cz)>.
- Dostál et al. (2017): Vyhodnocení vlivů návrhu Aktualizace č. 4 Politiky územního rozvoje ČR na udržitelný rozvoj území. In Ekotoxa (2018). Dostupné na <<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-a-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky/navrh-aktualizace-c-4-politiky-uzemniho-rozvoje-c>>.
- ÚZIS (2023) Zdravotnická ročenka České republiky 2021. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Dostupné z: <<https://www.uzis.cz/res/ff/008435/zdrroccz2021.pdf>>.
- ÚZIS (2023b) Zemřelí podle zkráceného seznamu příčin smrti v ČR, krajích a okresech - 2013–2022. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-podle-pohlavi-a-veku-fx5yfbki28>>.
- MPO (2019): Národní strategie regenerací brownfieldů 2019-2024. Dostupné na <<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/podpora-brownfieldu/narodni-strategie-regeneraci-brownfieldu-2019-2024--248322/>>.
- Mze (2020): Stručně o vodě v České republice. Dostupné na <http://eagri.cz/public/web/file/650470/Publikace_Strucne_o_vode_185x100mm_web.pdf>.
- MZe, MŽP (2021): Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky v roce 2021. Dostupné na <<https://eagri.cz/public/portal/mze/voda/osвета-a-publikace/publikace-a-dokumenty/modre-zpravy>>.
- MŽP (2015): Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OE_OK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OE_OK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf)>.
- MŽP (2020): Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR. Aktualizace 2020. Dostupné na <https://www.mzp.cz/cz/koncepce_migracni_zpruchodneni>.
- MŽP (2020b): Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050. Dostupné na <https://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi>.
- NRL (2023): Strategické hlukové mapování. Národní referenční laboratoř pro komunální hluk. Dostupné z: <<http://hluk.nrl.cz>>.
- Pešout, P., Hošek, M. (2012): Ekologická síť v podmínkách ČR. Ochrana přírody 2012, Zvláštní číslo k 21. 4. 2013. Dostupné na <<https://www.casopis.ochranaprirody.cz/zvlastni-cislo/>>.
- TA ČR (2018): Cirkulární Česko. Dostupné na <<https://hub.cirkularnicesko.cz/wp-content/uploads/2019/01/Cirkularni-Cesko-final.pdf>>.
- TU-VŠB (2019): Základy regionální geologie České republiky. Dostupné na <http://geologie.vsb.cz/geologie/KAPITOLY/11_REGION%C3%81LN%C3%8D_GEO/11_regionalka.htm>.
- VÚV TGM (2018): Činnosti k podpoře výkonu státní správy v problematice sucho v roce 2017. Ochranná pásma vodních zdrojů – závěrečná zpráva. Dostupné na <http://www.suchovkrajine.cz/sites/default/files/vystup/sucho_07_opvz_zaverecna_zprava.pdf>.

- <http://www.ochranaprirody.cz/> (AOPK, 2023)
- <https://www.brownfieldy.cz/> (Czech Invest, 2023)
- <https://www.cenia.cz/> (CENIA, 2023)
- <http://www.geology.cz/extranet> (ČGS, 2023)
- <https://eagri.cz/public/portal/> (MZe, 2023)
- <https://www.envirometr.cz/> (MŽP, 2023)
- <http://portal.chmi.cz/> (ČHMÚ, 2023)
- <https://www.czso.cz/> (ČSÚ, 2023)
- <https://www.cuzk.cz/> (ČÚZK 2023)
- <https://incien.org/> (INCIEN, 2020)
- <https://invaznidruhy.nature.cz/> (AOPK ČR, 2023)
- <https://www.krnap.cz/> (KRMAP, 2023)
- <http://www.mzcr.cz/hlukovemapy/> (MZ ČR, 2020b)
- <https://www.mzp.cz/> (MŽP, 2023)
- <https://www.npcs.cz/> (NP ČŠ, 2023)
- <https://www.nppodyji.cz/> / (NP Podyjí, 2023)
- <https://www.opravmecesko.cz/> (Opravme Česko, 2020)
- <http://www.povis.cz/html/> (POVIS, 2023)
- <https://www.sekm.cz/portal/> (SEKM, 2023)
- <https://www.npsumava.cz/> (NP Šumava, 2023)
- <https://www.unesco-czech.cz/> (UNESCO 2023)
- <https://drusop.nature.cz/portal/> (ÚSOP, 2023)
- <https://www.zachranneprogramy.cz/> (AOPK ČR, 2023)

VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ZMĚNY Č. 8 POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

**„Část 2 – Posouzení vlivů na evropsky významné lokality
a ptačí oblasti podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně
přírody a krajiny, v platném znění“**

EKOTOXA s.r.o.

Ministerstvo pro místní rozvoj

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Pořizovatel:

Ministerstvo pro místní rozvoj

Staroměstské náměstí 6, Praha 1, PSČ 110 15

Objednatel:

Ústav územního rozvoje

Jakubské nám. 3, Brno, PSČ 602 00

Zpracovatel:

EKOTOXA s.r.o.

Fišova 7, Brno, PSČ 602 00

EKOTOXA s.r.o.

Mgr. Zdeněk Frélich

autorizovaná osoba dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

OBSAH

1.	Úvod	4
1.1	Předmět posouzení	4
1.2	Cíl hodnocení.....	5
1.3	Postup vypracování hodnocení	6
2.	Základní údaje o Změně č. 8 PÚR ČR	7
2.1	Název PÚR ČR.....	7
2.2	Zpracovatel Vyhodnocení vlivů na životní prostředí	7
2.3	Přehled obsahu a navržených variant řešení politiky územního rozvoje a hlavních důvodů pro jejich výběr.....	7
2.3.1	Charakter a obsah návrhu Změny č. 8 PÚR ČR	7
2.3.2	Shrnutí případných úprav politiky územního rozvoje provedených během zpracování posouzení	9
2.3.3	Kopie stanovisek orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona, kterými nebyl vyloučen její významný vliv	9
3.	Zhodnocení dostatečnosti podkladů pro zpracování posouzení vlivu politiky územního rozvoje a jejich jednotlivých variant a výčet použitých zdrojů	19
3.1	Údaje o provedených konzultacích s odbornými osobami	19
4.	Identifikaci evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, popřípadě jejich předmětů ochrany, které budou pravděpodobně politikou územního rozvoje ovlivněny, včetně lokalit na území cizího státu, a zdůvodnění způsobu jejich výběru	20
4.1	Identifikace dotčených lokalit.....	21
5.	Identifikace a popis předpokládaných vlivů jednotlivých součástí politiky územního rozvoje včetně vlivů přeshraničních	22
5.1	Způsob hodnocení	22
5.2	Vyhodnocení významnosti vlivů včetně vlivů kumulativních, synergických a vlivů spolupůsobících faktorů.....	25
5.2.1	Celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území	25
5.2.2	Sídelní struktura.....	26
5.2.3	Rozvojové oblasti a rozvojové osy.....	28
5.2.4	Specifické oblasti	28
5.2.5	Záměry dopravní infrastruktury	31
5.2.6	Záměry technické infrastruktury a souvisejících záměrů	35
5.2.7	Další úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování	39
5.3	Komentář ke kumulativním a synergickým vlivům.....	41
5.4	Porovnání variant řešení politiky územního rozvoje z hlediska významnosti vlivů, pokud byly tyto varianty předloženy.....	42
6.	Proveditelná opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů politiky územního rozvoje, včetně odůvodnění jejich stanovení.....	43
6.1	Porovnání míry vlivu politiky územního rozvoje bez provedení opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru s mírou vlivu v případě jejich provedení	44
7.	Závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu politiky územního rozvoje a konstatování, zda politika územního rozvoje má nebo nemá významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti	45
7.1	Rámcové zhodnocení možností případných kompenzačních opatření, je-li vliv koncepce hodnocen jako významně negativní	45
8.	Použité zdroje literatury	46

1. ÚVOD

1.1 PŘEDMĚT POSOUZENÍ

Předmětem posouzení je návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR (dále také Změna č. 8 PÚR ČR). Předkladatelem této koncepce je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Zpracovatelem návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je Ústav územního rozvoje. Zpracování aktualizace vychází ze Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizace č. 4. Zde jsou v části D uvedeny „Návrhy na aktualizaci PÚR a jejich zdůvodnění, popřípadě návrh a důvody na pořízení nové PÚR“. Tato část je základním podkladem pro zpracování návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

K tomuto návrhu Zprávy o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4, vydalo dne 19.6.2023 Ministerstvo životního prostředí ČR **stanovisko** (č.j. MŽP/2023/710/1621) ve smyslu § 35 odst. 2 písm. f) stavebního zákona. MŽP zde konstatuje následující (hlavní pasáže):

MŽP na základě ustanovení § 35 odst. 2 písm. f) stavebního zákona a postupem podle § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vydává následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů (zejména stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody), s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k předmětu změny koncepce MŽP sděluje, že návrh obsahu APÚR může mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, resp. na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO, a proto je nezbytné provést jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (tzv. proces SEA), a zároveň posouzení jeho vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO podle ustanovení § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „naturové posouzení“)...

... Posouzení APÚR z hlediska jejích vlivů na životní prostředí má především zajistit její environmentální integritu a prevenci závažných či nevratných poškození životního prostředí a lidského zdraví a zároveň podporovat udržitelný rozvoj území.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování politiky územního rozvoje v souladu s ustanovením § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanovuje níže uvedené požadavky na obsah a rozsah posouzení návrhu APÚR z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „vyhodnocení SEA“). Obecně však platí zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu APÚR na životní prostředí a veřejné zdraví dle přílohy ke stavebnímu zákonu, v rozsahu ustanovení § 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování návrhu APÚR.

Jelikož příslušné orgány ochrany přírody nevyloučily ve svých stanoviscích dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv návrhu APÚR na lokality soustavy NATURA 2000, musí být návrh mimořádné aktualizace předmětem posouzení podle § 45i odst. 2 a 13 zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu (vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny).

- 1) Při zpracování vyhodnocení vlivů návrhu APÚR na životní prostředí je třeba zohlednit relevantní soudní judikaturu a vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2). Zpracované vyhodnocení SEA musí být přezkoumatelné, logicky srozumitelné, konzistentní apod.*

- 2) Rovněž je nutné, aby autorizované osoby zpracovávající jednotlivá hodnocení vzájemně spolupracovaly a rovněž navrhovaná opatření zajišťující minimalizaci zjištěných potenciálních negativních vlivů na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000 konzultovaly s pořizovatelem aktualizace, resp. zpracovatelem. Závěry vyhodnocení SEA a naturového posouzení musí být relevantně zapracovány do návrhu aktualizace (ještě před předložením do MPŘ), proto pouhé navrhování minimalizačních opatření projektového charakteru v jednotlivých hodnoceních není žádoucí, jelikož nebude dostatečně ošetřena strategická úroveň.
- 3) Požadujeme, aby autorizovaná osoba v rámci vyhodnocení SEA vypracovala závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu APÚR s uvedením jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s aktualizací APÚR jako celkem, tak s jednotlivými opatřeními souhlasit, souhlasit s požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.
- 4) V rámci vyhodnocení SEA i naturového posouzení požadujeme zohlednit vyjádření věcných útvarů MŽP, která jsou nedílnou součástí tohoto stanoviska, a to v podrobnosti odpovídající míře podrobnosti zpracování PÚR ČR.

Stanovisko vycházelo také ze stanovisek orgánů ochrany přírody (např. Správa Krkonošského národního parku pod č. j.: KRNAP 02208/2023 ze dne 3. 4. 2023, Krajský úřad Zlínského kraje, pod č. j.: KUZL 28187/2023 ze dne 21. 3. 2023, Krajský úřad kraje Vysočina pod č. j.: KUJI 32730/2023 ze dne 22. 3. 2023, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR pod č. j.: 06123/SOPK/23 ze dne 29. 3. 2023) dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh aktualizace může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“),

Jak je tedy uvedeno výše, významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 nevyloučily tyto orgány ochrany přírody:

- Správa Krkonošského národního parku
- Krajský úřad kraje Vysočina
- Krajský úřad Zlínského kraje
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

1.2 CÍL HODNOCENÍ

Posouzení vlivu návrhu Změny č. 8 PÚR ČR na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je samostatnou částí vyhodnocení vlivu této koncepce na životní prostředí podle zákona č. 283/2021 Sb., stavebního zákona a zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivu na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Cílem naturového hodnocení bylo zjistit, zda předložený návrh ZPÚR č. 8, respektive provedené níže specifikované úpravy, ne/mohou mít významně negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000, konkrétně na ptačí oblasti a evropsky významné lokality a na předměty ochrany v nich a celistvost těchto lokalit, které mohou být předloženou koncepcí dotčené.

1.3 POSTUP VYPRACOVÁNÍ HODNOCENÍ

Zpracovatel posouzení začal spolupracovat na vyhodnocení SEA se zpracovatelem koncepce od října r. 2023, tj. v době, kdy byla připravována pracovní verze ZPÚR č. 8.

Návrh ZPÚR č. 8 navrhuje řadu úprav v rámci doposud platné PÚR ČR. Posouzení je zaměřeno na vyhodnocení relevantních navržených změn a úprav, které jsou v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR provedeny, a to z hlediska vlivu na lokality soustavy Natura 2000 v rozsahu a podrobnosti PÚR a míře konkrétnosti a rozsahu návrhu Změny č. 8 PÚR ČR.

Předmětem posouzení jsou především:

- nové pasáže návrhu Změny č. 8 PÚR ČR z r. 2023/4, která byla vytvořena na základě Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky 2008, ve znění Aktualizace č. 4 - části D „Návrhy na aktualizaci politiky územního rozvoje a jejich zdůvodnění, popřípadě návrh a důvody na pořízení nové politiky územního rozvoje“, u nichž je hodnocení relevantní.
- úpravy a změny záměrů obsažených v návrhu Politiky územního rozvoje, ve znění Změny č. 8.

Úpravy jednotlivých pasáží a článků návrhu Změny č. 8 PÚR ČR, u kterých došlo ke změnám, a které mají reálný dopad v území, respektive možné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou posouzeny a okomentovány z hlediska vlivů těchto úprav na lokality soustavy Natura 2000.

Naopak nejsou hodnoceny ty úpravy pasáží, které nepředstavují významnější obsahovou změnu, nemají územní průmět apod. Jedná se např. o zpřesnění popisu trasy koridoru bez ovlivnění jeho lokalizace, změnu termínu úkolu, změnu označení dopravní stavby, zpřesnění důvodů vymezení oblastí, os, koridorů a ploch a další. Hodnoceny byly tedy pouze nové záměry (plochy, koridory, nové celostátní priority územního plánování, úkoly ...) a změny, které mohou mít průmět v území (např. nový úsek trasy koridoru, změna trasy aj.).

Řada provedených změn je obecného charakteru nebo nemá konkrétní územní dopad, proto nemohou mít vliv na lokality soustavy Natura 2000 a také nebyla předmětem hodnocení. Vodítkem pro toto rozdělení byla odborná úvaha hodnotitele.

Naturové hodnocení vychází z textu předloženého návrhu ZPÚR č. 8 stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody vydaných dle § 45i ZOPK, požadavků stanoviska MŽP a zpracování dalších odborných podkladů. Při hodnocení byla respektována „Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů“, jež byla vydána ve Věstníku MŽP v listopadu 2007, respektive Metodický pokyn „Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti“, který byl vydán ve Věstníku MŽP z listopadu 2018. Rovněž je respektována „Vyhláška o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny“, která byla vydána v červenci 2018 s platností od 1. srpna 2018.

2. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZMĚNĚ Č. 8 PÚR ČR

2.1 NÁZEV PÚR ČR

Změna č. 8 Politiky územního rozvoje ČR

2.2 ZPRACOVATEL VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zpracovatel Vyhodnocení: EKOTOXA s.r.o.
Ve spolupráci s RADDIT consulting s.r.o.

Vedoucí zprac. týmu: Mgr. Zdeněk Frélich

2.3 PŘEHLED OBSAHU A NAVRŽENÝCH VARIANT ŘEŠENÍ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE A HLAVNÍCH DŮVODŮ PRO JEJICH VÝBĚR

2.3.1 Charakter a obsah návrhu Změny č. 8 PÚR ČR

Politika územního rozvoje je nezastupitelným závazným nástrojem územního plánování vlády ČR k usměrňování územního rozvoje ve věcech celostátního významu. Poskytuje základní rámce pro koordinaci územně plánovací činnosti krajů a obcí a pro koordinaci činnosti ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a jimi řízených úřadů, které mají dopad na využívání území, na jeho uspořádání nebo které jsou podmínkami území zásadně ovlivňovány.

Návrh změny vychází ze **Zprávy o uplatňování PÚR ČR**, ve znění Aktualizace č. 4, především z části D.

Z hlediska vlivů na životní prostředí, respektive na lokality soustavy Natura 2000, jsou ve Zprávě o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4, důležité závěry obsažené v kapitole B - Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území s uvedením, zda nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí, spolu s návrhy pro jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci. V této kapitole je mimo jiné konstatováno, že:

- Nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí (Pozn.: a tím také na lokality soustavy Natura 2000)
- Nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na hospodářský rozvoj
- Nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na soudržnost společenství obyvatel v území
- V rámci Vyhodnocení vlivů uplatňování PÚR ČR na udržitelný rozvoj území nebyly zjištěny významné negativní dopady na celkovou vyváženost územních podmínek pro udržitelný rozvoj území (§ 18 odst. 1 stavebního zákona).

(Pozn.: Celé znění kapitoly b) Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území s uvedením, zda nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí, spolu s návrhy pro jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci je k dispozici ve Zprávě o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 4).

Tato informace je důležitá právě s ohledem na následující posouzení. To tedy bude, i s ohledem na výše uvedené, zaměřeno především na změny a úpravy v tomto návrhu Změny č. 8 PÚR ČR oproti doposud platné PÚR ČR.

Politika územního rozvoje obecně (dle § 71 nového stavebního zákona) má následující obsah:

(1) Politika územního rozvoje

- a) stanoví celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území České republiky,
- b) stanoví koncepci sídelní struktury České republiky,
- c) vymezí oblasti ovlivněné rozvojem dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které jsou mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti ovlivněné rozvojem dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „rozvojové oblasti“), a území s vazbou na kapacitní dopravní infrastrukturu propojující rozvojové oblasti a významná centra osídlení (dále jen „rozvojové osy“),
- d) vymezí oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „specifické oblasti“),
- e) vymezí záměry dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a celostátního významu nebo záměry dopravní a technické infrastruktury, které svým významem přesahují území jednoho kraje, a
- f) stanoví úkoly podle § 70 odst. 2.

Tyto oblasti jsou řešeny také v rámci návrhu ZPÚR č. 8. Ten v jednotlivých částech textu zpřesňuje, doplňuje nebo přidává nové úkoly pro územní plánování a podmínky pro navazující územně plánovací činnost, zpřesňuje vymezení specifických oblastí, vypouští nebo vymezuje nové záměry pro dopravní a technickou infrastrukturu a stanovuje nové úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a územní plánování. Nově také stanovuje v rámci části Sídelní struktura také Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a Úkoly pro územní plánování a nově také vymezuje následující kategorie center osídlení:

- Vyšší centra významná (A)
- Vyšší centra ostatní (B)
- Střední centra významná (C)
- Střední centra ostatní (D)

Provedených změn a úprav je velké množství a není proto účelné ani možné je zde všechny uvádět. Jsou obsaženy v samotném návrhu ZPÚR č. 8, který je přikládán současně s Vyhodnocením vlivů na udržitelný rozvoj území. Znění upravených pasáží je rovněž zřejmé u samotného posouzení.

Pro lepší přehled zde uvádíme hlavní navržené změny:

- a) **Celostátní priority územního plánování** – dílčí úpravy znění několika celostátních priorit menšího rozsahu směřující ke zpřesnění dané priority, doplnění nové RP.
- b) **Sídelní struktura** – nově stanovení Kategoríí center osídlení
- c) **Rozvojové oblasti a osy** – nedošlo k vymezení nebo odstranění žádné rozvojové oblasti či osy. Úpravy pouze formálního charakteru.
- d) **Specifické oblasti** – nedošlo k vymezení nebo odstranění žádné specifické oblasti. Dílčí úpravy formálního charakteru. Dílčí doplnění/zpřesnění Důvodů vymezení, Podmínek pro navazující územně plánovací činnost a Úkolů pro územní plánování u několika SOB.
- e) **Železniční doprava** – dílčí zpřesnění vymezení stávajících koridorů. Vymezeny nový koridor konvenční železniční dopravy ŽD24 a doplněn úsek ŽD15.
- f) **Silniční doprava** – minimum úprav, převážně formálního charakteru. U několika koridorů doplněny Podmínky pro navazující územně plánovací činnost.
- g) **Vodní doprava** – nově vymezen koridor VD4 pro vodní cestu využívanou na toku Moravy (Baťův kanál).

- h) **Kombinovaná doprava** – uveden terminál nákladní dopravy Česká Třebová, zpřesněny vnitrozemské přístavy v Praze
- i) **Letiště** – vymezena plocha L4 týkající se rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně nutného zázemí pro zajištění provozu letiště.
- j) **Elektroenergetika** – nově vymezeny koridory a plochy E30-E33 pro elektrické stanice včetně koridorů pro jejich zapojení do přenosové soustavy. Upraveny články E4a, E21 a E26. Doplněny články E34 a E35 pro přečerpávací vodní elektrárny PVE.
- k) **Plynárenství** – zrušeno několik článků.
- l) **Dálkovody** – doplněno vymezení stávajícího DV3.
- m) **Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur** – nově vymezení produktovodu pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí.
- n) **Vodní hospodářství** – doplnění VN Stěbořice.
- o) **Další úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování** – vypuštěny některé úkoly. Nově doplněny úkoly 184b-d, 209-215.

2.3.2 Shrnutí případných úprav politiky územního rozvoje provedených během zpracování posouzení

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR byl připravován v průběhu let 2023, 2024 a 2025 při zapojení velkého množství úřadů a organizací. Do přípravy byly zapojeny jednotlivá ministerstva, krajské úřady, státní a regionální organizace a úřady a další subjekty. Ti všichni měli, obdobně jako zpracovatelé VVURÚ, zasílat své návrhy a připomínky na úpravy jednotlivých pracovních verzí návrhu ZPÚR č. 8. Tyto připomínky byly prověřovány a případně do návrhu ZPÚR č. 8 zapracovány a vypořádány.

S ohledem na průběžné úpravy návrhu Změny č. 8 PÚR ČR byl průběžně upravován také návrh posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000, který reagoval na prováděné změny. Z posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 vzešly přímo požadavky na úpravy čl. 133b týkající se plochy L4 pro rekonstrukci a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov. Na jejich základě byly s ohledem na předcházení riziku významných negativních vlivů doplněny u tohoto článku Podmínky pro navazující územně plánovací činnost.

2.3.3 Kopie stanovisek orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona, kterými nebyl vyloučen její významný vliv

Významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 nevyloučily tyto orgány ochrany přírody:

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- Krajský úřad Středočeského kraje
- Krajský úřad kraje Vysočina
- Správa Krkonošského národního parku
- Krajský úřad Zlínského kraje

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 – Chodov
T: 283 069 242
F: 283 069 241
ID DS: dkdkdj
aopkcr@nature.cz
www.nature.cz

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor územního plánování
Staroměstské náměstí 932/6
110 15 Praha 1

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 06123/SOPK/23

VYŘIZUJE ŠTEFANOVÁ

PRAHA 29. BŘEZNA 2023

Věc: Stanovisko k materiálu „Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4“ dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), pro posouzení koncepce „Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4“ (dále jen „konceptce“), kterou zaslalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor územního plánování, Staroměstské náměstí 932/6, 110 15 Praha 1 dne 7. 3. 2023, vydává v souladu s § 45i odst. 1 zákona toto

STANOVISKO:

Uvedená konceptce může mít významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (soustavy Natura 2000) v územní působnosti Agentury (viz příloha).

ODŮVODNĚNÍ

Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor územního plánování, Staroměstské náměstí 932/6, 110 15 Praha 1 požádalo dne 7. 3. 2023 Agenturu jako příslušný orgán ochrany přírody o posouzení koncepce z hlediska jeho vlivů na soustavu Natura 2000. K žádosti byl přiložen dokument „Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4 (vč. příloh)“.

Politika územního rozvoje ČR (dále jen „PÚR ČR“) je strategickým dokumentem Ministerstva pro místní rozvoj a podle stavebního zákona závazným celostátním nástrojem územního plánování, jehož hlavním účelem je zajistit koordinaci územně plánovací činnosti krajů, resp. obcí. A také koordinaci resortních politik, koncepcí a dokumentů majících průřez do území. Hlavním cílem předkládané Zprávy je vyhodnotit implementaci současně platné PÚR ČR zejména:

- do územně plánovací činnosti krajů, především ve smyslu zhodnocení plnění tzv. úkolů pro územní plánování stanovených v PÚR ČR (tj. promítnutí jejich plnění do zásad územního rozvoje krajů);
- do činnosti resortů formou vyhodnocení plnění úkolů pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady stanovených v PÚR ČR.

Přestože předložená konceptce neobsahuje až na výjimky konkrétní záměry, nelze v rámci evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí v územní působnosti Agentury vyloučit její významný vliv z hlediska § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Jedná se zejména o důraz na realizaci dopravních liniových staveb, kdy může dojít

k přímému zásahu do území soustavy Natura 2000, případně infrastrukturní stavby mohou být v územním konfliktu zejména s biotopy zvláště chráněných druhů savců – pokud by došlo ke zhoršení propojenosti těchto biotopů, zejména pak v kritických místech, může být narušena celá síť migračních koridorů a tím by mohlo dojít k ovlivnění některých předmětů ochrany EVL (velcí savci) v územní působnosti Agentury. K poškození cenných biotopů jako předmětů ochrany EVL může rovněž dojít realizací nových vodních děl, která mohou změnit podmínky v širším okolí a ovlivnit tak mimo jiné území soustavy Natura 2000.

Agentura vzhledem k povaze koncepce upozorňuje na nutnost podrobit zjišťovacímu řízení všechny navazující záměry, které mohou ovlivnit některou ze složek životního prostředí, či mohou mít potenciálně významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany, nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Toto stanovisko není rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Na vydání tohoto stanoviska se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

Mgr. Jaromír Kosejk

ŘEDITEL ODBORU OBECNÉ OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

Příloha: Seznam evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v územní působnosti AOPK ČR (vč. předmětů ochrany)

Krajský úřad Středočeského kraje

ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ

V Praze dne: 14.04.2023 Ministerstvo pro místní rozvoj
Číslo jednací: 034837/2023/KUSK Staroměstské náměstí 932/6
Spisová značka: SZ_034837/2023/KUSK/2 110 00 Praha 1
Vyřizuje: Michal Prokop DiS./I.777
Značka: OŽP/PRO

Věc: Stanovisko orgánu ochrany přírody ke Zprávě o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4.

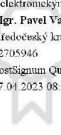
Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „Krajský úřad“), obdržel dne 07. 03. 2023 pod č.j. 034837/2021/KUSK od Ministerstva pro místní rozvoj, se sídlem Staroměstské náměstí 932/6, 110 00, Praha 1, IČO 66002222, žádost o vydání stanoviska dle ust. § 45i zákona č. 114/1992 Sb., zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), Zprávu o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4.

Předložená zpráva o uplatňování PÚR řeší v republikovém měřítku požadavky na prověření řady klíčových oblastí na poli územního plánování. Z pohledu kompetencí Krajského orgánu ochrany přírody stanovenými § 77a odst.4 písm. o) zákona, je klíčové zejména prověřování a případné změny vymezení rozvojových oblastí, jejich os, specifických oblastí k řešení energetiky, ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury atp.

S ohledem na širší předložené koncepce, její podrobnost danou měřítkem a potenciálně kolizní zájmy, které jsou materiálem řešeny, nelze dle § 45i zákona, samostatně ani ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry vyloučit významný vliv „Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4“ na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí stanovených příslušnými vládními nařízeními, které jsou v působnosti Krajského úřadu.

Ing. Simona Jandurová
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

v.z. Mgr. Pavel Vaňhát
vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny

Dokument je podepsán elektronickým podpisem
Fodopisující: Mgr. Pavel Vaňhát
Organizace: Středočeský kraj
Skrutkové č. cert.: 22705946
Vydavatel cert.: FortSignum Qualified CA 4
Datum a čas: 17.04.2023 08:08:30
Dívkod:

Zborovská 11 150 21 Praha 5 tel.: 257 280 777 fax: 257 280 203 prokopm@kr-s.c

EKOTOXA s.r.o.

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava, Česká republika
tel.: 564 602 502, e-mail: posta@kr-vysocina.cz

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

/datovou schránkou/

Váš dopis značky/ze dne MMR-14544/2023-81 3. 3. 2023	Číslo jednací/spis. zn. KUJI 32730/2023 OZPZ 28/2023	Vyřizuje/telefon Mgr. Jana Ehrenbergerová 564 602 508	V Jihlavě dne 22. 3. 2023
--	--	---	------------------------------

**„Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje
České republiky, po Aktualizaci č. 4“ – stanovisko Natura**

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“) jako příslušný orgán vykonávající v přenesené působnosti státní správu v ochraně přírody a krajiny podle ustanovení § 77a odst. 4 písm. o) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“), po posouzení dokumentu

„Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4“

vydává v souladu s ustanovením § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody toto stanovisko:

Nelze vyloučit významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti v působnosti Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 7. 3. 2023 žádost o stanovisko z hlediska vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (Natura 2000). Žádost podalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1, IČ 660 02 222.

Hlavním účelem Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4 (dále též jen „Zpráva“) je vyhodnocení implementace Politiky územního rozvoje české republiky (dále jen „PÚR“) do územně plánovací činnosti krajů, především ve smyslu zhodnocení plnění úkolů pro územní plánování v ní stanovených (promítnutí do zásad územního rozvoje), a

Krajský úřad Kraje Vysočina
Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava, IČO: 70890749
ID datové schránky: ksab3eu, e-mail: posta@kr-vysocina.cz

také do činnosti resortů formou vyhodnocení plnění úkolů pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady stanovených v této PÚR. V konečném důsledku je účelem Zprávy poskytnout vládě podklad pro její rozhodnutí o pořízení aktualizace stávající PÚR nebo o zpracování nového návrhu PÚR.

Podkladem pro posouzení vlivu Zprávy na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti byla žádost, ale také skutečnosti známé z úřední činnosti. Zde se jedná zejména o vymezení evropsky významných lokalit (dále také „EVL“) a ptačích oblastí (v Kraji Vysočina se žádná ptačí oblast nenachází), předměty jejich ochrany (viz např. <https://natura2000.cz/Lokalita/Lokalita>), aktuální stav předmětu ochrany, souhrny doporučených opatření pro EVL, odborné informace o přírodních stanovištích, poznatky o ekologii, biologii, rozšíření, ohrožení a péči o druhy (např. <https://portal.nature.cz/monitoring>).

Ve správním obvodu krajského úřadu se nachází 64 evropsky významných lokalit (mimo území chráněných krajinných oblastí), nebyla zde vyhlášena žádná ptačí oblast.

Zpráva v části d) Návrhy na aktualizaci politiky územního rozvoje a jejich zdůvodnění, popřípadě návrh a důvody pro pořízení nové politiky územního rozvoje obsahuje řadu takových návrhů, které nebudou mít průběh do území. Některé návrhy, které by mohly mít průběh do území v Kraji Vysočina, jsou formulovány velmi obecně, není uvedeno umístění ani další bližší parametry následných záměrů. Jedná se především o návrhy na aktualizaci kapitoly 5. PÚR – Koridory a plochy dopravní infrastruktury (prověření vymezení rozvojových záměrů dopravní infrastruktury, popř. vymezení nových záměrů) a návrhy na aktualizaci kapitoly 6. PÚR – Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů (prověření vymezení rozvojových záměrů technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů, včetně potřebných úprav, popř. vymezení nových záměrů dle aktuálních potřeb).

Vzhledem k obecnosti těchto návrhů nelze s jistotou vyloučit negativní vliv následných záměrů na evropsky významné lokality v působnosti krajského úřadu.

Poučení o odvolání

Toto stanovisko nenahrazuje stanovisko a vyjádření z hlediska druhové ochrany vydávané podle zákona o ochraně přírody, případně dalších předpisů. Stanovisko není vydáváno ve správním řízení (§ 90 odst. 1 zákona o ochraně přírody) a nelze proti němu podat odvolání.

Mgr. Jana Ehrenbergerová
úředník odboru životního prostředí a zemědělství

Čís. jednací/spis. zn.: KUJI 32730/2023, OZPZ 28/2023

Strana: 2

Odbor životního prostředí a zemědělství
Oddělení právní a ochrany přírody

Ministerstvo pro místní rozvoj
Staroměstské nám. 6
110 15 PRAHA 1

Datum	Oprávněná úřední osoba	Číslo jednací	Spisová značka
21. března 2023	Ing. Kateřina Novotná	KUZL 28187/2023	KUSP 24153/2023

Stanovisko orgánu ochrany přírody k možnosti existence významného vlivu koncepce **Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4** na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany přírody, příslušný podle ustanovení § 77a odst. 4 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), po posouzení koncepce, vydává v souladu s § 45i odst. 1 zákona toto

stanovisko:

uvedená koncepce **může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv** na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Odůvodnění:

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, obdržel dne 7. března 2023 od Ministerstva pro místní rozvoj, Staroměstské nám. 6, 110 15 Praha 1, žádost o stanovisko ke koncepci **Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, po Aktualizaci č. 4** dle § 45i zákona, zda uvedená koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Charakteristika návrhu:

Hlavním účelem Zprávy o uplatňování PÚR ČR, po Aktualizaci č. 4 (dále jen „Zpráva“) je vyhodnotit implementaci PÚR ČR do územně plánovací činnosti krajů, především ve smyslu zhodnocení plnění úkolů pro územní plánování v ní stanovených (promítnutí do zásad územního rozvoje), a také do činnosti resortů formou vyhodnocení plnění úkolů pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady stanovených v této PÚR ČR. V konečném důsledku je účelem Zprávy poskytnout vládě podklad pro její rozhodnutí o pořízení aktualizace stávající PÚR ČR nebo o zpracování nového návrhu PÚR ČR.

Orgán ochrany přírody při vydávání stanoviska přihlédl k povaze a celkovému rozsahu koncepce a ke skutečnosti, že lze předpokládat možné vlivy zejména na krajinu, ovzduší, vodu, a jiné její přírodní složky a tedy i na území soustavy Natura 2000. PÚR ČR se dotýká celého území ČR, tedy potenciálně všech evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (území soustavy Natura 2000).

Na území Zlínského kraje může mít aktualizace PÚR ČR negativní průběh do území Natura 2000 v několika bodech. Jedná se především o návrhy na aktualizaci republikových priorit, prověření vymezení současných rozvojových oblastí i rozvojových os a prověření záměrů koridorů a ploch dopravní a technické infrastruktury,

které mohou mít negativní vliv na území Natura 2000. Těmito záměry na území Zlínského kraje se zabývá kapitola d).

Vzhledem k obecnosti aktualizace PÚR ČR (navrhovaných aktivit) a s ohledem k výše uvedenému závěru musí být výše hodnocená koncepce předmětem posouzení důsledků své realizace na daná území soustavy Natura 2000 podle ustanovení §§ 45h a 45i zákona.

Elektronický podpis - 22.3.2023

Certifikát autora podpisu :

Jméno : JUDr. Jolana Hulínová

Vydal : PostSignum Qualified CA-4

Platnost do : 4.9.2023 07:33:22+000 +0200

JUDr. Jolana Hulínová

Vedoucí oddělení právního a ochrany přírody

EKOTOXA s.r.o.

Správa Krkonošského národního parku
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí
tel.: (+420) 499 456 111
fax: (+420) 499 422 095
e-mail: podatelna@knap.cz
www.knap.cz

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

Váš dopis zn./ze dne

Naše značka

KRNAP 02208/2023

Vyřizuje

OSS/Ing. Hanušová/Kb 514

Linka

Vrchlabí dne

3.4.2023

Stanovisko k návrhu Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR, po Aktualizaci č. 4

Správa Krkonošského národního parku ve Vrchlabí jako orgán ochrany přírody pro území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma, příslušný dle § 78 odst. 2 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v návaznosti na žádost zaevidovanou pod čj. KRNAP 02208/2023, doručenou dne 7.3.2023, po posouzení návrhu koncepce „Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR, po Aktualizaci č. 4“ žadatele Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1, vydává podle § 45i odst. 1 zákona toto stanovisko:

koncepce **může mít samostatné nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv** na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Odůvodnění:

Cílem návrhu Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR (dále PÚR), po Aktualizaci č. 4 je vyhodnocení implementace současně platné PÚR ČR zejména do územní plánovací činnosti krajů, především ve smyslu zhodnocení plnění tzv. úkolů pro územní plánování stanovených v PÚR ČR a do činnosti resortů formou vyhodnocení plnění úkolů pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady stanovených PÚR ČR.

Zpráva o uplatňování PÚR ČR, po Aktualizaci č. 4 obsahuje ve své kapitole d) návrhy na další aktualizaci dokumentu PÚR. Mezi nimi je v části 2 (priority PÚR ČR pro územní plánování) pod bodem 9 námět „*prověřit doplnění republikové priority o napojení vymezovaných zastavitelných ploch na stávající technickou infrastrukturu*“. V souvislosti s tímto je nutné uvést, že v Evropsky významné lokalitě (EVL) a Ptačí oblasti (PO) Krkonoše je vymezeno velké množství zastavitelných ploch, z nichž některé jsou již historického rázu (nebyly prověřeny z hlediska svých dopadů na soustavu NATURA 2000). Velká část z těchto ploch se nachází na lučních stanovištích, které jsou předměty ochrany soustavy NATURA 2000 v EVL Krkonoše (zejména Extenzivní sečené louky nížin a podhůří, Horské sečené louky a Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech), některé z nich pak v území s výskytem chřástala polního – ptačího druhu, který je předmětem ochrany soustavy NATURA 2000 v PO Krkonoše.

spisový znak: 40.1.02

skartační znak: A 20

počet listů: 1

příloha: -

počet listů (svazků) přílohy: -

bankovní spojení
Česká národní banka
č. ú.: 000-5830601/0710

IČO: 00088455
DIČ: CZ00088455

Lze předpokládat, že na mnoha z těchto ploch již nebude reálně probíhat rozvoj či výstavba. Z uvedeného materiálu není zřejmé, zda by napojování těchto zastavitelných ploch na technickou infrastrukturu v souladu s novou prioritou PÚR ČR bylo nějakým způsobem omezeno, či na základě jakých kritérií by byly zastavitelné plochy k napojování vybírány a jaké konkrétní nástroje by měly k podpoře takového napojování vést. Není tedy vyloučeno, že by mohlo vést k naprosto zbytečným záborům výše uvedených stanovišť či záborům biotopu chráněná polního, které by na tyto předměty ochrany mohly mít významně negativní dopad.

Na základě výše uvedených skutečností došla Správa KRNAP k závěru, že v předložené koncepci **nelze** vyloučit významný vliv na Evropsky významnou lokalitu Krkonoše a Ptačí oblast Krkonoše. Koncepce bude podléhat hodnocení podle § 45h a 45i zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění.

PhDr. Robin Böhnisch

Digitálně podepsal
PhDr. Robin Böhnisch
Datum: 2023.04.04
11:51:05 +02'00'

PhDr. Robin Böhnisch
ředitel

3. ZHODNOCENÍ DOSTATEČNOSTI PODKLADŮ PRO ZPRACOVÁNÍ POSOUZENÍ Vlivu POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE A JEJÍCH JEDNOTLIVÝCH VARIANT A VÝČET POUŽITÝCH ZDROJŮ

Zpracovatel posouzení začal spolupracovat na posouzení se zpracovatelem koncepce v době přípravy pracovního návrhu koncepce. Měl tak možnost, stejně jako další úřady a organizace, možnost zasílat své připomínky a návrhy k samotnému obsahu koncepce.

Zadavatelem (Ústav územního rozvoje) byly od října roku 2023 poskytovány zpracované pracovní návrhy Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR, který obsahují textovou část, tak i grafická schémata. Předložený návrh je z prosince 2024, tj. před meziresortním řízením, a ten je zde posuzován. Následně bylo poskytnuto také Odůvodnění k návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje České republiky.

Dále byly poskytnuty datové vrstvy, které obsahují jak jednotlivé záměry obsažené v koncepci, tak také aktuální jevy (stav) pro danou řešenou oblast a již schválené koridory, plochy a další skutečnosti. Současně byly zajištěny datové podklady, tj. aktuální vrstva ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. Veřejně k dispozici jsou rovněž nařízení vlády vymezující jednotlivé ptačí oblasti, nařízení vlády stanovující národní seznam evropsky významných lokalit a základní hlavní informace o jednotlivých PO a EVL. Dále byly použity informace týkající se lokalit soustavy Natura 2000 ze stránek www.natura2000.cz a další. K dispozici jsou rovněž souhrny doporučení pro jednotlivé lokality. K dispozici bylo také předchozí vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000.

Výčet použitých zdrojů je uveden v závěru posouzení.

Pro provedení tohoto hodnocení byl tento podklad pro dané měřítko hodnocení shledán jako dostatečný.

3.1 ÚDAJE O PROVEDENÝCH KONZULTACÍCH S ODBORNÝMI OSOBAMI

Zpracovatel měl k dispozici dostatek zdrojů pro posouzení, které jsou popsány výše. Z hlediska soustavy Natura 2000 bylo k dispozici dostatek podrobných informací o přítomnosti EVL a PO a podrobnější informace o nich.

S ohledem na dostatek dostupných informací a jejich podrobnost, charakter, rozsah a obsahové zaměření koncepce, která řeší celé území České republiky, nebyly prováděny konkrétněji zaměřené konzultace. Dotčené orgány ochrany přírody měly možnost se vyjádřit v rámci Zprávy o uplatňování PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 4 a z jejich vyjádření a požadavků je v rámci posouzení také vycházeno.

4. IDENTIFIKACI EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ, POPŘÍPADĚ JEJICH PŘEDMĚTŮ OCHRANY, KTERÉ BUDOU PRAVDĚPODOBNĚ POLITIKOU ÚZEMNÍHO ROZVOJE OVLIVNĚNY, VČETNĚ LOKALIT NA ÚZEMÍ CIZÍHO STÁTU, A ZDŮVODNĚNÍ ZPŮSOBU JEJICH VÝBĚRU

Natura 2000 je soustava lokalit chránících ohrožené druhy rostlin, živočichů a přírodní stanoviště na území Evropské unie. Tvoří ji ptačí oblasti a evropsky významné lokality, území vyhlášená podle dvou hlavních právních předpisů na ochranu přírody v EU:

- Směrnice o ptácích – Směrnice Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků
- Směrnice o stanovištích – směrnice Rady Evropských společenství 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Soustava Natura 2000 představuje soustavu chráněných území evropského významu, která je vytvářena na území členských států EU. Skládá se ze dvou typů chráněných území, a sice ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. V roce 2021 existovalo 1 153 lokalit soustavy Natura 2000, jejichž rozloha činila v roce 2021 celkem 1 115,4 tis. ha, tj. 14,1 % území Česka. Z toho 41 ptačích oblastí pokrývalo celkem 703,4 tis. ha a 1 112 evropsky významných lokalit pokrývalo celkem 795,6 tis. ha. Většina lokalit Natura 2000 leží na území jiného zvláště chráněného území, mimo jiná ZCHÚ se vyskytovalo 35,9 % plochy území Natura 2000. Celková plocha ZCHÚ a soustavy Natura 2000, při zohlednění jejich vzájemných překryvů, v roce 2021 činila 1 725,6 tis. ha, tj. 21,9 % rozlohy Česka.

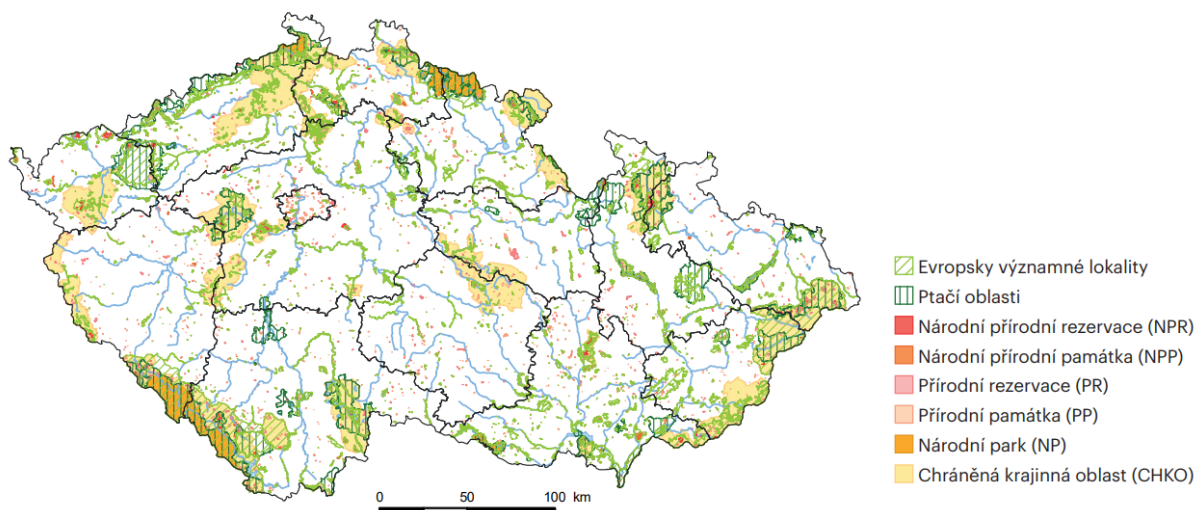
Dne 12. dubna 2023 vyšlo ve Sbírce zákonů pod č. 113/2022 nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 187/2018 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu, ve znění nařízení vlády č. 152/2022 Sb. Nařízení vlády nabývá účinnosti dnem 1. května 2023 a dle ustanovení § 45c odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. reflektuje Prováděcí rozhodnutí Komise, kterými se přijímají aktualizace seznamu lokalit významných pro Společenství (SCI).

Dne 14. června 2022 vyšlo ve Sbírce zákonů pod č. 152/2022 nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 187/2018 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu. Tímto NV byla do seznamu doplněna EVL CZ0537011 Louky u Přelouče.

Dne 8. prosince 2021 vyšla ve Sbírce zákonů novela národního seznamu evropsky významných lokalit, kterou vláda schválila na svém jednání dne 15. listopadu 2021. Nařízením vlády č. 440/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění nařízení vlády č. 73/2016 Sb., nařízení vlády č. 207/2016 Sb. a nařízení vlády č. 29/2020 Sb., došlo k rozšíření evropsky významné lokality Svatá a Prostřední vrch, která se tímto zároveň přejmenovává na Dambořický les, zároveň byla tímto nařízením vlády z národního seznamu evropsky významných lokalit vyňata lokalita Praha - Letňany. U dalších šesti evropsky významných lokalit (Kokořínsko, Úpolínová louka – Křížky, Raušenbašská lada, Pramenské pastviny, Medvědí rozhledy a Podyjí) došlo ke změnám v seznamech předmětu ochrany. Tato novela nabyla účinnosti dne 23. prosince 2021.

Obrázek 1: Zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 v ČR v roce 2021

Zvláště chráněná území a území Natura 2000 v ČR, 2021

Zdroj: Zpráva o ŽP ČR 2021, Cenia

4.1 IDENTIFIKACE DOTČENÝCH LOKALIT

PÚR ČR se dotýká celého území České republiky. Předmětem hodnocení jsou, s ohledem na stanoviska dle § 45i, proto potenciální vlivy na všechny ptačí oblasti a evropsky významné lokality, a to s ohledem na měřítko posuzované koncepce.

Při posuzování investičních záměrů s možným přeshraničním vlivem je třeba brát ohled také na lokality Natura 2000 v zahraničí. S ohledem na měřítko PÚR, její celostátní působnost a charakter záměrů, které jsou vymezeny v řadě případů schematicky spojnicemi bodů, je vhodné zabývat se především plošně rozsáhlejšími lokalitami, tj. především ptačími oblastmi a EVL většího rozsahu.

S ohledem na množství provedených změn je identifikace konkrétních potenciálně dotčených lokalit uvedena přímo v rámci posouzení konkrétních záměrů, tj. vymezení rozvojových oblastí a os, specifických oblastí, koridorů a ploch, respektive dalších úkolů pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování.

5. IDENTIFIKACE A POPIS PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ JEDNOTLIVÝCH SOUČÁSTÍ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE VČETNĚ VLIVŮ PŘESHHRANIČNÍCH

5.1 ZPŮSOB HODNOCENÍ

Posouzení vlivu návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR na evropsky významné lokality a ptačí oblasti na území České republiky bylo provedeno pro obsahově významnější změny provedené v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR a pro nové záměry zde uvedené. Hodnoceny byly také významnější textové úpravy, tj. změny měnící obsah koncepce, nikoliv však změny a úpravy formální (např. dílčí úpravy formulací). Nejsou hodnoceny vypuštěné záměry (koridory a plochy) ani záměry, kde došlo ke zmenšení jejich původního rozsahu (např. zkrácení délky koridoru), neboť je zřejmé, že zmenšením rozsahu nemůže způsobit negativní ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000. Dále nejsou hodnoceny územní rezervy (zde by však bylo upozorněno alespoň na potenciální střety v budoucnu).

Hodnoceny byly jednotlivé části návrhu změny koncepce podle následující stupnice významnosti vlivů, jak určuje Metodika MŽP pro hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK - Vylučuje schválení koncepce obsahující takto vyhodnocené úkoly (záměry), resp. koncepci je možné schválit pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK. Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu, záměru, opatření atd.).
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv - nevylučuje schválení koncepce. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej dále snížit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Koncepce, resp. její dílčí úkoly nemají žádný prokazatelný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze hodnotit	Díky obecnosti zadání koncepce (nebo jednotlivých úkolů) není možné hodnotit její vlivy.

Cílem naturového hodnocení je zjistit, zda má koncepce (v tomto případě návrh změny koncepce) nebo záměry¹ v ní uvedené (tj. **především koridory a plochy – viz poznámka pod čarou**) významně negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000. To odpovídá při hodnocení jednotlivých záměrů a úprav hodnotě -2 na stupnici. Pro úplnost je hodnotící stupnice doplněna o hodnoty -1, 0, ?, +1, +2, přičemž všechny odpovídají zjištění, že „záměr nebo úprava nemá významně negativní vliv“. Jemnější členění umožňuje odlišit záměry s mírně negativním vlivem od záměrů úplně bez vlivů, případně s pozitivním vlivem.

Některé záměry (resp. jejich změny, případně úkoly pro územní plánování apod.) jsou obecnější povahy a nekonkrétní, není možné je lokalizovat a identifikovat dotčené lokality a předměty ochrany. Vliv musí být podrobně vyhodnocen v procesu dalšího posuzování konkrétních záměrů v navazujících územně plánovacích dokumentacích.

Pro některé záměry na základě dostupných informací o záměru a výskytu předmětů ochrany není možné určit v daném měřítku a podrobnosti koncepce významnost vlivu. Vliv bude přinejmenším mírný, není však vyloučeno, že při podrobném hodnocení vlivů na EVL a PO bude vyhodnocen jako významně negativní. Vliv musí být podrobně vyhodnocen v procesu dalšího posuzování konkrétních záměrů v rámci navazujících územně plánovacích dokumentací. Také může nastat situace, že je záměr navržen tak, že není možné se významně negativním vlivům vyhnout – v tomto případě by bylo hodnocení -2, tj. významně negativní vliv.

Dále bylo prováděno také hodnocení relevantních nově stanovených nebo významněji pozměněných priorit, podmínek úkolů apod. Hodnocení bylo proto prováděno primárně komentářem se závěrem, zda-li lze nebo nelze provedené úpravy akceptovat s orientačním doplněním z hodnotící číselné škály. Znění „Lze akceptovat“ mimo jiné znamená, že u dané úpravy nebyl identifikován významně negativní vliv.

Vyhodnocení vlivů návrhu změny koncepce na lokality soustavy Natura 2000 dále vychází z těchto skutečností:

- Řešení PÚR ČR bude aplikováno zejména prostřednictvím navazujících nástrojů územního plánování, tedy v rámci zásad územního rozvoje krajů a územně plánovací dokumentace obcí. V souvislosti se schválením PÚR nebudou realizovány žádné konkrétní projektové a investiční záměry a jejich podrobnější specifikace včetně hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 bude předmětem navazujících plánovacích a schvalovacích procesů.
- Způsob a přesnost vymezení navrhovaných koridorů a ploch v grafických přílohách odpovídá skutečnosti, že PÚR ČR není územně plánovací dokumentací, ale pouze nástrojem územního plánování. Vymezení koridorů v PÚR ČR má především strategický charakter s tím, že bude dále upřesňováno v rámci ÚPD na úrovni krajů a obcí.
- Vymezení jednotlivých koridorů není v řadě případů stanoveno jednoznačně, nýbrž schematicky, tj. z jednoho místa do druhého (případně přes nějaká další uvedená místa). Znázorněním koridoru v mapě se tedy nejedná o jeho jasnou lokalizaci (byť v šíři několika km), ale o schematické znázornění trasy.
- Vyhodnocují se pouze nové záměry, případně významnější změny (změna trasy, konkrétnější vedení koridoru apod.) záměrů původních. Nejsou hodnoceny vypuštěné záměry.

¹ V rámci posouzení jsou posuzovány všechny obsahově významnější změny. Tj. jak záměrů, tak i celostátních priorit, případně také podmínky pro navazující územně plánovací činnost nebo úkoly pro územní plánování aj. Pojem záměr je v rámci tohoto posouzení primárně použit pro plochy a koridory, v širším kontextu v textu v sobě může zahrnovat i další uváděné změny.

- Návrhy na vymezení územní rezervy se nevyhodnocují jako nový záměr. Berou se jako územní ochrana pro budoucí využití území.

PÚR ČR (i v jejich aktualizovaných zněních) je strategickým (koncepčním) dokumentem nejvyšší úrovně (celostátní rozsah). Tomu odpovídá „deklaratorní“ vymezení koridorů jako invariantní „spojnice“ dvou bodů, aniž předjímá směrový průběh „osy“ koridoru, jeho šířku nebo konkrétní technické parametry navrhovaného řešení. Tímto se nevylučuje případné vymezení směrově odlišných variantních koridorů v rámci ZÚR nebo v rámci relevantních oborových koncepcí.

V rámci hodnocení byla prováděna také identifikace potenciálních střetů nových nebo významněji pozměněných záměrů uvedených ve Změně č. 8 PÚR ČR s evropsky významnými lokalitami nebo ptačími oblastmi soustavy Natura 2000. V rámci hodnocení proto bylo prováděno hodnocení střetů v podrobnosti závisející na konkrétnosti záměrů a velikosti přítomných lokalit soustavy Natura 2000.

Některé záměry jsou v rámci Změny e č. 8 PÚR ČR vymezeny jako spojnice dvou a více míst, kdy přesné vedení trasy koridoru není stanoveno (např. dopravní infrastruktura, dálkovody). Zde je upozorňováno na konkrétní pravděpodobné střety s plošně rozsáhlejšími EVL nebo PO, kdy vzhledem k jejich charakteru je možnost střetu záměru s nimi možná. Naopak u plošně málo rozsáhlých lokalit se dá důvodně předpokládat, že v rámci konkrétnějšího vedení trasy v navazujících ÚPD ke střetu nedojde.

Pro lepší přehled o provedených změnách bylo zachováno barevné členění dle srovnávacího textu návrhu ZPÚR č. 8. Pouze pokud byl vložen zcela nový návrh, je celý uveden červeně.

5.2 VYHODNOCENÍ VÝZNAMNOSTI VLIVŮ VČETNĚ VLIVŮ KUMULATIVNÍCH, SYNERGICKÝCH A VLIVŮ SPOLUPŮSOBÍCÍCH FAKTORŮ

5.2.1 Celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území

Politika územního rozvoje stanovuje „Celostátní priority územního plánování“. Ty stanovují rámce k vytváření vyváženého vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území, určují požadavky na konkretizaci obecně formulovaných cílů a úkolů územního plánování a určují strategii a základní podmínky pro jejich naplňování v územně plánovací činnosti krajů a obcí a při tvorbě resortních koncepcí s důsledky pro území. Dále zohledňují požadavky na udržitelný rozvoj území a územní soudržnost, vyjádřené v dokumentech mezinárodních organizací, kterých je ČR členem.

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR nově významněji upravuje nebo stanovuje² tyto celostátní priority:

- (28) Pro zajištění kvality života obyvatel zohledňovat potřeby **udržitelného** rozvoje území v dlouhodobém horizontu a nároky na veřejnou infrastrukturu, včetně **zelené infrastruktury a veřejných prostranství**. **Vytvářet podmínky pro rozvoj území s dostupnou krajinou a sídelní zelení a pro rozvoj kvalitních veřejných prostranství s dostatečným zastoupením vegetačních prvků**. Návrh a ochranu kvalitních městských **nebo venkovských** prostorů a veřejné infrastruktury je vhodné řešit ve spolupráci veřejného i soukromého sektoru s veřejností. **Při vymezování ploch bydlení a stanovování podmínek pro rozvoj bydlení zohledňovat požadavky na veřejná prostranství**.

Vyhodnocení	Úprava směřuje do oblasti veřejných prostranství a přidává aktuální téma zeleně a zelené infrastruktury, která je důležitá z hlediska adaptací na změny klimatu. Nelze předpokládat vlivy na lokality soustavy Natura 2000.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

- (30) Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávku vody a zpracování odpadních vod je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti. **Je nezbytné vytvářet územní podmínky pro zásobování pitnou vodou a pro optimální odvádění a čištění odpadních vod**. **Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou technickou infrastrukturu**.

Vyhodnocení	Úprava zdůrazňuje řešení možnosti napojení nových rozvojových ploch na stávající veřejnou infrastrukturu. Toto zajišťuje základní požadavky na vybavenost území primárně vodohospodářskou infrastrukturou. Nelze předpokládat vlivy na lokality soustavy Natura 2000.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

- (31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, **případně z dalších nízkouhlíkových zdrojů, včetně zajištění bezpečného zásobování území energiemi**, šetrné k životnímu prostředí **a kulturním hodnotám území**, s cílem

² Jak bylo uvedeno v úvodních kapitolách, hodnoceny byly pouze významnější obsahové změny nebo nové články/delší pasáže. Nikoliv úpravy bez evidentně významnějšího územního průmětu v území.

minimalizace jejich negativních vlivů a rizik ~~při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.~~

Vyhodnocení	Úprava je zaměřena na problematiku nízkouhlíkových technologií a OZE při současném zohlednění kulturních hodnot v území. Současně je akcentována šetrnost k životnímu prostředí. Nelze předpokládat vlivy na lokality soustavy Natura 2000.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

(31a) Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch a koridorů pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch a koridorů pro přepravní síť.

Vyhodnocení	Lze předpokládat, že případné plochy pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur budou vymežovány mimo lokality soustavy Natura 2000. Vlivy nejsou předpokládány.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

Všechny provedené úpravy mají z hlediska ochrany lokalit soustavy Natura 2000 „nekonfliktní“ charakter, přičemž v rámci hodnocení nebyl zjištěn žádný nesoulad s požadavky na ochranu lokalit soustavy Natura 2000. Zájmy ochrany přírody (respektive soustavy Natura 2000) jsou dostatečně zohledněny v rámci stávajících celostátních priorit územního plánování.

5.2.2 Sídelní struktura

ZPÚR č. 9 stanovuje nově část Sídelní struktura - Východiska a Koncepce. Tato část řešená v rámci ZPÚR č. 9 není předmětem posouzení.

Dále jsou v rámci návrhu ZPÚR č. 8 v části Sídelní struktura stanoveny Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a úkoly pro územní plánování. Ty jsou komentovány zde.

Podmínky pro navazující územně plánovací činnost	Při vymežování záměrů vytvářet podmínky pro: a) respektování územních odlišností a zachování jedinečné identity jednotlivých center osídlení, zejména s ohledem na jejich historický vývoj, stávající charakter a postavení v rámci sídelní struktury ČR, b) zohledňování konkrétních potřeb jednotlivých center osídlení a jejich spádového území s ohledem na danou kategorii centra osídlení, c) zlepšování dopravních vazeb mezi centry osídlení a obcemi v jejich spádovém území a zároveň zlepšování dopravních vazeb mezi centry osídlení navzájem, v případě vazeb mezi městskými uzly TEN-T zejména pomocí sítě TEN-T, a to přednostně prostřednictvím environmentálně šetrných forem dopravy, při respektování intenzity dopravy a s ohledem na kvalitu spojení, d) zajišťování podmínek pro koordinaci všech druhů dopravy, především v multimodálních uzlech, e) omezování vynucené mobility v rámci center osídlení a rozvíjení tzn. kompaktního města (města krátkých vzdáleností podporujícího tzv. aktivní
---	---

	mobilitu), f) zachování a rozvoj společenské funkce tradičních městských center, g) snižování negativních a zvyšování pozitivních dopadů rozvoje center osídlení na blízké venkovské oblasti a okolní sídla, h) možnosti využití stávající veřejné infrastruktury a potřebu jejího dalšího rozvoje a dobudování při současném respektování přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území, i) zachování architektonických a urbanistických hodnot území, s důrazem na kvalitu veřejných prostranství, j) minimalizování ovlivnění přírodních a krajinných hodnot území.
Vyhodnocení	Jedná se o obecně stanovené podmínky, které platí pro jednotlivá uvedená sídla, respektive kategorie osídlení. Tyto podmínky budou zohledňovány při vymezování záměrů. S ohledem na jejich obecnost nebyly identifikovány potenciální negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

Úkoly pro územní plánování	a) Převzít do zásad územního rozvoje vyšší a střední centra osídlení (kategorie A–D) stanovená PÚR ČR a soustavu center osídlení doplnit v zásadách územního rozvoje o centra osídlení nižší a malá (kategorie E–G). b) Kraje a obce postupují při pořizování územně plánovací dokumentace v souladu s podmínkami pro navazující územně plánovací činnost. c) Úkoly, stanovené pro jednotlivé kategorie center osídlení (A–D), musí být převzaty do územně plánovací dokumentace krajů a obcí. d) Koordinovat rozvoj center osídlení se sousedními obcemi, zejména z hlediska vyváženosti rezidenčních, pracovních a obslužných funkcí, a vytvářet územní podmínky přispívající ke zvyšování územní a sociální soudržnosti. e) Vytvářet územní podmínky pro aplikování tzv. „SMART“ řešení dle konceptu „Smart Cities“. f) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj veřejné infrastruktury, včetně podmínek pro rozvoj digitální technické infrastruktury. Koordinovaným umisťováním veřejné infrastruktury v území podporovat její účelné využívání v rámci sídelní struktury. g) Vytvářet územní podmínky k provázání dostupných druhů dopravy, včetně zapojení tzv. aktivní mobility, v multimodálních uzlech především u veřejné a městské hromadné dopravy, přiměřeně k jednotlivým kategoriím center osídlení. h) Vytvářet územní podmínky pro zajištění dostupnosti infrastruktury pro alternativní paliva v dopravě. i) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj nových, inovativních a ekologických forem výroby. j) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj bezpečného a dostupného bydlení s důrazem na kvalitu bydlení v kvalitním prostředí se zázemím pro odpočinek a rekreaci a s dostatečně kapacitní veřejnou infrastrukturou. k) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj obslužných funkcí a služeb a vytvářet územní podmínky pro zajištění jejich dobré dostupnosti a dostatečných kapacit. Zohledňovat při tom, že centra osídlení zajišťují vybrané služby nejen pro potřeby vlastních obyvatel, ale i pro obyvatele center osídlení nižších kategorií a pro obyvatele dalších obcí v jejich spádovém území.
Vyhodnocení	Jedná se o obecně stanovené Úkoly pro územní plánování, které platí pro jednotlivá uvedená sídla, respektive kategorie osídlení. Tyto podmínky budou

	zohledňovány při vymezování záměrů. S ohledem na jejich obecnost nebyly identifikovány potenciální negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

Dále jsou nově vymezeny kategorie center osídlení, a to tzv. Vyšší centra významná (A), Vyšší centra ostatní (B), Střední centra významná (C) a Střední centra ostatní (D). K jednotlivým kategoriím jsou stanovena Vymezení, Důvody vymezení, Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a Úkoly pro územní plánování.

Podobně jako výše jsou i zde Podmínky pro navazující územně plánovací činnost a Úkoly pro územní plánování stanoveny velmi obecně a nemohou tak mít vliv na lokality soustavy Natura 2000.

5.2.3 Rozvojové oblasti a rozvojové osy

PÚR ČR vymezuje oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodů soustředění aktivit mezinárodního nebo celostátního významu, nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje, tj. rozvojové oblasti a rozvojové osy. V rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno vytvářet, udržovat a koordinovat územní připravenost na zvýšené požadavky změn v území a při respektování celostátních priorit územního plánování umožňovat odpovídající využívání území a zachování jeho hodnot.

Aktuálně platná PÚR ČR vymezuje 12 rozvojových oblastí. Tento počet je zachován i v rámci návrhu Změny č. 8 PÚR ČR a není zde navržena žádná nová rozvojová oblast. Vymezení již stávajících rozvojových oblastí je zachováno, drobně zpřesněno je pouze vymezení rozvojové oblasti OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno, která je mírně zvětšena. Ostatní úpravy jsou pouze formálního charakteru a nejsou hodnoceny.

(42) **OB3** Metropolitní rozvojová oblast Brno

Vymezení:

Území obcí z ORP ~~Brno~~, Blansko (jen obce ve střední, **severní**, jihovýchodní a jihozápadní části), **Brno, Bučovice (jen obce v západní části), Ivančice (jen obce v jihovýchodní části)**, Kuřim, Pohořelice (jen obce ve střední a severní části), Rosice (jen obce ve východní části), Slavkov u Brna (jen obce v severní části), Šlapanice, Tišnov (jen obce v jihovýchodní části), **Vyškov (jen obce v jižní a západní části)**, Židlochovice, ~~Ivančice (jen obce v jihovýchodní části)~~.

Vyhodnocení	Úpravy vyplývající z aktuálního stavu a vývoje území, změn ZÚR a ÚAP. Úpravy reflektují skutečné podmínky v území, zpřesnění je pouze dílčího charakteru. V uvedených oblastech, kam je směřováno rozšíření OB3, se nenacházejí žádné plošně rozsáhlejší PO nebo EVL, riziko negativního ovlivnění je minimální.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

Doposud platná PÚR ČR vymezuje dále 13 rozvojových os. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR nevymezuje žádnou novou rozvojovou osu, ani vymezení žádné z nich neupravuje.

5.2.4 Specifické oblasti

Specifické oblasti jsou vymezovány v územích, ve kterých se v porovnání s ostatním územím ČR dlouhodobě projevují problémy z hlediska udržitelného rozvoje území, tj. problémy se zajištěním vyváženého vztahu příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje a soudržnosti společenství obyvatel území. Přitom se jedná o území se specifickými hodnotami anebo se specifickými problémy mezinárodního nebo celostátního významu, nebo které svým významem přesahují území kraje.

Specifické oblasti zahrnují obce, ve kterých je dle zjištěných skutečností nejnaléhavější potřeba řešení problémů z hlediska udržitelného rozvoje území. Účelem vymezení specifických oblastí je, aby v nich kraje, ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rámci svých působností vytvářely podmínky pro odstranění problémů s cílem umožnit udržitelný rozvoj území, a to v souladu s cíli a úkoly územního plánování definovanými stavebním zákonem a při respektování celostátních priorit územního plánování a ochrany přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území.

Aktuálně platná PÚR ČR vymezuje 8 „klasických“ specifických oblastí a SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem. Návrh Změny č. 8 PÚR ČR vymezení klasických specifických oblastí zachovává a navrhuje u nich z hlediska posouzení pouze málo podstatné úpravy. Obsahové úpravy s možným podstatnějším územním průmětem těchto stávajících specifických oblastí jsou komentovány v této části textu.

Návrh ZPÚR č. 9 upravuje vymezení SOB9, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

V této části jsou posouzeny pouze obsahové změny u jednotlivých SOB s možným průmětem v území, nikoliv zpřesňující reformulace apod., které nepředstavují větší obsahovou změnu od původního znění PÚR.

(73) **SOB5** Specifická oblast Mostecko

Podmínky pro navazující územně plánovací činnost:

Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro:

- řešení rozporů mezi zájmy těžby uhlí, energetické a průmyslové výroby a ohrožením území devastací krajiny,
- rekultivaci devastované krajiny a její využití pro krajinné, sídelní, výrobní a rekreační funkce pro dlouhodobou i krátkodobou rekreaci,
- restrukturalizaci a větší diverzifikaci stávající ekonomiky, pro revitalizaci ploch **zasažených ukončenou těžební činností, ploch** typu brownfields, výstavbu nových průmyslových zón, **výstavbu nových energetických zdrojů** a vytváření dalších nových pracovních příležitostí.

Vyhodnocení	Jedná se o území významně postižené těžbou nerostných surovin, nové funkční využití je proto žádoucí a jeho dopady nezhorší stávající ovlivnění krajiny. Realizace energetických zdrojů je v těchto lokalitách vhodná a akceptovatelná i z hlediska možných vlivů na lokality soustavy Natura 2000, které nelze předpokládat. .
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat
Doporučení	x

(74) **SOB6** Specifická oblast Krušné hory

Důvody vymezení:

- Řešení problematiky významného zdroje strategické nerostné suroviny s možným využitím pro energetiku nadnárodního významu při zohlednění surovinové soběstačnosti a energetické bezpečnosti státu.**

Vyhodnocení	Návrh přidává jeden důvod vymezení SOB. Jedná se o využití zdroje nerostné suroviny, který se v území nachází. Obecně definovaný důvod vymezení bez jasné specifikace záměru, potenciální mírné negativní vlivy na přírodní hodnoty v území, nebo narušení podzemních a povrchových vod. Tyto vlivy budou závislé na konkrétní případné realizaci záměru. Ochranu přírodních hodnot řeší u této SOB stanovené Podmínky pro navazující územně plánovací činnost, tj. při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: konkrétně pism. a) řešení stávajících i potenciálních střetů těžebních aktivit s ochranou přírody a krajiny a zemědělského a lesního půdního fondu a ochranou
--------------------	---

	a rozvojem sídel. Tímto je střetům předcházeno.
Závěr	-1 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Návrh akceptovatelný při respektování podmínek vyplývajících z celostátních priorit územního plánování. (primárně priorita č. 20) a stanovené Podmínky pro navazující územně plánovací činnost.

(75b) **SOB9** Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem
Úkoly pro územní plánování:

V rámci navazující územně plánovací činnosti kraje a koordinace územně plánovací činnosti obcí:

- g) vytvářet územní podmínky pro hospodaření se srážkovými vodami v návaznosti na veřejnou infrastrukturu,
- h) vytvářet územní podmínky pro řešení protipožární ochrany
- i) vytvářet územní podmínky pro odvádění a čištění odpadních vod v souladu s plány rozvoje vodovodů a kanalizací.

Vyhodnocení	Doplňené úkoly přispívají k lepšímu nakládání se srážkovými vodami u veřejné infrastruktury a doplňují důraz na protipožární ochranu a nakládání s odpadními vodami. Bez vlivů na lokality soustavy Natura 2000.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	x

5.2.5 Záměry dopravní infrastruktury

Účelem vymezení záměrů dopravy v koncepci je ochrana ploch pro umístění např. pozemních komunikací, drah, vodních cest a letišť, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení základní sítě dopravních cest na území České republiky a se sousedními státy.

5.2.5.1 Železniční doprava

Koridory železniční dopravy jsou vyhodnoceny v případě, že u nich došlo k obsahově významnějším úpravám. Byly hodnoceny koridory ŽD15 a ŽD24, u kterých byly provedeny obsahové úpravy oproti platné verzi PÚR ČR, které mohou mít průmět v území. Ostatní koridory nebyly hodnoceny, protože u nich nedošlo ke změně nebo úpravy spočívají pouze v upřesnění popisu již dříve navrženého a vyhodnoceného záměru či úpravě popisu záměru.

Záměr	Hodnoce ní	Komentář
(91) ŽD15 <u>Vymezení:</u> Trať úsek Ústí nad Labem–Most–Chomutov–Ostrov–Karlovy Vary–ChebOstrov. <u>Důvod vymezení:</u> Celková modernizace železničního úseku v trase Karlovy Vary–Ostrov. Posílení obsluhy území, alternativa k silniční dopravě. Podpora rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím dopravy šetrné k životnímu prostředí v území se značnou koncentrací obyvatel, tudíž vyššími přepravními nároky a zvýšenou potřebou kvalitního životního prostředí. Vytvoření podmínek pro zvýšení rychlosti železniční trati zařazené do evropské železniční sítě TEN-T, úsek s nároky na případné změny vedení úseku v území.	-1	Záměrem se nezvýší fragmentace krajiny, neboť bude realizován v koridoru již existující významné železniční trati, případné přeložky budou náhradou za existující úsek. Stávající koridor zasahuje nebo prochází v blízkosti plošně rozsáhlejších EVL Chomutov – zoopark, PO a EVL Doupovské hory a EVL Ostrovské rybníky. V případě modernizace stávající trati se nejedná o střet - železniční trať již v území vede. Potenciální rizika jsou v případě dílčích přeložek, pokud by do některých EVL zasahovaly. Tato rizika nejsou na úrovni PÚR konkrétněji predikovatelná a měla by být vyřešena při přípravě konkrétního řešení záměru, jako je např. tunelové vedení, přemostění toků apod.
(95F) ŽD24 <u>Vymezení:</u> Úsek Staré Město u Uherského Hradiště –Luhačovice/Bylnice/Veselí nad Moravou <u>Důvod vymezení:</u> Modernizace železničních tratí v úseku Staré Město u Uherského Hradiště – Luhačovice/Bylnice/Veselí nad Moravou.	0	Záměrem se nezvýší fragmentace krajiny, neboť bude realizován v koridoru již existujících železničních tratí, případné přeložky budou náhradou za existující úsek. Stávající trať neprochází žádnou EVL nebo PO, nedají se předpokládat střety s lokalitami soustavy Natura 2000.

Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že v případě nově navržených nebo významněji upravených koridorů železniční dopravy lze předpokládat pouze dílčí střety u koridoru ŽD 15 s potenciálními mírnými vlivy. Těmto střetům lze předcházet při navazující přípravě záměrů zejména vhodnou lokalizací trasy.

5.2.5.2 Silniční doprava

Koridory silniční dopravy nebyly hodnoceny, protože u nich nedošlo ke změně nebo úpravě spočívající pouze v upřesnění popisu již dříve navrženého a vyhodnoceného záměru. Tyto úpravy nemohou mít vlivy na lokality soustavy Natura 2000 oproti původně vyhodnocenému koridoru.

U záměrů SD8 a SD11 byly doplněny podmínky pro navazující územně plánovací činnost:

Minimalizovat možné dopady na území Lednicko-valtického areálu z provozu tranzitní dopravy na souvisejících silnicích I. třídy.

Stanovení těchto podmínek lze vnímat pozitivně i z hlediska ochrany přírodních hodnot v území, respektive lokalit soustavy Natura 2000.

5.2.5.3 Lodní doprava

V návrhu Změny č. 8 PÚR ČR byl přidán článek (124b) - nový záměr pro vodní plavbu VD4: Vodní cesta využívaná na Moravě v úseku Kroměříž – Hodonín, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál).

Záměr	Hodnocení	Komentář
(124b) VD4 <u>Vymezení:</u> Vodní cesta využívaná na Moravě v úseku Kroměříž–Hodonín, včetně průplavu Otrokovice–Rohatec (Baťův kanál). <u>Důvod vymezení:</u> Zabezpečování parametrů vodních cest dopravně významných využívaných jako součásti vnitrozemské vodní dopravy pro rekreační plavbu. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Zohlednit rozvojové záměry pro rekreační plavbu, včetně plavebního okruhu u Veselí nad Moravou.	-1	V uvedeném úseku řeky, respektive Baťova kanálu, se nacházejí EVL Kněžpolský les, EVL Nedakonický les, PO Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví, EVL Strážnicko, EVL Strážnická Morava, EVL Očov a na Slovensku EVL Skalické alúvium Moravy a PO Záhorské Pomoravie. Lze očekávat zvýšení intenzity vodní dopravy a případné dílčí úpravy na některých lokalitách na březích řeky. Baťův kanál představuje stávající využívanou vodní cestu, předpokládá se její rozvoj. Nejedná se tedy o zcela nový záměr v území. Prodloužení vodní cesty a realizace přístaviště u Hodonína může ovlivnit EVL Očov (předmět ochrany hořavka duhová). Obecně provoz na Baťově kanále může mít potenciální vliv na EVL Strážnicko (ohniváček černočerný), EVL Strážnická Morava (bobr evropský, klínatka rohatá, lesák rumělkový a piskoř pruhovaný), Skalické aluvium Moravy a Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví. S otevřením plavební cesty a vybudování přístavu v Hodoníně dojde ke zvýšení intenzity plavby. S ohledem na předměty ochrany jednotlivých lokalit soustavy Natura 2000 lze předpokládat navýšení rušení vybraných z nich (bobr evropský). Realizace vodní cesty může přispět k fragmentaci vodních toků Moravy nebo Radějovky. Předpokládané vlivy jsou mírné.

5.2.5.4 **Kombinovaná doprava**

V rámci této části byl přidán nový terminál nákladní dopavy Česká Třebová a zpřesněno vymezení vnitrozemských říčních přístavů v Praze na Praha Holešovice, Praha Libeň, Praha Smíchov a Praha Radotín. Všechny nově uvedené záměry směřují do již dopravně využívaných lokalit s vybudovanou infrastrukturou.

Záměr	Hodnocení	Komentář
(130) Veřejné terminály a přístavy s vazbou na logistická centra (dále VTP) <u>Vymezení:</u> a) terminály nákladní dopavy Ostrava, Plzeň, Přerov, Brno, Česká Třebová (silnice, železnice, případně letiště), b) vnitrozemské říční přístavy Praha Holešovice, Praha Libeň, Praha Smíchov, Praha Radotín, Děčín, Ústí nad Labem, Lovosice, Mělník a následně Pardubice. <u>Důvody vymezení:</u> Postupné etapovité budování sítě VTP napojených na železniční, silniční a případně i vodní a leteckou dopravu, budované podle jednotné koncepce za účelem poskytování překládky a širokého spektra logistických služeb. Síť VTP umožní optimalizovat silniční dopravu a uplatnit princip komodality (účinné využívání různých druhů dopravy provozovaných samostatně nebo v rámci multimodální integrace za účelem dosažení optimálního a udržitelného využití zdrojů). Součástí evropské sítě veřejných terminálů a přístavů TEN-T.	0	Území lokalizována ve vazbě na stávající dopravní infrastrukturu mimo lokality soustavy Natura 2000. Bez vlivů.

5.2.5.5 Letiště

V návrhu Změny PÚR ČR č. 8 byl přidán záměr (133b) L4 - Rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně nutného zázemí pro zajištění provozu letiště a s tím související infrastruktury s vazbou na logistický uzel AČR.

Záměr	Hodnocení	Komentář
(133b) L4 <u>Vymezení:</u> Rekonstrukce a rozšíření vzletové a přistávací dráhy letiště Ostrava-Mošnov, včetně nutného zázemí pro zajištění provozu letiště a s tím související infrastruktury s vazbou na logistický uzel Armády ČR. <u>Důvody vymezení:</u> Zvýšení kapacity mezinárodního letiště zejména v oblasti přepravy leteckého zboží, posílení pozice sledovaného multimodálního dopravního uzlu ve středoevropském prostoru jako součástí TEN-T (městský uzel primární sítě TEN-T). Potenciál pro vymezení logistického uzlu Armády ČR. Podmínky pro navazující územně plánovací činnost: Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v ptačí oblasti Poodří, b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Prověřit možnosti rozvoje letiště a ploch souvisejících s provozem letiště a multimodálním uzlem. Vytvořit podmínky pro vybudování logistického uzlu pro potřeby AČR.	-1	Letiště Mošnov a jeho zázemí se nachází v blízkosti EVL a PO Poodří. Předmětem ochrany v EVL Poodří jsou stanoviště, která nebudou dotčena a současně druhy čolek velký, hořavka duhová, klínatka rohatá, kuřka ohnivá, modrásek bahenní, ohniváček černočerný, páchník hnědý, piskoř pruhovaný, svinutec tenký a velevrub tupý. Vzhledem ke skutečnosti, že záměr je lokalizován mimo EVL Poodří, nejsou předpokládány ani přímé vlivy záměru na tyto předměty ochrany. Nepřímým vlivem může být zvýšené rušení, které se však uvedených předmětů ochrany nedotkne. Potenciálně může být ovlivněna potravní nabídka pro druhy motýlů, což však nelze na úrovni PÚR konkrétněji vyhodnotit. V PO Poodří jsou předmětem ochrany druhy bukač velký, kopřivka obecná, ledňáček říční a moták pochop. První tři druhy jsou vázány na vodní prostředí a jejich ovlivnění není předpokládáno. Pro motáka pochopa jakožto dravce představuje zvýšený provoz na letišti zvýšené riziko srážky s letadly (birdstrike), negativním vlivem může být rovněž ohrožování druhu kvůli předcházení srážkám s letadly, jejichž počet naroste, omezení potravní nabídky a ztráta biotopu. Tyto vlivy jsou většinou mimo podrobnost hodnocení PÚR ČR. Možnost kumulace s dalšími vlivy v území EVL a PO Poodří (VRT). S ohledem na výše uvedené potenciální konflikty jsou navržena tato opatření: • Infrastrukturu související se záměrem realizovat mimo CHKO Poodří, EVL a PO Poodří. • Realizace opatření pro ochranu ptáků na letišti a jeho okolí a řešit adekvátní náhradu biotopů pro ovlivněné předměty ochrany U článku 133b je z tohoto důvodu navrženo stanovení Podmínek pro navazující územně plánovací činnost takto: Při vymezování záměrů vytvářet podmínky pro: a) vyloučení zásahu do CHKO Poodří a minimalizování střetů s předměty ochrany v ptačí oblasti Poodří, b) minimalizovat zábory kvalitních orných půd

5.2.6 Záměry technické infrastruktury a souvisejících záměrů

5.2.6.1 Elektroenergetika

Aktuálně platná verze PÚR ČR vymezuje záměry E1 až E29 pro vedení elektrické energie, stanice, významné energetické zdroje a další s touto problematikou spojená zařízení. Upraveno bylo znění článků E4a, E21 a E26. Nově jsou zde doplněny záměry E30-E35.

Záměr	Hodnocení	Komentář
(142) E4a <u>Vymezení:</u> Rozšíření a vyvedení elektrického a tepelného výkonu elektráren Temelín, Ledvice, Počeradý, Prunéřov, Tušimice, Dětmárovice, Mělník, Tisová, Vřesová, Litvínov, Neratovice, Kralupy nad Vltavou a Dukovany, včetně vodní nádrže pro zajištění dlouhodobého provozu Dukovan (v případě její nezbytnosti) a propojení s nejbližší rozvodnou.	-1	Jedná se o stávající zdroje energie nebo obdobná průmyslová zařízení, které mají být rozšířeny. Vazba na stávající energetickou infrastrukturu v území. Všechny uvedené areály se nacházejí mimo a v dostatečné vzdálenosti od lokalit soustavy Natura 2000. Pouze lokalita Neratovice se nachází v blízkosti EVL Úpor – Černínovsko, kde jsou předmětem ochrany biotopy. Rozšíření a vyvedení výkonu zajistit mimo území uvedené EVL.
(150j) E21 <u>Vymezení:</u> Dvojitě vedení 400 kV Mírovka–Čebín Slavětice a Kočín–Přeštice včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Mírovka, Kočín, Čebín Slavětice a Přeštice. <u>Důvody vymezení:</u> Zabezpečení výkonů zdrojů připojených do přenosové soustavy a zvýšení spolehlivosti přenosu. Součást TEN-E.	0	Jedná se o rozšíření stávající stanice Slavětice a dílčí změnu trasování dvojitého vedení. Jde o zdvojení stávajícího vedení, nejde o zcela nový záměr. Rozšíření stávající stanice bez vlivů na lokality soustavy Natura 2000. Rovněž nebyl zjištěn střet s lokalitami soustavy Natura 2000 u elektrického vedení.
(150o) E26 <u>Vymezení:</u> Elektrická stanice 400/110 kV Opočíněk včetně jejího zapojení do přenosové soustavy a dvojitá vedení 400 kV Čechy Střed–Opočíněk a Opočíněk–Sokolnice Čebín, včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Čechy Střed a Sokolnice Čebín. <u>Důvody vymezení:</u> Elektrická stanice a vedení umožňující zvýšení spolehlivosti a posílení dodávky elektřiny z přenosové soustavy do oblasti Pardubického a Královéhradeckého kraje a zvýšení tranzitní funkce přenosové soustavy v rámci evropského energetického systému.	0	Jedná se o rozšíření stávající stanice Čebín a zkrácení trasování dvojitého vedení Opočíněk–Čebín. Rozšíření stávající stanice Čebín bez vlivů na lokality soustavy Natura 2000. V případě vedení se jedná o zkrácení stávající trasy – bez vlivů.
(150s) E30 <u>Vymezení:</u> Plocha elektrické stanice 400 kV v lokalitě Guty včetně jejího zapojení do přenosové soustavy. <u>Důvody vymezení:</u> Elektrická stanice a vedení umožňující připojení nového elektrického odběrného zařízení do přenosové soustavy v oblasti Moravskoslezského kraje. Zapojení nové elektrické stanice do přenosové soustavy bude realizováno napojením na stávající vedení 400 kV Nošovice–hranice ČR/Slovensko (–Varín).	-1	Lokalita Guty se nachází v blízkosti EVL a PO Beskydy. V případě stanice nejsou předpokládány zásahy do lesních porostů a nedá se s ohledem na charakter záměru předpokládat ovlivnění předmětů ochrany v EVL Beskydy. Stávající vedení 400 kV vede po okraji EVL a PO Beskydy – jedná se o stávající prvek v území, na nějž bude stanice napojena. Míra vlivů zůstane

Záměr	Hodnocení	Komentář
		zachována. Upozorněno na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.
(150t) E31 <u>Vymezení:</u> Elektrická stanice 400/110 kV v lokalitě Chomutov-Most včetně jejího zapojení do přenosové soustavy. <u>Důvody vymezení:</u> Elektrická stanice a vedení umožňující připojení nových výroben elektřiny do přenosové soustavy v oblasti Ústeckého kraje. Zapojení nové elektrické stanice bude realizováno napojením do oblasti přenosové soustavy mezi stávajícími elektrickými stanicemi 400 kV Hradec a Výškov.	0	Uvedená plocha pro elektrickou stanici je v měřítku PÚR ČR bezproblémová, nebyl zjištěn střet. Rovněž nebyl zjištěn střet s lokalitami soustavy Natura 2000. Upozorněno obecně na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.
(150u) E32 <u>Vymezení:</u> Vedení 400 kV Vítkov – Tisová včetně souvisejícího rozšíření elektrické stanice Vítkov. <u>Důvody vymezení:</u> Záměr umožňující připojení nových výroben elektřiny do přenosové soustavy v oblasti Karlovarského kraje.	0	Uvedená plocha pro elektrickou stanici je v měřítku PÚR ČR bezproblémová. Navazuje na stávající elektroenergetickou infrastrukturu. V řešeném území nebyl zjištěn střet s lokalitami soustavy Natura 2000.
(150v) E33 <u>Vymezení:</u> Vedení 400 kV Slavětice – Prosenice včetně souvisejícího rozšíření elektrických stanic Slavětice a Prosenice. <u>Důvody vymezení:</u> Navýšení výkonů zdrojů v lokalitě Dukovany vyžaduje posílení přenosové soustavy.	0	Jedná se o stávající elektrické stanice včetně elektrického vedení. Rozšíření stávajících lokalit neovlivní lokality soustavy Natura 2000. Upozorněno obecně na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem.
(150w) E34 <u>Vymezení:</u> Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE Libochovany včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti. <u>Důvody vymezení:</u> Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v rámci státní energetické koncepce a přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie.	-1	Podél toku Labe je vymezena EVL Porta Bohemica. Plocha pro PVE je lokalizována v kamenolomu zcela mimo území této EVL. Dolní nádrž PVE Libochovany by měla tvořit stávající zdrž zdymadla Střekov. Horní nádrž PVE1 bude zcela bez vlivů. U dolní nádrže lze vyloučit vlivy na předměty ochrany živočichy, potenciálně nelze vyloučit zásah do některých biotopů jako předmětů ochrany. Předpokládaný vliv mírný.
(150x) E35 <u>Důvody vymezení:</u> Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE Vinice včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti. <u>Důvody vymezení:</u> Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v rámci státní energetické koncepce a přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie.	0	Zájmové území zasahuje do PO Údolí Otavy a Vltavy, kde je předmětem ochrany výr velký. U záměru tohoto typu nelze předpokládat negativní ovlivnění tohoto předmětu ochrany. Bez vlivů.

Bylo upozorněno na potenciální vlivy u záměru E30 v lokalitě Gutý, která se nachází v blízkosti EVL a PO Beskydy. Není zde předpokládat ovlivnění předmětů ochrany v EVL Beskydy. Stávající vedení

400 kV, na které bude stanice napojena, vede v blízkosti nebo po okraji EVL a PO Beskydy – jedná se o stávající prvek v území, míra vlivů zůstane zachována.

Dále bylo u článku (142) E4a upozorněno u lokality Neratovice na blízkost EVL Úpor – Černínovsko. Rozšíření a vyvedení výkonu je nutno zajistit mimo území této EVL.

Upozorněno na problematiku ochrany ptactva a riziko zranění elektrickým proudem. Rovněž obecně platí, že vedení elektrického napětí je rizikem pro řadu ptačích druhů, a je proto nutné realizaci navazujících záměrů podmínit zajištěním jejich patřičné ochrany přímo na elektrickém vedení.

Lokalita PVE1 zasahuje do CHKO České středohoří a okrajově i do EVL Porta Bohemica. Byly navrženo doplnit „Podmínky pro navazující územně plánovací činnost“.

5.2.6.2 Plynárenství

V rámci této části nejsou v návrhu ZPÚR č. 8 provedeny žádné úpravy s možným dopadem na životní prostředí, proto nebyla hodnocena.

5.2.6.3 Dálkovody

V případě dálkovodů byla u koridoru DV3 navrženo prodloužení trasy koridoru „Koridor pro prodloužení produktovodu v úseku Loukov–Sedlnice a Sedlnice–letišť Mošnov, Sedlnice–**hranice ČR/Polsko**.“

Záměr/Úprava	Hodnocení	Komentář
(164)DV3 <u>Vymezení:</u> Prodloužení produktovodu v úseku Loukov–Sedlnice a Sedlnice–letišť Mošnov, Sedlnice–hranice ČR/Polsko. <u>Důvody vymezení:</u> Zabezpečení přepravy strategických ropných produktů – pohonných hmot v ČR v úseku Loukov–Sedlnice. Koridor pro produktovod v úseku Sedlnice–letišť Mošnov, Sedlnice–hranice ČR/Polsko	0	Lze předpokládat, že v rámci daného úseku od Mošnova po hranici s Polskem bude dálkovod lokalizován mimo lokality soustavy Natura 2000 – v území je dostatek prostoru pro jeho bezkolizní lokalizaci. Proto nejsou předpokládány vlivy na lokality soustavy Natura 2000.

5.2.6.4 Zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého do horninových struktur

Nově je vymezen záměr DV6 pro produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí v úseku Mokrý Horákov–Kurdějov.

Záměr/Úprava	Hodnocení	Komentář
(165b) DV6 <u>Vymezení:</u> Produktovod pro přepravu oxidu uhličitého včetně souvisejících technologií od zdroje zachyceného odpadního oxidu uhličitého do místa uložení do přírodního horninového prostředí v úseku Mokrý Horákov–Kurdějov. <u>Důvody vymezení:</u> Zajištění plnění mezinárodních a evropských závazků ke snižování množství oxidu uhličitého. <u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Zajistit podmínky pro realizaci geologického průzkumu a následně na základě předložené	-1	Trasa produktovodu je z převážné míry vedena bez střetu s lokalitami soustavy Natura 2000. V blízkosti severní části úseku se nachází EVL Sivický les (předmět ochrany dubohabřiny a stepní doubravy), v jižním konci úseku se nachází EVL Přední kout (s PO přástevníkem kostivalovým, lesní porosty dubu a stepní trávníky). Zde je předpoklad střetu části koridoru s EVL Přední kout, je zde proto riziko narušení některých předmětů ochrany. Tyto střety je v navazujících fázích

Záměr/Úprava	Hodnocení	Komentář
závěrečné zprávy zhodnotit vhodnost geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry a ochranu geologické struktury pro zvláštní zásahy do zemské kůry. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> Na základě splnění úkolu pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady zajistit územní ochranu vybraných lokalit.		přípravy konkrétního záměru nezbytné minimalizovat vhodným vedením trasy koridoru tak, aby byl zásah do předmětů ochrany minimalizován.

5.2.6.5 Vodní hospodářství

V rámci návrhu ZPÚR č. 8 došlo k doplnění VN Stěbořice a ploch pro přečerpávací vodní elektrárny PVE1 a PVE2.

Záměr/Úprava	Hodnocení	Komentář
(167a) VoD1 <u>Vymezení</u> Vodní nádrž Nové Heřminovy včetně dalších nezbytných opatření ke snížení povodňových rizik v povodí řeky Opavy a vodní nádrž Stěbořice na toku Velká. <u>Důvody vymezení:</u> Ochrana území pro vodní nádrž Nové Heřminovy a pro umístění staveb, technických a přírodě blízkých opatření ke snížení povodňových rizik na horní Opavě s přeshraničním významem. Ochrana území pro vodní nádrž Stěbořice ke snížení povodňových rizik v povodí řeky Opavy.	0	VN Stěbořice a území dále po toku Velká se nachází zcela mimo území lokalit soustavy Natura 2000. Bez vlivů.

5.2.6.6 Ukládání a skladování radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva

V rámci této části je v návrhu ZPÚR č. 8 provedeny dílčí formální úpravy zpřesňující textaci týkající se územní ochrany vhodných území.

Záměr/Úprava	Hodnocení	Komentář
(169) Sk1 <u>Vymezení:</u> Hlubinné úložiště vysoce radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva. Z potenciálně vhodných území s vhodnými vlastnostmi horninového masivu a s vhodnou infrastrukturou pro vybudování úložiště bude proveden výběr dvou nejvhodnějších (kandidátních lokalita finální a záložní) lokalit pro realizaci hlubinného úložiště. <u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> a) Připravit podklady pro zajištění územní ochrany pro potenciálně vhodná území. <u>Úkoly pro územní plánování:</u> a) Neměnit současné využití území způsobem, který by znemožnil případnou realizaci záměru v prověřovaných potenciálně vhodných územích. b) Na základě předaných podkladů Ministerstvem	0	V případě vymezení se jedná o formální úpravu bez vlivů na lokality soustavy Natura 2000. Úkoly směřují k zajištění územní ochrany území s cílem neměnit současné využití území způsobem, který by znemožnil případnou realizaci záměru, tj. vymezení územní rezervy a následně vymezení plochy. Jedná se o zpřesnění textace již schváleného článku bez vlivů na lokality soustavy Natura 2000.

Záměr/Úprava	Hodnocení	Komentář
průmyslu a obchodu vymezit územní rezervu pro potenciálně vhodná území. splnění úkolu pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady zajistit územní ochranu vybraných lokalit. c) Na základě výběru finální a záložní lokality Ministerstvem průmyslu a obchodu zajistit vymezení plochy pro záměr hlubinného úložiště.		

5.2.7 Další úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování

5.2.7.1 Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady

Nově byly zařazeny úkoly č. 184b, 184c a 184d, které jsou komentovány zde.

(184b) Provéřit reálnost, případně proveditelnost záměru produktovodu v úseku hranice Německo/ČR – Hněvice (souběh s ropovodem IKL) a prodloužení produktovodu v úseku Cerekvice nad Bystřicí – hranice ČR/Polsko.

Vyhodnocení	Jedná se o prověření reálnosti, respektive proveditelnosti produktovodů. Potenciální střety s lokalitami soustavy Natura 2000 v závislosti na konkrétní trase vedení produktovodů, které není dáno. Předpoklad prověření potenciálních střetů a jejich minimalizace v rámci plnění úkolu.
Závěr	-1 – Návrh lze akceptovat.
Doporučení	V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.

(184c) Provéřit možnosti a účelnost umístění přečerpávacích vodních elektráren v lokalitách Orlík, Slapy, Pastviny, Slezská Harta, Trmice, Lipno, Jiří/Medard a lom ČSA včetně dalších nezbytných souvisejících ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti.

Vyhodnocení	Jedná se o obecný úkol směřující k prověření lokalit pro PVE. Přečerpávací vodní elektrárny mohou mít vliv na lokality soustavy Natura 2000. Míra vlivů se odvíjí od konkrétní lokalizace záměrů a jejich technickém provedení. S ohledem na jednotlivé lokality a přítomnost lokalit soustavy Natura 2000 jsou potenciální střety možné v případě lokalit Orlík, Slapy a Lipno, v jejichž blízkosti se nacházejí lokality Natura 2000. Vlivy lze bezpečně vyloučit u lokalit Pastviny, Slezská Harta, Trmice, Medard a Lom ČSA. V rámci samotného úkolu jde o prověření možnosti a účelnosti těchto záměrů, kdy se dá předpokládat, že i tento aspekt budou zohledněny.
Závěr	-1 – Návrh lze akceptovat.
Doporučení	V rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů s lokalitami soustavy Natura 2000.

(184d) Zpracovat odborný podklad pro vymezení záměru produktovodu ze skladu pohonných hmot Správy státních hmotných rezerv v Kostelci u Heřmanova Městce do základny taktického letectva Čáslav.

Vyhodnocení	V zájmovém území se nenachází žádná EVL ani PO, se kterým by mohl být záměr/úkol ve střetu.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Bez doporučení

5.2.7.2 Úkoly pro územní plánování

Převážná většina úkolů pro územní plánování byla zrušena nebo ponechána bez větší změny. Nově byly zařazeny úkoly č. 209-211, které jsou komentovány zde.

Uvedené úkoly a změny zde nejsou hodnoceny podrobně jako záměry, neboť se jedná o úkoly pro navazující řešení v rámci zásad územního rozvoje krajů.

- (209) Prověří možnost vymezení koridorů pro možné zkapacitnění a modernizaci dálnic D0, D4, D5, D8, D10 a D11 v Praze a Středočeském kraji na základě předaných podkladů od Ministerstva dopravy.

Vyhodnocení	Jedná se o obecný úkol. Lze obecně předpokládat, že zkapacitnění dálnic v okolí Prahy může vyvolat vlivy na lokality soustavy Natura 2000, pokud by zasahovalo do některé z EVL nebo PO. Stávající dálniční síť není ve střetu se zájmy ochrany soustavy Natura 2000. S ohledem na obecnost úkolu budou vlivy řešeny v rámci navazující přípravy záměrů.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Bez doporučení

- (210) Prověří změnu využití stávající plochy letiště Přerov (respektive strategické průmyslové zóny Přerov – Bochoř) umožňující realizaci využití pro obranu státu včetně podmínek jeho specifického provozu.

Vyhodnocení	Letiště v Přerově bylo a doposud zčásti je využíváno pro vojenské účely, např. pro armádní výcvik a logistiku. Letiště se nachází mimo území lokalit soustavy Natura 2000, vlivy nelze předpokládat.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Bez doporučení

- (211) Vymezí plochy pro strategické investiční stavby v těchto lokalitách: Cheb (Karlovarský kraj), Komořany – Důl ČSA (Ústecký kraj), Pruněrov (Ústecký kraj), Severní lom (Ústecký kraj), Lazy (Moravskoslezský kraj), Bruntál (Moravskoslezský kraj), Nad Barborou (Moravskoslezský kraj), Dolní Lutyně (Moravskoslezský kraj), Staříč II (Moravskoslezský kraj), Staré Sedlo (Karlovarský kraj), Milovice (Středočeský kraj), Nymburk (Středočeský kraj) a Mošnov (Moravskoslezský kraj).

Vyhodnocení	Jedná se o lokality strategických investičních staveb, které jsou uvedeny v příloze č. 3 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů. Z části se jedná o lokality vzniklé po těžbě nerostných surovin, kdy plocha bude využita dle aktuálních potřeb pro další výrobu – jedná se o žádoucí využití tohoto typu lokalit, kdy vlivy na lokality soustavy Natura 2000 nelze předpokládat. Potenciální nepřímé riziko narušení lokalit soustavy Natura 2000 v blízkosti řešených lokalit – týká se např. EVL a PO Poodří u lokality Mošnov nebo PO Heřmanský stav – Odra – Poolší v případě lokality Dolní Lutyně, které se nacházejí v nedaleké vzdálenosti od řešených ploch. Lokality nejsou v přímém střetu, potenciální vlivy/rizika jsou proto hodnoceny jako mírné.
Závěr	-1 – Návrh lze akceptovat.
Doporučení	V navazujících fázích přípravy strategických investičních staveb minimalizovat zásahy do lokalit soustavy Natura 2000.

- (212) Prověří možnost vymezení ploch pro dálniční odpočívky na základě předaných podkladů od Ministerstva dopravy.

Vyhodnocení	Nelze předpokládat vlivy na lokality soustavu Natura 2000.
--------------------	--

Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Bez doporučení

- (213) Prověřit územní podmínky pro umístění záměru produktovodu v úseku hranice Německo/ČR – Hněvice (souběh s ropovodem IKL) a prodloužení produktovodu v úseku Cerekvice nad Bystřicí – hranice ČR/Polsko [po splnění úkolu čl. (184b)].

Vyhodnocení	Jedná se o prověření územních podmínek pro produktovody. Potenciální střety s lokalitami soustavy Natura 2000 v závislosti na konkrétní trase vedení produktovodů, které není dáno. Předpoklad prověření potenciálních střetů a jejich minimalizace v rámci plnění úkolu.
Závěr	-1 – Návrh lze akceptovat.
Doporučení	V rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.

- (214) Vymezení plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárny, včetně plochy a koridorů pro umístění související veřejné infrastruktury pro zajištění energetické bezpečnosti [po splnění úkolu čl. (184c)].

Vyhodnocení	Jedná se o obecný úkol navazující na úkol 184. Přečerpávací vodní elektrárny mohou mít vliv na lokality soustavy Natura 2000. Míra vlivů se odvíjí od konkrétní lokalizace záměrů a jejich technickém provedení. S ohledem na jednotlivé lokality a přítomnost lokalit soustavy Natura 2000 jsou potenciální střety možné v případě lokalit Orlík, Slapy a Lipno, v jejichž blízkosti se nacházejí lokality Natura 2000. Vlivy lze bezpečně vyloučit u lokalit Pastviny, Slezská Harta, Trmice, Medard a Lom ČSA. V rámci samotného úkolu jde o prověření možnosti a účelnosti těchto záměrů, kdy se dá předpokládat, že i tyto aspekty budou zohledněny.
Závěr	-1 – Návrh lze akceptovat.
Doporučení	V rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů s lokalitami soustavy Natura 2000.

- (215) Prověřit možnosti umístění produktovodu ze skladu pohonných hmot Správy státních hmotných rezerv v Kostelci u Heřmanova Městce do základny taktického letectva Čáslav [po splnění úkolu čl. (184d)].

Vyhodnocení	V zájmovém území se nenachází žádná EVL ani PO, se kterým by mohl být záměr/úkol ve střetu.
Závěr	0 - Návrh lze akceptovat.
Doporučení	Bez doporučení

5.3 KOMENTÁŘ KE KUMULATIVNÍM A SYNERGICKÝM VLIVŮM

V tomto měřítku posouzení návrhu Změny č. 8 PÚR ČR je konkrétnější objektivní vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů v podstatě nemožné. Obecněji lze za mírný kumulativní vliv považovat v případě koridorů železniční dopravy zhoršení migrační prostupnosti krajiny. Na tyto potenciální dopady bylo upozorněno u jednotlivých konkrétních záměrů. Ty by mohly ve vzájemné kumulaci s ostatními koridory mít na již narušenou migrační prostupnost krajiny pro živočichy další negativní vliv. Tyto vlivy se budou odvíjet od následné konkrétní lokalizace záměrů do území, které bude prováděno návazně v zásadách územního rozvoje krajů a následně v územně plánovací dokumentaci obcí a dále s ohledem na konkrétní realizaci jednotlivých záměrů řešených v rámci těchto koridorů. Obecně je nutné u těchto dopravních koridorů nutné řešit a zajistit zachování migrační prostupnosti, a to např. při technickém řešení navazujících záměrů, např. přemostěním, tunelem, ekodukty, podchody aj.

Samotná Změna č. 8 PÚR ČR navrhuje nově pouze menší množství záměrů (koridorů a ploch), u kterých nebyly identifikovány žádné významné synergické a kumulativní vlivy na lokality soustavy

Natura 2000. Za kumulativní lze považovat vlivy některých nových záměrů se stávajícími, které mají potenciální vliv na stejné EVL nebo PO. V případě návrhu ZPÚR č. 8 se to může týkat nového záměru L4 pro rozvoj letiště Mošnov a záměru ŽD 5 pro vysokorychlostní trať, kdy oba tyto záměry mohou potenciálně ovlivnit EVL a PO Poodří. V případě L4 se jedná o jeden předmět ochrany (moták pochop), v případě ŽD je zde potenciální střet s více předměty ochrany. Záměry jsou lokalizovány do různých od sebe několik kilometrů vzdálených lokalit. Kumulativní vlivy jsou vyhodnoceny jako mírné, jejich vzájemné působení je nutné zohlednit při konkrétní přípravě záměrů.

5.4 POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE Z HLEDISKA VÝZNAMNOSTI VLIVŮ, POKUD BYLY TYTO VARIANTY PŘEDLOŽENY

Návrh Změny č. 8 PÚR ČR je předkládán jako invariantní. Řešení různých variant je možné při konkrétní realizaci záměrů, např. z hlediska jejich konkrétní lokalizace, technického provedení aj.

6. PROVEDITELNÁ OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ NEBO SNÍŽENÍ OČEKÁVANÝCH NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE, VČETNĚ ODŮVODNĚNÍ JEJICH STANOVENÍ

Pro předcházení, zmírnění nebo minimalizaci negativních vlivů by měly být uplatňovány tyto podmínky a opatření:

- ❖ SOB6 Krušné hory - při řešení problematiky významného zdroje strategické nerostné suroviny s možným využitím pro energetiku nadnárodního významu respektování podmínky vyplývající z celostátních priorit územního plánování (primárně priorita č. 20) a stanovené Podmínky pro navazující územně plánovací činnost.
- ❖ ŽD15 - minimalizovat zásahy do evropsky významných lokalit v koridoru v daném koridoru.
- ❖ VD4 – minimalizovat střety a negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000, tj. na EVL Kněžpolský les, EVL Nedakonický les, PO Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví, EVL Strážnicko, EVL Strážnická Morava, EVL Očov a na Slovensku EVL Skalické alúvium Moravy a PO Záhorské Pomoravie, především vhodným provedením záměru a nastavením podmínek provozu.
- ❖ L4 - infrastrukturu související se záměrem realizovat mimo CHKO Poodří, EVL a PO Poodří. Realizovat opatření pro ochranu ptáků na letišti a jeho okolí a řešit adekvátní náhradu biotopů pro ovlivněné předměty ochrany.
- ❖ E4a – rozšíření a vyvedení výkonu realizovat mimo území EVL Úpor – Černínovsko.
- ❖ E30 – lokalizovat záměr elektrické stanice mimo území EVL a PO Beskydy a při připojení stanice do elektrické sítě minimalizovat zásah do EVL a PO Beskydy. Současně zajistit odpovídající technická opatření pro ochranu ptáků.
- ❖ E34 - zajistit ochranu přírodních hodnot v území v CHKO České Středohoří a EVL Porta Bohemica.
- ❖ DV6 – vymezit trasu koridoru mimo EVL Sivický les a vhodným vedením trasy koridoru minimalizovat zásah do předmětů ochrany v EVL Přední kout.
- ❖ Úkol 184b - v rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.
- ❖ Úkol 184c - v rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů s lokalitami soustavy Natura 2000.
- ❖ Úkol 211 - v navazujících fázích přípravy strategických investičních staveb minimalizovat zásahy do lokalit soustavy Natura 2000.
- ❖ Úkol 213 - v rámci prověřování trasy produktovodů minimalizovat střety se zvláště chráněnými územími a lokalitami soustavy Natura 2000.
- ❖ Úkol 214 - v rámci prověřování možnosti a účelnosti záměrů zohlednit požadavek na minimalizaci střetů s lokalitami soustavy Natura 2000.

Odůvodnění: Doporučená opatření by měla předejít přímým střetům navržených koridorů a ploch s lokalitami soustavy Natura 2000 a tím riziko negativního vlivu eliminovat, případně riziko negativního ovlivnění významně minimalizovat.

6.1 POROVNÁNÍ MÍRY VLIVU POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE BEZ PROVEDENÍ OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ NEBO SNÍŽENÍ OČEKÁVANÝCH NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU S MÍROU VLIVU V PŘÍPADĚ JEJICH PROVEDENÍ

V rámci hodnocení byly u několika nově navržených koridorů identifikovány potenciálně negativní vlivy a rizika pro některé evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Ve všech případech byly identifikovány pouze mírné negativní vlivy. K nim byla doporučena opatření pro předcházení těmto negativním vlivům nebo jejich minimalizaci.

Tato opatření by měla být aplikována v průběhu navazující přípravy daných záměrů, tj. zejména v rámci navazující ÚPD krajů a obcí a při přípravě konkrétních záměrů v rámci územního řízení a procesu EIA.

S ohledem na měřítko a obecnost PÚR a vymezení koridorů jako spojnic jednotlivých míst bylo i posouzení vlivů na soustavu Natura 2000 provedeno v odpovídající podrobnosti. Tomuto odpovídá také podrobnost navržených opatření a podmínek. Při zohlednění stanovených opatření, podmínek a doporučení budou identifikovaná rizika a vlivy na lokality soustavy Natura 2000 ve výsledku nulové nebo mírnější než bez nich. Konkrétněji nelze za těchto podmínek porovnání míry vlivu PÚR ČR s provedením či neprovedením opatření provést.

7. ZÁVĚR POSOUZENÍ Z HLEDISKA VÝZNAMNOSTI VLIVU POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE A KONSTATOVÁNÍ, ZDA POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE MÁ NEBO NEMÁ VÝZNAMNÝ NEGATIVNÍ VLIV NA PŘEDMĚT OCHRANY NEBO CELISTVOST EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY NEBO PTAČÍ OBLASTI

Předmětem hodnocení byl návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR v podobě, v jaké jej vyhotovil zpracovatel – Ústav územního rozvoje – k prosinci roku 2024.

Cílem naturového posouzení bylo zjistit, zda návrh koncepce jako celek, respektive koridory, plochy nebo další úpravy v něm nově provedené nebo významněji pozměněné vůči aktuálně platné podobě, mohou nebo nemohou mít významně negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000, tedy na ptačí oblasti a evropsky významné lokality.

Na základě provedeného hodnocení, které je popsáno v předchozích kapitolách, je možno prohlásit, že:

Předložený návrh Změny č. 8 Politiky územního rozvoje ČR nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

U koridorů a ploch a dalších úprav obsažených v návrhu ZPÚR č. 8 nebyly významné negativní vlivy identifikovány. U některých navržených koridorů a ploch byly identifikovány potenciální mírné negativní vlivy. Pro předcházení, zmírnění nebo minimalizaci těchto negativních vlivů byly navrženy podmínky uvedené v kap. 6.

7.1 RÁMCOVÉ ZHODNOCENÍ MOŽNOSTÍ PŘÍPADNÝCH KOMPENZAČNÍCH OPATŘENÍ, JE-LI VLIV KONCEPCE HODNOCEN JAKO VÝZNAMNĚ NEGATIVNÍ

Vliv koncepce nebyl vyhodnocen jako významně negativní a není nutné navrhovat kompenzační opatření.

8. POUŽITÉ ZDROJE LITERATURY

- Chytrý M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, 307 s.
- Chytrý M. et al. (2010): Katalog biotopů České republiky – 2. vydání. AOPK ČR, 447 s.
- MMR (2023): Zpráva o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 4
- MŽP ČR (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- MŽP ČR (2018): Metodický pokyn „Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti“, Věstník MŽP, listopad 2018.
- MŽP Č (2023): Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu Aktualizace Politiky územního rozvoje, po Aktualizaci č. 4 z hlediska vlivů na životní prostředí ze dne 19.6.2023 (č.j. MZP/2023/710/1621)
- Směrnice Rady č. 92/43/EEC z 21.5.1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (NATURA 2000).
- Vyhláška č. 142/2018 o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- www.biolib.cz
- www.mapy.cz
- www.mzp.cz
- www.natura2000.cz
- www.nature.cz
- www.priroda.cz
- www.sbirka.cz
- Data z AOPK ČR – vymezení zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000